

Jaarverslag 21ste boekjaar
1 januari – 31 december 2023

Jaarverslag Fluvius System Operator 2023

Inhoudstafel

1	VOORWOORD.....	2
2	INHOUD VAN DE VERSLAGGEVING.....	4
3	FLUVIUS SYSTEM OPERATOR IN EEN OOGOPSLAG	5
4	CIJFERS EN GRAFIEKEN – 31 DECEMBER 2023	10
5	BESTUURLIJK VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR.....	13
6	REMUNERATIEVERSLAG	39
7	RAPPORT DUURZAAMHEID EN MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN	42
8	BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN NA AFSLUITING VAN HET BOEKJAAR 2023	94
9	ACTIVITEITENVERSLAG FLUVIUS SYSTEM OPERATOR	96
10	GRI-TABEL.....	123
	GECONSOLIDEERDE JAARREKENING IFRS	133

1 Voorwoord

Beste lezer,

Energietransitie en klimaatadaptatie. Het zijn vandaag geen modeverschijnselen meer, maar volop realiteit. We zitten er midden in en het gaat steeds sneller. De wereld verandert en Fluvius ging ook in 2023 volop de uitdaging aan om de netwerken daarop af te stemmen. Daarop blikken we terug in ons jaarverslag 2023

Investeringsplan

Eén van de highlights van het afgelopen jaar was de update van ons investeringsplan 2024-2033 dat momenteel nog voorligt ter goedkeuring van de VREG. Dit plan werpt een blik vooruit en licht toe welke investeringen de komende tien jaar nodig zijn om het distributienet voor te bereiden op de versnelde elektrificatie die op ons afkomt. Opvallend bij deze update was de sterke daling in verwachte investeringen voor het aardgasnet naar 63 miljoen euro per jaar in 2033, het fors belang van digitalisering en het verder aanhouden van het 'no regret'-scenario met 4 miljard aan extra investeringen in het elektriciteitsnet.

Multi-utility

Fluvius zette het afgelopen jaar verder in op de digitalisatie van de netten en de systemen. De uitrol van de digitale meter, als cruciale schakel in de energietransitie, loopt gestaag verder. We testen, in opdracht van de VREG, wat het effect van een capaciteitstarief is op de belasting van het net. We onderzoeken waar warmtenetten een duurzame oplossing zijn voor de warmtevoorziening van lokale gebieden en we komen steeds dichterbij de volledige verleding van onze openbare verlichting. En bij dit alles is ook databeheer een onmisbare schakel, vandaar dat we in 2023 ook werk maakten van een duidelijke visie over data die we tegen 2025 wensen te realiseren.

Klimaatadaptatie

We blijven ook ambities koesteren op het vlak van waterbeheer. Samen met de gemeentes het afvalwater beter gaan scheiden bijvoorbeeld. Want samen kunnen we meer. En dat is ook nodig, want de langere periodes van veel hemelwater, afgewisseld met droogte zetten ons ecosysteem onder druk. Als grootste rioolbeheerder van Vlaanderen, ondersteunt Fluvius verschillende projecten en initiatieven die in het kader van de Blue Deal bijvoorbeeld aan ontharding en circulair watergebruik werken.

Netwerken voor morgen

De mediacampagne 'Netwerken voor morgen', die aan het einde van de zomer van 2023 werd gelanceerd, duidt de belangrijke rol van Fluvius en de distributienetten in de energietransitie en de klimaatadaptatie. En tegelijkertijd is het een warme oproep om mee te komen bouwen aan de netwerken voor morgen. Want naast extra investeringen hebben we immers ook bijkomende talenten nodig om onze ambities mee te realiseren.

Great Place to work

We werkten in 2023 niet alleen aan de netwerken, maar ook aan ons bedrijf. Met veel trots mogen we zeggen dat onze jaarlijkse medewerkersbevraging door een recordaantal collega's werd ingevuld (87%) én dat we het internationaal erkende 'Great Place To work' certificaat behaalden. We zetten in het afgelopen jaar een markante stap vooruit maar rusten niet op onze lauweren. In 2024 gaan we aan de slag met de feedback uit de bevraging, om verder door te groeien en een werkplek te blijven waar mensen graag zijn en werken.

Klant centraal

We kwamen in 2023 bij meer klanten dan ooit. Die klanten waren niet allemaal onverdeeld tevreden, dat kunnen we niet ontkennen. Het aantal klachten kende een duidelijke stijging, onder andere wegens problemen met EAN's, vertraagde aansluitingen en spanningsklachten bij omvormers van zonnepanelen. We blijven extra inzetten op gerichte klantcommunicatie, zowel proactief als reactief. Klanten vinden hun weg goed tot bij ons, digitaal bijvoorbeeld via mijn.fluvius waar ze hun gebruik opvolgen en premies aanvragen, maar evengoed fysiek in onze klantenkantoren: we ontvingen ongeveer 10 000 bezoekers meer dan in 2022.

En dat is belangrijk. Want Fluvius is er voor de samenleving. In 2023 zochten we extra verbinding, door middel van ecologische projecten, initiatieven rond opleiding en onderwijs en natuurlijk onze goede doelenwerking.

Tot slot

Fluvius werkt vandaag, met het oog op morgen en de toekomst op lange termijn. In 2024 werken we verder aan de netwerken voor morgen met nog meer focus op samenwerking. Samenwerking intern, samenwerking met onze aandeelhouders, samenwerking met de Vlaamse Overheid, samenwerking met externe partners, ... want samen bereiken we meer. Daarnaast ligt de focus op het verder versterken van de netten, waarbij ook databeheer en digitalisatie een fundamentele rol spelen.

Wim Dries

Voorzitter Raad van Bestuur

2 Inhoud van de verslaggeving

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen brengen we in dit jaarrapport verslag uit over de werking van Fluvius System Operator cv ('Fluvius') tijdens het afgelopen boekjaar 2023.

Dit rapport is opgevat als een gecombineerd verslag waarin we het Activiteitenverslag, het Financieel Verslag en het duurzaamheidsrapport in één enkel rapport samenbrengen. De rapportering over de specifieke duurzaamheids- en MVO-aspecten gebeurt met verwijzing naar de GRI-standaarden (versie 2021), uitgevaardigd door het Global Reporting Initiative (GRI). De informatie opgenomen in de GRI-tabel achteraan in dit jaarverslag maakt integraal deel uit van de jaarrapportering.

Op die manier voldoet Fluvius System Operator aan zijn wettelijke verplichting voor grote Belgische ondernemingen om verslag uit te brengen over bepaalde niet-financiële elementen en aspecten van diversiteit (*Wet van 3 september 2017 betreffende de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote vennootschappen en groepen*).

In het Financieel Verslag presenteren we de volgende documenten:

- ✓ de enkelvoudige jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023. Deze jaarrekening werd opgesteld volgens de Belgische boekhoudnormen (BE-GAAP). Het gaat met name om de balans, de resultatenrekening met commentaar, de toelichting, de winstverdeling en de sociale balans;
- ✓ de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2023 van de Fluvius-groep, afgesloten op 31 december 2023, volgens de International Financial Reporting Standards (IFRS);
- ✓ de verslagen van de commissaris over de jaarrekeningen 2023 in BE-GAAP en IFRS;
- ✓ de verklaring van de personen die verantwoordelijk zijn voor de jaarrekeningen en het jaarverslag (*cfr. artikel 12, §2 van het Koninklijk Besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt*).

In dit rapport wordt ook een duurzaamheidsanalyse opgenomen van de bedrijfsactiviteiten van Fluvius, en in het bijzonder van de mate waarin ze in aanmerking komen voor ('*eligibility*') en in lijn liggen met ('*alignment*') de EU Taxonomie, cfr. artikel 8 van de desbetreffende Verordening¹.

---

¹ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088.

3 Fluvius System Operator in een oogopslag

3.1 Fluvius, tot bij u

De coöperatieve vennootschap Fluvius System Operator (operationeel bekend onder de werknaam 'Fluvius') is het Vlaamse multi-utility netbedrijf dat op 1 juli 2018 is ontstaan uit de fusie van Eandis System Operator cvba en Infracvba. Op 1 april 2019 trad het voormalige Integan ov toe tot de Fluvius Economische Groep doordat het werd overgenomen door ex-lveg (thans Fluvius Antwerpen).

Fluvius is verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en het onderhoud van distributienetten voor elektriciteit, aardgas, riolering en warmte. De onderneming beheert ook een zeer groot gedeelte van het gemeentelijk openbare verlichtingspark in Vlaanderen met 1.180.115 lichtpunten. Het databeheer dat de genoemde bedrijfsactiviteiten ondersteunt, behoort ook tot het takenpakket van Fluvius.

In totaal staat Fluvius in voor 207.445 kilometer aan nutsleidingen². Fluvius is actief in alle 300 Vlaamse steden en gemeenten, zodat alle Vlamingen kunnen rekenen op de professionele dienstverlening van onze 5.638 medewerkers.

In de vrije energiemarkt in Vlaanderen vormt Fluvius als operator van het distributienet een onmisbare schakel tussen de energieproducenten, energieverbruikers en transmissienetbeheerders.

3.2 In opdracht van zijn aandeelhouders, de opdrachthoudende verenigingen

Fluvius System Operator is de werkmaatschappij voor elf Vlaamse nutsbedrijven die allemaal de juridische vorm van een intergemeentelijke opdrachthoudende vereniging hebben. Zij zijn ook de aandeelhouders van Fluvius System Operator:

	Elektriciteit	Aardgas	Riolering	Openbare verlichting
FLUVIUS ANTWERPEN	X	X	X	X
FLUVIUS LIMBURG	X	X	X	X
FLUVIUS WEST	X	X	X	X
GASELWEST	X	X		X
IMEWO	X	X		X
INTERGEM	X	X		X
IVEKA	X	X		X
IVERLEK	X	X		X

² Cijfer zonder kabelcommunicatienetwerken, waarvoor in 2022 nog 28.270 km werd gerapporteerd.

PBE	X			X
RIOBRA			X	
SIBELGAS	X	X		X

Noot: de opdrachthoudende verenigingen voor de distributie van elektriciteit en gas zijn ook betrokken bij de warmte-activiteit.

Fluvius werkt in opdracht van de in de tabel hierboven opgesomde intergemeentelijke nutsbedrijven. Zoals de tabel aangeeft, zijn de meeste van deze opdrachthoudende verenigingen actief in de gereguleerde activiteit van energiedistributie (elektriciteit en/of aardgas). Daardoor is een aanzienlijk deel van de Fluvius-activiteiten onderworpen aan regulering door de bevoegde energieregulator VREG (voluit: de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt). Ook de rioleringsactiviteit van Fluvius is onderworpen aan regulering op Vlaams niveau, met name door de VMM (voluit: Vlaamse Milieumaatschappij).

Fluvius treedt op als werkmaatschappij voor zijn aandeelhouders/opdrachtgevers, en dit aan kostprijs, d.w.z. dat er geen winstmarge wordt aangerekend op de uitgevoerde exploitatietaken. Elke maand rekent Fluvius al zijn directe en indirecte kosten van exploitatie, investeringen en openbare dienstverplichtingen (personeel, aannemers, leveranciers, financieringskosten) integraal door aan zijn aandeelhouders/opdrachtgevers. Vandaar dat de jaarrekening van de werkmaatschappij Fluvius System Operator sluit met een nulsaldo, zonder winst of verlies, evenwel met uitzondering van voor de participatie in Wyre Holding bv voor de activiteit openbare elektronische communicatienetwerken.

Fluvius System Operator is niet de eigenaar van de distributie-infrastructuur (netinfrastructuur met kabels en leidingen, cabines, meetinstallaties, ...). De eigendom daarvan berust bij de verschillende opdrachthoudende verenigingen.

3.3 Ondersteund door vier dochterondernemingen

Om zijn taken uit te voeren schakelt Fluvius System Operator ook enkele dochter- en geassocieerde ondernemingen in:

- **De Stroomlijn cv:** het klantencommunicatiecentrum dat de oproepen van onze eindklanten behandelt
- **Atrias cv:** het federale clearing house-platform voor de energiesector in België
- **SYNDUCTIS cv:** de vennootschap voor de coördinatie en synergie bij infrastructuurwerken van nutsbedrijven op het openbaar domein
- **Wyre Holding bv:** een holdingmaatschappij, met Fluvius System Operator en Telenet bv als aandeelhouders, die 100% eigenaar is van Wyre bv, een onafhankelijke zelffinancierende infrastructuuronderneming opgericht in het kader van de geplande realisatie door Fluvius System Operator en Telenet van een snel datanetwerk voor het Vlaamse Gewest.

3.4 Onze missie, visie, strategie en waarden

De missie, visie en waarden van Fluvius geven ons bedrijf richting. We laten ze leven in overleg met al onze aandeelhouders, medewerkers, klanten en partners.

3.4.1 Onze missie

‘De samenleving duurzaam verbinden met onze multi-utility netwerken’

- **Fluvius verbindt de samenleving.** Daarbij gaat het niet alleen om de fysieke verbinding die we maken via onze netten. We brengen ook mensen samen. Bovendien is Fluvius er voor iedereen.
- **We verbinden op een duurzame manier.** We werken voor de lange termijn, en we willen meewerken aan een beter leefmilieu en klimaat. We zullen gemeenschappen bovendien ondersteunen met toekomstgerichte oplossingen, die hen ook op lange termijn comfort geven.
- **Fluvius zet in op een brede waaier aan nutsvoorzieningen (‘multi-utility’).** Omdat we geloven in de schaal- en synergievoordelen die dit oplevert voor alle partners en klanten van ons bedrijf.

3.4.2 Onze visie

‘Fluvius wil samen met alle stakeholders groeien tot hét Vlaamse multi-utility bedrijf.’

Fluvius wil dé werkmaatschappij worden voor de meeste nutssectoren in Vlaanderen. Wie in Vlaanderen aan nutsvoorzieningen denkt, moet allereerst aan Fluvius denken.

Daarbij vertrekken we stevast vanuit de wereld om ons heen. We werken niet voor onszelf, maar voor alle steden, gemeenten, klanten, partners, leveranciers en investeerders die zich om ons heen bewegen. Alleen met hun steun kunnen we groeien, door in te spelen op hun verwachtingen. En door uit te blinken in wat we doen, met een uitstekende dienstverlening.

Alles wat we doen, doen we voor en mét de Vlaamse samenleving. We zoeken dus altijd het overleg en de samenwerking. Openheid en transparantie staan voor ons centraal.

3.4.3 Onze waarden

Onze waarden kwamen er op voorstel van onze medewerkers. Ze geven aan hoe we willen omgaan met elkaar, en met iedereen die in contact komt met Fluvius. We vatten ze samen onder het acroniem STERK:

- **Samen:** we versterken elkaar, om samen en als één team ons doel te bereiken.
- **Trots:** we zetten veiligheid en kwaliteit voorop, en daarop zijn we trots. Nieuwe kansen en ideeën grijpen we met beide handen.
- **Engagement:** als echte Fluvius-ambassadeurs nemen we voluit verantwoordelijkheid.
- **Respect:** we waarderen elkaars meningen en feedback en benutten ze om samen te groeien.
- **Klant centraal:** tevreden klanten zijn onze grootste drijfveer.

3.4.4 Strategische keuze van kerntaken

Sinds 2020 baseert Fluvius zich in zijn werking op de volgende strategische keuze wat betreft zijn kerntaken: ‘Fluvius wil de multi-utility beheerder zijn van (publieke) netwerken op het openbaar domein, om zo maximale synergie te bereiken’. Deze strategische keuze geldt voor drie sectoren:

- Energie (elektriciteit, gas en warmte)
- Gemeentelijke openbare verlichting (straat- en pleinverlichting, monumentverlichting, licht-als-dienstverlening)
- Water (drinkwater en/of riolering), als er zich regionaal opportuniteiten voordoen.

Bij voornoemde activiteiten hoort ook het opzetten en beheren van de noodzakelijke dataplatformen die direct verbonden zijn met de verschillende nutsvoorzieningen.

Daarnaast voert Fluvius de opgelegde openbaredienstverplichtingen uit. Verder biedt Fluvius ter ondersteuning van de lokale besturen de energiediensten voor lokale besturen aan om gezamenlijk de schouders te zetten onder energiebesparingen in gemeentelijke gebouwen³.

3.5 Administratieve gegevens

- De vennootschap werd opgericht op 29 april 2002, onder de naam Electrabel Netmanagement Flanders nv. Later werd de naam gewijzigd in Electrabel Netten Vlaanderen nv. Op 30 maart 2006 werden de rechtsvorm en de naam van de vennootschap gewijzigd in Eandis cvba. Vanaf 1 januari 2016 kreeg de vennootschap de naam Eandis System Operator cvba.
- Op 1 juli 2018 werd een fusie door overneming gerealiseerd waarbij Eandis System Operator cvba sectorgenooot Infracvba overnam. De naam van de aldus ontstane gefuseerde vennootschap werd vanaf diezelfde datum gewijzigd in Fluvius System Operator cvba.
- Rechtsvorm: coöperatieve vennootschap (cv) – dit sinds 1 januari 2020 ingevolge de herziening van de diverse rechtsvormen bepaald door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen d.d. 23 maart 2019 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 4 april 2019)
- Zetel van de vennootschap: Brusselsesteenweg 199 in 9090 Melle
- Ondernemingsnummer 0477.445.084
- Btw-nummer BE 0477.445.084 - RPR Gent, afdeling Gent
- Website: www.fluvius.be

---

³ Het Energiebesluit werd inmiddels aangepast om deze ondersteuning met betrekking tot energiediensten vanaf 1 januari 2025 af te schaffen, waarbij een overgangsmaatregel werd voorzien waardoor deze activiteiten nog kunnen worden voortgezet tot uiterlijk 31 december 2027 op voorwaarde dat die activiteiten uiterlijk op 31 december 2024 al werden opgestart.

- Correspondentieadres:
Fluvius System Operator cv
Brusselsesteenweg 199
9090 Melle

3.6 Nuttige contacten

- Voor alle informatie en concrete acties in verband met meterstanden, premies, aansluitingen, opstelling van meters, investeringswerken, dienstverlening sociale leverancier, defecte straatlampen en nog veel meer kan je terecht op onze website www.fluvius.be.
- Op onze website heb je ook de mogelijkheid om een vraag te stellen via een contactformulier of om een klacht te formuleren.
- Vind je onvoldoende antwoord via onze website dan kan je ons telefonisch contacteren via het algemeen nummer 078 35 35 34 op werkdagen 8-20 uur, op zaterdag 9-13 uur.
- Voor dringende oproepen met permanentie 24/7:
  - Gasgeur: 0800 65 0 65
  - Storingen en defecten: 078 35 35 00
- Spraak- en gehoorgestoorden kunnen een gasgeur, storingen en defecten melden via sms-codebericht naar 8635.
- Defecte straatlampen kan je melden via www.straatlampen.be of in dringende gevallen ook via het nummer 0800 6 35 35
- Klachtencommissie Fluvius: via de website <https://www.fluvius.be/nl/thema/storingen-en-werken/klachten>

4 Cijfers en grafieken – 31 december 2023

	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
FLUVIUS			
Financieel (IFRS cijfers)			
Balanstotaal (in 1000 euro)			
• Fluvius System Operator geconsolideerde groep	6.497.808	6.889.767	8.804.386
• Fluvius economische groep	16.699.180	17.242.497	18.623.535
Omzet (= bedrijfsopbrengsten in 1000 euro)			
• Fluvius System Operator geconsolideerde groep	1.839.806	2.011.644	2.505.752
• Fluvius economische groep	3.771.814	3.249.064	3.749.621
Personeel			
Aantal contractuele personeelsleden Fluvius System Operator	4.780	4.770	5.042
• kaderleden	972	1.017	1.105
• niet-kaderleden	3.808	3.753	3.937
In voltijds equivalenten (VTE):	4.586,28	4.574,22	4.846,55
• kaderleden	949,53	993,47	1.079,17
• niet-kaderleden	3.636,75	3.580,75	3.767,38
Bijkomend aantal statutaire personeelsleden Fluvius Opdrachthoudende Vereniging			
• aantal	717	667	625
• VTE	691,93	643,81	601,38
Totaal aantal personeelsleden Fluvius			
• aantal	5.497	5.437	5.667
• VTE	5.278,21	5.218,03	5.447,93
Exploitatiecijfers (in opdracht van de distributienetbeheerders)			
Uitbating en Beheer Netten			
Gerealiseerd investeringsbudget (bruto, in miljoen euro)	1.110,3	1.198,2	1.411,6
Aantal geïnstalleerde digitale meters (elektriciteit + gas)	1.270.458	2.150.963	3.150.311
Leveringsonbeschikbaarheid elektriciteit (aantal minuten/jaar/klant)	19 min 51 sec	22 min 29 sec	22 min 25 sec

Aardgas			
Aansluitingspunten	2.338.503	2.355.263	2.364.869
Lagedruknet (km)	47.727	47.842	47.900
Middendruknet (km)	10.060	10.070	10.077
Totale netlengte (km)	57.788	57.912	57.976
Elektriciteit			
Aansluitingspunten	3.563.333	3.587.133	3.631.149
Laagspanningsnet (km)	87.070	88.129	89.547
Middenspanningsnet (km)	46.841	47.146	47.418
Hoogspanningsnet (km)	0	732	734
Totale netlengte (km)	133.911	136.007	137.699
Lampen openbare verlichting en monumentenverlichting	1.171.490	1.179.854	1.188.602
Warmte			
Netlengte (km)	65,5	67,9	99,7
Aansluitingspunten	1.756	2.123	2.054
Aantal gemeenten met Fluvius warmteklanten	15	15	15
Riolering			
Rioleringsnet (km)	11.861	11.899	12.433
Aantal aansluitingspunten	649.942	658.991	684.909
Sociale openbaardienstverplichtingen			
Actieve meters prepaid elektriciteit	36.136	49.070	60.373
Actieve meters prepaid aardgas	25.003	31.874	38.952
Oplaadpunten budgetmeterkaarten	minimum 1 per gemeente	minimum 1 per gemeente	minimum 1 per gemeente
Aantal klanten bij de sociale leverancier elektriciteit	68.907	75.101	76.154
Aantal klanten bij de sociale leverancier aardgas	50.556	56.915	58.143
Klantencontacten			
Aantal bezoeken aan klantenkantoren	37.189	47.641	57.517
Aantal contacten contactcenter	2.564.892	2.555.833	2.416.828
Gemiddeld totaal aantal bezoekers website per maand	661.460	806.692	732.846

Energiepremies			
Aantal uitgekeerde premies	96.956	92.790	132.959
Totaal uitgekeerd premiebedrag (miljoen euro, bedrag voor 2023 exclusief MijnVerbouw-premies)	68,03	91,15	140,38

5 Bestuurlijk verslag van de Raad van Bestuur

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen brengt de Raad van Bestuur van Fluvius System Operator cv ('Fluvius') verslag uit over de bestuurlijke activiteiten van de vennootschap gedurende het boekjaar dat liep van 1 januari 2023 tot 31 december 2023.

5.1 Aandeelhouders- en groepsstructuur van Fluvius System Operator cv

De tabel hierna geeft een overzicht van de aandeelhoudersstructuur van Fluvius System Operator cv op 31 december 2023. Deze aandelenverdeling is hoofdzakelijk gebaseerd op het criterium aantal EAN's⁴ per aandeelhouder. Het aandeelhouderschap is in de loop van 2023 gewijzigd als gevolg van de Wyre-transactie. Daardoor is het aantal aandelen voor elke aandeelhouder per einde 2023 als volgt:

FLUVIUS SYSTEM OPERATOR	Stemgerechtigde aandelen	
	Aantal	% in Fluvius
Fluvius Antwerpen	4.927.882	18,31%
Fluvius Limburg	5.046.808	18,75%
Fluvius West	1.578.274	5,86%
Gaselwest	2.711.673	10,08%
Imewo	3.798.172	14,11%
Intergem	1.853.953	6,89%
Iveka	1.580.224	6,89%
Iverlek	3.508.983	13,04%
PBE	1.011.018	3,76%
Riobra	394.394	1,47%
Sibelgas	499.554	1,86%
TOTAAL	26.910.935	100,00%

5.2 Consolidatiekring

De consolidatiekring van de Fluvius-groep volgens de criteria van de Belgische boekhoudnormen voor het boekjaar 2023 is weergegeven in de volgende tabel. Fluvius System Operator is telkens de consoliderende vennootschap.

---

⁴ EAN = European Article Number; één EAN stemt overeen met één aansluiting voor één nutsvoorziening.

Geconsolideerde vennootschap	Consolidatiemethode	Participatie van Fluvius System Operator
De Stroomlijn cv Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle	Integrale consolidatie	62,17%
Atrias cv Koning Albert II-laan 37, 1030 Brussel (Schaarbeek)	Vermogensmutatie	50,00%
SYNDUCTIS cv Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle	Vermogensmutatie	34,38%
Wyre Holding bv Liersesteenweg 4, 2800 Mechelen	Vermogensmutatie	33,20%

De participatie in Wyre Holding bv (die rechtstreeks 100% aanhoudt in Wyre bv) is opgenomen in de consolidatiekring sedert 1 juli 2023. Op die datum werd de zogenaamde 'Wyre transactie' afgerond. Zie hiervoor de rubriek 'Wyre' hierna.

Voor de volledigheid vermelden we dat SYNDUCTIS een participatie van 2,90% in het kapitaal van De Stroomlijn aanhoudt.

Fluvius System Operator houdt voorts ook een niet-geconsolideerde participatie van 4,35% aan in Duwolim, voluit Duurzaam Wonen Limburg. Daarnaast participeert Fluvius op verzoek van enkele DNB's in deze bedrijvencentra:

Bedrijf	DNB	% op totaal aantal aandelen
Bedrijvencentrum Kortrijk	Gaselwest	24,52
Bedrijvencentrum Vlaamse Ardennen	Gaselwest	3,29
Bedrijvencentrum Waregem	Gaselwest	6,66
Bedrijvencentrum Brugge	Imewo	12,15 ⁵
Bedrijvencentrum De Punt	Imewo	5,87

Geen enkele van de vennootschappen of bedrijvencentra waarin Fluvius System Operator cv participeert, kan worden beschouwd als een producent of leverancier van elektriciteit of aardgas. De participaties van

⁵ 13,86% op de stemgerechtigde aandelen

Fluvius System Operator in de vijf vernoemde regionale bedrijventra worden niet geconsolideerd. De vennootschap kan er immers geen beslissende invloed uitoefenen op het beleid of heeft niet het recht om er een meerderheid van de bestuurders te benoemen.

De moedervenootschap Fluvius System Operator heeft in de loop van 2023 geen aandelen van dochter- of geassocieerde vennootschappen verworven. Evenmin verwierven dochter- of geassocieerde vennootschappen aandelen in hun moedervenootschap.

5.3 Bijkantoren

Fluvius heeft geen bijkantoren.

5.4 Statutenwijziging

De statuten van Fluvius System Operator werden gewijzigd tijdens de Buitengewone Algemene Aandeelhoudersvergadering op 23 juni 2023; publicatie ervan in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad volgde op 19 juli 2023. De wijzigingen betroffen hoofdzakelijk de activiteit 'openbare elektronische communicatienetwerken' ingevolge de overdracht van de activiteit openbare elektronische communicatienetwerken (kabel distributie) vanuit de desbetreffende opdrachthoudende verenigingen⁶ via Fluvius System Operator aan Wyre. Zie voor meer info over Wyre de rubriek hierna.

De statutenwijzigingen van Fluvius System Operator creëerden een nieuwe aandelencategorie 'K'. Deze K-aandelen weerspiegelen de inbreng van de kabelactiviteit in Wyre. Voortaan hebben Fluvius System Operator en de betrokken opdrachthoudende verenigingen geen enkele operationele activiteit inzake kabeltelevisie meer.

5.5 Wyre

Op 1 juli 2023 werd Wyre bv boven de doopvont gehouden. Dit vormde het eindpunt van een lang voorbereidend traject waarin Fluvius System Operator en de telecomoperator Telenet gewerkt hebben aan de totstandkoming van een autonoom, zelffinancierend infrastructuurbedrijf voor telecom. Fluvius System Operator en Telenet participeren als aandeelhouder in deze nieuwe entiteit. Hun beider participatie in Wyre is georganiseerd via een holdingstructuur, genaamd 'Wyre Holding', eveneens een besloten vennootschap.

Zowel op nationaal als op Europees niveau moesten de nodige aanmeldingsprocedures worden doorlopen. Uiteindelijk hebben deze procedures geleid tot een vertraging van de operationele opstart met zes maanden (1 juli 2023 i.p.v. 1 januari 2023).

De Belgische Mededingingsautoriteit (BMA) was reeds in de loop van 2022 gestart met een ambtshalve onderzoek naar de voorgenomen Telenet/Fluvius joint venture. Daarbij draaide het vooral over de verzekering van een gelijk speelveld bij de behandeling van vergunningen en de efficiënte uitrol van glasvezelnetwerken in Vlaanderen. Om tegemoet te komen aan mogelijke bezwaren zijn Fluvius en Telenet bereid gebleken enkele maatregelen te nemen in dit verband. Ze situeren zich onder andere op het vlak van

---

⁶ Deze opdrachthoudende verenigingen zijn: Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, PBE en Sibelgas.

de communicatie aan steden en gemeenten, het expliciet conformeren aan het GIPOD⁷-decreet en de Code voor Nutsbedrijven, en het aanstellen van een interne auditor bij Fluvius die moet toezien op de correcte naleving van de gemaakte afspraken. Dit alles liet toe dat met de BMA een akkoord werd bereikt op 18 april 2023. De BMA heeft het onderzoek naar NetCo/Wyre dan ook geseponneerd.

Na de seponeringsbeslissing van BMA moest het gezamenlijk initiatief van Telenet en Fluvius ook worden aangemeld bij de Europese Commissie. Ook deze procedure werd positief afgesloten: op 31 mei 2023 keurde de Europese Commissie na een uitvoerige concentratiecontrole de NetCo/Wyre transactie onvoorwaardelijk goed.

Telenet en Fluvius hebben gedetailleerde afspraken vastgelegd, onder meer wat betreft de operationele aspecten en de financiële impact op de bestaande contracten tussen Telenet en de opdrachthoudende verenigingen met kabelactiviteit (activiteit openbare elektronische communicatienetwerken). De lopende contracten zouden uiteraard vervallen bij de inbreng van de volledige kabelactiviteit in Wyre. Deze afspraken kregen onder meer vorm in een dadingsovereenkomst en een aandeelhoudersovereenkomst. Voorts werd ook een leningsovereenkomst gesloten tussen Fluvius System Operator en Wyre: ingevolge de hogervermelde inbreng nam Wyre een schuld van Fluvius System Operator over onder de vorm van een intercompany aandeelhouderslening van EUR 32 miljoen aan marktconforme voorwaarden met een looptijd tot april 2029.

Bij de reorganisatie van de kabelactiviteit naar Wyre (inbreng van de volledige bedrijfstak in Wyre) gold er geen enkele verplichting voor de betrokken Fluvius-personeelsleden om mee over te stappen naar Wyre. Er waren 212 collega's mogelijks geïmpacteerd door de inbreng van de bedrijfstak openbare elektronische communicatienetwerken naar Wyre. Zij kregen de kans om vrijwillig te solliciteren bij Wyre, maar uiteindelijk heeft slechts één Fluvius-medewerker de overstap naar Wyre gemaakt. Quasi alle betrokken collega's hebben er dus voor geopteerd bij Fluvius te blijven. Zij krijgen bij Fluvius alle kansen op omscholing. Voor Fluvius is dit trouwens een belangrijk element in de zoektocht naar geschoold personeel in een krappe arbeidsmarkt, zeker voor technische profielen, om de energietransitie te kunnen realiseren. Dit alles toont duidelijk aan dat Fluvius bij belangrijke reorganisaties, zoals in dit geval het afstoten van de bedrijfstak kabelcommunicatie, het belang van de werknemers mee in ogenschouw neemt.

Wyre Holding en Wyre worden elk bestuurd door een raad van Bestuur met 12 leden. Statutair heeft Fluvius System Operator recht op telkens vier van deze mandaten. De heren Wim Dries, Koen Kennis, Frank Demeyer en Hans Bonte werden in die functie benoemd. De heer Filip Van Rompaey, lid van het Managementcomité van Fluvius, fungeert als waarnemer in beide Raden van Bestuur.

Het telecombedrijf Proximus heeft diverse procedures op verschillende niveaus aangespannen tegen NetCo/Wyre en de beide initiatiefnemers. Per eind 2023 heeft nog geen enkele van deze klachten of procedures tot een resultaat geleid dat de werking van Wyre op enigerlei wijze belemmert.

Voor de bestaande klanten van het backbone-netwerk van Fluvius werden de nodige aanpassingen aan hun lopende contracten doorgevoerd.

---

⁷ GIPOD-decreet: GIPOD staat voor 'Generiek Informatieplatform Openbaar Domein'. GIPOD maakt alle gegevens over geplande mobiliteitshinder op het openbaar domein in Vlaanderen publiek beschikbaar. GIPOD is wettelijk geregeld in het Decreet van 4 april 2014 houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest, zoals gewijzigd bij Decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het GIPOD-decreet van 4 april 2014.

5.6 Interkabel Vlaanderen

Een ander gevolg van de creatie van Wyre is dat Interkabel Vlaanderen cv opgehouden heeft te bestaan. Interkabel was sinds 1996 het vaste samenwerkingsverband tussen alle zogenaamde ‘zuivere’ kabelintercommunales in Vlaanderen, met name Integan (als gevolg van een fusie door overname op 1 april 2019 nu deel uitmakende van Fluvius Antwerpen) in de provincie Antwerpen, Inter-media (als gevolg van fusie door overname op 1 april 2019 nu deel uitmakende van Fluvius Limburg) in de provincie Limburg, PBE in de provincie Vlaams-Brabant en Fluvius West (ingevolge naamsverandering van Infrac West en daarvoor WVEM) in de provincies West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant). Die zuivere kabelintercommunales waren tot midden 2023 de eigenaars van het kabel distributienet in de gemeenten waar ze actief waren. Via Interkabel Vlaanderen kon de ‘zuivere’ sector in het verleden als één stem spreken en tot afspraken en akkoorden komen met Telenet.

Interkabel Vlaanderen werd op 1 juli 2023 – door middel van een fusie door overneming – door Fluvius System Operator overgenomen. Het gehele vermogen van Interkabel Vlaanderen met alle activa en passiva en alle rechten en plichten werd bijgevolg door Fluvius System Operator overgenomen. Interkabel Vlaanderen zelf werd hierdoor ontbonden zonder invereffeningstelling.

5.7 Wijzigingen in het werkingsgebied en structuur van de Fluvius Economische Groep

5.7.1 Wijzigingen in het werkingsgebied

Op 31 december 2023 zijn twee gemeenten toegetreden tot de rioleringsactiviteit. Tessenderlo en Hamont-Achel zijn beide voortaan voor deze activiteit aangesloten bij Fluvius Limburg.

Verder noteren we voor het boekjaar 2023 geen andere wijzigingen in het werkingsgebied van Fluvius System Operator, noch van de distributienetbeheerders waarvoor Fluvius System Operator als werkmaatschappij fungeert.

We melden dat de statutaire duurtijd van de opdrachthoudende vereniging Riobra (die zou verstreken zijn op 24 november 2023) verlengd werd tot 29 maart 2037. Hierdoor loopt de Riobra-duurtijd nu gelijk met deze van de tien andere opdrachthoudende verenigingen binnen de Fluvius Economische Groep.

5.7.2 Structuurwijzigingen

We vestigen de aandacht op de beslissingen tot doorvoering van een aantal zogeheten structuurwijzigingen. Deze wijzigingen, die op diverse beslissingsniveaus van de Fluvius Economische Groep en van de steden en gemeenten zijn genomen in de loop van 2023, zullen ingang vinden vanaf 1 januari 2025 en vanaf die datum een wezenlijke impact hebben op de structuur van de Fluvius Economische Groep. Maar deze interne herschikkingen binnen de Fluvius Economische Groep wijzigen niets aan het globale werkingsgebied voor Fluvius System Operator, dat ook in de toekomst het hele grondgebied van het Vlaamse Gewest zal blijven bestrijken.

Deze wijzigingen drongen zich op omwille van enkele eisen in het Vlaams Energiedecreet.

Concreet legt dit decreet op dat

- er in elke gemeente slechts één enkele netbeheerder mag actief zijn voor de distributie van zowel elektriciteit als aardgas;
- elke distributienetbeheerder een aaneengesloten werkingsgebied moet hebben (verbod op zogeheten ‘eilanden’);
- en elke DNB minstens 200.000 afnemers moet tellen.

Bijkomend zal de structuur van Fluvius Economische Groep nog moeten rekening houden met de gevolgen van enkele vrijwillige fusies van gemeenten.

Samengevat zal vanaf 2025 Fluvius System Operator de werkmaatschappij zijn van acht distributienetbeheerders voor elektriciteit en gas; momenteel zijn er dat nog tien. Voor Riobra, enkel actief in de rioleringsactiviteit, wijzigt er niets.

5.8 Btw-eenheid en cash pooling

De btw-eenheid ‘Economische Groep Fluvius’ omvat Fluvius System Operator cv en de geassocieerde ondernemingen De Stroomlijn en SYNDUCTIS. Fluvius System Operator cv is de vertegenwoordiger voor deze btw-eenheid.

Verschillende entiteiten uit de Fluvius Economische Groep nemen deel aan een systeem van cash pooling. In dit systeem worden thesaurieoverschotten en -tekorten op dagbasis onderling verrekend op één enkele gezamenlijke cashrekening bij de bank. Dit systeem is voor de deelnemers globaal voordeliger dan wanneer ze elk aparte cashrekeningen zouden aanhouden. De deelnemers aan de cash pooling bij Fluvius zijn de werkmaatschappij Fluvius System Operator zelf, Fluvius OV, de dochterondernemingen De Stroomlijn en SYNDUCTIS en de elf opdrachthoudende verenigingen/aandeelhouders.

5.9 Beknopte toelichting bij de jaarrekening

Beknopte toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening 2023 (IFRS)

De geconsolideerde jaarrekening van de Fluvius-groep over het boekjaar 2023 vertoont twee verschillende hoofdelementen. Enerzijds is er de continuïteit in de verdere investeringen en de daaraan gekoppelde financiering door vreemd vermogen. Anderzijds is er de afronding van de Wyre-transactie per 1 juli 2023.

Op het vlak van de **continuïteit** drijft Fluvius System Operator – in opdracht van zijn aandeelhouders – de investeringen in voornamelijk de energietransitie (elektrificatie) en de klimaatadaptatie (riolering) verder op. De huidige financiering daarvan gebeurt in belangrijke mate door het aantrekken van vreemd vermogen. De aangetrokken middelen worden door de werkmaatschappij Fluvius System Operator onmiddellijk aan identieke voorwaarden doorgeleend aan de opdrachtgevers, waardoor naast de schuld meteen ook een vordering op de eigen aandeelhouders ontstaat. In 2023 werd de uitgifte van nieuwe obligatieleningen voor EUR 1.440 miljoen deels gecompenseerd door de terugbetaling van aflopende obligaties ter waarde van EUR 750 miljoen; de netto uitstaande obligatieschuld nam dus toe met EUR 740 miljoen. Dit verklaart deels de toename van het balanstotaal van EUR 6.890 miljoen naar EUR 8.804 miljoen. In de resultatenrekening leidt dit tot een toename van de financiële kosten en opbrengsten; hier speelt ook de impact van de gestegen rentevoeten op de financiële markten. Verder vestigen we de

aandacht op het succes van de vernieuwde REG-premies (toename met EUR 174,6 miljoen). En er is ook het toegenomen gebruik van materialen (aangroei met EUR 70,3 miljoen) en hogere aannemerskosten (toename met EUR 90,0 miljoen) ingevolge de versnelling in de uitrol van zowel de digitale meter als LED in openbare verlichting, en de investeringen ‘energietransitie’. Deze hebben een duidelijke impact gehad op de resultatenrekening.

Inzake de complexe **Wyre**-transactie (met boekhoudkundig effect vanaf 1 juli 2023). De activiteit ‘openbare elektronische communicatienetwerken’ van enkele opdrachthoudende verenigingen uit de Fluvius Economische Groep werd via hun werkmaatschappij Fluvius System Operator ingebracht in Wyre BV. We noteren een investering in een geassocieerde onderneming voor EUR 960,1 miljoen. De deelname in het resultaat bedraagt EUR 10,2 miljoen. Op de passiefzijde van de geconsolideerde balans van Fluvius System Operator is het eigen vermogen aangegroeid met EUR 1.000,9 miljoen ingevolge de verschillende stappen in de afhandeling van de Wyre-transactie. In de resultatenrekening boekt de geconsolideerde groep een eenmalig positief resultaat als gevolg van de meerwaarde op de verkoop van Wyre-aandelen (EUR 59,9 miljoen) aan Telenet. Voor de gereguleerde energieactiviteiten werd – zoals steeds – een nulresultaat opgetekend voor het boekjaar 2023.

Beknorte toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening 2023 (BE-GAAP)

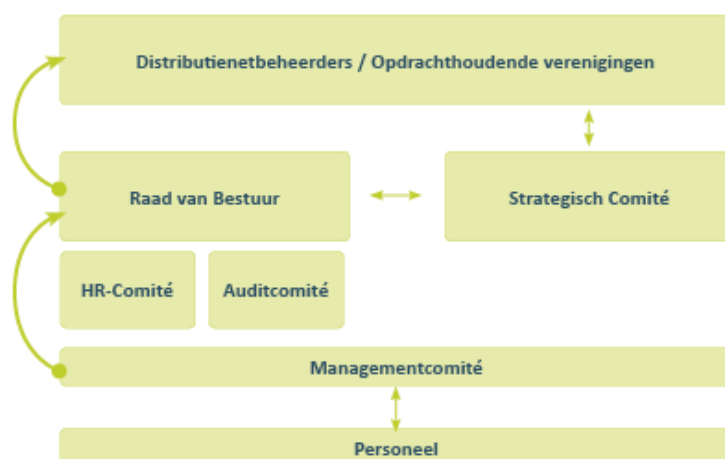
De trends zoals die hierboven geschetst werden voor de geconsolideerde jaarrekening 2023, gelden *mutatis mutandis* ook voor de enkelvoudige jaarrekening 2023 van Fluvius System Operator.

De **continuïteit** in investeringen blijkt niet zozeer in de materiële vaste activa van de werkmaatschappij Fluvius System Operator (de relevante activa zijn eigendom van de opdrachthoudende verenigingen/opdrachtgevers van Fluvius System Operator), maar wel in de toename van enerzijds de langlopende financiële schulden (tot een bedrag van EUR 6,6 miljard) als gevolg van de financiering van deze investeringen en, anderzijds, de langlopende overige vorderingen (EUR 6,7 miljard) ingevolge het doorlenen van de aangetrokken schuld aan de opdrachthoudende verenigingen die de infrastructuuractiva aanhouden. In de resultatenrekening leidt dit tot een toename van de recurrente financiële kosten én opbrengsten.

Wat betreft **Wyre**. Hier vertonen de enkelvoudige balans en resultatenrekening enkele eenmalige effecten. De financiële vaste activa bedragen nu bijna EUR 1 miljard ingevolge de deelneming in Wyre Holding BV. Aan de passivazijde van de balans is er de sterke toename van zowel de inbreng als de beschikbare reserves (elk van beide posten voor bijna EUR 500 miljoen).

5.10 Samenstelling van de bestuursorganen en het management

Hierna volgt een overzicht van de verschillende bestuursorganen binnen de Fluvius Economische Groep en hoe zij onderling verbonden zijn. De structuur waarin de verschillende bestuurs- en toezichtsorganen van Fluvius georganiseerd zijn, is volledig in overeenstemming met alle geldende wettelijke (waaronder met name vennootschapsrechtelijke), decretale en regulatorische voorschriften.

5.10.1 Raad van Bestuur

De samenstelling van de Raad van Bestuur van Fluvius System Operator op 31 december 2023 was als volgt⁸:

Naam	Functie	Benoemd namens	Aantal bijgewoone zittingen	Openbaar mandaat
Wim DRIES	voorzitter	Fluvius Limburg	10	Genk, burgemeester
Koen KENNIS	1ste ondervoorzitter	Fluvius Antwerpen	9	Antwerpen, schepen
Christophe PEETERS	2de ondervoorzitter	Imewo	8	Gent, voorzitter gemeenteraad
Hans BONTE	3de ondervoorzitter	Sibelgas	10	Vilvoorde, burgemeester
Piet BUYSE	bestuurder	Intergem	10	Dendermonde, burgemeester
Geert CLUCKERS	bestuurder	PBE	10	Diest, schepen
Lieven COBBAERT	bestuurder	Gaselwest	9	Ichtegem, burgemeester
David COPPENS	bestuurder	Intergem	8	Aalst, voorzitter gemeenteraad
Jan DALEMANS	bestuurder	Fluvius Limburg	10	Hechtel-Eksel, burgemeester

⁸ Het mandaat van mevrouw Kristien Vingerhoets, bestuurder, die ontslag nam op 1 maart 2022, was op eind 2023 nog niet opnieuw ingevuld.

Charlotte DE BACKER	bestuurder	Imewo	9	Oostende, gemeenteraadslid
Christof DEJAEGHER	bestuurder	Gaselwest	9	Poperinge, burgemeester
Jan DESMETH	bestuurder	Iverlek	10	Sint-Pieters-Leeuw, burgemeester
Ine FRANSEN	bestuurder	Fluvius Limburg	9	Maaseik, gemeenteraadslid
Greet GEYPEN	bestuurder	Iverlek	9	Mechelen, schepen
Tom KERSEMANS	bestuurder	Iveka	4	Lille, schepen
Lies LARIDON	bestuurder	Fluvius West	10	Diksmuide, burgemeester
Nicky MARTENS	bestuurder	Riobra	8	Tienen, gemeenteraadslid
Guy VAN DE PERRE	bestuurder	Iveka	8	Kasterlee, schepen
Adinda VAN GERVEN	bestuurder	Fluvius Antwerpen	10	Brasschaat, schepen

De heer Bruce Almey is de secretaris van de Raad van Bestuur sinds 1 januari 2023.

De globale aanwezigheid op de zittingen van de Raad van Bestuur voor het werkingsjaar 2023 bedraagt 89,5% (2022: 85,6%).

Alle bestuursmandaten nemen van rechtswege een einde op de Algemene Aandeelhoudersvergadering die zal worden gehouden tijdens het eerste kwartaal van 2025. De mandaten zijn hernieuwbaar.

De Voorzitter van de Raad van Bestuur heeft geen leidinggevende operationele verantwoordelijkheden binnen het bedrijf. Dit geldt eveneens voor de Ondervoorzitters en alle andere leden van de Raad van Bestuur.

In de Raad van Bestuur van Fluvius System Operator zetelen geen onafhankelijke bestuurders in de zin van artikel 7:87d van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen⁹. Alle bestuurders zijn – zij het onrechtstreeks via de opdrachthoudende verenigingen/aandeelhouders – vanuit de gemeentebesturen aangeduid. Dit geeft een waarborg voor de inspraak van de lokale besturen in de activiteiten van Fluvius die een directe weerslag hebben op de bevolking.

5.10.2 Gewaarborgde onafhankelijkheid

Bij Fluvius System Operator geldt een strikte scheiding tussen de Raad van Bestuur en het management. Zo zijn de CEO en de andere leden van het Managementcomité géén lid van de Raad van Bestuur.

---

⁹ Alle Fluvius-bestuurders zijn wel onafhankelijk volgens de criteria in het Vlaams Energiedecreet van 19 november 2010 (artikel 1.1.1.§2, 74°)

Het artikel 6:64 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voorziet een specifieke procedure binnen de Raad van Bestuur in geval van een mogelijk rechtstreeks of onrechtstreeks belangenconflict van vermogensrechtelijke aard in hoofde van een bestuurder, dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die behoort tot de bevoegdheid van de Raad van Bestuur van de onderneming. Deze wettelijke bepaling moest in 2023 niet worden toegepast.

5.10.3 Auditcomité

Volgens artikel 24.B van de statuten heeft de Raad van Bestuur van Fluvius System Operator een Auditcomité opgericht. De samenstelling hiervan op 31 december 2023 was als volgt:

Naam	Functie	Aantal bijgewoonde zittingen in 2023
Jan Desmeth	voorzitter	7
Lieven Cobbaert	lid	8
Lies Laridon	lid	8

Mevrouw Kristien Vingerhoets nam op 1 maart 2022 ontslag als bestuurder; bijgevolg verviel ook haar mandaat in het Auditcomité. Er was per eind december 2023 nog niet in haar vervanging voorzien.

Het Auditcomité vergaderde acht keer in de loop van 2023.

De belangrijkste dossiers die het Auditcomité behandelde, zijn de uitgevoerde interne audits (onder meer inzake de veiligheidscultuur en -beleving, slopingen, de kwaliteitsfactor in de tarifiering (de Q-factor)). Het Auditcomité boog zich verder ook over de financiële rapportering en het auditplan 2023.

Het Auditcomité rapporteert over zijn bevindingen aan de Raad van Bestuur.

5.10.4 HR-comité

Zoals voorzien in de statuten (artikel 24.C) heeft de Raad van Bestuur van Fluvius System Operator in zijn schoot ook een HR-Comité opgericht. De samenstelling ervan op 31 december 2023 was als volgt:

Naam	Functie	Aantal bijgewoonde zittingen in 2023
Greet Geypen	voorzitter	6
Piet Buyse	lid	6
Adinda Van Gerven	lid	6

Mevrouw Kristien Vingerhoets nam op 1 maart 2022 ontslag als bestuurder; bijgevolg verviel ook haar mandaat in het HR-comité. Op 31 december 2023 was nog niet in haar vervanging voorzien.

Het HR-Comité heeft de statutaire opdracht om de ontwikkelingen in het HR-beleid van Fluvius System Operator op te volgen en er aanbevelingen over te geven aan de Raad van Bestuur. Ook het HR-Comité rapporteert rechtstreeks aan de Raad van Bestuur.

Het Comité kwam in 2023 zes keer samen.

Het comité besprak onder andere de lange-termijn incentives voor het management, de basishypotheses voor de berekeningen van de verplichtingen en reserves binnen de pensioenfondsen, de aanwervingen, de cao-90 (collectieve arbeidsovereenkomst waarbij aan de medewerkers niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen kunnen worden aangeboden), het sociaal overleg, de invoering van een mobiliteitsbudget en het organigram.

5.10.5 Strategisch comité

Het Strategisch Comité bestond per eind december 2023 uit de volgende personen:

Naam	Functie	Aantal bijgewoonde zittingen in 2023
Wim Dries	voorzitter	5
Hans Bonte	lid	5
Piet Buyse	lid	5
David Coppens	lid	4
Koen Kennis	lid	5
Christophe Peeters	lid	5

De statuten van de onderneming bepalen dat de voorzitter van de Raad van Bestuur ambtshalve ook het Strategisch Comité voorzigt (artikel 24.D van de statuten).

Het Strategisch Comité stippelt de algemene strategie uit voor Fluvius System Operator en de volledige Fluvius Economische Groep. Daarbij gaat bijzondere aandacht uit naar de relaties van de vennootschap met de overheid en de regulatoren, de aandeelhouders en de andere stakeholders binnen het netbeheer in Vlaanderen.

In 2023 vergaderde het Strategisch Comité vijf maal. Het Strategisch Comité behandelde onder meer de toekomstige structuur, het memorandum dat werd opgesteld voor de Vlaamse verkiezingen van juni 2024 en de lange-termijn financiering van de Fluvius Economische Groep.

Het Strategisch Comité rapporteert aan de Raad van Bestuur.

5.10.6 Uitvoerend comité

Artikel 24.A van de Fluvius-statuten schrijft voor dat, wanneer de Raad van Bestuur niet volledig bestaat uit onafhankelijke bestuurders, de Raad van Bestuur in zijn schoot een Uitvoerend Comité opricht. De leden van het Uitvoerend Comité moeten allemaal onafhankelijke bestuurders zijn in de zin van het artikel 1.1.1. §2, 74° van het Vlaams Energiebesluit van 19 november 2010. Zij worden benoemd door de Raad van Bestuur onder zijn leden.

Tot op heden heeft deze statutaire bepaling van artikel 24.A over het Uitvoerend Comité geen concrete uitwerking gekregen: alle bestuurders van de onderneming zijn immers onafhankelijke bestuurders waardoor Fluvius overeenkomstig artikel 3.1.28 3e lid van het Energiebesluit niet moet overgaan tot de oprichting van een dergelijk orgaan.

5.10.7 Managementcomité

De dagelijkse leiding van Fluvius is toevertrouwd aan het Managementcomité. Zie ook artikel 26 van de statuten van de onderneming.

De samenstelling van het Managementcomité van Fluvius System Operator in de periode 1 juli 2023 tot en met 31 december 2023 was als volgt:

Naam	Titel / Bevoegdheid
Frank VANBRABANT	CEO
Raf BELLERS	directeur Netbeheer
Tom CEUPPENS	directeur Netuitbating
Guy COSYNS	directeur Klantendienst & Databeheer
Wim DEN ROOVER	directeur Netuitbating
Jean Pierre HOLLEVOET	directeur Energie- & Klimaattransitie
David TERMONT	directeur Financieel Beheer, Legal & ICT
Ilse VAN BELLE	directeur HR
Filip VAN ROMPAEY	directeur Strategie

Gelet op de nakende pensionering van de heer Wim Den Roover, directeur Netuitbating, op 1 mei 2024 zal de heer Den Roover vanaf 1 januari 2024 niet langer deel uitmaken van het Managementcomité.

De CEO woont de zittingen van de Raad van Bestuur ambtshalve bij, maar zonder stemrecht. De andere leden van het Managementcomité kunnen de zittingen van de Raad van Bestuur bijwonen indien dit opportuun is omwille van de behandelde agendapunten. Ook zij hebben géén stemrecht in de Raad van Bestuur. Het Managementcomité vergadert in principe wekelijks.

5.11 Integratie tot 'Eén Fluvius'

De fusie van de vroegere entiteiten Eandis System Operator, Infrac en Integan lag aan de basis van de totstandkoming van het huidige Fluvius System Operator. Dit bracht een diepgaand integratieproces op gang. Dit programma kreeg de naam 'Fluvia' mee. Het opzet was om te evolueren naar één geïntegreerde organisatie met een uniforme werking over heel Vlaanderen. In het ganse integratieproces werd ook veel aandacht geschonken aan de totstandkoming van één gemeenschappelijke Fluvius-cultuur. Daarbij kon een aanzienlijke synergiebesparing worden gerealiseerd.

We zijn intussen meer dan vijf jaar verder. De doelstellingen van het programma Fluvia zijn sinds eind 2022 quasi volledig gerealiseerd en zo goed als alle integratieprojecten zijn afgerond. Het programma werd dan ook stopgezet eind 2022.

Toch wil Fluvius verder gaan op de ingeslagen weg. Want de buitenwereld staat niet stil en evolueert razendsnel, waardoor de verwachtingen voor een netbedrijf voortdurend wijzigen. Daarom heeft Fluvius een proces van verdere optimalisatie op gang getrokken. Dit werd het programma 'HST – Hoge Snelheid Transformatie'. Binnen dit programma zullen we de ondersteunende systemen voor aansluitingswerken, investeringswerken, onderhoudswerken en storingsbeheer verder optimaliseren en integreren met verschillende systemen voor asset management. Daarnaast wil Fluvius ook een nieuw GIS-systeem implementeren.

5.12 Juridische geschillen

5.12.1 Vordering van Proximus

Naar aanleiding van de overname van de kabeltelevisieklienten en de vestiging van een erfpacht op het kabelnet door Telenet, had Proximus een vordering ingesteld bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen tot vernietiging van de contracten en tot het bekomen van een schadevergoeding. In eerste aanleg werd deze vordering verworpen (vonnis van 6 april 2009). Hierop had Proximus hoger beroep ingesteld bij het Hof van Beroep te Antwerpen.

Proximus vorderde het overmaken van de volledige documenten met betrekking tot het akkoord tussen Telenet, Interkabel Vlaanderen en de kabelmaatschappijen. Tevens vorderde de eisende partij om deze akkoorden nietig te verklaren en een schadevergoeding van EUR 1,4 miljard op basis van een door haar besteld expertiserapport. De voormelde overeenkomsten bevatten via een vrijwaringsclausule ten laste van Telenet een beperking van de aansprakelijkheid voor de kabelmaatschappijen uit de Fluvius Economische Groep. Daaruit volgt dat Interkabel Vlaanderen en de kabelmaatschappijen, in geval van een negatieve uitspraak, in principe slechts dienen tussen te komen in de eventuele schade van Proximus tot maximum EUR 20 miljoen.

Bij arrest van 18 december 2017 had het Hof van Beroep de vorderingen van Proximus integraal afgewezen. Proximus heeft einde juni 2019 cassatieberoep ingesteld tegen dit arrest.

Op 22 januari 2021 heeft het Hof van Cassatie zich uitgesproken over dit cassatieberoep en beslist dat het arrest van het Hof van Beroep van Antwerpen deels moet worden vernietigd. De gedeeltelijke vernietiging slaat enkel op het punt dat het Hof van Beroep te Antwerpen onvoldoende heeft verantwoord waarom er geen nietigverklaring van de overeenkomst tussen Telenet en de kabelmaatschappijen moet zijn, maar spreekt zich hieromtrent niet ten gronde uit. Om dit te onderzoeken en daarover een uitspraak te doen,

wordt de zaak verzonden naar het Hof van Beroep te Brussel. Het Hof van Cassatie heeft dus niet beslist tot vernietiging van de uitspraak over de vordering tot schadevergoeding door Proximus. Dit zou tot gevolg hebben dat het verzoek om schadevergoeding van Proximus definitief zou zijn afgewezen. Het Hof van Cassatie heeft dus niet tot vernietiging beslist van de afwijzing van de vordering tot schadevergoeding door Proximus.

Op 16 juni 2021 heeft Proximus Telenet en de kabelmaatschappijen gedagvaard in beroep na cassatie. Proximus vordert via deze procedure de nietigheid van de overeenkomsten tussen Telenet en de kabelmaatschappijen. Daarnaast vordert Proximus opnieuw een schadevergoeding (vooralnog begroot op 1 euro provisioneel) voor het foutief sluiten en in stand houden van de overeenkomsten. Verder vordert Proximus de staking van de uitvoering van de overeenkomsten en wil zij een prejudiciële vraag laten stellen ingeval er zou worden overwogen dat geen rechtsherstel/schadeherstel voor Proximus mogelijk zou zijn. In de eerste beroepsconclusie die Proximus neergelegd heeft na de dagvaarding in beroep na cassatie werd haar provisionele schadeclaim nog niet begroot. Ook in de laatste conclusie van Proximus die neergelegd werd in december 2022 is de door haar geclaimde schade nog steeds niet begroot en blijft haar vordering beperkt tot 1 euro provisioneel. Proximus vraagt het debat over de precieze omvang van de schade pas in een tweede fase, na een tussenarrest door het Hof over de aansprakelijkheid van Telenet en/of de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, te laten behandelen. In ondergeschikte orde vraagt Proximus de aanstelling van een gerechtsdeskundige met de opdracht advies te geven over de schade. De Fluvius-DNB's moesten hun laatste conclusie neerleggen tegen uiterlijk 27 februari 2023. Inmiddels hebben alle partijen hun laatste conclusies neergelegd. Door de inmiddels tussengekomen fusie door overneming van Interkabel Vlaanderen door Fluvius System Operator in het kader van de Wyre-operatie zal wellicht een gedinghervatting door Fluvius System Operator moeten plaatsvinden voorafgaand aan de pleitzitting. De pleitdatum is nog niet bekend.

5.12.2 Gasexplosie in Wilrijk

Op 3 september 2019 deed zich een gasexplosie voor te Wilrijk (Antwerpen) met één dodelijk slachtoffer, drie zwaargewonden en aanzienlijke materiële schade tot gevolg. De raadkamer in Antwerpen had de vennootschap Fluvius System Operator en twee van diens managers (met name de CEO en de directeur Netuitbating) doorverwezen naar de correctionele rechtbank voor hun mogelijke betrokkenheid in gebeurtenissen die tot de explosie zouden geleid hebben. De Antwerpse correctionele rechtbank heeft op 27 april 2021 de strafrechtelijke vrijspraak voor beide managers van Fluvius uitgesproken, omdat de rechtbank hen niet persoonlijk verantwoordelijk achtte voor de gebeurtenissen. De rechtbank sprak voor de vennootschap Fluvius System Operator de opschorting van straf uit en Fluvius werd voor alle burgerlijke claims veroordeeld. Fluvius is en blijft van oordeel dat het bedrijf, zijn verantwoordelijken en medewerkers geen enkele schuld treft in de tragische gebeurtenissen en dat er onvoldoende rekening werd gehouden met de bewijsmiddelen en argumenten die Fluvius tijdens de procedure heeft aangebracht en die moeten aantonen dat Fluvius geen enkele schuld treft. Vanuit die overwegingen heeft de onderneming beroep aangetekend tegen deze uitspraak van de Antwerpse correctionele rechtbank. In de beroepsprocedure heeft een eerste zitting plaatsgehad op 18 mei 2022. Naar aanleiding van deze zitting heeft het Hof van Beroep op 1 juni 2022 beslist om een deskundige uit de burgerrechtelijke procedure in kort geding ook aan te duiden voor het strafrechtelijke luik. Hij moest zijn verslag indienen tegen 31 januari 2023. De pleitzitting in beroep was voorzien voor 29 maart 2023. Deze zitting werd uitgesteld omdat de deskundige zijn verslag niet tijdig kon opleveren. Er vond een aanvullende expertise plaats op 9 augustus 2023; het eindverslag hiervan wordt begin 2024 verwacht. De rechtbank heeft de pleitzitting vastgesteld op 13 november 2024.

5.12.3 Administratieve geldboete opgelegd door VREG

Energieregulator VREG heeft Fluvius System Operator [DNB's] in de loop van 2022 in gebreke gesteld en daarna een eenmalige en een administratieve geldboete per kalenderdag opgelegd wegens het laattijdig aanleveren ten behoeve van de energieleveranciers van informatieve maandvolumes van de klanten. Fluvius had ervoor geopteerd voorrang te geven aan het oplossen van het dringend probleem van geblokkeerde toegangspunten (EAN's) binnen het Atrias-platform. Door deze beleidskeuze in functie van een vlotte marktwerking werd het opleveren van de informatieve maandvolumes uitgesteld. Bovendien zou de activatie van de informatieve maandvolumes op de initiële startdatum van 1 april 2023 problemen en schade hebben kunnen veroorzaken bij marktpartijen. In april 2023 is de VREG overgegaan tot invordering van de administratieve geldboete die in totaal voor alle distributienetbeheerders ongeveer 1 miljoen EUR bedraagt. Fluvius betreurt deze gang van zaken en blijft zich inspanssen om alle diensten van de marktwerking correct en tijdig te verzorgen.

5.12.4 Arrest inzake toegekende minimumsteun voor zonnepanelen

Het Antwerpse Hof van Beroep heeft in april 2023 bij arrest geoordeeld in een discussie over de datum van indienstneming van een PV-installatie, en bij uitbreiding over het exacte bedrag van de minimumsteun waarop deze installatie recht had. Het Hof is in deze Fluvius en de regulator niet gevolgd. Deze beide gedingpartijen hebben elk afzonderlijk beslist dit arrest aan te vechten voor het Hof van Cassatie.

5.12.5 Europees Hof van Justitie – wetgeving overheidsopdrachten

De Ondernemingsrechtbank van Gent heeft bij vonnis van 28 juni 2023 – in een gerechtelijke procedure aangespannen door een leverancier van rioolbuizen over een vermeende schending door Fluvius van de wetgeving op de overheidsopdrachten – enkele prejudiciële vragen gesteld aan het Europees Hof van Justitie. Fluvius heeft de nodige stappen gezet om in deze procedure zijn belangen te verdedigen.

5.13 Belangrijkste evoluties bij de ondernemingen waarin Fluvius System Operator participeert

Voor een bespreking van de participatie in Wyre (Holding), zie de rubriek 'Wyre', elders in dit jaarverslag.

5.13.1 De Stroomlijn

De Stroomlijn is het klantencommunicatiecentrum voor Fluvius, TMVW/Farys en De Watergroep. De aandeelhouders van De Stroomlijn zijn Fluvius System Operator (62,17%), TMVW/Farys (32,03%), SYNDUCTIS (2,90%) en De Watergroep (2,90%).

De rekeningen van De Stroomlijn worden integraal geconsolideerd met deze van Fluvius System Operator.

Eind 2023 telde De Stroomlijn 361 eigen medewerkers of 329,45 voltijds equivalenten (2022: 332 medewerkers, of 300,4 vte's), aangevuld met 55 interims (53,50 in voltijds equivalenten). Zij zijn tewerkgesteld in vier vestigingen: Mechelen, Ieper, Gent-Ledeberg en Hasselt.

De Stroomlijn realiseerde over 2023 een totaalomzet van EUR 27,4 miljoen (2021: EUR 23,0 miljoen). Het balanstotaal per 31 december 2023 bedroeg EUR 3,9 miljoen (eind 2022: EUR 5,4 miljoen). Het eigen vermogen van de onderneming per eind 2023 bedroeg EUR 265.400, ongewijzigd tegenover eind 2022.

5.13.2 Atrias

Atrias staat in voor de creatie en de uitbating van een gemeenschappelijk data-uitwisselingsplatform voor gegevensuitwisseling tussen alle actoren op de Belgische energiemarkt. Atrias verwerkt informatie over meer dan 10 miljoen aansluitingspunten en 300 miljoen meterstandgegevens. Atrias is in het leven geroepen ter vervanging van de aparte datasystemen bij de Belgische distributienetbeheerders en centraliseert de dataverwerking voor de Belgische energiemarkt in één enkel, federaal systeem. Het Atrias-platform (Central Market System - CMS) met de bijhorende communicatieregels (MIG-6) ging van start op 1 november 2021. Vanaf die datum stuurt het CMS de onderlinge uitwisseling van marktgegevens (zoals meterstanden en facturatiegegevens) en marktprocessen (zoals verhuizingen en leverancierswissels) aan door middel van MIG-6.

Alle Belgische distributienetoperatoren voor elektriciteit en gas zijn aandeelhouder bij Atrias: Fluvius System Operator (50%), Ores Assets (16,67%), Sibelga (16,67%), Resa (15,05%), AIEG (0,54%), AIESH (0,54%) en Réseau d'Énergie de Wavre (0,54%).

Eind 2023 telde Atrias 31 werknemers of 29,6 voltijds equivalenten (2022: 29 werknemers of 27,8 voltijds equivalenten). Zij realiseerden voor Atrias in 2023 een totaalomzet van EUR 63,3 miljoen (2022: EUR 53,2 miljoen). Het balanstotaal per 31 december 2023 bedroeg EUR 77,7 miljoen (eind 2022: EUR 86,1 miljoen) met een eigen vermogen van EUR 18.600 (onveranderd gebleven tijdens 2023).

Bij Atrias is er een wissel van CEO doorgevoerd: de heer Frank De Saer is op pensioen gegaan en vervangen door de heer Pascal Dekoster die van Fluvius overstapt naar Atrias.

Voor consolidatiedoeleinden wordt Atrias als een geassocieerde deelneming beschouwd. Atrias wordt geconsolideerd met Fluvius System Operator op basis van vermogensmutatie.

5.13.3 Synductis

SYNDUCTIS bevordert de synergie bij werken op het openbaar domein en geeft gestalte aan een actief minderhinderbeleid.

De participatie van Fluvius System Operator in SYNDUCTIS bedraagt 746 aandelen op een totaal van 2.170 aandelen, ofwel 34,38%. De overige aandeelhouders van SYNDUCTIS zijn: De Watergroep, IWVA/Aquaduin, Aquafin, Pidpa, Proximus en TMVW/Farys. Daarnaast werkt SYNDUCTIS op basis van onderlinge samenwerkingsovereenkomsten nauw samen met de Vlaamse Administratie Wegen & Verkeer (AWV) en de Vlaamse openbare vervoermaatschappij De Lijn.

Het businessplan voor SYNDUCTIS vertrekt vanuit de idee van kwalitatieve dienstverlening aan de klant (lokaal bestuur, inwoners, handelaars, bedrijven). De uitbouw van een performant ICT-platform moet daartoe bijdragen.

SYNDUCTIS heeft geen eigen personeel. De deelnemende nutsbedrijven stellen hun eigen medewerkers ter beschikking van SYNDUCTIS in functie van de noodzaak en de projecten die zich aandienen.

SYNDUCTIS boekte in het boekjaar 2023 een omzet van EUR 2,7 miljoen (boekjaar 2022: EUR 2,0 miljoen). Het balanstotaal per einde december 2023 kwam uit op EUR 1,7 miljoen (2022: EUR 1,6 miljoen). Het eigen vermogen van SYNDUCTIS bleef over 2023 onveranderd op EUR 21.700.

Fluvius consolideert SYNDUCTIS als onderneming met een deelnemingsverhouding met de methode van de vermogensmutatie.

5.13.4 Wyre

Wyre bouwt in Vlaanderen een netwerk van glasvezel uit. Wyre zal dit glasvezelnet uitrollen met behoud van het evenwicht tussen stedelijke en landelijke gebieden in Vlaanderen. Sleuven bij infrastructuurwerken zullen maximaal gedeeld worden.

In de tweede jaarhelft van 2023 (dit is sinds de operationele start van de vennootschap op 1 juli 2023) heeft Wyre reeds 44.000 "homes passed"¹⁰ gerealiseerd en 59.000 huizen waar de werken in verschillende stadia van afwerking waren gevorderd. Deze cijfers bleven beneden de initiële verwachtingen. Deze achterstand is in hoofdzaak te wijten aan vertragingen bij het verkrijgen van de nodige vergunningen.

Wyre heeft via Wyre Holding dat 100% van de Wyre-aandelen bezit, twee aandeelhouders: Telenet (met 66,8% van de aandelen) en Fluvius System Operator (33,2%).

Eind 2023 telde Wyre 193 personeelsleden (of omgerekend 187,1 VTE's). Wyre Holding heeft geen personeel.

In hoofde van Fluvius System Operator wordt Wyre Holding geconsolideerd via vermogensmutatie.

5.14 Afsprakenprotocol met Aquafin

In de rioleringsactiviteit is een goede samenwerking tussen het lokale niveau (Fluvius System Operator in opdracht van zijn vier opdrachthoudende verenigingen met rioolactiviteit) en het bovenlokale niveau (Aquafin) van groot belang. In 2023 werd het bilateraal afsprakenprotocol herzien. Zo zijn er voortaan ook duidelijke afspraken over de regels bij een gezamenlijk rioleringsproject. Ook nieuw zijn afspraken rond hydraulische modelleringsstudies. Pro memorie: bestaande afspraken gaan onder meer over allerlei technische voorschriften zoals de voorwaarden voor allerlei types aansluitingen.

5.15 Controle door de commissaris en diens remuneratie

Het revisorenkantoor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BV (EY) treedt op als commissaris van de vennootschap. De heer Marnix Van Dooren, bedrijfsrevisor, is de vaste vertegenwoordiger van EY.

De Algemene Vergadering van Fluvius System Operator heeft op 24 mei 2023 op voordracht van de Raad van Bestuur en de Ondernemingsraad aan EY, met als vaste vertegenwoordiger Marnix Van Dooren, opnieuw een mandaat van drie jaar verleend. Het nieuwe mandaat loopt af na de jaarvergadering gehouden in 2026 over het boekjaar 2025. De voorwaarden voor dit vernieuwde commissarismandaat van EY zijn dezelfde als die van het afgelopen mandaat, d.w.z. met het laatste geïndexeerd aangerekend bedrag van de basisvergoeding van EUR 125.000 (exclusief btw en jaarlijks indexeerbaar) als vertrekbasis.

---

¹⁰ Homes passed: huizen waarlangs infrastructuur voor glasvezel loopt

Dit mandaat voor EY geldt ook voor de IFRS-rapportering.

Gedurende 2023 werd voor de uitoefening van het mandaat van commissaris voor de moederonderneming Fluvius System Operator een bedrag van EUR 148.503 uitbetaald aan EY, aangevuld met bijkomende (wettelijke) opdrachten in het verlengde van het mandaat als commissaris ten belope van EUR 425.636, evenals met andere opdrachten uitgevoerd door verbonden personen voor EUR 136.282. Bij de bijkomende werkzaamheden van de auditor zijn ook de complexe werkzaamheden naar aanleiding van de Wyre-transactie (inbreng van de kabelactiviteit) inbegrepen. Alle bijkomende diensten werden goedgekeurd door het Auditcomité.

De commissaris is ook belast met de controle op de jaarlijkse allocatie- en impactrapporten met betrekking tot de groene obligaties die Fluvius eind 2020 en in juni 2023 heeft uitgegeven.

De commissaris heeft over het boekjaar 2023 zowel een controle uitgevoerd op de financiële verslaggeving (zie hiervoor het Financieel Verslag) als een 'compliance check' op de niet-financiële en diversiteitsinformatie die Fluvius krachtens de geldende wetgeving moet opnemen in de jaarverslaggeving.

EY Bedrijfsrevisoren verklaarde op 22 maart 2023 formeel aan het Auditcomité dat zij onafhankelijk zijn in de uitvoering van hun commissarismandaat. Eenzelfde verklaring van onafhankelijkheid werd afgelegd ten aanzien van de Algemene Aandeelhoudersvergadering op 24 mei 2023.

Fluvius System Operator heeft het revisorenkantoor EY tevens belast met de attestering van het cashmanagement, de waardering van de Regulatory Asset Base (RAB) en de slopingen. Ook dit mandaat werd vernieuwd door de jaarvergadering van 24 mei 2023.

5.16 Korte bespreking van de financiële resultaten

De beknopte bespreking van de balans en resultatenrekening hierna is gebaseerd op de geconsolideerde IFRS-jaarcijfers voor de Fluvius-groep, dit is Fluvius System Operator cv als consoliderende entiteit samen met zijn geconsolideerde entiteiten Atrias, De Stroomlijn, SYNDUCTIS en Wyre Holding.

5.16.1 Jaarrekening boekjaar 2023 – Fluvius System Operator CV (geconsolideerd, IFRS)

Winst en verliesrekening

(in 1.000 EUR)	2021	2022	2023	Evolutie 2022-2023 (%)
Bedrijfsopbrengsten	1.839.806	2.011.644	2.505.752	+24,6 %
Bedrijfskosten	1.824.812	1.999.662	2.407.287	+20,4 %
Bedrijfswinst	14.914	11.982	98.465	
Financieel resultaat	-7.772	-4.752	-21.046 ¹¹	

¹¹ Inclusief een eenmalig aandeel in de winst van geassocieerde deelnemingen en joint ventures ten bedrage van 10.178 k EUR

Belastingen	7.142	7.230	8.916	+23,3 %
Winst van het boekjaar	0,0	0,0	68.503	

Ook al voert Fluvius zijn exploitatietaken uit aan kostprijs zonder enige commerciële marge aan te rekenen aan zijn opdrachtgevers, wordt voor het boekjaar 2023 toch een positief winstsaldo geregistreerd van EUR 67.955. Dit is een rechtstreeks gevolg van de Wyre-participatie in de activiteit 'openbare elektronische communicatienetwerken'.

Balans

(in 1.000 EUR)	2021	2022	2023	Evolutie 2022-2023 (%)
Vaste activa	5.031.755	5.324.371	7.860.695	+47,6 %
Vlottende activa	1.466.053	1.565.396	943.691	-39,7 %
Totaal activa	6.497.808	6.889.767	8.804.386	+27,8 %
Eigen vermogen	1.617	1.617	1.002.482	
Verplichtingen LT	5.036.071	5.277.248	6.744.442	+27,8 %
Verplichtingen KT	1.460.120	1.610.902	1.057.462	-34,4 %
Totaal passiva	6.497.808	6.889.767	8.804.386	+27,8 %

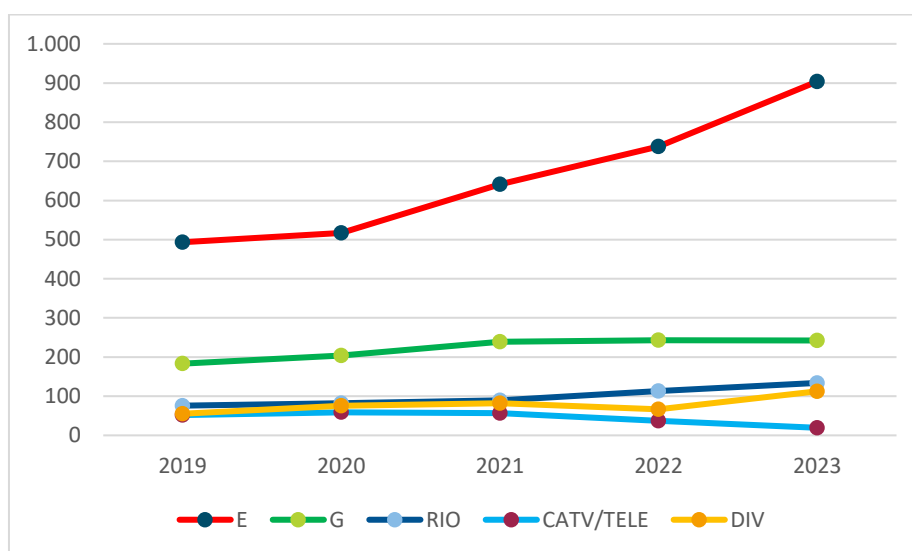
5.16.2 Investerings in 2023

De bruto investeringen die Fluvius in 2023 heeft gerealiseerd, bedroegen EUR 1.411,6 miljoen (2022: EUR 1.198,2 miljoen). Op jaarbasis is dit dus een aanzienlijke toename met EUR 213,4 miljoen, of +17,8%.

De investeringsbedragen 2023 in detail:

- EUR 903,7 miljoen voor elektriciteit (inclusief de investeringen in 70/36 kV-netten) – 2022: EUR 738,1 miljoen;
- EUR 242,2 miljoen voor gas – 2022: EUR 242,9 miljoen;
- EUR 133,9 miljoen voor riolering – 2022: EUR 113,5 miljoen;
- EUR 19,3 miljoen voor kabel- en datacommunicatie-infrastructuur – 2022: EUR 37,3 miljoen;
- EUR 112,5 miljoen voor de activiteiten diversen (= warmte en openbare verlichting) – 2022: EUR 66,3 miljoen.

Hierbij volgende bemerkingen:

- De forse daling in het segment ‘kabel- en datacommunicatie’ (-48,3%) is een direct gevolg van de inbreng door Fluvius van deze activiteit en infrastructuur in Wyre per 1 juli 2023. Hierdoor investeert Fluvius vanaf die datum niet langer in deze infrastructuur.
- De cijfers voor 2022/2023 illustreren nu al duidelijk de verschuiving binnen de tak energie van aardgas (met een quasi stabiel investeringsbedrag) naar elektriciteit (+22,4%).
- Vooral openbare verlichting, omwille van de versnelling in de omschakeling naar led-technologie, zorgt voor een stijgend investeringsbedrag in het segment ‘diverse’.
- Ook de investeringen in het rioleringsnet nemen jaar na jaar toe: van EUR 75,9 miljoen in 2019 tot EUR 133,9 miljoen in 2023 (+76,4%).

5.17 Investeringsplan 2024-2033 voor energie- en klimaattransitie

Door het streven naar klimaatneutraliteit in 2050 en alle bijhorende evoluties op het gebied van mobiliteit, verwarming van gebouwen, industriële processen en productie van groene energie zal het elektriciteitsnet in de komende jaren een steeds belangrijkere rol spelen. In het investeringsplan 2024-2033 geeft Fluvius aan welke aanpassingen er nodig zijn om de Vlaamse elektriciteits- en gasnetten klaar te maken voor de energietransitie (elektrificatie van mobiliteit, meer zonne- en windenergie en de omslag van fossiele brandstoffen naar zonnepanelen en warmtepompen, ...) en welke investeringen daarvoor nodig zijn. Hierbij gaat Fluvius uit van de maatschappelijke context en het beleidskader. We baseren ons op een aantal assumpties op lange termijn, die onder meer gebaseerd zijn op de ambities in het Vlaams Energie- en Klimaatplan.

Het plan voor de periode 2024-2033 is een eerste revisie van het oorspronkelijke investeringsplan 2023-2032. De VREG heeft het plan voor 2023-2032 goedgekeurd op 28 maart 2023. Ook het tweede plan (2024-2033) werd mede voorbereid in een uitgebreid stakeholderoverleg. Sector- en middenveldorganisaties, universiteiten, projectontwikkelaars van onshore windmolenparken, laadpaaloperatoren en referentieklienten werden bevraged over de assumpties die aan de basis liggen van het investeringsplan.

Zoals het Energiedecreet oplegt, heeft Fluvius ook de transmissienetbeheerder Elia en alle relevante netgebruikers geconsulteerd in aanloop naar dit geüpdatete investeringsplan.

Dit alles leidde tot beperkte bijstellingen in vergelijking met het oorspronkelijk plan 2023-2032, onder meer omwille van recente evoluties bij het zwaar vrachtvervoer.

Na de publieke consultatie heeft Fluvius alle ingediende vragen en opmerkingen verzameld, zijn reactie daarop geformuleerd en het volledige dossier aan de VREG, de Vlaamse energieregulator, overgemaakt. Het is nu aan de VREG om een finale beslissing te nemen over dit vernieuwde investeringsplan.

5.17.1 Elektriciteit in het investeringsplan 2024-2033

Net als het plan 2023-2032 gaat het plan 2024-2033 uit van een doorgedreven elektrificatie met vooral een verdere groei in elektrische mobiliteit en elektrische verwarmingstoepassingen. Fluvius wil daarom een 'no regret'-investeringsplan realiseren, d.w.z. een plan dat maximaal anticipeert op hogere piekverbruiken. Over een periode van tien jaar wordt de investeringsbehoefte geraamd op circa EUR 4 miljard (ongewijzigd tegenover de eerste editie van het plan), waarvan ruwweg drie kwart in laagspanningsnetten en een kwart voor de versterking van het hoogspanningsnet. Noodzakelijke randvoorwaarden zijn evenwel de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen, gekwalificeerd personeel (eigen personeel en/of personeel bij aannemers), en materialen.

5.17.2 Gas in het investeringsplan 2024-2033

Er mag een geleidelijke uitfasering van de distributie van fossiel aardgas verwacht worden. Daarom zijn er in het Fluvius-investeringsplan geen extra middelen meer voorzien voor een verdere netuitbouw in gas. Enkel investeringen in verband met de wettelijke verplichtingen inzake de bevoorradingszekerheid van de netgebruikers en de veilige toegang tot het net worden nog voorzien en gebudgetteerd. Het gasplan wordt daarom getypeerd als een 'keep-it-running'-plan. Verwacht wordt dat richting 2033 de gasinvesteringen zullen halveren tot een jaarlijks bedrag van ongeveer EUR 68 miljoen; in de editie 2023-2032 van het investeringsplan was nog een bedrag van EUR 88 miljoen vooropgesteld.

Met betrekking tot 'groene moleculen' wenst Fluvius alle mogelijkheden open te houden voor het toekomstig gebruik van het bestaand gasdistributienet in afwachting van verder onderzoek en het resultaat van allerlei testprojecten.

5.18 Financiering van Fluvius System Operator

Fluvius System Operator doet een beroep op het publieke spaarwezen. De relevante wet- en regelgeving is dan ook van toepassing. Derhalve werkt Fluvius conform de regels inzake marktmisbruik.

De opdrachthoudende verenigingen/aandeelhouders staan borg voor de obligaties en aanverwante schuldinstrumenten die hun werkmaatschappij Fluvius System Operator (en in het verleden diens voorgangers Eandis System Operator en Infrac) heeft uitgegeven. Deze schuldinstrumenten zijn genoteerd op de volgende beurzen:

- Beurs van Luxemburg – gereguleerde markt
- Euronext Brussel – gereguleerde markt
- Euronext Growth Brussel – niet-gereguleerde markt

- Open Market Frankfurt ('*Freiverkehr*') – niet-gereguleerde markt

In 2020 had Fluvius een Euro Medium Term Note-programma (EMTN) voor de uitgifte van internationaal geplaatste obligaties tot stand gebracht. De bevoegde financiële regulator FSMA heeft het oorspronkelijk basisprospectus voor dit EMTN-programma goedgekeurd op 17 november 2020. De FSMA keurde de recentste versie van het EMTN-basisprospectus goed op 6 juni 2023. De FSMA keurde een supplement op dit prospectus goed op 20 december 2023.

Onder dit EMTN-programma heeft Fluvius in 2023 drie financieringstransacties gerealiseerd:

- op 9 mei 2023 een institutionele obligatielening voor een bedrag van EUR 700 miljoen met een looptijd van 10 jaar en een jaarlijkse vaste couponrente van 3,875%;
- op 28 juni 2023 een groene retailobligatie voor particuliere beleggers voor een bedrag van EUR 240 miljoen met een looptijd van 4 jaar en een jaarlijkse vaste couponrente van 4,000%;
- en op 18 september 2023 een institutionele obligatielening voor een bedrag van EUR 500 miljoen met een looptijd van 7,5 jaar (de eerste couponbetaling vindt plaats op 18 maart 2024 en daarna telkens op of omstreeks 18 maart tot op de eindvervaldag op 18 maart 2031) en een jaarlijkse vaste couponrente van 3,875%.

In de loop van 2023 heeft Fluvius twee obligatieleningen terugbetaald die op hun vervaldatum waren gekomen:

- op 9 oktober 2023 een EMTN-obligatie van ex-Eandis (EUR 500 miljoen, uitgegeven in 2013, couponrente van 2,875%),
- op 30 oktober 2023 een EMTN-obligatie van ex-Infrac (EUR 250 miljoen, uitgegeven in 2013, couponrente van 3,750%).

Fluvius heeft bij de Europese Investeringsbank (EIB) twee leningsprogramma's lopen:

- voor digitale metering elektriciteit voor een bedrag van EUR 425 miljoen: hiervan was eind 2023 reeds EUR 200 miljoen opgenomen, waardoor een saldo van EUR 225 miljoen rest;
- voor infrastructuur m.b.t. de energietransitie voor een totaal leningsbedrag van EUR 350 miljoen: deze faciliteit is sinds november 2022 volledig opgenomen.

Om de uitgifte van zogenaamde 'groene' financieringsinstrumenten mogelijk te maken heeft Fluvius in 2023 zijn bestaande Raamwerk Groene Financiering uit 2020 volledig geactualiseerd. De Raad van Bestuur van Fluvius System Operator keurde het vernieuwde raamwerk goed in zitting van 24 mei 2023. De externe validatie van het Raamwerk Groene Financiering in de vorm van een zogenaamde 'Second Party Opinion – SPO' werd afgeleverd door het gespecialiseerde bureau ISS Corporate Solutions op 29 mei 2023. In deze SPO komt ISS tot de conclusie dat het Raamwerk Groene Financiering en de bedrijfsactiviteiten van Fluvius System Operator (i) afgestemd zijn op de ICMA Principes voor Groene Obligaties¹², (ii) positieve duurzaamheidskwaliteiten hebben inzake energie-efficiëntie, waterinfrastructuur, warmtenetten, schoon transport en hernieuwbare energie, (iii) afgestemd zijn op de EU Taxonomie, (iv) consistent zijn met het

---

¹² ICMA; International Capital Markets Association; het originele document is 'ICMA Green Bond Principles', versie juni 2021 met supplement van juni 2022

ESG-profiel¹³ van Fluvius System Operator en (v) een wezenlijke bijdrage leveren aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen 6, 7 en 13¹⁴.

Gelet op de aanzienlijke financieringsbehoeften voor het komend decennium (cfr. het investeringsplan energie- en klimaattransitie 2024-2033 dat in detail besproken wordt onder punt 5.17 in dit managementverslag) heeft de Raad van Bestuur de opdracht gegeven de mogelijkheden voor een versterking van het eigen vermogen van de Fluvius Economische Groep te onderzoeken.

In 2023 heeft Fluvius System Operator geen transacties uitgevoerd met afgeleide producten ('derivaten').

De vennootschap vertoont in zijn jaarrekeningen, zowel enkelvoudig als geconsolideerd, geen overgedragen verliezen.

5.19 De rating van Fluvius System Operator

Fluvius System Operator heeft een corporate kredietrating bij Moody's Investors Service ('Moody's'). Tot midden 2023 had de onderneming een tweede rating, met name bij Creditreform Rating AG ('Creditreform'). Fluvius heeft zijn actieve medewerking aan de ratingprocedure bij Creditreform evenwel stopgezet. Sindsdien is de rating van Fluvius System Operator bij Creditreform op een zogeheten 'unsolicited' basis.

5.19.1 Moody's

De corporate rating bij Moody's bleef het ganse jaar 2023 behouden op A3 met stabiele vooruitzichten.

De zogeheten CIS-score bij Moody's (d.i. de 'credit impact score' die een beoordeling weergeeft van de risico's op het kredietprofiel vanuit milieu en klimaat (ook wel de E-factor), sociale aspecten (S-factor) en governance (de G-factor) bleef eveneens ongewijzigd op CIS-3 op een schaal van 1 als hoogst positief tot 5 als hoogst negatief. Een score van 3 betekent dat er volgens het ratingagentschap een matig negatief ESG-risico is voor het algemene kredietprofiel van Fluvius. De deelscores van Fluvius zijn: E-3, S-3 en G-2 waarbij 2 staat voor 'neutraal tot laag' en 3 voor 'matig negatief'.

5.19.2 Creditreform

Per eind 2023 was de Fluvius-rating bij Creditreform 'A' met stabiele vooruitzichten.

5.20 De energiemarkten in 2023

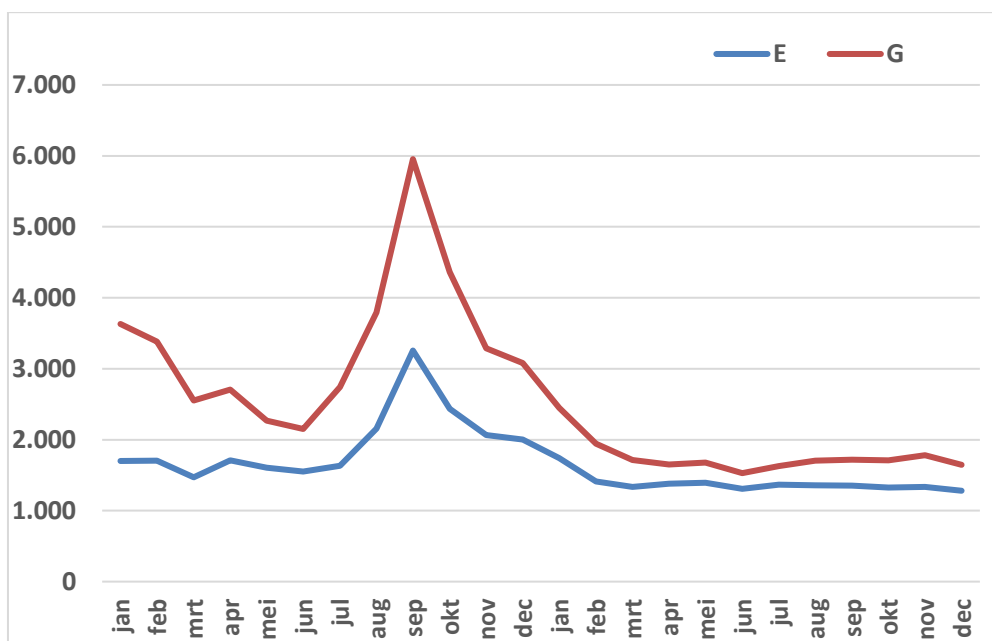
Op energievlak keerde de rust enigszins weer na de grote (prijs)turbulenties in 2022. De prijzen voor elektriciteit én aardgas stabiliseerden zich in 2023, zelfs tot onder het peil dat bereikt was begin 2022. Dit

---

¹³ ESG staat voor Environment (milieu & klimaat), Sociaal en Governance (deugdelijk bestuur)

¹⁴ Verwijst naar de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (ook wel de Sustainable Development Goals – SDGs); SDG 6 slaat op schoon water en sanitair, SDG 7 op betaalbare en duurzame energie en SDDG 13 op klimaatactie.

blijkt ook uit onderstaande grafiek; deze geeft de prijsevolutie voor elektriciteit en gas¹⁵ weer van januari 2022 tot december 2023.

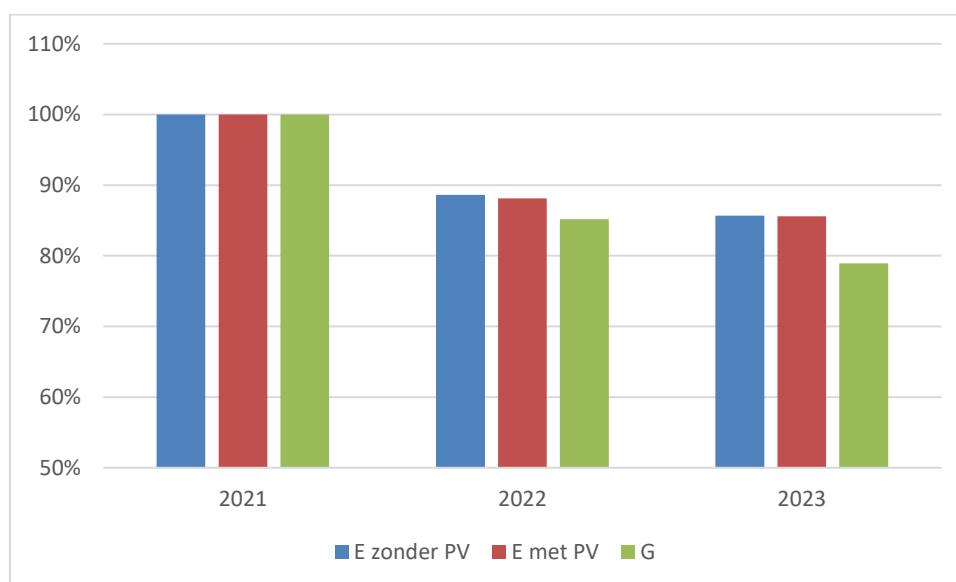
We stellen vast dat de voorbije energiecrisis, met piekprijzen voor zowel elektriciteit en nog meer uitgesproken voor gas, de eindconsument heeft aangezet tot gewijzigd gedrag. Dit blijkt uit de geregistreerde verbruiksvolumes¹⁶ over de voorbije drie jaar:

Dagverbruik in kWh	2021	2022	2023
Elektriciteit (zonder PV)	8,77	7,77	7,51
% evolutie tov 2021		-11,4%	-14,3%
Elektriciteit (met PV)	10,32	9,09	8,83
% evolutie tov 2021		-11,8%	-14,4%
Gas	37,06	31,57	29,25
% evolutie tov 2021		-14,8%	-21,1%

De trendmatige daling in de verbruiken komt ook duidelijk naar voren in de grafiek hierna waarin het verbruiksvolume van 2021 gelijkgesteld is aan 100%.

¹⁵ Prijs voor jaarverbruik in EUR; voor elektriciteit op basis van een jaarverbruik van 3.500 kWh met een tweevoudige meter; voor gas een jaarverbruik van 23.260 kWh met koken en huisverwarming op aardgas (bron: VREG)

¹⁶ Gemiddeld dagverbruik in kWh, voor gas genormaliseerd voor temperatuurverschillen

5.21 Geen wezenlijke impact van de oorlog in Oekraïne

De Russische inval in Oekraïne begin 2022 en het daaropvolgend aanslepend gewapend conflict heeft voor Fluvius geen wezenlijke directe materiële of financiële impact gehad in het voorbije boekjaar 2023. Fluvius System Operator en de entiteiten van de Fluvius Economische Groep zijn op geen enkele manier actief in Oekraïne of Rusland. Ook de economische sancties die werden afgekondigd tegen Rusland hebben geen wezenlijke impact gehad op Fluvius.

In de mate dat de situatie in Oekraïne aan de basis lag van de verstoring van de wereldwijde toeleveringsketen, zag ook Fluvius zich geconfronteerd met de vertraagde levering van bepaalde materialen en daardoor een toegenomen risico op stockbreuken. Fluvius heeft daarop geanticipeerd door het aanleggen van een grotere voorraad aan bepaalde kritische materialen om zo de zekerheid van zijn bevoorrading en operationele werking te kunnen garanderen.

5.22 Participaties in Publi-T en Publigas

Negen opdrachthoudende verenigingen uit de Fluvius-groep¹⁷ hebben een participatie in Publi-T cv. Vijf van deze opdrachthoudende verenigingen¹⁸ hebben daarnaast ook een participatie in Publigas cv. Publi-T is met 44,79% referentieaandeelhouder in de transmissienetbeheerder voor elektriciteit Elia. Publigas is met 77,44% de meerderheidsaandeelhouder van de gasvervoeronderneming Fluxys.

Het dagelijks beheer van deze participaties in Publi-T en Publigas is toevertrouwd aan de financiële diensten van Fluvius System Operator, als onderdeel van de algemene exploitatieopdracht die Fluvius uitoefent voor rekening van zijn opdrachthoudende verenigingen/aandeelhouders. Het strategisch belang van deze participaties is aanzienlijk, niet alleen voor de bevoorradingzekerheid van ons land maar ook voor het realiseren van de energietransitie.

¹⁷ Dit zijn: Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en PBE.

¹⁸ Dit zijn: Fluvius Antwerpen, Gaselwest, Imewo, Intergem en Iverlek.

Voor de opdrachthoudende verenigingen die deelnemen in Publi-T en/of Publigas, zijn de financiële aspecten van deze participaties belangrijk. Publigas heeft in 2023 opnieuw een stabiel dividend uitgekeerd; het dividend van Publi-T werd met 2% opgetrokken. Concreet gaat het voor de vijf opdrachthoudende verenigingen in Publigas om een dividend van EUR 31,61 miljoen; aan de negen opdrachthoudende verenigingen in Publi-T werd in totaal EUR 24,61 miljoen aan dividend uitgekeerd. Een wezenlijk deel van het dividend dat deze opdrachthoudende verenigingen aan hun deelnemende gemeenten kunnen uitkeren is afkomstig van deze participaties.

Voor de structurele financiering van de deelneming van Publi-T aan de kapitaalverhoging van Elia in juni 2022 ging de buitengewone Algemene Vergadering van Publi-T op 27 maart 2023 over tot de uitgifte van 133.210 nieuwe aandelen Publi-T voor een totaal bedrag van EUR 257,63 miljoen. Deze nieuwe aandelen waren reeds in 2023 dividendgerechtigd. Uiteindelijk hebben zeven opdrachthoudende verenigingen uit de Fluvius-groep ingeschreven op hun voorbehouden deel (samen 60.144 nieuwe aandelen) en deze volgestort. Deze investering van in totaal EUR 116,32 miljoen is in grote mate (voor)gefinancierd door de cashpool van Fluvius System Operator.

6 Remuneratieverslag

In toepassing van artikel 3:6, §3 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen wordt hierna de informatie opgenomen met betrekking tot de remuneratie van de leden van de Raad van Bestuur van de vennootschap. We presenteren ook de informatie over de remuneratie voor de leden van het Managementcomité.

6.1 Raad van Bestuur

De remuneratie van de bestuurders van de vennootschap is gebaseerd op de hoogste vergoeding die aan een gemeenteraadslid in Vlaanderen kan worden uitgekeerd. Voor het boekjaar 2023 bedroeg dit presentiegeld ('zitpenning') EUR 249,95 per effectief bijgewoonde zitting, ongeacht of het om een fysieke dan wel online vergadering gaat.

De reisvergoeding die de bestuurders ontvangen voor hun verplaatsingen naar en van de plaats van de fysieke vergaderingen van de Raad van Bestuur (en andere bestuursorganen), bedroeg in de eerste jaarhelft van 2023 40 eurocent per km; vanaf 1 juli 2023 werd de reisvergoeding opgetrokken naar 42 eurocent per km.

In 2023 kwam de Raad van Bestuur van Fluvius System Operator 10 keer samen, waarvan één schriftelijke of online vergadering.

De tabel hierna vermeldt voor elke bestuurder de bedragen voor het kalenderjaar 2023 die aan hen zijn uitgekeerd als presentiegelden en reisvergoedingen. Ter vergelijking worden ook de overeenstemmende bedragen voor 2022 vermeld.

	2022			2023		
	ZITP	REISV	TOT	ZITP	REISV	TOT
Bonte Hans	2.586,11	76,44	2.662,55	3.427,15	114,24	3.541,39
Buyse Piet	3.414,59	209,60	3.624,19	2.661,71	245,60	2.907,31
Cluckers Geert	2.545,14	404,32	2.949,46	2.249,55	459,48	2.709,03
Cobbaert Lieven	2.993,31	502,44	3.495,75	3.177,20	641,80	3.819,00
Coppens David	3.224,89	82,66	3.307,55	2.691,73	149,44	2.841,17
Dalemans Jan	1.852,32	368,66	2.220,98	2.249,55	602,00	2.851,55
De Backer Charlotte	2.083,23	443,96	2.527,19	1.999,60	656,72	2.656,32
Dejaegher Christof	2.309,62	595,40	2.905,02	1.999,60	753,68	2.753,28
Desmeth Jan	3.473,48	80,86	3.554,34	3.191,63	95,16	3.286,79

Dries Wim	4.611,20	0,00	4.611,20	3.677,10	0,00	3.677,10
Franssen Ine	2.083,23	582,52	2.665,75	1.999,60	686,40	2.686,00
Geypen Greet	3.235,72	162,86	3.398,58	2.588,40	169,76	2.758,16
Kennis Koen	2.699,49	258,98	2.958,47	2.642,10	313,92	2.956,02
Kerseman Tom	1.145,76	64,38	1.210,14	749,85	207,40	957,25
Laridon Lies	3.930,78	687,82	4.618,60	3.427,15	840,52	4.267,67
Martens Nicky	2.545,14	313,92	2.859,06	1.749,65	259,20	2.008,85
Peeters Christophe	3.575,87	402,36	3.978,23	2.338,45	301,28	2.639,73
Van De Perre Guy	2.545,14	509,24	3.054,38	1.749,65	462,12	2.211,77
Van Gerven Adinda	3.926,26	358,70	4.284,96	3.427,15	442,44	3.869,59
TOTAAL	54.781,28	6.105,12	60.886,40	47.996,82	7.401,16	55.397,98

Voor een correcte interpretatie van deze tabel, gelieve rekening te houden met volgende opmerkingen:

- de totalen per mandataris betreffen bruto belastbare bedragen;
- de opgegeven bedragen zijn de totale bedragen die aan een bestuurder werden uitgekeerd, inclusief de bedragen waarop zij desgevallend recht hebben vanuit hun bijkomende mandaten (zoals in het Auditcomité, het HR-Comité, Interkabel Vlaanderen en/of het Strategisch Comité).

Buiten de hierboven vermelde bedragen werden er tijdens en met betrekking tot het boekjaar 2023 géén bijkomende voordelen toegekend of uitbetaald aan de bestuurders, noch in speciën, noch in natura.

6.2 Managementcomité

Omwille van de privacy van de betrokkenen communiceert de vennootschap niet over de prestaties van de individuele leden van het Managementcomité en bijgevolg over hun deels daaraan gekoppelde verloning.

De gezamenlijke bruto loonkost over 2023 voor de leden van het Managementcomité bedroeg EUR 4.016.560,56. De vergelijkbare bruto loonkost over 2022 bedroeg EUR 4.106.831,47. Deze brutoloonkost bestaat uit drie componenten: (a) de basisjaarwedde, zijnde het bruto loon inclusief vakantiegeld en de eindejaarspremie maar zonder afhouding van bedrijfsvoorheffing en RSZ-bijdragen, (b) het prestatieafhankelijk, variabel deel van de verloning en (c) de patronale pensioenlast die over 2023 EUR 234.816,96 bedroeg (2022: EUR 211.539,58).

Voor de basiswedde gebruikt de onderneming de internationaal erkende Hay-methodiek. Deze is marktconform in de Belgische context. De verloning van de leden van het Managementcomité wordt gevalideerd door de aandeelhouders in de bevoegde bestuursorganen. Het variabel loon voor de leden van het Managementcomité is gekoppeld aan de score die de onderneming behaalt op een aantal nauwkeurig gekozen bedrijfsindicatoren. De evaluatie van de leden van het Managementcomité wordt jaarlijks

gevalideerd binnen de bevoegde bestuursorganen. De onderneming wil op die manier het langetermijnperspectief in het beleid versterken en de continuïteit bevorderen.

Voor het prestatie-afhankelijk deel van de MC-verloning wordt een set van lange-termijnindicatoren gebruikt die de verschillende domeinen van het bedrijfsbeheer bestrijken:

- KPI's inzake de kerntaken van het netbeheer, o.a. doorlooptijden voor nieuwe aansluitingen, onderbrekingsfrequentie en -duur, leveringsonbeschikbaarheid
- parameters over specifieke programma's zoals de uitrol van de digitale meter of de verledning van de openbare verlichting
- de veiligheidsresultaten
- KPI's inzake het financieel beleid zoals de kredietrating, kostenbesparingen
- parameters inzake de klantentevredenheid
- parameters inzake Great Place To Work als indicator voor tevredenheid en welbevinden van de medewerkers
- de realisatie van het investeringsplan 'energie- & klimaattransitie'
- de beheersing van de ESG-risico's, zoals gemeten aan de hand van een onafhankelijke externe benchmark
- het investeringsritme voor riolering
- het verzuimpercentage van het personeel
- de relatie met de aandeelhoudende lokale besturen.

De groep van de kaderleden kon een resultaatgebonden premie (cao 90) behalen bij het bereiken van vooraf vastgelegde globale resultaten: klantentevredenheid, het aantal afgelegde kilometers voor dienstverplaatsingen en het aantal gereden kilometers met leasevoertuigen pasten in dit rijtje. Ook voor de bedienden gold een cao 90 met een beperkt aantal te bereiken doelstellingen.

7 Rapport duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

De structuur van deze sectie ‘Rapport duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen’ is reeds in grote mate gebaseerd op de indeling van de informatie zoals die door de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) wordt naar voren geschoven. Fluvius zal in 2025 een volledig CSRD-rapport over het boekjaar 2024 publiceren.

7.1 Algemene bepalingen inzake duurzaamheid (ESRS 2)

7.1.1 Vertrekpunten

Voor een bedrijf als Fluvius, met uitsluitend publieke aandeelhouders, is Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) een onmisbaar instrument om zijn missie concreet gestalte te geven. Als energie- en nutsbedrijf is duurzaamheid in de brede zin van het woord onlosmakelijk verbonden met onze strategie en kernactiviteiten, met een duidelijke focus op energie-efficiëntie, flexibiliteit in het energiegebruik, de ondersteuning van een verschuiving naar een niet-fossiele energievoorziening en de rol van riolering in klimaatadaptatie.

7.1.2 Scope

We wijzen er nadrukkelijk op dat alle beleidslijnen, procedures en maatregelen die hierna beschreven worden, alle bedrijfsactiviteiten, het voltallige personeel (zowel bij Fluvius System Operator als bij Fluvius OV) en het volledige werkingsgebied van Fluvius System Operator dekken.

7.1.3 Dubbele materialiteitsanalyse als basis

In 2023 heeft Fluvius een dubbele materialiteitsanalyse met stakeholderbevraging afgewerkt conform de voorschriften in de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)¹⁹. Fluvius heeft de analyse naar de dubbele materialiteit uitgevoerd samen met zijn stakeholders aan de hand van interviews en een grondige screening van interne en externe bronnen. Een volledig eindrapport van het onderzoek naar de dubbele materialiteit is opgemaakt en door de Raad van Bestuur goedgekeurd op 22 november 2023. U kan dit document raadplegen op <https://over.fluvius.be/sites/fluvius/files/2023-12/dubbele-materialiteitsanalyse-2023.pdf>

7.1.4 Tijdshorizon

Bij het analyseren en evalueren van impacten, risico's en opportuniteiten (IRO's) wordt ook de tijdshorizon van de IRO onderzocht. Dit laat toe om potentiële effecten op korte, middellange en lange termijn te onderscheiden en mogelijke acties of initiatieven hierop af te stellen en te prioriteren. Bij het in kaart brengen van de tijdshorizon die van toepassing is per IRO wordt rekening gehouden met de verwachtingen van de stakeholders, de trends op het gebied van duurzaamheid binnen de sector en de maatschappij en de

---

¹⁹ In het Nederlands: Richtlijn met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen (Richtlijn (EU) 2022/2464 van 14 december 2022)

strategische doelen van de organisatie en acties die worden opgezet. Voor de meeste IRO's hangt de tijdshorizon enigszins samen met de waarschijnlijkheid.

Tijdshorizon	Periode	Waarschijnlijkheid
Korte termijn	+/- 1 jaar	1,0 = actueel/zeer waarschijnlijk (>70%)
		0,9 = waarschijnlijk (>60%)
Middellange termijn	2-5 jaar	0,75 = mogelijk (>40%)
		0,65 = onwaarschijnlijk (>20%)
Lange termijn	+/- 5 jaar	0,60 = zeer onwaarschijnlijk (>5%)

7.1.5 Waardeketen

Tijdens de dubbele materialiteitsanalyse werd ook de waardeketen van Fluvius grondig onder de loep genomen. Zo worden eventuele impacten bij leveranciers of klanten mee in kaart gebracht en onderzocht. Onderstaand wordt een schematisch high-level overzicht opgenomen van de waardeketen van Fluvius.

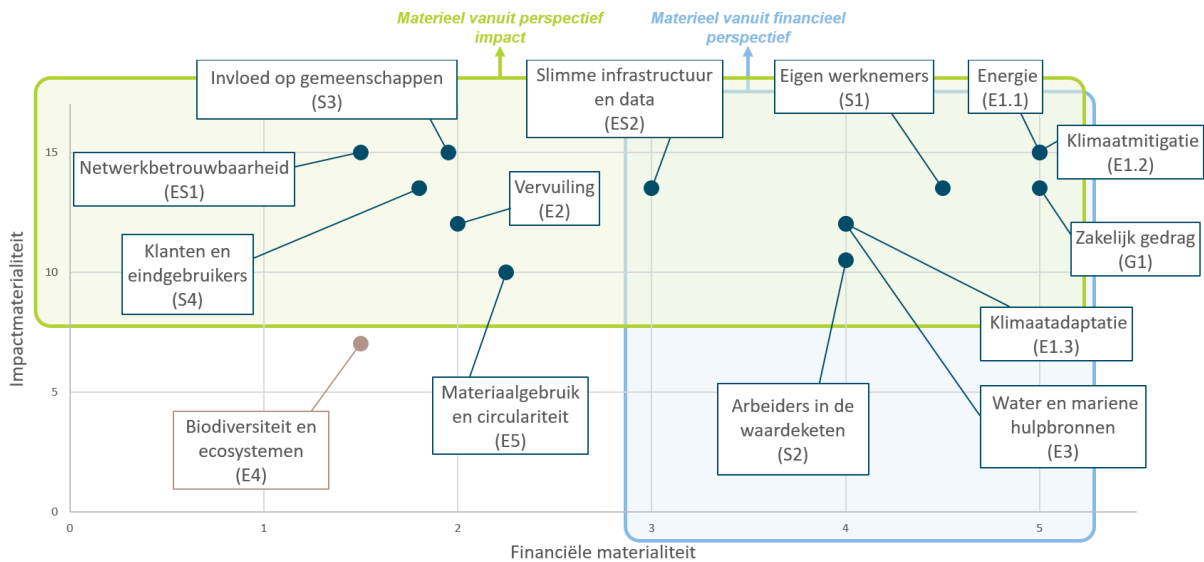

Hierbij volgende opmerkingen. Fluvius staat in voor de aanleg, het onderhoud en het beheer van nutsleidingen. De weergegeven waardeketen beschrijft eerder de fysieke werkelijkheid. Entiteiten in de voorketen hebben daarom niet steeds de hoedanigheid van leveranciers van Fluvius. Zo is transmissie/transport van elektriciteit/aardgas een onderdeel van de fysieke voorketen, wat toelaat dat energie via de verschillende netwerken tot bij de eindverbruikers komt.

7.1.6 Resultaten dubbele materialiteitsanalyse

De dubbele materialiteitsanalyse steunt op twee assen: (i) de financiële materialiteit – outside-in, die nagaat welke financiële gevolgen (risico's en opportuniteiten) voor de organisatie kunnen ontstaan als gevolg van een duurzaamheidsthema, en (ii) de impactmaterialiteit inside-out, of welke positieve/negatieve impact op milieu en maatschappij heeft de organisatie binnen een bepaald duurzaamheidsthema? Per thema worden de impact, risico's en opportuniteiten (IRO's) in kaart gebracht en gescoord. Naast de tien verplichte thema's heeft Fluvius nog twee bijkomende bedrijfsspecifieke thema's in de analyse betrokken,

met name netwerkbetrouwbaarheid en slimme infrastructuur & data. De hoogste score binnen een thema was bepalend of het thema materieel beschouwd moet worden of niet.

Uit deze matrix blijkt dat alle thema's materieel bevonden werden in minstens één van de perspectieven, met uitzondering van het thema 'biodiversiteit & ecosystemen'. Dit resultaat van het onderzoek betekent dan ook dat Fluvius in het jaarverslag over 2024 over alle sector-agnostische thema's, met uitzondering van 'biodiversiteit & ecosystemen' (E4), en over de bedrijfsspecifieke thema's dient te rapporteren om tegemoet te komen aan de CSRD-vereisten.

7.1.7 Strategisch engagement inzake duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

De concrete engagementen die Fluvius opneemt voor MVO en duurzaamheid hebben we neergeschreven in een Charter. De Raad van Bestuur van Fluvius heeft dit Charter Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen reeds goedgekeurd op 4 december 2019. U kan dit document raadplegen op <https://over.fluvius.be/sites/fluvius/files/2019-12/9010106-mvo-charter-2019.pdf>. Ook in het Activiteitenverslag over 2023 vindt u tal van concrete voorbeelden van hoe Fluvius MVO en duurzaamheid in de praktijk omzet.

In het licht van de grote maatschappelijke uitdagingen van vandaag heeft de bedrijfsleiding van Fluvius volgende vier focusdomeinen gedefinieerd voor zijn beleid inzake duurzaamheid en MVO.

1. energie- en klimaattransitie
2. klimaatadaptatie: riolering
3. digitalisering
4. duurzaam werken

Voor de punten 1 tot en met 3 heeft Fluvius visiedocumenten opgesteld.

De energie- en klimaattransitie in Vlaanderen zal voor een aanzienlijk deel moeten worden gerealiseerd in de distributie van energie. Denken we maar aan de versterking van het lokale elektriciteitsnet om de

groeïende elektrificatie als gevolg van de verschuiving naar elektriciteit in mobiliteit en verwarming het hoofd te kunnen bieden.

Voor riolering hanteren we een holistische blik, dit wil zeggen dat we riolering kaderen binnen een breder waterbeleid. Zo komen ook aspecten als buffering en infiltratie aan bod in ons investeringsbeleid voor riolering.

Daarnaast erkent Fluvius het stijgende belang van data en wil het hierin een faciliterende rol opnemen. We stellen data ter beschikking van klanten wat hen kan helpen energie efficiënter te gebruiken zodat ze ook maximaal controle kunnen nemen over hun energiekost. Voorts zorgen we ervoor dat klanten kunnen deelnemen aan de handel van hernieuwbare energie. We bouwen dus mee aan de energiemarkt van morgen.

Dit duurzaamheidsbeleid zal in 2024 verder versterkt en verdiept worden op basis van de bevindingen uit de dubbele materialiteitsanalyse en met de vier genoemde focusdomeinen als richtsnoer.

7.1.8 Vertaling van duurzaamheidsstrategie naar financiële planning

Fluvius heeft inmiddels ook principiële beslist het investeringsbeleid voor de Fluvius Economische Groep volledig af te stemmen op het Vlaams Energie- & Klimaatplan 2021-2030²⁰. Alle investeringsbeslissingen zullen in de toekomst moeten bijdragen aan de algemene klimaatdoelstellingen die Vlaanderen in dit plan heeft vastgelegd. Momenteel wordt deze principiële beleidsbeslissing concreet becijferd naar budgettaire impact en financieringsbehoeften. En ook concrete investeringsprojecten worden nu verder afgelijnd.

Vanuit het departement Assetplanning is een Strategisch Asset Management Plan (SAMP) opgemaakt dat de missie, visie en strategie van Fluvius als beginpunt stelt en focust op dat deel van de strategie dat gekoppeld is aan de netgebonden assets en hun waarde. Op basis van dit plan wordt o.a. het assetinvesteringsplan opgeleverd.

7.1.9 Erkenning

De prestaties van Fluvius op het vlak van duurzaam en maatschappelijk ondernemen werden onderscheiden met het 'SDG Pioneer'-certificaat (oktober 2020) uitgereikt door Unitar (het United Nations Institute for Training & Research), Cifal Flanders (de Vlaamse tak van Unitar) en ondernemersorganisatie VOKA. Dit certificaat belooft ondernemingen die gedurende minstens drie jaar tien acties succesvol hebben geïmplementeerd met betrekking tot elk van de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's) en op minstens vier van de vijf pijlers van de Agenda 2030²¹.

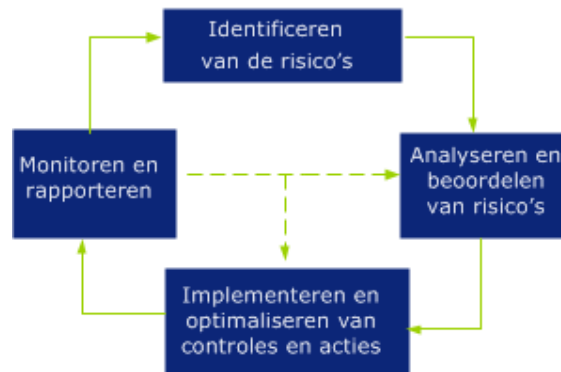
---

²⁰ Goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 9 december 2019. Dit plan streeft o.m. naar een reductie van de broeikasgassenuitstoot met 35 % in 2030 ten opzichte van 2005, een energiebesparing van 84.062 TWh en een aandeel van hernieuwbare energie van 28.512 GWh in 2030. Voor het integrale document zie bijvoorbeeld: https://emis.vito.be/sites/emis/files/articles/3331/2019/2019-12-09_VEKP.pdf

²¹ Deze 5 pijlers zijn: (1) People – armoede en honger in al zijn vormen uitroeien en waardigheid en gelijkheid garanderen (2) Prosperity – een welvarend en zinvol bestaan garanderen in harmonie met de natuur (3) Peace – vredevolle, rechtvaardige en inclusieve gemeenschappen bevorderen (4) Partnership – de agenda in praktijk brengen via een stevig globaal partnerschap (5) Planet – de natuurlijke hulpbronnen van de planeet en het klimaat beschermen voor toekomstige generaties.

7.1.10 Algemeen risicobeheer

Fluvius heeft een interne richtlijn uitgetekend voor het risicobeheer. Want elk bedrijf wordt geconfronteerd met onzekerheden en risico's. Fluvius pakt de potentiële risico's op een gestructureerde manier aan voor alle beleidsaspecten en dit via de methodiek van het 'integraal risicobeheer'. Permanente opvolging en diverse procedures moeten helpen om de onzekerheden en risico's maximaal te beheersen.

Ook voor de beoordeling van de geïdentificeerde operationele risico's wordt dezelfde methodiek gehanteerd. Strategische risico's worden gevalideerd door de Raad van Bestuur, bedrijfsrisico's door het Managementcomité en operationele risico's door de bevoegde bedrijfsproces-eigenaar. De interne auditdiensten auditeren stelselmatig en op regelmatige basis alle bedrijfsprocessen – waaronder de financiële processen – op mogelijke risico's. Elke aanbeveling krijgt een score mee die de prioriteit voor remediëring bepaalt.

Deze cyclus wordt vervolgens herhaald om op die manier naar een hoger maturiteitsniveau te kunnen evolueren.

We schalen de risico's in in vijf categorieën: (1) strategische risico's, (2) bedrijfsrisico's, (3) generieke bedrijfsrisico's, (4) operationele risico's en (5) generieke operationele risico's. We behouden enkel de risico's die relevant zijn voor één of meer bedrijfsprocessen. Voor de bedrijfsactiviteit elektriciteitsdistributie als voorbeeld hebben we risico's geïdentificeerd als: performantie van de netten, voortbestaan en expansie van de activiteit, procesbeheersing, veiligheid, milieu, wetgeving & regulering, cultuur en/of ethiek, imago, tevredenheid van de (externe) klant, financiën.

Alle geïdentificeerde risico's komen terecht in een risicomatrix. Daarin wordt voor elk risico de waarschijnlijkheid en de impact aangegeven. De waarschijnlijkheid gaat van 'denkbaar' tot 'permanent'; de impact gaat van 'verwaarloosbaar' tot 'catastrofaal'. Op basis van 'waarschijnlijkheid x impact' wordt elk risico gekwantificeerd. De rangschikking van de risico's die zo bekomen wordt, is de vertrekbasis voor het uitwerken van maatregelen.

Voor de beoordeling of scoring van de strategische risico's hanteert Fluvius een eenvoudige kleurenschaal:

- groen: er is geen gevaar voor de strategische doelstellingen – geen actie nodig
- geel: het gaat om een risico dat de realisatie van de strategie kan afremmen – vergt aandacht en acties op onderliggende risico's
- oranje: dit zijn hinderende risico's – actie op korte termijn is noodzakelijk
- rood: men beoordeelt het risico als bedreigend voor de realisatie van de strategische doelstellingen – er is onmiddellijk nood aan een gecoördineerde actie.

Minstens één keer per jaar wordt een risico-oefening gehouden door de risico-eigenaars en -verantwoordelijken. De lijst met risico's wordt jaarlijks geactualiseerd. Aanpassingen aan risico's of hun inschaling kunnen op elk ogenblik worden doorgevoerd indien daarvoor aanwijzingen zijn. De rapportering over de risico's aan het Managementcomité en het Auditcomité gebeurt op kwartaalbasis; indien nodig volgt er een ad hoc rapportering.

7.1.11 Financiële risico's

De Raad van Bestuur heeft de volgende financiële risico's geïdentificeerd:

- **Prijrisico**

Fluvius System Operator rekent als werkmaatschappij al zijn werkingskosten – integraal en zonder enige winstmarge – door aan zijn aandeelhouders/opdrachtgevers, met name de elf opdrachthoudende verenigingen. Deze laatste zijn zelf voor hun inkomsten onderworpen aan een reguleringssysteem of aan wettelijk of contractueel vastgelegde regelingen:

- Voor elektriciteit en gas bepaalt de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) de tariefinkomsten van de DNB's. Er is dus geen wezenlijk prijsrisico voor deze entiteiten uit de Fluvius Economische Groep, behoudens het eventuele risico verbonden aan het verwerpen van bepaalde kosten.
- De inkomsten van de opdrachthoudende verenigingen die rioleringstaken uitoefenen, spruiten voort uit de toepasselijke wetgeving, met name het Vlaams Drinkwaterdecreet van 18 juli 2003 (gecoördineerd op 15 juni 2018). Investerings in deze activiteit worden gedragen door de Vlaamse Milieumaatschappij en de gemeentebesturen.

Ook de geconsolideerde dochterondernemingen De Stroomlijn, Atrias en SYNDUCTIS werken op deze manier. Zij rekenen elk het relevante deel van hun kosten door aan Fluvius, die deze kosten op zijn beurt integreert in de eigen totale werkingskosten die dan worden doorgerekend aan de opdrachthoudende verenigingen.

- **Liquiditeitsrisico**

De financiële diensten van Fluvius System Operator volgen de liquiditeitspositie van de Fluvius Economische Groep dagelijks op om het risico in te perken dat de onderneming op korte termijn niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De cashpooling die is opgezet tussen Fluvius System Operator, Fluvius OV, de elf opdrachthoudende verenigingen, De Stroomlijn en SYNDUCTIS is daarbij een belangrijk instrument.

De vennootschap beschikt over een aantal financieringsinstrumenten op korte termijn. Het gaat meer bepaald om een cashfaciliteit ('*straight loan facilities*'), een wentelkrediet en een programma voor de uitgifte van thesauriebewijzen ('*commercial paper*'). De eerste twee instrumenten zijn gecommiteerde faciliteiten, het thesauriebewijzenprogramma is op niet-gecommiteerde basis.

Fluvius is ervan overtuigd dat deze financieringsmiddelen op korte termijn toereikend zijn om het aanwezige liquiditeitsrisico adequaat op te vangen.

- **Solvabiliteitsrisico**

De financiële planning op lange termijn moet ervoor zorgen dat de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen binnen de Fluvius Economische Groep in evenwicht en houdbaar blijft.

- **Kredietrisico**

Het kredietrisico omvat het risico dat de ene partij bij een financieel instrument haar verplichtingen niet nakomt, waardoor de andere contractpartij een financieel verlies lijdt. Het maximale kredietrisico is de balanswaarde van elk financieel actief.

Fluvius System Operator is – in het kader van zijn exploitatieopdracht ten bate van de opdrachthoudende verenigingen – actief als emittent van diverse schuldinstrumenten. Een gepaste diversificatie op het vlak van looptijden, tegenpartijen en aflossingsmethode staat daarbij centraal.

Een belangrijk financieringsinstrument voor Fluvius is de plaatsing van obligatieleningen. Dit gebeurt doorgaans op de internationale financiële markten bij institutionele investeerders zoals pensioenfondsen, beleggingsfondsen, verzekeraars enzovoorts. Maar Fluvius heeft ook de markt van particuliere beleggers in eigen land reeds aangesproken.

Ook bankleningen vormen een wezenlijk deel van de financiering van de Fluvius Economische Groep. Deze leningen worden evenwel rechtstreeks opgenomen door de opdrachthoudende verenigingen en vormen dus voor Fluvius System Operator geen financieel risico.

Fluvius voert een actief beheer van het maturiteitsprofiel van de volledige Fluvius Economische Groep om de nodige herfinancieringen maximaal in de tijd te kunnen spreiden. Voor meer details over de voor het kredietrisico relevante bedragen, zie de financiële rekeningen.

- **Incassorisico**

Het incassorisico is bij de werkmaatschappij Fluvius System Operator eerder beperkt, aangezien de vennootschap quasi al zijn inkomsten genereert uit de doorrekening van de kostprijs van zijn operationele activiteiten aan zijn opdrachtgevers, met name de elf opdrachthoudende verenigingen, die ook de aandeelhouders van de onderneming zijn. Deze halen in de energiedistributie hun inkomsten uit de aanrekening van de netvergoeding aan de commerciële leveranciers die op de Vlaamse markt actief zijn. In de rioleringsactiviteiten worden de inkomsten gegenereerd uit subsidies voor de uitgevoerde infrastructuurwerken.

Wel is er voor de DNB's een zeker incassorisico verbonden aan de decretaal opgelegde activiteit van sociale leverancier of noodleverancier²², omdat daar de betrokken eindgebruikers hun verbruiksrekeningen rechtstreeks aan Fluvius moeten betalen.

- **Renterisico**

Als emittent van schuldinstrumenten is Fluvius System Operator onderhevig aan de renteschommelingen op de financiële markten. Bij rentestijgingen zal de financieringskost van nieuwe schuldinstrumenten ook toenemen.

- **Herfinancieringsrisico**

---

²² Sedert april 2023 is er voor noodleverancier geen tarief meer voorzien, aangezien er sindsdien geen klanten meer zijn in dit segment.

Schuldinstrumenten (ongeacht of het om obligatieleningen dan wel bankleningen gaat) die op hun vervaldag komen, moeten worden geherfinancierd. Op het ogenblik van herfinanciering bestaat het risico dat Fluvius geen (of onvoldoende) herfinanciering kan aantrekken, dan wel dat de herfinanciering aan minder gunstige voorwaarden moet gebeuren.

- **Valutarisico**

Alle gereguleerde en niet-gereguleerde inkomsten van Fluvius System Operator en van de ondernemingen in de consolidatiekring, zijn uitgedrukt in euro. Ook alle uitstaande schuldinstrumenten, van welke aard ook, zijn in euro. Hierdoor is de Fluvius-groep niet blootgesteld aan wezenlijke valutarisico's.

7.2 Environment (E)

7.2.1 Klimaat (E1)

7.2.1.1 Transitieplannen

Visie 2050 – Vlaamse energienetten van de toekomst

Fluvius onderschrijft de klimaatambitie van Vlaanderen en de Europese Commissie om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn. In het voorjaar van 2020 deed Fluvius een grondige denkoefening om de krachtlijnen voor het energienetbeheer van de toekomst te bepalen. Die krachtlijnen moeten onze interne werking richting geven. En we hopen dat ze onze partners en stakeholders zullen inspireren. In dit transitieplan werden doelstellingen en bijhorende acties gedefinieerd.

Op basis van deze visietekst²³ werd een investeringsplan²⁴ opgemaakt. In dit Investeringsplan beschrijven we de investeringen in de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetten en de voorwaarden die nodig zijn om alternatieve oplossingen te laten groeien, zoals het capaciteitstarief en flexibiliteitsdiensten. Hiervoor werd uitgegaan van de maatschappelijke context en het beleidskader. De assumpties op lange termijn werden vastgelegd samen met stakeholders en zijn gebaseerd op de ambities in het Vlaams Energie- en Klimaatplan. Omdat de toekomst onzeker is en we anno 2023 niet weten welk scenario werkelijkheid zal worden, werden voor een brede vork van scenario's de nodige 'no regret'-investeringen geïdentificeerd. Voor het gasnet zijn dit investeringen die noodzakelijk zijn om de veiligheid te waarborgen en de operationele efficiëntie te behouden.

Omschakeling van het gasdistributienet naar hoogcalorisch gas

De Nederlandse autoriteiten beslisten enkele jaren geleden om de invoer van laagcalorisch aardgas vanuit Nederland geleidelijk te verminderen om uiteindelijk volledig te laten uitdoven. De Belgische gasnetbeheerders, en dus ook Fluvius, werken daarom al sinds 2018 aan een omschakeling van de gasnetten naar hoogcalorisch gas. Ongeveer 1,6 miljoen eindklanten (particulieren en bedrijven) zijn betrokken. Bij Fluvius situeren deze eindverbruikers zich vooral in de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en Limburg. Oorspronkelijk zou deze omschakeling duren tot 2029. Maar optimaliseringen in de planning en de gelijktijdige aanpak van deze omschakeling met de uitrol van de digitale meter hebben ervoor gezorgd

²³ Te raadplegen via <https://over.fluvius.be/sites/fluvius/files/2020-11/visie-netbeheer-van-de-toekomst-nota.pdf>

²⁴ Te raadplegen via <https://over.fluvius.be/sites/fluvius/files/2023-06/investeringsplan-2024-2033.pdf>

dat de einddatum voor het omschakelingsprogramma bij Fluvius vervroegd kon worden naar eind 2024. Vanaf dan zullen alle onze eindklanten hoogcalorisch gas geleverd krijgen.

Warmte

Fluvius speelt een actieve rol in verschillende warmteprojecten in Vlaanderen. Een overzicht²⁵ van de projecten waarvoor Fluvius in 2023 optrad als netbeheerder en/of warmteleverancier:

Plaats	Projectnaam	Aantal huishoudelijke warmteafnemers	Aantal niet-huishoudelijke warmteafnemers
Antwerpen	Blue Gate	0	3
Antwerpen	Nieuw Zuid	1.180	65
Dessel	De Ark	22	0
Diksmuide	Hof ter Bloemmolens	130	0
Hoogstraten	De Kluis	0	2
Kuurne-Harelbeke	Kuurne-Harelbeke	304	9
Leuven	Balk Van Beel – Ark – Twist	93	4
Mol	Balmatt site (VITO)	0	1
Mol	Guido Gezellestraat	64	0
Mol	Rodekruislaan	0	2
Roeselare	Roobaertpark	3	0
Roeselare	Sint-Idesbald	0	7
Turnhout	Niefhout	100	1
Veurne	Suikerpark (fase 1)	37	0
TOTAAL		1.933	94

Visie riolering in de waterkringloop

Alle belanghebbenden zijn het erover eens dat Vlaanderen nood heeft aan een globale aanpak van de diverse aspecten van de waterproblematiek. Als grootste rioolbeheerder in Vlaanderen wenst Fluvius actief bij te dragen aan deze doelstellingen. Riolering kan en zal een belangrijke rol spelen in de klimaatadaptatie, in de mate dat het geïntegreerd wordt in een algemeen waterbeleid en zo een antwoord biedt op de nood aan hemelwaterbuffering, -infiltratie en -gebruik, en ook waterzuivering.

²⁵ Bron: VREG, RAPP-2023-12 (Rapport over de activiteit warmtenetten bij de VREG in 2022-2023)

Fluvius heeft een duidelijke visie ontwikkeld op de rioleringsactiviteit. Voor ons gelden vier algemene doelstellingen met zeven actiedomeinen. De algemene doelen zijn:

1. bijdragen aan een daling van het drinkwaterverbruik: synergie bij installatie van digitale watermeters; buffering en hergebruik van regenwater stimuleren;
2. inzetten op maximaal circulair gebruik van water en herstellen van de natuurlijke cyclus van regenwater: vuilvracht verzamelen, waterlopen verschonen, bufferen en infiltreren van regenwater; recuperatie van water voor circulaire toepassingen;
3. futureproof rioleringsnetten: digitaliseren en automatiseren van rioleringsnetwerken;
4. data over het rioleringsstelsel ter beschikking stellen: alternatieve oplossingen voor overbelasting van rioolstelsel.

De implementatie van deze doelstellingen moet steeds sociaal en ecologisch verantwoord zijn, financieel en technisch haalbaar zijn, en het comfort van de eindklant vrijwaren.

Fluvius werkt intussen verder aan hemelwater- en droogteplannen ten behoeve van de lokale besturen.

Daarnaast zet Fluvius in de provincie Limburg een proefproject op om bemalingswater, dit is water dat op bouwerven en bij grote grondwerken wordt opgepompt en doorgaans in de riolering wordt geloosd, zoveel mogelijk bij te houden en lokaal te hergebruiken.

Fluvius zet zich ten volle achter het Vlaamse actieplan 'Gemeentelijk rioolbeheer'. Dit plan, met deelneming van de Vlaamse overheid, de gemeentebesturen, Aquafin en de rioolbeheerders, is toegespitst op drie prioriteiten:

- de aanleg van nieuwe, gescheiden riolering;
- een risicogebaseerd beheer van de netinfrastructuur voor herstellingen en vernieuwingen, waarin plaats is voor zowel centrale als decentrale afval- en regenwatersystemen;
- en het creëren van oplossingen voor hevige neerslag en droogte.

Dit actieplan moet gepaard gaan met de passende instrumenten voor financiering.

We brengen alles in gereedheid om de komende jaren het volledige rioolnet in de 88 gemeenten waar we rioolnetbeheerder zijn, aan een grondige scan te onderwerpen. Als eerste stap daartoe hebben we, samen met de andere rioolbeheerders in Vlaanderen, de inventarisatie van de rioolnetwerken in één centraal systeem ingebracht. De scan zal zich in een eerste fase concentreren op risicovolle onderdelen van het net, volgens ouderdom en ligging. Daar zetten we mobiele robotcamera's in die als het ware door de rioolbuizen rijden. Voor minder risicovolle netonderdelen worden foto's vanuit de put gebruikt. Geheel volgens de Vlaamse doelstellingen zullen we tegen eind 2027 op die manier de toestand van ons net in kaart hebben gebracht en tevens in functie van de scans de geëigende saneringen en herstellingen hebben uitgevoerd.

Verledding

Het grootschalige investeringsprogramma voor de ombouw van de gemeentelijke openbare verlichting in Vlaanderen naar led gaat onverminderd verder. Eind 2023 noteerden we 550.625 lichtpunten met led-technologie. Tijdens 2023 kwamen er 131.646 led-lichtpunten bij (2022: +88.028 lichtpunten).

Dit betekent dat nu reeds 46,4% van de lichtpunten is omgebouwd. Dit is iets beter dan het streefcijfer van 44,25% omgebouwd tegen eind 2023. Het doel blijft om tegen eind 2028 dit investeringsprogramma te kunnen afronden.

Deze inspanningen vormen een belangrijke bijdrage aan de klimaatproblematiek, want de energie-efficiënte ledverlichting levert aanzienlijke besparingen op inzake elektriciteitsverbruik en dus CO₂-uitstoot. Bovendien laat led-technologie toe om de openbare verlichting actief aan te sturen met dimming, het aan- en uitschakelen op basis van bewegingsdetectie enzovoorts.

7.2.1.2 Doelstellingen

Over alle energiedisciplines heen (elektriciteit, warmtenetten, gasnetten) ziet Fluvius vier belangrijke doelstellingen of 'assen'. Als netbeheerder moeten we hier aan werken, om klimaatneutraliteit in 2050 mogelijk te maken.

1. We helpen om het Vlaamse energieverbruik te doen dalen.
2. We maken hernieuwbare energie maximaal beschikbaar.
3. We maken de Vlaamse energienetten 'future-proof'.
4. We creëren nieuwe mogelijkheden voor actieve gebruikers.

7.2.1.3 Acties

We onderscheiden twaalf concrete acties die ons moeten helpen om het einddoel van klimaatneutraliteit in 2050 op een aanvaardbare manier te realiseren. Die acties stofferen de verschillende doelstellingen en zijn uitgebreid toegelicht in de visietekst te raadplegen via <https://over.fluvius.be/sites/fluvius/files/2020-11/visie-netbeheer-van-de-toekomst-nota.pdf>. Sommige projecten werden al opgestart, andere plannen we voor de komende jaren. Een derde deel voorzien we in de verdere toekomst, na 2030.

7.2.1.4 CO₂ reductiedoelstellingen

Toekomstgericht heeft Fluvius volgende ambities geformuleerd:

- in de activiteiten onder onze directe controle zetten we een SBTi-geïnspireerd²⁶ doel voorop, d.w.z. een minimumreductie van uitstoot met 30% in 2030 (in vergelijking met referentiejaar 2020);
- in 2023 berekenen we voor het eerst de scope 3-uitstoot van Fluvius;
- in 2050 zijn we een net-zero organisatie wat betreft de uitstoot van alle activiteiten.

---

²⁶ SBTi: Science Based Targets Initiative, een internationaal samenwerkingsverband dat bedrijven wil helpen hun uitstoot te beperken in lijn met de internationale klimaatakkoorden.

7.2.1.5 CO₂ emissies

Fluvius plaatst zijn aanpak van de beperking van broeikasgasemissies in de bredere context van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, geformuleerd in het Fluvius Charter Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Daarin stellen we dat duurzaamheid in alle activiteiten van de onderneming moet worden gerespecteerd. Onze klimaatambitie vertrekt vanuit de objectieven die in de klimaatakkoorden van Parijs vervat zijn. Daarom meten we tot nu in een tweejaarlijkse oefening onze CO₂-uitstoot volgens de internationale standaarden van het GHG Protocol; in de nabije toekomst zal dit een jaarlijkse oefening worden. Zo kunnen we ons ambitiepeil voortdurend valideren.

We delen de resultaten op in twee groepen: (1) de uitstoot waarover Fluvius directe controle heeft (scope 1 en 2), zoals de uitstoot van onze eigen activiteiten, de uitstoot ingevolge eigen transport en verwarmingsdoeleinden en (2) uitstoot met indirecte controle (scope 1 en 2), zoals netverliezen van elektriciteits- en gasdistributie. Vanaf 2023 starten we metingen van onze scope 3-uitstoot.

De recentste beschikbare uitstootresultaten zijn deze voor het jaar 2020; voor de cyclus 2021-2022 wordt de uitstoot nog berekend, maar de resultaten daarvan waren nog niet beschikbaar bij de redactie van dit jaarverslag.

Het jaar 2020 wordt als referentiejaar gebruikt voor de toekomstige evolutie; voor de relevante gegevens van het referentiejaar zie onderstaande tabel:

2020	in ton CO ₂ eq
Scope 1 (exclusief netverliezen)	20.083
Scope 1 netverliezen gasdistributie	217.320
Scope 2 (exclusief netverliezen)	1.423
Scope 2 netverliezen elektriciteitsdistributie	153.891
Totale emissies met directe controle	21.507
Totale emissies met indirecte controle	371.211
Totale emissies Fluvius	392.717

De fysische netverliezen voor elektriciteit zijn – zoals blijkt uit de tabel hierboven – een belangrijke bron van CO₂-uitstoot (scope 2). De elektriciteitsdistributienetten van de DNB's die Fluvius beheert, hebben in 2023 een globaal percentage aan netverliezen²⁷ laten optekenen van 3,77% (of een netto rendement van 96,23%). In absolute cijfers was er in 2023 een netverlies van 1.128,2 GWh (2022: 1.168,7 GWh, met een rendement van 96,32%). Dit betekent in absolute netverliesvolumes een daling met 3,5% op jaarbasis, maar een beperkt rendementsverlies van 0,09 procentpunt. Over een periode van vijf jaar registreerden we een opmerkelijke daling met 10,5% van de netverliesvolumes.

²⁷ Rekenkundig gemiddelde van de netverliezen van de tien individuele elektriciteitsnetbeheerders

kWh	Volume aan netverliezen	Delta met voorgaand jaar
2019	1.259.969.719	-2,8%
2020	1.209.778.884	-4,0%
2021	1.218.772.074	0,7%
2022	1.168.681.739	-4,1%
2023	1.128.184.875	-3,5%
5-jaars gemiddelde	1.197.077.458	Delta 2019-2023 -10,5%

Het beleid van de onderneming is erop gericht om netverliezen zo beperkt mogelijk te houden om de ecologische en financiële impact ervan ingevolge de CO₂-uitstoot en de aankopen van de volumes aan elektriciteit te minimaliseren. Binnen het huidige regelgevend kader catalogeert de regulator VREG de kosten voor de aankopen van elektriciteit voor het dekken van de netverliezen volledig als endogene kosten.

7.2.1.6 Beleid inzake onderzoek & ontwikkeling: geen transitie zonder innovatie

Waarom we innoveren?

Fluvius heeft in 2023 zijn investeringsplan 2024-2033 voorgesteld. Daarin leggen we uit hoe Fluvius de uitdaging van de energietransitie wil helpen te realiseren: haalbaar en betaalbaar voor iedereen en afgestemd op de Vlaamse en Europese klimaatambities. In dit Investeringsplan beschrijven we de investeringen in de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetten en de voorwaarden die nodig zijn om alternatieve oplossingen te laten groeien, zoals het capaciteitstarief en flexibilitiediensten.

Om de verdere investeringsbehoeften richting 2050 nauwkeuriger te kunnen inschatten, investeren we in maatregelen om

- goed te kunnen opvolgen hoe de werkelijke netbelasting evolueert en verfijnde scenario's te kunnen verwerken,
- alternatieve oplossingen te laten groeien, zoals het capaciteitstarief en flexibilitiediensten.

Onze innovatiewerking vormt daar een belangrijk middel voor.

Hoe we innoveren?

In 2023 heeft Fluvius zijn innovatietrajecten met meer focus en doelgerichtheid opgevolgd. Hiervoor werd een belangrijk instrument ingezet: de Fluvius innovatieradar. Deze radar stelt Fluvius in staat om opkomende trends en technologieën te identificeren en te evalueren. Door proactief in te spelen op deze trends, kan Fluvius zijn dienstverlening verbeteren en zijn klanten en stakeholders van het energiesysteem beter van dienst zijn. Daarbij maken we gebruik van onze relaties met andere Europese

distributienetbeheerders, o.a. via koepelorganisaties zoals E.DSO. Deze innovaties kunnen aanleiding geven tot eigen innovatie-initiatieven, of initiatieven die we opvolgen binnen ons partnernetwerk.

Deze innovatie-initiatieven zetten we zelden alleen op. We werken daarbij meestal samen met onderzoeksinstituten en universiteiten waaronder UGent, KU Leuven, VUB, Universiteit Antwerpen, Howest, VITO, en partners zoals Energyville, Thorpark, Green Energy Park, Flux50, Ode en onze collega's-netbeheerders.

De initiatieven worden geselecteerd en opgevolgd door een 'Innovation Board', die bestaat uit vertegenwoordigers van onze eigen interne directies.

Innovatiedomeinen

We hebben verschillende domeinen geïdentificeerd waar we ons op concentreren om toegevoegde waarde te creëren:

- de voorspelling van het gebruik van onze netten voor elektriciteit en gas;
- het ontwikkelen en inzetten van flexibiliteit op onze netten;
- het ontwikkelen van nieuwe marktwerking zoals energiedelen;
- het ontwikkelen van datahubs, data spaces en data-uitwisseling;
- inzetten op multi-utility en synergie zoeken met riolering en andere nutsbedrijven;
- nieuwe technieken of mitigerende maatregelen om de uitbating van onze netten te verbeteren.

Daarbij bewaken we dat onze initiatieven voldoen aan de volgende criteria:

- in voldoende mate de energietransitie faciliteren;
- voldoende innovatief zijn en een nieuwe en betere aanpak introduceren;
- een meerwaarde bieden voor de distributienetgebruiker die opweegt tegen de kosten;
- financieel en technisch haalbaar zijn.

Enkele voorbeelden

Io.E Fluvius is één van de stichtende leden van Internet of Energy ('IO.Energy'). Dit project brengt – onder impuls van de Belgische energienetbeheerders – bedrijven, overheidsinstanties en de academische wereld samen om cross-industrie klanten te integreren in de energiemarkt, gaande van EV startups tot bekende bouwondernemingen. Via allerlei innovatieve use-cases worden ideeën gelanceerd voor slim laden, nieuwe energiedeeloplossingen of flexibiliteitsdiensten.

It's-E Fluvius is één van de initiatiefnemers om samen met partners zoals Athumi, KBC en Bebat een platform uit te werken om een assetregister te bouwen van energie-assets van klanten zoals batterijen, laadpalen, omvormers en zonnepanelen. Daarbij trachten we de volledige levenscyclus van deze assets op te volgen van bij de producent, invoerder, installateur, keuringsinstantie en gebruik door de klant, tot aan de herstellingen, uitdienstneming en recyclage.

In 2024 willen we alleszins een duidelijk (werk)kader creëren waarbinnen Fluvius aan innovatie wil doen.

7.2.2 Vervuiling (E2)

Operaties van Fluvius zijn steeds onderhevig aan de VLAREM wetgeving en waar nodig worden omgevingsvergunningen aangevraagd en start de uitvoering pas na de goedkeuring van de vergunning. Bij de aanvraag worden de nodige impacten met betrekking tot o.a. vervuiling van lucht, water & bodem en biodiversiteit in kaart gebracht. Op basis van deze analyses worden bij toekenning van de omgevingsvergunning de nodige maatregelen opgelegd en opgevolgd binnen onze interne dienst Milieu. Voorbeelden van maatregelen zijn: het nemen van mitigatiemaatregelen, uitvoeren van metingen, periodieke evaluatie van methodes, interne en externe rapporteringen ... Indien nodig worden hieraan acties en/of verbeteringstrajecten gekoppeld om vervuiling van lucht, water en bodem te voorkomen en/of maximaal te herstellen. Eventuele incidenten worden gerapporteerd in het milieujaarverslag.

Binnen de rioleringsactiviteiten wordt als rioolbeheerder actief ingezet op het verzamelen van vuilvrachten en deze zo geconcentreerd mogelijk afvoeren naar de zuiveringsinstallaties van Aquafin. Zo dragen we bij aan het minimaliseren van de vervuiling van water.

Zoals in het gedeelte 'EU taxonomie' binnen dit verslag toegelicht, worden de duurzame activiteiten van Fluvius beoordeeld op basis van vastgelegde criteria. Hier wordt steeds geëvalueerd of er geen ernstige afbreuk gedaan wordt aan het objectief "Vervuilingpreventie en controle". Voor de geselecteerde duurzame activiteiten voldoet 100% effectief aan deze criteria. Deze evaluatie wordt door een onafhankelijke derde partij beoordeeld.

7.2.3 Water en mariene hulpbronnen (E3)

Operaties van Fluvius kunnen niet beschouwd worden als waterintensief. De grootste verbruikers zijn veelal huishoudelijke toepassingen voor kantoorgebouwen. Hierbij wordt maximaal gebruikgemaakt van het hergebruik van regenwater en waterbesparende technieken om de consumptie van drinkwater tot een minimum te beperken.

Vanuit de rioleringsactiviteiten is zoals toegelicht in het transitieplan een sterke impact op de waterkringloop aanwezig. We zetten dan ook in op vier hoofddoelstellingen:

1. bijdragen aan een daling van het drinkwaterverbruik: synergie bij installatie van digitale watermeters; hergebruik van regenwater stimuleren;
2. inzetten op maximaal circulair gebruik van water en herstellen van de natuurlijke cyclus van regenwater: vuilvracht verzamelen, waterlopen verschonen, bufferen en infiltreren van regenwater; recuperatie van water
3. futureproof rioleringsnetten: digitaliseren en automatiseren van rioleringsnetwerken;
4. data over rioleringsstelsel ter beschikking stellen: alternatieve oplossingen voor overbelasting van rioolstelsel.

Zoals in het gedeelte 'EU taxonomie' binnen dit verslag toegelicht, worden de duurzame activiteiten van Fluvius beoordeeld op basis van vastgelegde criteria. Hier wordt steeds geëvalueerd of er geen ernstige afbreuk gedaan wordt aan het objectief "Duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene grondstoffen". Voor de geselecteerde duurzame activiteiten voldoet 100% effectief aan deze criteria. Deze evaluatie wordt door een onafhankelijke derde partij beoordeeld.

7.2.4 Biodiversiteit en ecosystemen (E4)

De impact op biodiversiteit wordt als minder materieel topic beschouwd in de materialiteitsanalyse gezien de beperkte bovengrondse installaties die Fluvius in beheer heeft. De werken die Fluvius uitvoert zijn steeds beperkt in de tijd en meestal herstelbaar. Door synergieoptimalisatie trachten we de impact bovendien maximaal te beperken.

Fluvius houdt bij de netaanleg of het netonderhoud in de onmiddellijke buurt van natuurgebieden of gebieden met waardevolle fauna of flora rekening met de bescherming van planten en dieren. Zo wordt dan bijvoorbeeld bekeken welk type van openbare verlichting de minste hinder veroorzaakt of hoe een distributienet kan worden aangelegd met de minste hinder voor de omgeving.

Net zoals voor vervuiling wordt ook voor biodiversiteit bij aanvraag van een omgevingsvergunning de nodige analyse gedaan betreffende de potentiële impact van de operatie en volgen hieruit de nodige maatregelen.

Zoals in het gedeelte 'EU Taxonomie' binnen dit verslag toegelicht, worden de duurzame activiteiten van Fluvius beoordeeld op basis van vastgelegde criteria. Hier wordt steeds geëvalueerd of er geen ernstige afbreuk gedaan wordt aan het objectief "Bescherming en herstel van de biodiversiteit en ecosystemen". Voor de geselecteerde duurzame activiteiten voldoet 100% effectief aan deze criteria. Deze evaluatie wordt door een onafhankelijke derde partij beoordeeld.

7.2.5 Materiaalgebruik en circulariteit (E5)

Aanleg van infrastructuur is een hoofdactiviteit van Fluvius. Dit gaat gepaard met een groot gebruik van materiaal, weliswaar met lange levensduur. Fluvius is zich bewust van de impact en de potentiële opportuniteiten die circulaire modellen bieden en de mogelijkheden hiertoe worden continu bestudeerd binnen de technische en wettelijke kaders. Samen met aannemers en leveranciers worden de impact van het huidige materiaalgebruik en circulariteit in kaart gebracht en waar mogelijk worden acties geïnitieerd om verbeteringen aan te brengen. Fluvius wil zijn schaalgrootte hier als hefboom gebruiken om de circulaire mogelijkheden van materiaalgebruik te exploreren en binnen Vlaanderen te versnellen.

Binnen de operationele activiteiten van Fluvius ontstaan momenteel nog verschillende afvalstromen die maximaal gescheiden ingezameld worden. Per afvalstroom wordt bekeken wat de toepassing met het meeste waardebehoud is. Dit kan o.a. hergebruik, herstelling, recyclage of externe afvalverwerking zijn. Voor elke toepassing wordt vervolgens de juiste partner gezocht die de materialen duurzaam inzet met respect voor de geldende regelgeving.

Zoals in het gedeelte 'EU taxonomie' binnen dit verslag toegelicht, worden de duurzame activiteiten van Fluvius beoordeeld op basis van vastgelegde criteria. Hier wordt steeds geëvalueerd of er geen ernstige afbreuk gedaan wordt aan het objectief "Transitie naar een circulaire economie". Voor de geselecteerde duurzame activiteiten voldoet 100% effectief aan deze criteria. Deze evaluatie wordt door een onafhankelijke derde partij beoordeeld.

7.3 Social (S)

7.3.1 Eigen medewerkers (S1)

7.3.1.1 Great Place To Work

Fluvius wil een organisatie zijn én blijven met een cultuur die uitblinkt in vertrouwen tussen collega's onderling en tussen bedrijfsleiding en medewerkers, in trots met medewerkers die fier zijn op hun job, hun team en hun bedrijf, en in plezier en kameraadschap onder collega's op de werkplek. Daarom kiezen we er binnen Fluvius bewust voor om een 'Great Place to Work' te willen zijn voor al onze medewerkers. Dit past in onze strategie waarmee we medewerkers centraal willen stellen. Door middel van de jaarlijkse Great Place to Work-bevraging willen we van onze medewerkers vernemen hoe zij het wérkelijk ervaren om hier te werken. De bevragingresultaten vertellen ons op een objectieve manier waar we tevreden, zelfs heel tevreden over zijn. Maar omgekeerd leren we meteen ook waar het schoentje knelt: waarover zijn we minder tot weinig tevreden? Dat levert ons nuttige inzichten op: waar moeten we zéker blijven op inzetten? Wat willen we bestendig zien, en uiteraard ook: wat moet er écht anders?

Eind 2023 werd Fluvius onderscheiden met het certificaat 'Great Place to Work' (GPTW). Dit certificaat wordt toegekend aan ondernemingen waar de medewerkers in een officiële bevraging aangeven dat ze graag voor het bedrijf werken, vertrouwen hebben in elkaar en trots zijn op hun job. De belangrijkste troeven van Fluvius zijn: de goede teamsfeer, collegialiteit & plezier beleven; trots zijn op de eigen job en de verwezenlijkingen van Fluvius, waaronder ook het mogen bijdragen aan de maatschappelijke relevantie van Fluvius; zorg en ondersteuning bieden, en een grote tevredenheid over de work-life balans.

De eindscore van de enquête afgenomen in 2023 kent een stijging van +8% ten opzichte van het resultaat van de enquête uit 2022. Dit is wellicht een positief gevolg van de doorgedreven inzet op de cultuurkeuzes : vertrouwen, gedeeld leiderschap, en aan de inspanningen om tot een eengemaakte werking te komen.

Zoals steeds worden de detailresultaten van de Great Place to Work-enquête in alle transparantie besproken in alle teams, mede aan de hand van de scores per bedrijfsonderdeel.

In 2023 hebben we ook verder gewerkt aan de verankering van de Fluvius-waarden. Na vijf jaar Fluvius wilden we onze waarden opnieuw evalueren. In dialoog met een 80-tal vrijwillige medewerkers speurden we naar hoe de waarden op de werkvloer beleefd worden en waar we nog groeimarge hebben. Ook het management kreeg diezelfde vragen. Op die manier hebben we onze waarden aangescherpt. Dit zal in 2024 de basis vormen van het aanreiken van gedragsbeschrijvingen en -doelstellingen. We zullen dit doen onder het motto STERK, wat staat voor 'samen, trots, engagement, respect, klant centraal'. Zie ook item 3.4.3 ('Onze waarden').

7.3.1.2 Beleid inzake mensenrechten

In het kader van de EU Taxonomie en de daarin geformuleerde minimum sociale waarborgen heeft Fluvius een helder engagement genomen om geldende internationale standaarden en normen te respecteren en daarvoor de nodige structuren op te zetten binnen de eigen organisatie. Het feit dat we de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's) uitdrukkelijk onderschreven hebben, is hiervan een eerste bewijs. Ook ons Ethisch Charter getuigt van het engagement van Fluvius in deze.

7.3.1.3 Beleid inzake diversiteit

De verloning binnen de onderneming is volledig en uitsluitend afhankelijk van de functie die de medewerkers uitoefenen. Gender speelt daarin geen enkele rol. In het tweejaarlijks loonkloofrapport van Fluvius System Operator wordt zeer gedetailleerd nagegaan welke bezoldigingsstructuur de onderneming hanteert. Dit rapport wordt opgesteld in toepassing van de wet van 22 april 2012 ter bestrijding van de loonkloof tussen mannen en vrouwen en moet door de Ondernemingsraad besproken worden. De Ondernemingsraad oordeelt dan op basis van de resultaten in het loonkloofrapport of er acties moeten worden ondernomen voor genderneutrale verloning.

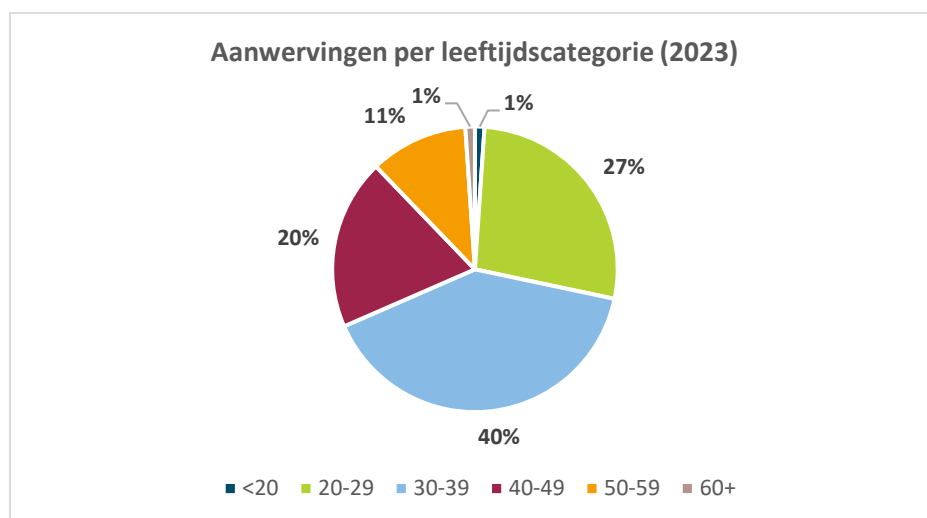
Het recentste rapport 2021-2022 komt tot de bevinding dat er geen structurele oorzaken van een loonkloof zijn. De beperkte loonkloof wordt verklaard door enerzijds de verschillen in de stelsels 'oude arbeidsvoorwaarden' en 'nieuwe arbeidsvoorwaarden', waar de vrouwen in de eerste categorie ondervertegenwoordigd zijn (21% mannen t.o.v. 13% vrouwen) en anderzijds door individuele loopbaanverschillen (anciënniteit en het historisch effect van het performantieproces). Het performantieproces zelf vertoont geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

Voorts stelt het rapport vast dat het selectieproces genderneutraal is: ieder kan en mag solliciteren op basis van een vastgelegd selectieproces en het vereiste functieprofiel. In het algemeen wordt binnen Fluvius de genderneutraliteit gewaarborgd door de kwalificatiemethode voor uitvoerende functies (Paritair Comité 326) en voor kaderleden (Hay-methodiek). Voor alle categorieën is de inhoud van het takenpakket en de verantwoordelijkheden bepalend voor het betalingsniveau, ongeacht gender.

De Ondernemingsraad van Fluvius System Operator heeft op 30 mei 2023 een uitvoerige bespreking gewijd aan dit loonkloofrapport 2021-2022. De leden van de Ondernemingsraad zijn daarbij tot de conclusie gekomen dat "op basis van het analyseverslag met betrekking tot de boekjaren 2021 en 2022 het niet

oportuniteit geacht werd om een actieplan op te stellen met het oog op de toepassing van een genderneutrale bezoldigungsstructuur binnen het bedrijf”.

Bij aanwervingen door Fluvius is leeftijd van de kandidaat alleszins geen factor. Onze aanwervingen tijdens 2023 waren effectief verspreid over diverse leeftijdscategorieën:

7.3.1.4 Beleid inzake niet-discriminatie

Fluvius hanteert een ondubbelzinnig beleid van niet-discriminatie. Dit is één van de uitgangspunten van het Ethisch Charter dat voor de hele onderneming van toepassing is. Niet-discriminatie speelt bij de aanwerving van nieuwe medewerkers, bij promotiekansen e.d.m. Ook het Ethisch Charter van Fluvius vermeldt uitdrukkelijk dat geen enkele vorm van discriminerend gedrag wordt toegelaten binnen de onderneming.

7.3.1.5 Genderdiversiteit in de bestuurs- en managementorganen (situatie op 31 december 2023)

	Totaal	Man	Vrouw
Raad van Bestuur	20	13	7
Auditcomité	4	2	2
HR-Comité	4	1	3
Strategisch Comité	6	6	0
Managementcomité	10	9	1

De huidige samenstelling van de Raad van Bestuur voldoet aan de regel dat “minstens één derde van de leden van het andere geslacht dan de overige leden moet zijn”.

Bij het senior management van Fluvius System Operator (Managementcomité niet meegerekend) zijn er 85,4% mannen en 14,6% vrouwen. Het lage percentage vrouwen in het managementcomité en de senior managementfuncties van de onderneming is nog grotendeels het gevolg van een historisch gegeven waar (voornamelijk) technische functies vooral door mannen werden uitgeoefend.

Ter informatie: van het totale personeelsbestand van Fluvius System Operator zijn er 68,8% mannen en 31,2% vrouwen. Op jaarbasis is het aandeel vrouwelijke collega's gestegen met 1,4 procentpunt, van 29,8% naar 31,2%. Op een termijn van vijf jaar (2019-2023) steeg dit percentage van 28,5% naar 31,2% (+2,7 procentpunt).

7.3.1.6 Beleid inzake arbeidsrelaties

Fluvius volgt nauwgezet de uitgebreide Belgische arbeidswetgeving in al zijn aspecten: veiligheid en gezondheid op de werkplaats, vrije vereniging van de werknemers, gestructureerd overleg en informatie-uitwisseling tussen werkgever en werknemers in de Ondernemingsraad en de Comités voor Preventie en Bescherming op het Werk, vrije sociale verkiezingen, enz.

Fluvius System Operator organiseert, volledig in lijn met de Belgische sociale wetgeving, vierjaarlijks sociale verkiezingen. Er is gekozen voor één Ondernemingsraad en drie Comités voor Preventie & Bescherming. De Ondernemingsraad heeft een rol als officieel overlegorgaan rond het ondernemingsbeleid. Meer specifieke zaken komen aan bod in het Lokale Syndicale Overleg, dat geïnstalleerd is in de achttien vestigingen van de onderneming.

Dossiers inzake kwalificatieaangelegenheden worden besproken in de lokale paritaire kwalificatiegroep. Sectorale bepalingen gelden daarbij als richtsnoer.

Specifiek voor kaderleden is er het kadercomité, een niet-officieel overlegorgaan tussen directie en kaderleden.

Er vinden opnieuw sociale verkiezingen plaats in mei 2024.

Fluvius System Operator zorgt ervoor dat de verkozen syndicale afgevaardigden op een correcte manier hun taken kunnen vervullen. Daarom zijn er afspraken over tijdsbesteding, kostenvergoedingen en dergelijke meer. Bij aanwerving worden nieuwe collega's duidelijk geïnformeerd over de vakbondswerking binnen het bedrijf. En de werknemersorganisaties krijgen bij Fluvius alle kansen om te communiceren met hun leden.

Voor de statutaire werknemers binnen Fluvius OV verschilt de regelgeving en juridische basis²⁸.

Aangezien de Belgische arbeidswetgeving voldoet aan internationale verdragen en conventies ter zake (onder meer de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie ILO), werkt ook Fluvius volledig conform aan deze internationale standaarden.

Fluvius System Operator valt onder het toepassingsgebied van het Paritair Comité 326 (gas- en elektriciteitssector). In dit paritair comité sluiten werkgevers en werknemers collectieve arbeidsovereenkomsten af die gelden voor alle werknemers in deze sector in België. Dergelijke CAO's²⁹ krijgen een algemene bindende waarde van zodra ze bij de federale overheid zijn neergelegd. Zie <https://werk.belgie.be/nl/themas/paritaire-comites-en-collectieve-arbeidsovereenkomsten-caos/collectieve-4>

De cao's op de drie niveaus (federaal, sectoraal en bedrijfsniveau) die op Fluvius van toepassing zijn, bestrijken een breed gamma aan onderwerpen, gaande van arbeidsurenregelingen, loonvoorwaarden,

²⁸ Het Koninklijk Besluit van 28 september 1984 (ook wel het Syndicaal Statuut voor de Overheidssector) regelt de betrekkingen tussen de overheid (in casu Fluvius OV) en de vakbonden van haar personeel.

²⁹ Sinds januari 1999

vakantieregelingen, over transportkosten voor woon-werk verplaatsingen tot allerlei eindeloopbaanregelingen.

Bij een mogelijke inbreuk op de arbeidswetgeving- of regelgeving kan elke individuele werknemer terecht bij de syndicale afgevaardigden. Desgevallend wordt een onderzoek ingesteld door de onafhankelijke externe sociale inspectie.

Daarnaast zijn er bij Fluvius sociaal assistenten in dienst. Elke werknemer kan, wanneer hij/zij met problemen van sociale aard kampt, terecht bij deze sociale assistenten. Zij zullen in alle discretie naar een oplossing zoeken. Het team 'Welzijn' bestaat uit vijf personen.

7.3.1.7 Arbeidsveiligheid

Belangrijke parameters bij de arbeidsveiligheid zijn de frequentie- en ernstgraad. Deze cijfers geven respectievelijk het aantal arbeidsongevallen van eigen personeelsleden met werkverlet en het aantal dagen werkverlet weer in verhouding tot het aantal gepresteerde werkuren per jaar.

In 2023 bedroeg de frequentiegraad 4,09 (2022: 6,33), waardoor we onder de door onszelf gestelde limiet van 4,50 bleven. We telden 33 ongevallen met werkverlet als gevolg (2022: 50). De ernstgraad kwam voor 2023 uit op 0,07 (2022: 0,16). Ook dit is beneden de limiet van een maximale ernstgraad van 0,09. De geregistreerde ongevallen leidden in totaal tot 600 dagen werkonbekwaamheid als gevolg van geregistreerde arbeidsongevallen (2022: 1.297 dagen). Voor de genoemde parameters was er een duidelijke verbetering tussen 2022 en 2023. Voor zowel ernst als frequentie registreerden we in 2023 de laagste cijfers van de voorbije vijf jaar.

Helaas noteerden we in 2023 wel 13 ongevallen van het type 'fluidum', d.w.z. een ongeval met onze basisproducten elektriciteit of gas. In 2022 waren er maar 3 dergelijke ongevallen. Voor fluidumongevallen hanteert Fluvius de strikte norm van nul fluidumongevallen. Fluidumongevallen leidden in 2023 tot 4 slachtoffers met werkverlet (2022: 5 slachtoffers).

Er waren in 2023, net als in 2022, géén arbeidsongevallen met dodelijke afloop.

De meest voorkomende oorzaken voor ongevallen en incidenten van het eigen personeel in 2023 waren vallen, uitglijden en struikelen. De meeste dagen werkverlet vinden hun oorzaak in deze ongevallen. In een perspectief van vijf jaar (2019-2023) zien we volgende resultaten:

5-jaars gemiddelde		2023	
frequentie	5,79	4,09	beter
ernst	0,12	0,07	beter
fluidumongevallen	4,80	13	slechter
ongevallen met werkverlet	45,40	33	beter
dagen werkonbekwaamheid	977	600	beter

7.3.1.8 Beleid inzake opleiding

Sociale balans

Fluvius zet in op de opleiding van zijn werknemers, zowel qua vaktechnische kennis als voor algemene vaardigheden en attitudes. Een opleidingsplan wordt halfjaarlijks voorgelegd aan en besproken in de Ondernemingsraad. Fluvius volgt de sectorale cao's inzake vorming en opleiding en de wetgeving ter zake.

Voor 2023 werd 22,45 uren/VTE/jaar aan formele en 41,07 uren/VTE/jaar aan informele opleiding geregistreerd; de overeenstemmende cijfers voor het jaar 2022 waren 18,82 uren formele en 24,52 uren informele opleiding per VTE, of een stijging met respectievelijk 19,3% voor de formele en 67,6% voor de informele opleidingen. De totale opleiding komt zo uit op 63,52 uren/VTE/jaar of 7,94 dagen (2022: 43,34 uren/VTE/jaar of 5,42 dagen). Het resultaat 2023 ligt duidelijk boven de geldende norm van 5 dagen (40 uur) per VTE per jaar. Zie ook de sociale balans voor meer cijfergegevens over onze opleidingsinspanningen in 2023.

Alle opleidings- en trainingsinitiatieven (zowel interne als externe opleidingen) worden gecoördineerd door de Fluvius Academy. De interne opleidingen vinden plaats op vier Fluvius-campusen (Hasselt, Mechelen, Melle en Torhout). Het aanbod behelst advies, coaching en opleidingen op maat met een focus op zelfstandig leren. Alle technische opleidingen gebeuren in samenwerking met ervaringsdeskundigen, veelal eigen ervaren collega's. Het opleidingsaanbod geldt uiteraard voor de eigen Fluvius-medewerkers, maar ook externe partijen (zoals Synductis-nutsbedrijven, Atrias, aannemerspersoneel) kunnen bij ons terecht.

Het aanbod van interne opleidingstrajecten is erg breed en divers. Er zijn vaktechnische opleidingen in alle domeinen van het netbeheer (elektriciteit, aardgas, riolering), IT-opleidingen, lastechnieken, veiligheidsopleidingen, opleidingen in het omgaan met klanten enzovoorts.

7.3.2 Werknemers in de waardeketen (S2)

7.3.2.1 Maatschappelijk verantwoord inkoopbeleid

De Aankoopdienst is vanaf 2021 – als één van de speerpunten in het MVO- en duurzaamheidsbeleid van Fluvius – gestart met een breed project voor de verduurzaming van de eigen toeleveringsketen. De aansluiting bij het duurzaamheidsplatform Ecovadis is daarbij een belangrijk hulpmiddel, omdat dit ons toelaat onze (kandidaat-)leveranciers te screenen op hun duurzaamheidsprofiel en -prestaties. Het aantal leveranciers dat we willen beoordelen inzake ESG zal de komende jaren nog toenemen. Ook Fluvius zelf wordt gescreend door Ecovadis.

Onze aankoopprocedures worden grotendeels bepaald door de Belgische wetgeving op de overheidsopdrachten. Het merendeel van onze aankopen valt onder het toepassingsgebied van deze wetgeving. De correcte toepassing hiervan geldt als het absolute minimum. Maar Fluvius wil verder gaan. Daarom hanteren we ons Charter Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). Dit helpt ons om de aankooppolitiek verder gestalte te geven met de meest positieve ecologisch, sociale en economische impact, en dit over de volledige levenscyclus. Tevens ligt MVI volledig in lijn met ons Charter Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Fluvius levert door te handelen volgens de MVI-

principes een bijdrage aan SDG 12 (duurzame productie en consumptie) en SDG 13 (actie tegen klimaatverandering en haar impact).

7.3.2.2 **Beleid inzake mensenrechten in de waardeketen**

Als belangrijke afnemer van materialen en technische producten schenkt Fluvius de nodige aandacht aan het respect voor de mensenrechten, met name in zijn toeleveringsketen. Fluvius is er zich van bewust dat er risico's verbonden zijn aan een toeleveringsketen die voor sommige materialen op wereldschaal is georganiseerd. We verwachten van onze leveranciers dat ze de principes van integer handelen en maatschappelijk verantwoord ondernemen respecteren. Op die manier wil Fluvius op een aantal terreinen zekerheid verwerven over ethisch handelen doorheen onze waardeketen. Het gaat dan bijvoorbeeld uitdrukkelijk over het respecteren van internationale arbeidsnormen, gezondheid & veiligheid, ethiek, geen discriminatie, waarborgen van de mentale gezondheid van medewerkers, het recht op collectief overleg binnen de organisatie, leefbare lonen, vrije tewerkstelling, ...

Wat betreft de mensenrechtenaspecten voor de aangewende materialen en de gehele toeleveringsketen voorzien de aankoopprocedures en lastenboeken van Fluvius in een aantal maatregelen die misbruiken, zoals bijvoorbeeld bij de productie in lageloonlanden, moeten voorkomen. Zo moeten kandidaat-leveranciers een verklaring op erewoord indienen.

Voortbouwend op het bestaande risicobeheer, het Charter Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en de geldende procedures en methodieken voor risico-opvolging binnen de afdeling Aankoop, heeft Fluvius in 2023 de specifieke risico's inzake mensenrechten bij toeleveranciers in kaart gebracht en de nodige mitigerende maatregelen bepaald. Het resulteerde onder meer in een gedragscode voor leveranciers die eind 2023 op de Fluvius-website is gepubliceerd. In 2024 plannen we verder te communiceren naar de leveranciers en we zullen ook de reikwijdte van de bovenvermelde audits uitbreiden en hierover rapporteren.

7.3.2.3 **Gedragscode voor leveranciers**

Eind 2023 heeft Fluvius een gedragscode voor leveranciers goedgekeurd en gepubliceerd. De code is van toepassing op alle inkoop en toelevering van goederen en diensten, met inbegrip van aannemerij. Het Managementcomité heeft deze code goedgekeurd op 7 december 2023, en de Raad van Bestuur heeft er instemmend kennis van genomen op 10 januari 2024. Dit document is een essentieel instrument om duurzaamheidsrisico's in de waardeketen van ons bedrijf te beperken.

Wat zegt de gedragscode voor leveranciers?

Fluvius engageert zich tot de principes van integer handelen en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Van onze leveranciers verwachten we hetzelfde. De belangrijkste principes hebben betrekking op internationale arbeidsnormen, ethiek, gezondheid, veiligheid en milieu. Zo verbieden we kinderarbeid en verwachten we vrije tewerkstelling, leefbare lonen, haalbare werkuren, reguliere werkverbanden, recht op collectief overleg, geen discriminatie en een menselijke behandeling voor allen. De leverancier handelt steeds integer en doet zaken op een ethische manier. De veiligheid, fysieke en mentale gezondheid van medewerkers en leveranciers wordt maximaal gegarandeerd. Op het gebied van milieu levert de leverancier inspanningen om zijn impact te verminderen.

Hoe gaan we de gedragscode implementeren en opvolgen?

De gedragscode wordt uitgestuurd naar alle huidige leveranciers die zich dan kunnen engageren tot deze code. Aangezien dit lopende contracten zijn, kan Fluvius dit niet verplichten. Voor alle nieuwe contracten zal

het navolgen van de gedragscode wel verplicht zijn. Meldingen over het niet naleven van deze gedragscode kunnen steeds doorgegeven worden via de klokkenluiderskanalen. Zie ook het item ‘Advies en meldingen in verband met ethiek’ elders in dit jaarverslag.

Wat betreft de controle op zijn toeleveranciers voert Fluvius zelf actieve controles uit in buitenlandse productievestigingen voor de belangrijkste materialen. In 2023 zijn een 70-tal audits verwezenlijkt. De focus ligt in eerste instantie op de productieprocessen en de daarbij horende veiligheidsaspecten voor de werknemers. In de toekomst zal de scope verder uitgebreid worden naar bijkomende duurzaamheidsaspecten. Naar aanleiding van de uitbreiding van een leveringscontract heeft Fluvius vanaf april/mei 2021 tot het einde van het contract een specifieke audit over de arbeidsomstandigheden bij een Chinese productievestiging laten uitvoeren door een onafhankelijk onderzoeksbureau.

De gedragscode vormt een belangrijke hefboom voor Fluvius en zijn partners in de waardeketen om te verduurzamen. Het engagement voor deze code aangaan is geen loze belofte, maar een must voor wie op termijn wil deel uitmaken van onze waardeketen en die van vele andere bedrijven. Het moet een katalysator worden voor duurzaam werken aan de energietransitie.

7.3.3 Invloed op gemeenschappen (S3)

Het werkingsgebied van Fluvius strekt zich uit tot het grondgebied van het Vlaams Gewest. Het merendeel van de bedrijfsactiviteiten wordt uitgeoefend binnen een strikt wetgevend en gereguleerd kader. Het feit dat alle Vlaamse gemeentebesturen onrechtstreeks – via hun deelneming in één of meer van de aandeelhouders van de werkmaatschappij Fluvius System Operator – alle aandelen van de werkmaatschappij aanhouden, vormt een waarborg voor de goede verstandhouding en samenwerking tussen de onderneming en de lokale besturen in Vlaanderen. De bestuurders van zowel de aandeelhoudende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden als van Fluvius System operator zelf zijn allemaal democratisch verkozen lokale mandatarissen.

Fluvius is de netbeheerder voor de aanleg, de uitbating en het onderhoud van elektriciteits- en gasnetten, rioleringsnetten en netten voor openbare verlichting. Daarnaast is Fluvius door de Vlaamse Overheid ook aangeduid als onafhankelijk databeheerder en stelt zo heel wat data ter beschikking aan verschillende partijen in het energielandschap. Hoe we deze rol opnemen is vervat in onze visie, missie en strategie. We betrekken hierbij ook de gemeenschappen via de nodige overlegmomenten. Vanuit deze feedback worden impacten, risico's en opportuniteiten geïdentificeerd en teruggekoppeld naar actieplannen afgestemd op de doelstellingen.

Fluvius heeft een bijzondere expertise die zeer waardevol is binnen het publieke debat. De omvang van de deelname van Fluvius aan publiek debat is wijdverspreid. Enerzijds heeft Fluvius een prominente positie in het Vlaamse energielandschap en bijgevolg relevante input te leveren in veel dossiers, anderzijds is Fluvius ook actief betrokken bij verschillende sectorfederaties, adviesorganen, belangenfederaties en deelt Fluvius uitgebreid kennis via seminars, trainingen, en dergelijke.

In zijn Openbare Verlichting activiteit draagt Fluvius bij aan het veiligheidsgevoel in alle Vlaamse steden en gemeenten. Hier is er een positieve impact op verkeersveiligheid, criminaliteit, ... Door de evolutie naar een slimme (interactieve) sturing in te stellen kunnen steden en gemeenten steeds meer het gebruik van openbare verlichting afstemmen op hun noden.

Fluvius heeft zeer veel werven op het openbaar domein lopende en impacteert gedurende de duurtijd van de werf de gemeenschap met hinder op vlak van verkeer, geluid, ... Door maximale afstemming van

infrastructuurwerken van verschillende nutsbedrijven streven we er naar om de hinder op het openbaar domein voor het publiek te beperken. Dat doen we via Synductis, waarin verschillende nutsbedrijven die werken in de ondergrond zich verenigd hebben.

7.3.4 Klanten en eindgebruikers (S4)

Klant centraal is een strategische pijler van Fluvius en één van onze waarden. Daarom achten we het van het grootste belang dat “Klant Centraal” uitgewerkt, uitgerold, begeleid en geborgd wordt binnen ons bedrijf. Om de doelstellingen te realiseren wordt ingezet op informatiedoorstroming, een cultuurtraject en governance & mandaat.

De distributienetbeheerders voor elektriciteit en gas – en dus ook hun werkmaatschappij Fluvius System Operator – leveren diensten aan de eindverbruikers: zij brengen de energie tot bij de eindklant en ze zorgen voor de uitbouw, het beheer en het onderhoud van de daarvoor benodigde netwerken, en de aansluitingen van eindverbruikers op deze netwerken. Alle aspecten van deze dienstverlening vinden plaats in een gereguleerde context. Dit betekent dat de tarifiering van de dienstverlening niet door de netbeheerders zelf (of hun werkmaatschappij) gebeurt, maar door een externe, onafhankelijke regulator die hiervoor een tariefmethodologie uitwerkt en oplegt. Anders gezegd, de regulering bepaalt de kosten die de eindverbruiker moet betalen en dus meteen ook de inkomsten die de netbeheerders mogen innen voor bepaalde werken en diensten.

7.3.4.1 Klantentevredenheid

Om zijn dienstverlening voortdurend te kunnen verbeteren wil Fluvius de vinger aan de pols houden bij zijn eindklanten. Daarom organiseerden we in 2023 opnieuw een enquête om de tevredenheid van onze klanten te meten. Een onafhankelijk bureau bevaart in onze opdracht klanten die recent met onze dienstverlening in aanraking zijn gekomen.

In 2023 werden zo meer dan 22.000 klanten bevaart naar hun ervaring met Fluvius. Voor 2023 scoorde de algemene tevredenheid over Fluvius 79,1%, dit is 0,2 procentpunt beter dan de score voor 2022 (78,9%). De scores sinds 2021 blijven vrij stabiel. Hierbij nog deze opmerking: voor het proces ‘Studies & Aanleg’ werd in 2022 een gewijzigde bevragingmethode geïntroduceerd. Vorig jaar rapporteerden we daarom een totaalscore van 81,3% die mee beïnvloed werd door het hernemen van de score uit 2021 voor ‘Studies & Aanleg’. Intussen is de score voor dit deelproces voor 2022 herzien naar 75,0%, wat de jaarscore voor 2022 op 78,9% brengt. De cijfers voor 2022 en 2023 zijn nu op volledig vergelijkbare basis.

Zoals steeds variëren de scores per bedrijfsproces. De processen waar we meer dan 80% scoren zijn ‘Premie-aanvragen’ met 83,7%, ‘Aansluitingen’ met 84,7% en ‘Metering’ met 91,7%. De laagste scores zien we bij ‘Prepaid’ met 70,8% (2022: 66,2%) en ‘Lokale productie’ met 71,2% (2022: 66,6%).

Ook ons klachtenbeheer geeft duidelijke indicaties over hoe klantgericht we werken. In 2023 registreerden we in onze systemen 35.063 eerstelijnsklachten; dit is een stijging met 8.167 klachten tegenover 2022, of +30,4%. De tweedelijnsklachten, dit zijn klachten waarvan de klager vindt dat ze niet bevredigend zijn opgelost in eerste lijn, stegen van 2.552 klachten in 2022 naar 2.923 klachten in 2023, of +14,5%. Het aantal klachten in tweede lijn ten opzichte van het aantal klachten in eerste lijn is wel gedaald, van 9,5% in 2022 naar 8,3% in 2023. Dit soort klachten gaat vooral over marktoperaties, aansluitingen, storingen en defecten, en werken in de straat.

7.4 Governance (G)

7.4.1 Verklaring inzake deugdelijk bestuur

Fluvius System Operator streeft ernaar de principes van deugdelijk bestuur in de praktijk te brengen. De Belgische Corporate Governance-codes voor beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde ondernemingen³⁰ zijn de maatstaf voor de kwaliteit van het deugdelijk bestuur. Deze beide teksten hebben als inspiratiebron gediend voor het eigen Corporate Governance Charter van Fluvius System Operator dat de Raad van Bestuur heeft goedgekeurd op 17 juni 2021. Net zoals beide genoemde codes gaat ook het Fluvius Charter uit van een evenwicht tussen ondernemerschap en controle, en tussen prestaties en conformiteit. Het charter kan worden geraadpleegd op <https://www.fluvius.be/sites/fluvius/files/2021-09/corporate-governance-charter-fluvius.pdf>

De Raad van Bestuur van Fluvius System Operator is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van het Charter. Het is ook de Raad van Bestuur die het Charter actualiseert in functie van de ontwikkeling van het beleid inzake corporate governance en in functie van de wijzigende bepalingen en richtlijnen.

Het Corporate Governance Charter is ook opgesteld met het oog op de bepalingen die de wet- en decreetgevers aan Fluvius en de distributienetbeheerders opleggen om een correcte werking van de energiemarkt te garanderen. Die bepalingen spitsen zich in eerste instantie toe op de verhouding tussen de netwerkbeheerders en -gebruikers. Die regels moeten garanderen dat alle netwerkgebruikers een niet-discriminerende toegang hebben tot het distributienetwerk van gas en elektriciteit. Op een aantal punten moet het Corporate Governance Charter van Fluvius daarom afwijken van de algemene Belgische charters. Dit is hoofdzakelijk een gevolg van de specifieke wet- en regelgeving die geldt voor Fluvius als werkmaatschappij voor beheerders van distributienetwerken voor gas, elektriciteit en andere nutsvoorzieningen.

Dergelijke afwijkingen worden ook verklaard door de aandeelhoudersstructuur van de vennootschap, met name de elf opdrachthoudende verenigingen die op hun beurt allemaal enkel openbare lokale besturen als aandeelhouder hebben. Op zijn beurt brengt dit feit met zich dat specifieke wetgeving (bijvoorbeeld inzake de intergemeentelijke samenwerking) van toepassing is.

De Raad van Bestuur, het Auditcomité, het HR-Comité en het Managementcomité hebben aandacht voor mogelijke toepassingsproblemen met betrekking tot het Charter. Indien nodig nemen ze maatregelen om die problemen te corrigeren. De concrete invulling van het Charter en de naleving ervan zijn een opdracht voor zowel de bestuurders, het management als het personeel van Fluvius.

7.4.2 Het Ethisch Charter van Fluvius, ons ethisch kompas

Het Ethisch Charter voor Fluvius legt vast wat integer en ethisch verantwoord handelen bij de uitvoering van onze opdrachten inhoudt. Het beschrijft in detail hoe ethisch moet worden gehandeld binnen de professionele context van Fluvius en zijn aandeelhouders. Het reikt als het ware aan onze medewerkers een ethisch kompas aan om morele kwesties te benaderen, complexe situaties correct in te schatten, de juiste

---

³⁰ Het gaat om de Belgische Corporate Governance Code voor beursgenoteerde ondernemingen ('Code 2020') en deze voor niet-beursgenoteerde ondernemingen ('Code Buysse').

beslissingen te nemen en passend te handelen. Zo vormt het een houvast om onze basiswaarden in de praktijk om te zetten en ethisch correcte beslissingen te nemen.

Het Ethisch Charter formuleert duidelijke richtlijnen inzake anti-corruptie en het voorkomen van omkoping door de eigen medewerkers. Al onze medewerkers kunnen zich ook tot hun leidinggevenden richten voor advies over ethische kwesties.

In de jaarlijkse bevraging 'Great Place To Work' wordt ook gepeild naar de integriteit van het bedrijf en –de bedrijfsleiding. Medewerkers kunnen vrijelijk hun mening geven over eerlijke behandeling, respectvol gedrag binnen de onderneming en de geloofwaardigheid van het management.

Er is een systeem geïnstalleerd van continue rapportering aan het management en Auditcomité en periodieke toetsing. Dit moet toelaten dat er een steeds groeiend bewustzijn leeft in de onderneming en dat de middelen en procedures verbeterd worden.

Het Ethisch Charter van Fluvius legt ook een onafhankelijke en vlot toegankelijke procedure vast voor meldingen over mogelijk onethisch gedrag. Zulke meldingen kunnen via diverse kanalen gebeuren: bij de leidinggevende, of via de website of post. Een strikt onafhankelijke en multidisciplinaire deontologische cel behandelt alle interne en externe meldingen. Dit document kan vrijelijk geconsulteerd worden op:

<https://over.fluvius.be/nl/thema/onze-missie-visie-waarden-charters>

7.4.3 Advies en meldingen in verband met ethiek

Fluvius heeft een duidelijke en toegankelijke procedure voor meldingen van onethisch gedrag. Dit kadert volledig in de uitbouw van het integriteitsbeleid van Fluvius (zie hierboven). In lijn met de Vlaamse en federale wetgeving inzake klokkenluiders heeft Fluvius in 2023 integriteitsrichtlijnen uitgevaardigd samen met een aantal hulpmiddelen voor de concrete toepassing ervan in de dagelijkse praktijk. Ook onze procedure voor meldingen van onethisch gedrag en klokkenluidersmeldingen werd geüpdatet.

De intake van meldingen werd gestroomlijnd via de Fluvius-website, waarbij aparte kanalen werden gecreëerd voor diverse soorten meldingen. De klachtenbehandeling in eerste lijn werd ten aanzien van de klanten geüniformeerd. De Deontologische Cel wordt ingeschakeld in tweede lijn voor anonieme meldingen. Klokkenluidersmeldingen worden voortaan via een specifieke externe tool gekanaliseerd tot bij een beperkt aantal 'meldingbeheerders', waardoor de procedure volledig afgestemd is op de technische vereisten die zijn opgenomen in de regelgeving.

Tijdens 2023 ontving Fluvius in totaal 136 meldingen van mogelijke inbreuken op de ethische regels (in 2022: 124). 82 meldingen hadden betrekking op personeelsleden van Fluvius, 54 meldingen gingen over externen. Uiteindelijk kwamen 15 dossiers bij de Deontologische Cel terecht. 4 ervan bleken onontvankelijk, 6 waren wel ontvankelijk en 5 dossiers waren bij de jaarafsluiting nog in behandeling. Inhoudelijk gingen deze meldingen over onbeleefd of ongewenst gedrag, diefstal, alcoholmisbruik, verkeersagressie, onwettige afwezigheid, schriftvervalsing en inbreuken op de veiligheidsregels.

7.4.4 Fraudebeleid

Fluvius heeft zijn intern anti-fraudebeleid uitgebouwd rond drie assen: preventie, detectie en respons. Op die manier poogt de onderneming een doeltreffend afschrikkingsmiddel tegen fraude te hebben, fraude makkelijker te kunnen opsporen en de schade veroorzaakt door fraude aanzienlijk te verminderen. We kijken uiteraard zowel naar interne als externe risico's. De klemtoon in onze acties ligt evenwel bij het luik 'preventie'. Fluvius hanteert de methodiek van frauderisico-beoordelingen. Zo gaan we op zoek naar

fraudegevoelige kwetsbaarheden in de organisatie. Bij deze beoordelingen gaan we op een identieke manier te werk als bij andere risicodomeinen volgens de processtappen die beschreven zijn in de ISO-31000 norm.

Bij de preventie van fraude pogen we te begrijpen welke redenen ten grondslag liggen aan fraude: motief, rationalisatie en opportuniteit. Op elk van deze drie factoren binnen de fraudedriehoek wordt gewerkt door middel van procedures en controles om effectieve fraudegevallen te voorkomen.

Een onderdeel van de maatschappelijke taak van Fluvius is het opsporen van energiefraude door derden³¹. Dergelijke fraude kan de vorm aannemen van gesjoemel met groenestroomcertificaten, het niet-aanmelden van PV-installaties, meterfraude, het illegaal aftappen van elektriciteit enzovoorts. Wat al deze fraudevormen gemeen hebben, is dat ze de kosten voor de andere netgebruikers verhogen en dus als diefstal kunnen worden beschouwd. Ook kan daardoor soms de veiligheid op het net in gevaar komen.

Voor 2022³² kan Fluvius volgende cijfers voorleggen in de strijd tegen energiefraude. We stelden 157 dossiers van energiefraude met groenestroomcertificaten op. We vorderden voor meer dan EUR 9 miljoen aan onterecht toegekende minimumsteun terug en konden de onterechte uitbetaling van EUR 14,7 miljoen vermijden. Qua meterfraude waren er 283 dossiers in 2022, met een gerecupereerd bedrag van EUR 1,3 miljoen. We ontdekten 352 niet-aangemelde PV-installaties.

7.4.5 **Beleid inzake concurrentiebelemmering**

Fluvius System Operator is als werkmaatschappij voor zijn intergemeentelijke aandeelhouders volledig gebonden door de wet- en regelgeving die aan de basis liggen van de ontplooiende activiteiten, in hoofdzaak de energiedistributie (elektriciteit en gas), riolering, warmtenetten en het daaraan gekoppelde databeheer. Binnen zijn werkingsgebied (dit is het volledige grondgebied van het Vlaamse Gewest) bekleedt Fluvius System Operator een unieke positie zonder concurrenten. Deze situatie is door de wetgever gecreëerd om op die manier de meest efficiënte organisatie voor het beheer van diverse nutsactiviteiten in Vlaanderen te kunnen garanderen. Als keerzijde daarvan geldt dat Fluvius en zijn aandeelhouders onderworpen zijn aan de strikte eisen van de wet- en regelgeving op het vlak van technische voorschriften, openbardienstverplichtingen van sociale en ecologische aard, en financieel beheer (o.a. het systeem van toegelaten inkomen voor elektriciteit en gas waarbij de regulator vastlegt welke tarieven gelden voor de geleverde prestaties en dus meteen ook de inkomsten zijn bepaald).

In deze optiek is er géén risico op concurrentiebeperkende praktijken bij Fluvius.

Specifiek voor de totstandkoming van Wyre, de joint venture van Telenet en Fluvius voor de uitbouw van een Vlaams glasvezelnet, werden met gunstig gevolg aanmeldingsprocedures voor concentratiecontrole doorlopen. Zie de rubriek “Wyre” voor meer info.

7.4.6 **Beleid inzake lobbying en publieke besluitvorming**

Fluvius werkt in een context waarin een zeer groot deel van zijn takenpakket gereguleerd is. De taken van Fluvius komen enerzijds voort uit opdrachten van algemeen belang die zijn aandeelhouders – de lokale besturen – hebben overgedragen en anderzijds uit opdrachten die werden vastgelegd in Vlaamse, federale

³¹ Conform het Vlaams Energiedecreet van 8 mei 2009

³² Recentere cijfers waren bij afsluiting van dit jaarverslag nog niet beschikbaar.

en Europese wetgeving. Onder meer het Vlaams Energiedecreet, de federale Elektriciteits- en Gaswet en de Europese richtlijnen m.b.t. de interne energiemarkt bepalen het wetgevend kader waarin Fluvius opereert.

Het wetgevend kader bepaalt niet enkel welke taken Fluvius moet en mag uitvoeren, maar ook in hoge mate de manier waarop. Zo legt het Vlaams Energiedecreet een niet-discriminatieverplichting, een vertrouwelijkheidsverplichting en een beroepsgeheim op aan de personeelsleden en bestuurders van Fluvius. Voor de bestuurders en de personeelsleden van Fluvius worden ook onverenigbaarheden vastgelegd om belangenvermenging te vermijden. Voor veruit de meeste contracten met aannemers en leveranciers is de wetgeving overheidsopdrachten van toepassing.

Alle wettelijke verplichtingen worden vertaald in de processen en werkinstructies van Fluvius.

Maar Fluvius gaat verder dan wat wettelijk verplicht is. Fluvius heeft een Ethisch Charter uitgewerkt (zie aparte rubriek elders in dit verslag). Het Ethisch Charter vormt een belangrijk onderdeel van het Integriteitsbeleid van Fluvius. Door hierover transparant te communiceren, intern en extern, geeft Fluvius invulling aan haar missie, visie en waarden naar alle stakeholders. De richtlijnen van het ethisch charter worden nauwgezet toegepast door de personeelsleden van Fluvius die actief zijn op het vlak van public policy making en lobbying.

Op geen enkele manier is Fluvius betrokken bij schenkingen van welke aard ook aan politieke partijen.

7.4.7 Aandacht voor de beveiliging van bedrijfsinformatie

Een specifieke dienst Informatiebeveiliging coördineert de werkzaamheden om de IT-systemen te beveiligen en de risico's op verstoring van de bedrijfsdata zo beperkt mogelijk te houden. De onderneming voorziet ook in interne opleidingen over dit thema.

Binnen Fluvius is een Data Protection Officer (DPO) verantwoordelijk voor de coördinatie van het beveiligingsbeleid. De rol van deze DPO is (i) informeren en adviseren over de GDPR³³-verplichtingen, (ii) toezien op de naleving van GDPR en andere privacywetgeving, (iii) bewustmaken en opleiden van personeel hierover en (iv) fungeren als aanspreekpunt voor de Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA).

Daarnaast hanteert Fluvius een interne privacyverklaring die regelt welke persoonsgegevens van medewerkers via toestemming kunnen worden gebruikt en op welke manier. Deze privacyverklaring werd in 2022 geactualiseerd.

Het reglement 'Informatiebeveiliging' uit 2019 werd geactualiseerd in 2023. Het bevat duidelijke en bindende richtlijnen voor de medewerkers over hoe ze correct moeten omgaan met bedrijfsgegevens. Dit reglement is ook inhoudelijk gekoppeld aan het Arbeidsreglement.

7.4.8 Interne audit

De interne audit bij Fluvius System Operator werkt volgens de internationaal gangbare IIA-standaarden. IIA staat voor 'Institute of Internal Auditors'. Deze werkwijze en certificering garanderen een hoge mate van professionele aanpak van de interne auditwerkzaamheden. In 2021 werd de dienst Interne Audit extern geauditeerd, zoals voorzien in de IIA-standaarden. Fluvius System Operator werd volledig compliant bevonden.

---

³³ GDPR: General Data Protection Regulation, of Algemene Verordening Gegevensbescherming

In 2023 heeft de interne auditdienst van Fluvius verbeteracties gerealiseerd en zo een belangrijke stap voorwaarts gezet inzake conformiteit met de IPPF³⁴. We halen nu een score van 99,04%. We voldoen ook aan de IPPF-standaarden met 36 op 38 maturiteitsrubrieken met een score van drie of meer op vijf.

De interne audit heeft inmiddels de voorbereidingen op gang getrokken om in 2025 in overeenstemming te zijn met de nieuwe Global Internal Audit Standards. Op dat moment zal ook een nieuwe externe audit volgen.

7.4.9 Noodprocedures

Fluvius beschikt voorts over formele procedures die zullen gelden in geval van een noodsituatie of ramp. Ze beschrijven de taken, verantwoordelijkheden en procedures wanneer een reactie op een noodsituatie vereist is. Ook het herstel van de normale werking van de onderneming wordt in deze plannen beschreven.

Bij noodsituaties komt een kernteam op managementniveau samen om de nodige werkzaamheden te coördineren. Het globale noodplan bestaat uit vier complementaire basisdocumenten: (1) een Crisis Management Plan, met daarin ook een communicatieplan, (2) noodplannen, (3) een Disaster Recovery Plan en (4) bedrijfscontinuïteitsplannen.

7.4.10 Duurzaamheid in de pensioenfondsen

Als belangrijke werkgever moet Fluvius instaan voor de tweede pensioenpijler voor zijn contractuele medewerkers en de eerste pijler voor de statutair benoemde medewerkers. De aanzienlijke bedragen die hiermee gemoeid zijn, laat de onderneming beheren door gespecialiseerde fondsbeheerders. Fluvius is reeds enkele jaren geleden met deze partners het gesprek aangegaan om meer ESG-aspecten³⁵ ingang te doen vinden bij het beheer van de Fluvius-pensioenfondsen. De fondsbeheerders hebben toegezegd op regelmatige basis aan Fluvius te rapporteren over hoe ze dit in de praktijk brengen en welke resultaten ze hiermee geboekt hebben.

Voor de contractuele medewerkers van Fluvius System Operator worden de pensioenprovisies beheerd op sectorniveau. Daar wordt een normatieve screening gehanteerd met uitsluiting van de meest controversiële bedrijven op basis van de tien beginselen van het UN Global Compact³⁶. De screening wordt uitgevoerd door Sustainalytics, een onafhankelijk ESG-bureau. Zo blijkt dat meer dan drie vierde van de beleggingen conform de gestelde principes zijn gebeurd.

Voor de statutaire medewerkers (Fluvius OV) hebben twee fondsbeheerders reeds de stap gezet om enkel nog te beleggen in fondsen van het type SFDR 8 en SFDR 9³⁷. In 2023 heeft Fluvius beslist ook de derde beheerder de opdracht te geven in die richting te evolueren.

---

³⁴ IPPF: International Professional Practices Framework, dit is een internationaal gehanteerde verzameling van richtlijnen op het gebied van interne auditwerkzaamheden

³⁵ ESG: environment, social en governance

³⁶ De 10 principes van het UN Global Compact hebben betrekking op mensenrechten, werk, milieu en anti-corruptie.

³⁷ SFDR: Sustainable Finance Disclosure Regulation, of de Verordening (EU) 2019/2088 van 27 november 2019 met betrekking tot informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector. SFDR artikel 8 verwijst naar financiële producten die ecologische en/of sociale kenmerken promoten en waarbij de bedrijven waarin belegd wordt over een goede governance beschikken, maar zonder een minimum percentage aan duurzame investeringen. SFDR artikel 9 verwijst naar fondsen die duurzaamheid specifiek als doel hebben en waarbij dat een bindend en verplicht onderdeel van het beleggingsproces is en 100% van de investeringen een duurzaam karakter hebben.

7.4.11 Memorandum Vlaamse verkiezingen

In aanloop naar de Vlaamse verkiezingen van juni 2024 heeft Fluvius een memorandum opgesteld met daarin zijn beleidssuggesties voor de komende legislatuur. Deze gaan in hoofdzaak over de grote uitdagingen voor Fluvius en de distributienetbeheerders in het kader van de energie- en klimaattransitie. Er werden negen algemene suggesties geformuleerd aan de beleidsmakers:

1. Creëer de rand voorwaarden die nodig zijn voor de realisatie van de energietransitie
2. Stem beslissingen over de toekomst van het gasnet af op het beleid over de renovatiegraad van woningen
3. Zorg voor een stabiele marktwerking en geef aandacht aan flexibiliteit
4. Realiseer het potentieel aan warmtenetten in Vlaanderen maximaal
5. Evalueer de synergievoordelen tussen nutsvoorzieningen
6. Bestendig de rol van gemeenten als centrale spil in het beheer van afvalwater
7. Zorg ervoor dat Fluvius de taken kan blijven uitvoeren die maatschappelijk relevant zijn en waarvoor de juiste expertise en ervaring aanwezig is
8. Maak werk van één snel datanetwerk in gans Vlaanderen
9. Financier openbaredienstverplichtingen met algemene middelen van de Vlaamse overheid

7.5 Netwerkbetrouwbaarheid

De belangrijkste parameter voor de netwerkbetrouwbaarheid in elektriciteitsdistributie is de onderbrekingsduur van de eindklant. Voor het totale elektriciteitsnet onder beheer van Fluvius bedroeg de onderbrekingsduur in 2023 22 minuten en 25 seconden (2022: 22 min 29 sec). In dit cijfer zijn alle incidenten opgenomen die geleid hebben tot een onderbreking bij eindafnemers, dit wil zeggen met inbegrip van zowel incidenten op het niveau van de transportnetbeheerder Elia als incidenten op het distributieniveau.

Ter informatie in onderstaande tabel de leveringsonbeschikbaarheid van het elektriciteitsnet over de periode 2019-2023:

sec	LS	MS	TOT	TOT (min:sec)
2019	361	747	1.108	18:28
2020	376	792	1.168	19:28
2021	374	817	1.191	19:51
2022	349	1.001	1.350	22:29
2023	433	911	1.344	22:25
GEM 5-Y	325	871	1.195	20:32

Fluvius staat in voor het beheer en uitbating van verschillende nutsnetwerken in Vlaanderen, onder andere voor:

- elektriciteit;
- gas;
- warmte;
- riolering;
- openbare verlichting gemeenten;

Elk van deze netwerken is onderhevig aan uitdagingen gelinkt aan de globale klimaatopwarming. Deze veranderingen zorgen ervoor dat elk net met specifieke uitdagingen geconfronteerd wordt, die een invloed kunnen hebben op de betrouwbaarheid van het netwerk, zowel op korte als op langere termijn.

Het strategisch asset managementplan (SAMP) van Fluvius is gebaseerd op de missie, visie en strategie van de onderneming en vormt het fundament voor de uitbouw van het asset management in de verschillende netwerken. Het SAMP geeft niet enkel weer welke keuzes we maken voor onze assets, het beschrijft ook hoe we keuzes maken, hoe we aan assetmanagement willen doen en welke middelen we hiervoor willen uittrekken in investeringsplannen.

Op korte termijn zet Fluvius vooral in op veiligheid en interventiesnelheid om eventuele onderbrekingen die ontstaan door incidenten tot een minimum te beperken en zo snel mogelijk te herstellen. Informatie uit de operationele werking dient als input voor het actualiseren van risicobepalingen en het identificeren van opportuniteiten. Daarnaast capteren we via gepaste kanalen ook klantenbehoefes. Deze en andere aspecten worden meegenomen in een uniform asset management raamwerk dat ingezet wordt bij beslissingen die op lange termijn genomen worden. Zo wordt op lange termijn ook gekeken naar de capaciteitsbehoefes van de verschillende netwerken.

De energietransitie heeft een impact op de evolutie van het elektriciteit- en gasdistributienet. Nieuwe lokale warmtenetwerken dragen bij tot deze transitie. Klimaatverandering en wijzigende weerspatronen zorgen ervoor dat het rioleringsnetwerk steeds robuuster moet ingericht worden. Daarnaast is de verledning van de Vlaamse openbare verlichting volop in versnelde uitvoering.

Finaal worden op basis van het SAMP afgewogen beslissingen genomen in functie van het duurzaam verbinden van de samenleving met onze multi-utility netwerken.

7.6 Slimme data en infrastructuur

7.6.1 Databeheer

Een belangrijke taak voor de distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij is het databeheer op het distributienetniveau. Databeheer omvat in hoofdzaak de captatie van meetgegevens en de uitwisseling ervan met andere marktpartijen (leveranciers, eindafnemers, ...), het beheer van het toegangsregister enz. Dit alles moet een efficiënte en vlotte werking van de energiemarkt verzekeren. Het vormt een essentieel onderdeel van de wettelijke opdracht van de DNB's en Fluvius als hun werkmaatschappij.

Met de komst van de digitale energiemeter wint het databeheer nog aan belang. Tegelijkertijd kan en moet een slim databeheer een hefboom zijn naar een efficiënter en flexibeler energiegebruik, wat noodzakelijk zal zijn om de energietransitie te doen slagen.

In 2023 lag de klemtoon op volgende elementen:

- Ons databeheer verloopt conform de strikte voorwaarden opgelegd in het Vlaams Energiedecreet en Energiebesluit.
- Fluvius heeft bijkomende stappen gezet om de maturiteit inzake risicobeheersing en informatie- en gegevensbeveiliging en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren;
- De introductie van het capaciteitsstarief;
- Fluvius heeft nieuwe functionaliteiten ontwikkeld binnen het portaal ‘Mijn Fluvius’ waardoor eindafnemers en energiedienstverleners meer data ter beschikking kunnen krijgen (zoals bijvoorbeeld de verbruikspiek), wat hen in staat stelt om actiever aan de slag te gaan met hun energiefactuur. Klanten realiseren inderdaad meer en meer dat zij, onder meer dankzij de digitale meter, interessante nieuwe mogelijkheden in handen hebben om hun energieverbruik te sturen. Fluvius ontsluit daar bovenop ook data naar talrijke energiedienstverleners.
- Fluvius stelt een heleboel (geaggregeerde en geanonimiseerde) data ter beschikking van derden. Dit komt de beleidsvoering, het wetenschappelijk onderzoek en de ontwikkeling van nieuwe vormen van commerciële dienstverlening in de energiemarkt ten goede.
- Sinds begin 2023 worden alle vormen van energiedelen ondersteund. Ook de nieuwe variant die verkoop in gebouwen toelaat, werd in de loop van 2023 mogelijk gemaakt.
- De overgang van de marktcommunicatie naar het Centraal Markt Systeem (CMS) van Atrias eind 2021 verliep niet vlekkeloos. Een beperkt aantal toegangspunten raakte geblokkeerd in het systeem. De betrokken diensten bij Atrias en Fluvius doen het nodige om deze problemen aan te pakken en zo snel mogelijk te verhelpen.

Voor meer informatie over het klantgerichte databeheer bij Fluvius, zie het Activiteitenverslag elders in dit jaarverslag.

De energieregulator VREG heeft in zijn ‘Rapport Databeheer 2023’³⁸ in grote lijnen bovenstaande bevindingen bevestigd.

Een benchmarkanalyse op Europees niveau³⁹ heeft aangetoond dat Vlaanderen tot de betere leerklingen van de klas behoort inzake maturiteit van het bedrijfsproces ‘databeheer’.

In 2023 waren er belangrijke wetgevende evoluties die een impact zullen hebben op de ontwikkelingen op het vlak van databeheer de komende jaren:

---

³⁸ Rapport Databeheer 2023 (Analyse van het databeheer op het distributienet en de naleving van de voorwaarden door de distributienetbeheerders en Fluvius – Analyse van het aanbod en de ontwikkeling van energiediensten op het distributienet) van 14 december 2023 (RAPP-2023-20)

³⁹ High-level benchmark voor databeheer in Europa, SIA Partners (23 november 2022)

- de algemene uitlezing van kwartier- en uurwaarden zal stapsgewijs gerealiseerd worden tussen 1 januari 2025 en 1 januari 2028;
- de herziening van de Elektriciteitsrichtlijn en -verordening introduceren nieuwe vereisten op het vlak van submetering en meerdere contracten per toegangspunt ('supply split');
- rond flexibiliteit zullen nationale regels vastgelegd worden om de producten te harmoniseren en de toegangsdrempels te verlagen.

Midden in deze uitdagende context blijft Fluvius alles in het werk stellen om het databeheer te laten verlopen met de striktst mogelijke garanties inzake privacy. De Data Protection Officer (DPO) van Fluvius rapporteert tweemaal per jaar aan de Raad van Bestuur van Fluvius System Operator over de vraag in welke mate de onderneming de geldende GDPR-verplichtingen⁴⁰ en de daarvan afgeleide Belgische wetgeving nakomt en in hoeverre risico's op datalekken onder controle zijn. Hij signaleert in zijn rapporten meteen ook mogelijke verbeterpunten.

Het recentste DPO-rapport geeft aan dat er zich geen wezenlijke problemen stellen.

7.6.2 Uitrol van de digitale meter

In 2023 werden in totaal 988.131 (2022: 880.505) digitale meters geplaatst. Daarvan waren er 509.626 elektriciteitsmeters (57,9%) en 370.879 gasmeters (42,1%). Het voorlopig eindtotaal voor de periode sinds juli 2019 toen de uitrol startte, komt daarmee uit op 3.150.311 digitale meters.

Ondanks deze aanzienlijke aantallen waren er toch verschillende hinderpalen waardoor er een achterstand blijft op de oorspronkelijke planning:

- het effect van de uitspraak van het Grondwettelijk Hof (januari 2021) over het principe van de terugdraaiende meter, waardoor veel eigenaars van zonnepanelen weigerachtig kwamen te staan tegen de installatie van een digitale meter;
- klanten die niet reageren op afspraakbrieven, en/of niet thuis geven bij afspraak;
- klanten die uitdrukkelijk blijven weigeren om de digitale meter te laten installeren;
- opstartproblemen bij de aannemers, die nieuwe technici moeten inzetten in een krappe arbeidsmarkt. Hiermee gepaard gaand duren de opleidingstrajecten ook langer;
- de leveranciers bezorgen onze diensten niet steeds correcte klantgegevens over de eindverbruikers
- meer en meer complexe werken, bijvoorbeeld in appartementsgebouwen, komen aan bod, wat de doorlooptijd van de ombouw vertraagt;
- dreigende en reële stockbreuken.

De negatieve perceptie over de digitale meter maakt stilaan plaats voor een besef van de interessante mogelijkheden die de digitale meter biedt, ook voor de eindverbruiker zelf. De energiecrisis, met

---

⁴⁰ GDPR: General Data Protection Regulation, verordening (EU) 2016/679 over gegevensbescherming in de Europese Unie

energieprijzen op ongekende hoogtes, heeft hier zeker ook een rol in gespeeld. De blijvende achterdocht van eigenaars van zonnepanelen tegenover digitale metering blijft evenwel een bezorgdheid voor Fluvius.

Voor hardnekkige weigeraars volgt Fluvius een met de overheid en regulator afgesproken stappenplan om alsnog een digitale meter te kunnen installeren. Achtereenvolgens stuurt Fluvius een aangetekende brief, wordt de klant opgebeld door de juridische dienst en finaal volgt een ingebrekestelling door een advocaat. In de meeste gevallen aanvaardt de klant uiteindelijk toch de installatie. Maar in uiterste gevallen kan Fluvius de weigeraar voor de rechtbank dagen. In 2023 heeft Fluvius voor het eerst die stap gezet. Een uitspraak van de rechtbank wordt verwacht in de eerste maanden van 2024.

Om de versnelde uitrol te kunnen realiseren heeft Fluvius een herziening van het lopend contract met IBM-Sagemcom goedgekeurd. Het aantal te leveren meters werd verhoogd met ongeveer 600.000 stuks.

7.7 EU taxonomie

Fluvius System Operator (en bij uitbreiding de Fluvius Economische Groep) valt onder het toepassingsgebied van de Europese Richtlijn over niet-financiële informatie⁴¹. Van zodra van toepassing valt Fluvius ook onder het toepassingsgebied van de nieuwe Europese Richtlijn over duurzaamheidsrapportering door bedrijven⁴². De Europese Unie heeft een taxonomie voor duurzame bedrijfsactiviteiten⁴³ uitgewerkt en uitgevaardigd.

7.7.1 De EU taxonomie toegepast op Fluvius

De taxonomieverordening beoogt zes milieuobjectieven: klimaatmitigatie, klimaatadaptatie, duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene grondstoffen, transitie naar een circulaire economie, vervuilings-preventie en -controle, en bescherming en herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

Bedrijfsactiviteiten die gekoppeld zijn aan één van deze criteria moeten voldoen aan vastgelegde technische screeningcriteria om een wezenlijke bijdrage te leveren aan het gestelde objectief. Maar ze mogen ook geen enkel significant negatief effect hebben op één van de andere objectieven volgens het 'geen ernstige afbreuk doen'-beginsel. Tot slot moeten op het niveau van de vennootschap minimum waarborgen worden gehanteerd met inachtneming van de sociale normen en mensenrechten.

Over hoe duurzaam hun verschillende bedrijfsactiviteiten zijn, moeten ondernemingen opgelegde kwantitatieve info verschaffen. Daarom wordt hierna de mate van duurzaamheid van de Fluvius-bedrijfsactiviteiten (gemeten naar het aandeel in de totale omzet, investeringsuitgaven en operationele uitgaven) zowel voor Fluvius geconsolideerde groep als voor Fluvius economische groep in tabelvorm voorgesteld. De keuze voor deze dubbele rapportering is gemaakt omwille van (1) de specifieke groepsstructuur met een werkmaatschappij (geconsolideerd met vier entiteiten) en elf aandeelhouders/opdrachtgevers die tegelijkertijd veruit het merendeel van de groepsactiva in eigendom

---

⁴¹ Richtlijn 2014/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 tot wijziging van Richtlijn 2013/34/EU met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote ondernemingen en groepen

⁴² Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 37/2014, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn 2013/34/EU, met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen

⁴³ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088

hebben, en (2) het feit dat op die manier de duurzaamheidsrapportering parallel verloopt aan de financiële rapportering.

Om tegemoet te kunnen komen aan de geldende rapporteringsvereisten heeft Fluvius een grondige analyse uitgevoerd van al zijn bedrijfsactiviteiten. In toepassing van de transparantiereguleerregel opgenomen in artikel 8 van de desbetreffende Verordening wordt hierna gerapporteerd over de mate waarin deze economische activiteiten qua omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven als ecologisch duurzaam kunnen worden aangemerkt. Dergelijke rapportering is voor de eerste keer toegepast in het jaarverslag over het boekjaar 2022.

Gelet op de specifieke opdrachten van Fluvius System Operator als werkmaatschappij en de structuur van de Fluvius Economische Groep moet bij de interpretatie van de resultaten van de analyse rekening gehouden worden met volgende opmerkingen:

A. Fluvius geconsolideerde groep

Fluvius System Operator, en bij uitbreiding de Fluvius geconsolideerde groep, treedt op als de werkmaatschappij voor zijn elf aandeelhouders/opdrachthoudende verenigingen.

Om zijn taken uit te voeren doet Fluvius System Operator ook een beroep op enkele dochter- en geassocieerd ondernemingen, te weten:

- Atrias cv: is het federale clearing house-platform voor de energiesector in België
- De Stroomlijn cv: is het klantencommunicatiecentrum dat de oproepen van de eindcliënteel behandelt;
- Synductis cv: is de vennootschap die instaat voor de coördinatie en synergie bij infrastructuurwerken van nutsbedrijven op het openbaar domein
- Wyre Holding bv en Wyre bv: zijn een holdingmaatschappij en een onafhankelijke zelffinancierende infrastructuuronderneming opgericht in het kader van de geplande realisatie van een snel datanetwerk voor het Vlaamse Gewest.

Deze ondernemingen uit de Fluvius-consolidatiekring worden ook meegenomen in de scope van de EU Taxonomie, zoals die hier gerapporteerd wordt.

De omzet die de werkmaatschappij boekt, bestaat uit de integrale doorrekening zonder winstmarge aan de opdrachthoudende verenigingen van alle investerings- en operationele uitgaven in opdracht en voor rekening van deze entiteiten. Er zijn (quasi) geen eigen investeringen voor de Fluvius geconsolideerde groep en alle operationele uitgaven worden opgenomen in de omzet. De relevante cijfers voor omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven die bij deze analyse gebruikt werden, zijn de IFRS-cijfers voor het boekjaar 2023.

B. Fluvius Economische Groep

Wat betreft de Fluvius Economische Groep wil de onderneming vrijwillig rapporteren over de mate waarin zijn bedrijfsactiviteiten in aanmerking komen voor de taxonomie ('eligibility') en afgestemd zijn op de taxonomie ('alignment'). Ook bij deze rapportering worden de IFRS-cijfers voor het boekjaar 2023 gehanteerd.

7.7.2 Disclaimer

Fluvius wenst te onderlijnen dat de oefening zoals die hier toegelicht wordt, gebaseerd is op de tot op heden uitgevaardigde regels ter zake en de gepubliceerde antwoorden op vaak gestelde vragen ('FAQ's'). De regelgeving is nog onderhevig aan wijzigingen.

In vele gevallen berust het hierna gepresenteerde resultaat van de analyse dan ook op een aantal interpretaties en veronderstellingen door het management van de onderneming. Deze waren nodig om de inhoud van de verplichtingen te laten aansluiten bij de specifieke aard van de onderneming/groep en zijn bedrijfsactiviteiten. Dit maakte de hele oefening om te komen tot een gedegen aanpak van deze rapportering uitdagend. Naarmate het kader van de EU Taxonomie verder zal worden uitgewerkt door de bevoegde instanties van de Europese Unie zal Fluvius in de komende jaren deze analyse verder kunnen verfijnen.

Daarnaast wenst Fluvius te onderstrepen dat het EU Taxonomieraamwerk recent een uitbreiding heeft ondergaan, waarbij de lijst van in aanmerking komende activiteiten is uitgebreid. Het management heeft zich voorgenomen terdege rekening te houden met de vereisten die daaruit voortvloeien. In de komende jaren zullen de nodige stappen worden gezet om het duurzaam karakter van de kernactiviteiten van Fluvius (Economische Groep) te versterken en verdiepen.

7.7.3 Aanpak van de duurzaamheidsanalyse

7.7.3.1 In aanmerking komende economische activiteiten ('eligibility')

Op basis van de interpretatie van de gepubliceerde lijst van voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten voor de zes objectieven is een selectie gemaakt aan de hand van deze vragen:

- Is Fluvius actief in deze sector?
- Komt de titel van de activiteit overeen?
- Komt de beschrijving van de activiteit overeen?

Bij een bevestigend antwoord op al deze vragen komt de activiteit in aanmerking als duurzame activiteit. Vervolgens wordt op basis van de activiteitenportefeuille van Fluvius toegewezen welke activiteiten overeenstemmen met de geselecteerde in aanmerking komende activiteiten. Ondersteunende documenten zijn opgenomen in de referentielijst. Met deze methode wordt een maximale selectie van activiteiten bereikt. Enkel voor de effectief in de portefeuille opgenomen en in aanmerking komende activiteiten werd een verdere analyse gemaakt.

Zowel voor de Fluvius geconsolideerde groep als voor de Fluvius Economische Groep werden finaal volgende activiteiten (vermeld volgens de bijhorende activiteitencodes en objectieven) als ‘in aanmerking komend’ geïdentificeerd:

	Geconsolideerde groep	Economische groep
Omzet	CCM & CCA: 4.9/4.15/7.3 CCM: 9.3 W: 2.2/2.3	CCM & CCA: 4.9/4.15/7.3 CCM: 9.3 W: 2.2/2.3
CapEx	CCM & CCA: 6.5	CCM & CCA: 4.9/4.15/6.5/7.3 W: 2.2/2.3
OpEx	CCM & CCA: 6.4/6.5	CCM & CCA: 4.9/4.15/6.4/6.5/7.3 W: 2.2/2.3

Legende:

- CCM = klimaatmitigatie
- CCA = klimaatadaptatie
- W = water

Deze selectie omvat een wijziging ten opzichte van de selectie die gemaakt werd voor boekjaar 2022. De rioleringsactiviteiten werden voor 2022 volledig toegewezen aan de activiteitenummers 5.1 en 5.3 met als objectieven klimaatmitigatie en -adaptatie. Na de publicatie van de vier bijkomende objectieven, konden de rioleringsactiviteiten ook in aanmerking komen voor de activiteitenummers 2.2 en 2.3 onder het objectief ‘water’ en voor activiteitsnummer 2.2 onder het objectief ‘circulaire economie’. Gezien de activiteiten vaak meerdere doelen tegelijk beogen en boekhoudkundig geen opsplitsing kan gemaakt worden, zullen in de huidige analyse de rioleringsactiviteiten gebundeld en beoordeeld worden onder het objectief ‘water’. Dit objectief biedt namelijk de meest passende beschrijving voor Fluvius.

Daarnaast werd voor de geconsolideerde groep een volledige segmentatie gedaan van de doorgerekende kosten aan de opdrachthoudende verenigingen en facturatie aan derden voor alle “in aanmerking komende” activiteiten.

De voornaamste economische activiteit die Fluvius uitvoert, maar “niet in aanmerking komend”, is de distributie van gas. Men zou dit onder de objectieven ‘klimaatmitigatie en -adaptatie’ (activiteit 4.14) kunnen plaatsen, maar de beschrijving vermeldt vooral de transitie van de netwerken naar hernieuwbare en CO₂-arme gassen en/of de nieuwe aanleg van exclusieve netwerken voor waterstof of andere CO₂-arme gassen. Fluvius faciliteert maximaal aansluitingen voor biomethaan op het bestaande netwerk en reserveert budget voor onderzoek en deelname aan pilootprojecten die voor de taxonomie in aanmerking zouden komen. De bedragen die in dit stadium gemoeid zijn met dergelijke projecten, zijn minimaal ten opzichte van de totaliteit van de bedrijfsactiviteiten. Bovendien gebeurt er geen boekhoudkundige opsplitsing van de financiële cijfers die exclusief gelinkt zijn aan hernieuwbare of CO₂-arme gassen en andere activiteiten binnen het gasdistributienetwerk. Om de correctheid van de KPI's binnen de EU Taxonomie te garanderen,

is er daarom voor gekozen om deze activiteit niet in aanmerking te laten komen en deze dus ook niet verder te beoordelen.

7.7.3.2 Toelichting activiteiten

Hierna worden alle geïdentificeerde activiteiten toegelicht binnen de context van de bedrijfsactiviteiten van Fluvius.

Objectieven	Activiteiten-nummer & uitvoerder	Afkorting	Toelichting
CCM & CCA	4.9 Geconsolideerde groep & Economische groep	ELEK	De transmissie en distributie van elektriciteit – Fluvius staat in voor de distributie van elektriciteit via midden- en laagspanningsnetten (die eigendom zijn van de erkende distributienetbeheerders voor elektriciteit) en vormt zo de schakel tussen het transmissieniveau en de eindverbruiker. De taak van de werkmaatschappij bestaat in de exploitatie van de netten (bijna 3,8 miljoen aansluitingen en ruim 135.000 km leidingen), het onderhoud en de uitbreiding ervan.
CCM & CCA	4.15 Economische groep	WARM	De distributie van stadsverwarming en -koeling – Fluvius neemt actief deel aan allerlei projecten voor stadsverwarming ('district heating') in Vlaanderen. Onze rol in projecten voor stadsverwarming spitst zich hoofdzakelijk toe op de aanleg en het onderhoud van het netgedeelte, maar om dergelijke projecten te faciliteren, kan Fluvius desgewenst ook (tijdelijk) optreden als leverancier van warmte.
CCM & CCA	6.4 Geconsolideerde groep	MOB - F	De exploitatie van persoonlijke vervoersmiddelen, fietslogistiek – Er wordt voor de eigen werknemers in mobiliteitsoplossingen voorzien, onder andere voertuigen en bedrijfsfietsen.
CCM & CCA	6.5 Geconsolideerde groep	MOB - V	Het vervoer met motorfietsen, personenwagens en bedrijfsvoertuigen – Er wordt voor de eigen werknemers in mobiliteitsoplossingen voorzien. Fluvius zet in op de verdere elektrificatie en vergroening van zijn eigen vloot van bedrijfsvoertuigen en geleasede personenwagens voor de kaderleden van de onderneming.
CCM & CCA	7.3	OV	De installatie, onderhoud en reparatie van energie-efficiënte uitrusting – Fluvius levert diensten inzake

	Economische groep		energie-efficiëntie ten behoeve van zijn eindklanten, en vooral de aangesloten gemeentebesturen. Zo is Fluvius door de steden en gemeenten aangesteld als beheerder van het openbare verlichtingsnetwerk. Vanuit deze taak is er een versnelde ombouw van de bestaande lichtarmaturen naar LED lichtarmaturen, om zo een significante energiebesparing te realiseren.
CCM	9.3 Economische groep	ESCO	Professionele diensten in verband met de energieprestaties van gebouwen – Fluvius levert diensten inzake energie-efficiëntie in gebouwen die eigendom zijn van de aangesloten gemeentebesturen. Er werd beslist om deze activiteit af te bouwen. Nog tot 31 december 2024 zal deze dienst aangeboden worden, daarna worden enkel nog lopende projecten (uiterlijk opgestart op 31 december 2024) uitgevoerd tot en met eind 2027.
Water	2.2 Economische groep	RIO – DWA	Stedelijk afvalwaterbeheer – Fluvius – in opdracht van de aangesloten gemeenten – staat in voor de aanleg en de exploitatie van rioleringsnetten, waarmee het afval- en regenwater maximaal gescheiden gecollecteerd en afgevoerd wordt in een zo geconcentreerd mogelijke vorm naar de zuiveringsinstallaties van Aquafin ⁴⁴ .
Water	2.3 Economische groep	RIO – RWA	Stedelijke duurzame drainagesystemen – In het kader van een globale visie op het waterbeleid in Vlaanderen neemt Fluvius – in opdracht van de gemeentebesturen – actie voor de gescheiden behandeling van afval- en hemelwater, voor installaties van buffering en infiltratie van water om op die manier de natuurlijke cyclus voor regenwater te herstellen.

7.7.3.3 Afgestemde economische activiteiten ('alignment')

Zoals bepaald in de geldende regelgeving is een in aanmerking komende economische activiteit afgestemd indien ze cumulatief aan de volgende drie eisen voldoet:

- levert een substantiële bijdrage aan ten minste één milieudoelstelling,
- doet daarbij geen ernstige afbreuk aan de overige milieudoelstellingen
- en gebeurt met inachtneming van minimale sociale normen en mensenrechten.

⁴⁴ Aquafin is in Vlaanderen verantwoordelijk voor de financiering, de bouw, de optimalisatie en het beheer van de bovengemeentelijke infrastructuur voor rioolwaterzuivering.

De Gedelegeerde Verordening Klimaat⁴⁵ en de Gedelegeerde Verordening Milieu⁴⁶ definiëren de technische screeningcriteria waaraan een activiteit moet voldoen om een substantiële bijdrage te leveren aan de betrokken doelstelling(en). Daarnaast zijn ook criteria bepaald om af te toetsen of de activiteit geen ernstige afbreuk doet (geen significant negatief effect) aan één van de andere doelstellingen. Tot slot moet op niveau van de vennootschap aangetoond worden dat men zich houdt aan minimale sociale normen en mensenrechten.

Voor elke in aanmerking komende economische activiteit van Fluvius werd bovenstaande analyse uitgevoerd. Telkens werd een omschrijving gegeven van de concrete invulling van de activiteit met de bijhorende ondersteunende documentatie. De substantiële contributiecriteriën werden voor elk objectief opgelijst. Er is telkens een kwalitatieve motivatie meegegeven die de invulling toelicht en de link legt naar de ondersteunende documenten. Deze dienen als bewijslast om aan te tonen dat deze activiteiten wel degelijk voldoen aan de criteria binnen de volledige organisatie. Op basis van deze documenten kunnen vervolgens steekproeven gedaan worden.

Dit screeningproces is analoog toegepast voor de criteria voor “geen ernstige afbreuk”.

De minimale sociale normen en mensenrechten werden globaal geverifieerd en gelden voor alle activiteiten gezien deze principes doorheen de volledige organisatie gehanteerd worden. In de gedragscode voor leveranciers stelt Fluvius namelijk dat het zich als organisatie hieraan houdt en bijgevolg hetzelfde verwacht van zijn waardeketen.

Onderstaande tabel vat samen welke activiteiten binnen welke objectieven voldoen aan de drie bovenvermelde eisen en bijgevolg beschouwd kunnen worden als ‘afgestemd’.

Activiteit	Objectief	SCC	DNSH	MSS	Afgestemd
ELEK	CCM	Ja	Ja	Ja	Ja
	CCA	Ja	Ja	Ja	Ja
WARM	CCM	Ja	Ja	Ja	Ja
	CCA	Ja	Ja	Ja	Ja
MOB - F	CCM	Ja	Ja	Ja	Ja
	CCA	Nee	Ja	Ja	Nee
MOB – V	CCM	Ja	Ja	Ja	Ja
	CCA	Nee	Ja	Ja	Nee
OV	CCM	Ja	Ja	Ja	Ja
	CCA	Ja	Ja	Ja	Ja
ESCO	CCM	Ja	Ja	Ja	Ja

⁴⁵ Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 van de Commissie van 4 juni 2021 (geconsolideerde versie van 1 januari 2024).

⁴⁶ Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2486 van de Commissie van 27 juni 2023.

RIO – DWA	Water	Ja	Ja	Ja	Ja
RIO – RWA	Water	Ja	Ja	Ja	Ja

Alle in aanmerking komende activiteiten zijn dus volledig afgestemd met de EU Taxonomie criteria voor minstens één objectief. De berekende KPI's zoals omschreven in de volgende paragraaf zullen dan ook gelijk zijn voor 'in aanmerking komende' en 'afgestemde' economische activiteiten.

7.7.4 Berekeningswijze van de KPI's betreffende omzet, CapEx en OpEx

Voor zowel de geconsolideerde groep Fluvius als de Fluvius Economische Groep wordt het aandeel van 'in aanmerking komende' en 'afgestemde' economische activiteiten t.o.v. het totaal berekend.

7.7.4.1 Geconsolideerde groep

KPI	Teller	Noemer
Omzet	Aandeel van de activiteit 'transmissie en distributie elektriciteit' uit de noemer.	Opbrengsten uit contracten met klanten cfr. toelichting 2.7 uit de desbetreffende IFRS-rekeningen.
CapEx	Toevoegingen in 2023 voor bedrijfsvoertuigen en leasingwagens (materiële vaste activa en leaseverplichtingen m.b.t. rollend materieel).	Som van de rubriek 'aanschaffingen' in immateriële, materiële vaste activa en leaseverplichtingen tijdens het boekjaar 2023.
OpEx⁴⁷	Kost voor huur van wagens en fietsen.	Som van de huur en huurlasten.

⁴⁷ Leasebetalingen op korte termijn en de leasing van activa met een lage waarde worden in de IFRS-rekeningen van Fluvius opgenomen als huurkost tijdens de leaseperiode, en niet geactiveerd.

7.7.4.2 Economische groep

KPI	Teller	Noemer
Omzet	Deel van de klantopbrengsten van de afgestemde activiteiten (zie tabel in 3.2.) uit de noemer.	Opbrengsten uit contracten met klanten cfr. toelichting 4 uit de desbetreffende IFRS-rekeningen.
CapEx	De netto investeringen in netgebonden elektriciteitsdistributie, warmtenetten, het immaterieel vast actief voor het project 'New Foundations' (= het nieuwe ERP-systeem), investeringen in openbare verlichting, riolering en wagens.	Som van de rubriek 'aanschaffingen' in immateriële, materiële vaste activa en leaseverplichtingen tijdens het boekjaar 2023.
OpEx	Alle operationele uitgaven voor de in de EU taxonomie in aanmerking komende activiteiten waarvoor CapEx werd opgenomen, met uitzondering van afschrijvingen, minderwaarden en recuperaties, plus de huur van personenwagens en fietsen.	Alle operationele uitgaven voor activiteiten waarvoor CapEx werd opgenomen, met uitzondering van afschrijvingen, minderwaarden en recuperaties, plus de huur van personenwagens en fietsen.

7.7.4.3 Uitvoering berekeningen

De vermelde cijfers werden aangeleverd door het departementen Accounting & Controlling van Fluvius. Zij stelden deze data samen op basis van de beschikbare data in de boekhoudsystemen van de onderneming (IFRS-boekhouding voor zowel Fluvius System Operator geconsolideerd als voor de Fluvius Economische Groep). Intercompany bedragen werden daarbij geëlimineerd. De mate van 'in aanmerking komend voor de EU Taxonomie' en 'afgestemd op de EU Taxonomie' werd bepaald in onderling overleg met het departement Investor Relations van Fluvius, met gebruikmaking van de geldende criteria. Waar nodig voor een correcte interpretatie van de situatie werden specialisten in de onderneming geraadpleegd voor extra duiding.

7.7.4.4 Algemene kwaliteitsborging

De identificatie van in aanmerking komende economische activiteiten is in beide richtingen gebeurd, met een focus op een bottom-up selectie. Zowel vanuit de lijst met activiteiten uit de EU Taxonomie als vanuit de portefeuille van Fluvius is een selectie gemaakt. Door de geïdentificeerde economische activiteiten maximaal te bundelen volgens de gedefinieerde activiteiten in portefeuille wordt vermeden dat er dubbeltellingen gebeuren.

De financiële brongegevens van de EU Taxonomie zijn afkomstig uit het algemene ERP-systeem van Fluvius SAP, namelijk SAP en werden gereviseerd door de bedrijfsrevisor voorafgaand aan de verwerking van deze gegevens in de EU taxonomie.

7.7.5 Tabellen EU taxonomie

Hierna volgen de officiële tabellen zoals vooropgesteld door de desbetreffende Verordeningen⁴⁸ van de Europese Commissie.

Samengevat:

Fluvius Geconsolideerde Groep

Fluvius Geconsolideerde Groep			
	2022	2023	Delta
omzet			
bedrag (in 1000 EUR)	1.943.672	2.373.350	+429.678
niet in aanmerking komend (%)	38,2	20,7	-17,5
in aanmerking komend/niet- afgestemd (%)	0,0	0,0	0,0
afgestemd (%)	61,8	79,3	+17,5
capex			
bedrag (in 1000 EUR)	9.076	22.013	+12.937
niet in aanmerking komend (%)	30,4	49,3	+18,9
in aanmerking komend/niet- afgestemd (%)	69,6	28,8	-40,8
afgestemd (%)	0,0	21,9	+21,9
opex			
bedrag (in 1000 EUR)	3.961	5.149	+1.188
niet in aanmerking komend (%)	90,8	65,9	-24,9
in aanmerking komend/niet- afgestemd (%)	9,2	18,4	+9,2
afgestemd (%)	0,0	15,7	+15,7

⁴⁸ Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 van de Commissie van 4 juni 2021 en Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2178 van de Commissie van 6 juli 2021

	TOTAAL	niet in aanmerking komend	in aanmerking komend / niet afgestemd	afgestemd
	in 1000 EUR	%	%	%
Omzet	2.373.350	20,7	0,0	79,3
CapEx	22.013	49,3	28,8	21,9
OpEx	5.149	65,9	18,4	15,7

Toelichting:

- Het hoger percentage afgestemde omzet vindt zijn oorsprong in de opname van meer activiteiten. In 2022 werd voor de doorgerekende kosten aan opdrachthoudende verenigingen en facturen aan derden enkel de activiteit elektriciteit opgenomen zonder een opsplitsing van het gedeelte 'andere'. In 2023 is dergelijke opsplitsing wel gebeurd.
- De stijging van het percentage niet in aanmerking komende capex wordt verklaard door de absolute bedragen aan investeringen. Zowel de investeringen in voertuigen (+76%) als de totale investeringen (+142%) zijn toegenomen.
- De afgestemde opex slaat op de huurkost van fietsen en duurzame leasingvoertuigen.

Fluvius Economische Groep

Fluvius Economische Groep			
	2022	2023	Delta
omzet			
bedrag (in 1000 EUR)	2.400.414	2.325.920	-74.494
niet in aanmerking komend (%)	22,9	23,3	+0,4
in aanmerking komend/niet- afgestemd (%)	3,0	0,0	-3,0
afgestemd (%)	74,1	76,7	+2,6
capex			
bedrag (in 1000 EUR)	1.059.180	1.332.471	+273.291
niet in aanmerking komend (%)	28	25,9	-2,1
in aanmerking komend/niet- afgestemd (%)	0,6	1,9	+1,3
afgestemd (%)	71,4	72,2	+0,8
opex			
bedrag (in 1000 EUR)	216.901	246.617	+29.716
niet in aanmerking komend (%)	22,9	23,6	+0,7
in aanmerking komend/niet- afgestemd (%)	0,2	0,7	+0,5
afgestemd (%)	76,9	75,7	-1,2

	TOTAAL	niet in aanmerking komend	in aanmerking komend / niet afgestemd	afgestemd
	in 1000 EUR	%	%	%
Omzet	2.325.920	23,3	0,0	76,7
CapEx	1.332.471	25,9	1,9	72,2
OpEx	246.617	23,6	0,7	75,7

Toelichting:

- De beperkte daling van de afgestemde opex is een gevolg van de voortschrijdende verledning van de gemeentelijke openbare verlichting. De nieuwe led-infrastructuur vergt minder onderhoud, wat zich vertaalt in iets lagere onderhoudskosten.

7.7.5.1 Fluvius geconsolideerde groep

Omzet

Boekjaar N	2023			Criteria inzake substantiële bijdrage						GEAD-criteria ("Geen ernstige afbreuk doen aan")							Aandeel van op taxonomie afgestemde (A.1.) of er voor in aanmerking komende (A.2.) omzet, jaar N-1 (18)	Categorie (faciliterende activiteit (F)) (19)	Categorie transitie ondersteunende activiteit (T) (20)	
Economische activiteiten (1)	Code (2)	Omzet (3)	Aandeel omzet, jaar N (4)	Klimaatmitigatie (5)	Klimaatadaptatie (6)	Water(7)	Verontreiniging (8)	Circulaire economie (9)	Biodiversiteit (10)	Klimaatmitigatie (11)	Klimaatadaptatie (12)	Water (13)	Verontreiniging (14)	Circulaire economie (15)	Biodiversiteit(16)	Minimumgaranties (17)				
		Valuta	%	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	F	T
A. VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																				
A.1 Ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd)																				
Behandeling van stedelijk afvalwater	2.2	84.471.934	3,6%	niak	niak	J	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	T
Duurzame stedelijke afwateringssystemen	2.3	84.863.564	3,6%	niak	niak	J	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	T
Transmissie en distributie van elektriciteit	4.9	1.557.377.772	65,6%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	61,8%	F	T
Distributie van stadsverwarming en -koeling	4.15	29.002.027	1,2%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	T
Installatie, onderhoud en reparatie van energie-efficiënte uitrusting	7.3	106.353.852	4,5%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	T
Professionele diensten in verband met de energieprestaties van gebouwen	9.3	20.636.253	0,9%	J	niak	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	
Omzet ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd) (A.1)		1.882.705.402	79,3%	91,0%	89,9%	9,0%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	J	61,8%		
Waarvan faciliterend		1.882.705.402	79,3%	91,0%	89,9%	9,0%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	
Waarvan transitie ondersteunend		1.862.069.149	78,5%	90,9%						J	J	J	J	J	J	J	J	NVT		T
A.2. Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet ecologisch duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten)																				
Omzet van voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (A.2)		-	0%	iak; niak	iak; niak	iak; niak	iak; niak	iak; niak	iak; niak									0,0%		
A. Omzet van voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten (A.1 + A.2)		1.882.705.402	79,3%	%	%	%	%	%	%									61,8%		
B. NIET VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																				
Omzet niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten (B)		490.644.598	20,7%																	
Totaal (A + B)		2.373.350.000	100%																	

Investeringsuitgaven (CapEx)

Financieel jaar N		2023		Criteria inzake substantiële bijdrage						GEAD-criteria ("Geen ernstige afbreuk doen aan")							Aandeel van op taxonomie afgestemde (A.1.) of er voor in aanmerking komende (A.2.) CapEx, jaar N-1(18)	Categorie (faciliterende activiteit (F)) (19)	Categorie (transitie ondersteunende activiteit (T)) (20)		
Economische activiteiten (1)	Code (2)	CapEx (3)	CapEx-aandeel (4)	Klimaatmitigatie (5)	Klimaatadaptatie (6)	Water (7)	Verontreiniging (8)	Circulaire economie (9)	Biodiversiteit (10)	Klimaatmitigatie (11)	Klimaatadaptatie (12)	Water (13)	Verontreiniging (14)	Circulaire economie (15)	Biodiversiteit (16)	Minimum garanties (17)					
				Valuta	%	J;N;niak	J;N;niak	J;N;niak	J;N;niak	J;N;niak	J;N;niak	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	F	T
A. VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																					
A.1 Ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd)																					
Vervoer met motorfietsen, personenauto's en bedrijfsvoertuigen	6.5	4.818.014,0	21,9%	J	N	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	0,0%	F	T		
CapEx ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd) (A1)		4.818.014,0	21,9%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	0,0%				
Waarvan faciliterend		4.818.014,0	21,9%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F			
Waarvan transitieondersteunend		4.818.014,0	21,9%	100,0%						J	J	J	J	J	J	J	NVT		T		
A.2 Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten)																					
Vervoer met motorfietsen, personenauto's en bedrijfsvoertuigen	6.5	6.338.986,0	28,8%	iak	iak	niak	niak	niak	niak								69,6%				
CapEx voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (A.2)		6.338.986	28,8%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%								69,6%				
A. CapEx voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten (A.1+A.2)		11.157.000	50,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%								69,6%				
B. NIET VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																					
CapEx van niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten		10.856.000	49,3%																		
Totaal		22.013.000	100,0%																		

Operationele uitgaven (OpEx)

Boekjaar N	2023			Criteria inzake substantiële bijdrage						GEAD-criteria ("Geen ernstige afbreuk doen aan")							Aandeel van op taxonomie afgestemde (A.1.) of er voor in aanmerking komende (A.2.) OpEx, jaar N-1(18)	Categorie faciliterende activiteit (F) (19)	Categorie transitie ondersteunende activiteit (T) (20)
	Code (2)	OpEx (3)	Aandeel OpEx, jaar (4)	Klimaatmitigatie (5)	Klimaatadaptatie (6)	Water (7)	Verontreiniging(8)	Circulaire economie (9)	Biodiversiteit (10)	Klimaatmitigatie (11)	Klimaatadaptatie (12)	Water (13)	Verontreiniging (14)	Circulaire economie (15)	Biodiversiteit (16)	Minimum garanties (17)			
A. VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																			
A.1 Ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd)																			
Exploitatie van persoonlijke vervoersmiddelen, fietslogistiek	6.4	88.142,0	1,7%	J	N	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	0,0%	F	T
Vervoer met motorfietsen, personenauto's en bedrijfsvoertuigen	6.5	720.054,9	14,0%	J	N	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	0,0%	F	T
OpEx ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd (A1))		808.196,9	15,7%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	0,0%		
Waarvan faciliterend		808.196,9	15,7%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	
Waarvan transitieondersteunend		808.196,9	15,7%	100,0%						J	J	J	J	J	J	J	NVT		T
A.2 Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten)																			
Vervoer met motorfietsen, personenauto's en bedrijfsvoertuigen	6.5	947.365,1	18,4%	iak	iak	niak	niak	niak	niak								0,0%		
OpEx voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (A.2)		947.365,1	18,4%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%								9,2%		
A. OpEx voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten (A.1+A.2)		1.755.561,9	34,1%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%								9,2%		
B. NIET VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																			
OpEx van niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten		3.393.191,6	65,9%																
Totaal		5.148.753,5	100,0%																

7.7.5.2 Fluvius economische groep

Omzet

Boekjaar N	2023		Criteria inzake substantiële bijdrage							GEAD-criteria ("Geen ernstige afbreuk doen aan")							Aandeel van op taxonomie afgestemde (A.1.) of er voor in aanmerking komende (A.2.) omzet, jaar N-1 (18)	Categorie (faciliterende activiteit (F)) (19)	Categorie transitie ondersteunende activiteit (T) (20)	
	Code (2)	Omzet (3)	Aandeel omzet, jaar N (4)	Klimaatmitigatie (5)	Klimaatadaptatie (6)	Water (7)	Verontreiniging (8)	Circulaire economie (9)	Biodiversiteit (10)	Klimaatmitigatie (11)	Klimaatadaptatie (12)	Water (13)	Verontreiniging (14)	Circulaire economie (15)	Biodiversiteit (16)	Minimumgaranties (17)				
				Valuta	%	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)	J;N;niak (b) (c)				J;N;niak (b) (c)
A. VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																				
A.1 Ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd)																				
Behandeling van stedelijk afvalwater	2.2	39.517.117,2	1,7%	niak	niak	J	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	T
Duurzame stedelijke afwateringssystemen	2.3	39.700.327,3	1,7%	niak	niak	J	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	T
Transmissie en distributie van elektriciteit	4.9	1.673.216.115,2	71,9%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	73,0%	F	T
Distributie van stadsverwarming en -koeling	4.15	3.044.236,6	0,1%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	0,1%	F	T
Installatie, onderhoud en reparatie van energie-efficiënte uitrusting	7.3	8.515.968,6	0,4%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	0,5%	F	T
Professionele diensten in verband met de energieprestaties van gebouwen	9.3	20.771.088,6	0,9%	J	niak	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	J	0,5%	F	
Omzet ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd) (A.1)		1.784.764.853	76,7%	95,6%	94,4%	4,4%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	J	74,1%		
Waarvan faciliterend		1.784.764.853	76,7%	95,6%	94,4%	4,4%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	
Waarvan transitie ondersteunend		1.763.993.765	75,8%	94,4%						J	J	J	J	J	J	J	J	NVT		T
A.2. Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet ecologisch duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten)																				
Omzet van voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (A.2)		-	0,0%	iak; niak	iak; niak	iak; niak	iak; niak	iak; niak	iak; niak									3,0%		
A. Omzet van voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten (A.1 + A.2)		1.784.764.853	76,7%	95,6%	94,4%	4,4%	0,0%	0,0%	0,0%									77,1%		
B. NIET VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																				
Omzet niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten (B)		541.155.147	23,3%																	
Totaal (A + B)		2.325.920.000	100%																	

Investeringsuitgaven (CapEx)

Financieel jaar N	2023			Criteria inzake substantiële bijdrage						GEAD-criteria ("Geen ernstige afbreuk doen aan")							Aandeel van op taxonomie afgestemde (A.1.) of er voor in aanmerking komende (A.2.) CapEx, jaar N-1(18)	Categorie (faciliterende activiteit (F)) (19)	Categorie transitie ondersteunende activiteit (T) (20)
	Code (2)	CapEx (3)	CapEx-aandeel (4)	Klimaatmitigatie (5)	Klimaatadaptatie (6)	Water (7)	Verontreiniging (8)	Circulaire economie (9)	Biodiversiteit (10)	Klimaatmitigatie (11)	Klimaatadaptatie (12)	Water (13)	Verontreiniging (14)	Circulaire economie (15)	Biodiversiteit (16)	Minimum garanties (17)			
Economische activiteiten (1)		Valuta	%	J;N;niak	J;N;niak	J;N;niak	J;N;niak	J;N;niak	J;N;niak	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	F	T
A. VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																			
A.1 Ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd)																			
Behandeling van stedelijk afvalwater	2.2	61.448.220,5	4,6%	niak	niak	J	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	T
Duurzame stedelijke afwateringssystemen	2.3	61.733.108,0	4,6%	niak	niak	J	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	T
Transmissie en distributie van elektriciteit	4.9	739.157.427,4	55,5%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	55,8%	F	T
Distributie van stadsverwarming en -koeling	4.15	6.283.678,3	0,5%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	1,1%	F	T
Vervoer met motorfietsen, personenauto's en bedrijfsvoertuigen	6.5	-	0,0%	J	N	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	0,0%	F	T
Installatie, onderhoud en reparatie van energie-efficiënte uitrusting	7.3	93.557.837,5	7,0%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	4,6%	F	T
CapEx ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd (A1))		962.180.271,7	72,2%	87,2%	87,2%	12,8%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	71,4%		
Waarvan faciliterend		962.180.271,7	72,2%	87,2%	87,2%	12,8%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	
Waarvan transitieondersteunend		962.180.271,7	72,2%	87,2%						J	J	J	J	J	J	J	NVT		T
A.2 Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten)																			
Vervoer met motorfietsen, personenauto's en bedrijfsvoertuigen	6.5	25.433.527	1,9%	iak; niak	iak; niak	iak; niak	iak; niak	iak; niak	iak; niak								0,6%		
CapEx voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (A.2)		25.433.527	1,9%	100%	100%	0%	0%	0%	0%								0,6%		
A. CapEx voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten (A.1+A.2)		987.613.799	74,1%	88%	88%	0%	0%	0%	0%								72,0%		
B. NIET VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																			
CapEx van niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten		344.857.201	25,9%																
Totaal		1.332.471.000	100,0%																

Operationele uitgaven (OpEx)

Financieel jaar N	2023			Criteria inzake substantiële bijdrage						GEAD-criteria ("Geen ernstige afbreuk doen aan")							Aandeel van op taxonomie afgestemde (A.1.) of er voor in aanmerking komende (A.2.) OpEx, jaar N-1(18)	Categorie faciliterende activiteit (F) (19)	Categorie transitie ondersteunende activiteit (T) (20)
	Code (2)	OpEx (3)	Aandeel OpEx, jaar (4)	Klimaatmitigatie (5)	Klimaatadaptatie (6)	Water (7)	Verontreiniging(8)	Circulaire economie (9)	Biodiversiteit (10)	Klimaatmitigatie (11)	Klimaatadaptatie (12)	Water (13)	Verontreiniging (14)	Circulaire economie (15)	Biodiversiteit (16)	Minimum garanties (17)			
A. VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																			
A.1 Ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd)																			
Behandeling van stedelijk afvalwater	2.2	13.519.358,0	5,5%	niak	niak	J	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	T
Duurzame stedelijke afwateringssystemen	2.3	13.582.036,7	5,5%	niak	niak	J	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	T
Transmissie en distributie van elektriciteit	4.9	144.670.741,1	58,7%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	57,2%	F	T
Distributie van stadsverwarming en -koeling	4.15	1.268.350,6	0,5%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	0,4%	F	T
Exploitatie van persoonlijke vervoersmiddelen, fietslogistiek	6.4	89.788,4	0,0%	J	N	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	0,0%	F	T
Vervoer met motorfietsen, personenauto's en bedrijfsvoertuigen	6.5	-	0,0%	J	N	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	0,0%	F	T
Installatie, onderhoud en reparatie van energie-efficiënte uitrusting	7.3	13.502.013,0	5,5%	J	J	niak	niak	niak	niak	J	J	J	J	J	J	J	8,2%	F	T
OpEx ecologisch duurzame activiteiten (op taxonomie afgestemd) (A1)		186.632.287,8	75,7%	85,5%	85,5%	14,5%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	76,9%		
Waarvan faciliterend		186.632.287,8	75,7%	85,5%	85,5%	14,5%	0,0%	0,0%	0,0%	J	J	J	J	J	J	J	NVT	F	
Waarvan transitieondersteunend		186.632.287,8	75,7%	85,5%						J	J	J	J	J	J	J	NVT		T
A.2 Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten)																			
Vervoer met motorfietsen, personenauto's en bedrijfsvoertuigen	6.5	1.830.279	0,7%	iak	iak	niak	niak	niak	niak								%		
OpEx voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten) (A.2)		1.830.279	0,7%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%								0,2%		
A. OpEx voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten (A.1+A.2)		188.462.566	76,4%	85,6%	85,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%								77,1%		
B. NIET VOOR DE TAXONOMIE IN AANMERKING KOMENDE ACTIVITEITEN																			
OpEx van niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten		58.154.475	23,6%																
Totaal		246.617.042	100,0%																

8 Belangrijke gebeurtenissen na afsluiting van het boekjaar 2023

Na de afsluiting van het boekjaar 2023 op 31 december 2023 hebben zich nog volgende belangrijke feiten en evoluties voorgedaan.

8.1 Lening bij EIB

Op 22 januari 2024 heeft Fluvius een bedrag van EUR 198 miljoen opgenomen onder een lopende leningsfaciliteit bij de Europese Investeringsbank (EIB). Er werd een looptijd van 13 jaar met jaarlijkse kapitaalaflossingen en een rente van 3,103% afgesproken. Het gaat om de derde tranche van een totale leningsfaciliteit van EUR 425 miljoen, waarvan in 2020 en 2021 reeds voor EUR 200 miljoen was opgenomen. Fluvius kan deze leningen aanwenden voor de financiering van de uitrol van de digitale elektriciteitsmeters. Onder deze faciliteit resteert dus nog een openstaand saldo van EUR 27 miljoen.

8.2 Verzamelbesluit van de Vlaamse Regering

Op 19 januari 2024 keurde de Vlaamse Regering nogmaals het zogeheten verzamelbesluit goed. Het besluit bepaalt onder meer welke netten distributienetbeheerders kunnen bezitten en exploiteren. Concreet is bepaald dat distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij naast elektriciteits- en aardgasnetten ook rechtstreeks of onrechtstreeks volgende netten kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren: netwerken voor elektronische communicatie, openbare verlichting, openbare sanering, thermische netten, waterstofnetten, CO₂-netten. Waterverdelingsnetten mogen ze ontwikkelen, beheren en exploiteren.

8.3 Belangen in Publi-T

Er wordt overwogen om een vennootschap te laten oprichten door Fluvius Antwerpen, Gaselwest, Imewo, Intergem en Iverlek (met een minimum oprichtingskapitaal), die op termijn zou kunnen fungeren als een holdingvennootschap. In deze vennootschap zouden de oprichters hun participaties in Publi-T en/of Publigas kunnen inbrengen, in functie van de concrete kapitaalbehoefte van bijvoorbeeld Publi-T en Elia in het kader van de energietransitie. Daarbij kunnen externe partners investeerders worden aangetrokken zonder de Vlaamse gemeenten of Fluvius financieel te belasten en zonder de strategische verankering van Elia (via Publi-T) en Fluxys (via Publigas) op te geven.

Eveneens in het kader van het behoud van de Vlaamse (lokale) verankering van Elia (via Publi-T) en de financiering van de energietransitie wordt overwogen de participaties in Publi-T van Fluvius Limburg, Fluvius West en PBE over te dragen naar de regionale financieringsstructuren van de betrokken gemeenten en de (reeds in Publi-T deelnemende) bv Vlaamse Energieholding.

8.4 Wetgeving inzake riolering

De Vlaamse regering heeft in februari 2024 enkele beslissingen genomen die een impact zullen hebben op de rioleringsactiviteit van Fluvius. Zo zullen rioolbeheerders een meerjarenplan moeten opstellen waarin ze aangeven hoe ze de opgelegde saneringsdoelstellingen zullen bereiken. Er komt een decretale verplichting

om vanaf 2025 gemeentelijke hemelwater- en droogteplannen te hebben, wat tevens een voorwaarde zal vormen voor het toekennen van subsidies voor gemeentelijke rioleringsprojecten. Dergelijke projecten mogen ook niet strijdig zijn met het lokale hemelwater- en droogteplan.

8.5 Administratieve geldboete

De Vlaamse energieregulator VREG heeft op 20 december 2023 de distributienetbeheerders een administratieve geldboete van in totaal EUR 51.027,35 opgelegd wegens de laattijdige plaatsing van digitale meters bij eindafnemers die een PV-installatie aanmeldden in de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 januari 2023. Fluvius heeft bij de regulator geargumenteed dat de laattijdigheid een gevolg was van moeilijke externe omstandigheden (problemen in de aanvoerketen van materialen, weigeringen van de eindafnemers zelf, covid-19, de gevolgen van het arrest van het Grondwettelijk Hof over de terugdraaiende meter enz.). Desondanks heeft VREG de geldboete gehandhaafd. Fluvius besliste intussen – met instemming van de Raden van Bestuur van alle betrokken distributienetbeheerders – de VREG-beslissing aan te vechten voor de Raad van State op grond van enkele juridische argumenten betreffende de door de VREG gevoerde procedure.

de Raad van Bestuur,
Brussel, 27 maart 2024

9 Activiteitenverslag Fluvius System Operator

9.1 Focus op medewerkers

We werken aan een bedrijf waar het voor iedereen fijn werken is, vandaag én morgen. Vertrouwen tussen medewerker en management staat centraal. Ook belangrijk: fier zijn op de eigen en collectieve realisaties, en plezier en kameraadschap op de werkvloer.

In 2023 werkten we verder aan de vier thema's die voor ons cruciaal zijn om van Fluvius een nóg betere werkgever te maken:

- Great Place to Work: investeren in een kwaliteitsvolle werkomgeving.
- Vertrouwen en gedeeld leiderschap: een cultuur van vertrouwen, gedeeld leiderschap en continu verbeteren.
- Veiligheid voorop: veilig werken is een permanent aandachtspunt.
- Blijven werken aan welzijn: voortdurend werken aan ieders welzijn.

9.1.1 Great Place to Work

Bij Fluvius kiezen we er bewust voor om een 'Great Place to Work' te willen zijn voor al onze medewerkers. Dit past in onze strategie Focus 2025: we willen onze klanten en medewerkers centraal stellen. Door middel van de jaarlijkse Great Place to Work-bevraging willen we van onze medewerkers vernemen hoe zij het wérkelijk ervaren om hier te werken. De bevragingresultaten vertellen ons op een objectieve manier waar we tevreden, zelfs heel tevreden over zijn.

Wij willen een organisatie zijn én blijven met een cultuur die uitblinkt in:

- Vertrouwen: tussen collega's onderling, en tussen leiding en medewerkers.
- Trots: medewerkers zijn trots op hun job, hun team en hun bedrijf.
- Plezier en kameraadschap: onder collega's op de werkplek.

In 2023 behaalden we het internationaal erkende Great Place to Work-certificaat op basis van een medewerkersbevraging die door een recordaantal Fluviussers werd ingevuld. In deze medewerkersbevraging werd gepeild naar de mate waarin medewerkers het management vertrouwen, in hoeverre ze trots zijn op wat ze zelf doen en wat het bedrijf betekent voor de maatschappij, en in welke mate ze ook onderling plezier maken en mekaar als vrienden beschouwen.

87% van de Fluviussers vulden de bevraging in, wat ervoor zorgt dat de resultaten bijzonder representatief zijn. Zij gaven ons een eindscore van 74% (ten opzichte van 66% in 2022). Bijna 9 op 10 Fluviussers vat bovendien samen dat ze Fluvius écht een heel goede organisatie vinden om voor te werken, en dat ze Fluvius aan anderen zouden aanraden als werkgever.

De tevredenheid steeg op alle bevroegde onderwerpen. Opvallend sterk gestegen is het vertrouwen dat Fluviussers schenken aan het management. Zij bevestigen daarmee dat ze het Fluvius-management geloofwaardig, eerlijk en uitgesproken respectvol vinden. Fluviussers vinden van zichzelf dat ze zeer trotse ambassadeurs zijn, en uitmunten in onderling kameraadschap.

Ze prijzen ook de non-discriminerende houding, de zorg en de ondersteuning die ze krijgen, de gastvrijheid naar nieuwe medewerkers toe, het telewerkbeleid, de sfeer in teams en in het hele bedrijf en de inzet op cultuur. Ze zijn erg tevreden over het verloningsbeleid en de materiële en andere arbeidsvoorwaarden.

“Ik ben heel fier te mogen vaststellen dat er veel vertrouwen is tussen de collega’s én hun leidinggevende, en dat er een enorme trots is om voor Fluvius te werken en mee te bouwen aan de netwerken voor morgen. We merken veel plezier, kameraadschap en collegialiteit, iedere dag opnieuw. Natuurlijk zijn er ook verbeterpunten. Die analyseren we om de juiste acties te nemen, zodat we deze score verder bevestigen en misschien zelfs nog kunnen groeien.”

Ilse Van Belle, directeur HR Fluvius

9.1.2 Vertrouwen en gedeeld leiderschap

We creëren een Fluvius-cultuur waarin vertrouwen, gedeeld leiderschap en de **Fluvius-waarden** centraal staan. Onze waarden dateerden al van vijf jaar geleden, van bij de start van Fluvius. Maar de wereld staat niet stil, en ook als bedrijf zijn we geëvolueerd. Onder andere uit de GPTW-bevraging en uit dialoogsessies met collega’s ontdekten we helder waar onze sterktes en onze uitdagingen liggen op het vlak van de waarden. Met deze input concretiseerden we onze waarden in 2023 en maakten we ze meer futureproof. We bundelen onze waarden voortaan eenvoudig onder een vijfletterwoord: STERK.

S samen

We **versterken elkaar**, om samen en als één team ons doel te bereiken.

1. We versterken het US-gevoel.
2. We werken goed samen, ook over teamgrenzen heen.
3. We wisselen ideeën en ervaringen uit binnen en buiten Fluvius.
4. We komen samen tot het beste idee en gaan ervoor!

T trots

We zetten **veiligheid en kwaliteit** voorop, en daarop zijn we trots. Nieuwe kansen en ideeën grijpen we met beide handen.

1. We werken veilig en spreken elkaar aan.
2. We zijn trots op de kwaliteit van ons werk.
3. We zien veranderingen als kansen.
4. We testen nieuwe ideeën uit en leren er uit.

E engagement

Als echte Fluvius-ambassadeurs nemen we voluit **verantwoordelijkheid**.

1. We nemen voluit verantwoordelijkheid.
2. We werken alsof het voor onszelf zou zijn.
3. We zetten onze schouders onder onze maatschappelijke rol.
4. We zijn écht Fluvius-ambassadeurs.

R respect

We waarderen elkaars **meningen en feedback** en benutten ze om samen te groeien.

1. We waarderen iedereen hier zoals ze echt zijn.
2. We luisteren naar elkaar om te begrijpen en oordelen daarbij niet.
3. We voeren open gesprekken en geven elkaar constructieve feedback.
4. We leggen tegengestelde meningen op tafel en benutten ze.

K klant centraal

Tevreden klanten zijn onze grootste drijfveer.

1. We kennen onze klanten en hun noden.
2. We geven onze klanten begrijpbare info en bieden hen gepersonaliseerd advies.
3. We zorgen voor correcte en haalbare oplossingen voor onze klanten.
4. We houden onze klanten proactief en tijdig op de hoogte.

st
erk.
houders

Per waarde koppelen we er een paar doe-zinnen aan, zodat de betekenis en het doel voor iedereen duidelijk zijn. Deze update van onze waarden helpt ons om klaar te zijn voor alle uitdagingen die op ons afkomen. Elke medewerker draagt de waarden van Fluvius mee uit en daarom is elke medewerker een Sterkhouder. Door allemaal samen onze waarden uit te dragen en te beleven, maken we elkaar sterker en trotseren we beter de uitdagingen om onze klant centraal te zetten

We verankeren gedeeld leiderschap verder door teams te begeleiden op hun vraag naargelang de uitdagingen die ze hebben:

- In de beleving van de waarden;
- Vanuit de resultaten van de Great Place to Work-bevraging
- In hun dagelijkse teamwerking zoals vlot samenwerken van op afstand, op een positieve manier omgaan met spanningen in het team, open gesprekken voeren waar tegengestelde meningen aangemoedigd worden, helderheid creëren in rollen en verantwoordelijkheden, ...

We blijven focussen op vier thema's:

- vertrouwen
- psychologische veiligheid verhogen
- constructief conflicten leren aangaan
- de cultuur en gedeeld leiderschap scherp stellen en de verwijdende kloof overbruggen.

Deze vier thema's zitten vanaf nu vervat in de doe-zinnen van de waarden die we eind 2023 intern lanceerden en waar we ook de komende jaren verder op zullen inzetten.

Inzetten op het Nieuwe Werken

Bij het Nieuwe Werken zetten we in op plaatsonafhankelijk werken. Dit betekent dat je je werk kunt doen vanop elke locatie, zowel thuis als op kantoor. Digitale tools en middelen (zoals MS Teams en SharePoint) helpen ons hierbij. Daarnaast moeten we kunnen werken vanuit vertrouwen en autonomie, volledig in lijn met onze keuze voor gedeeld leiderschap.

Als we met zijn allen meer plaatsonafhankelijk werken, dan moet onze kantooromgeving daaraan aangepast worden. We gaan vooral nog naar kantoor om samen te werken en te overleggen met onze collega's. Wie dat wil, kan individuele taken meer van thuis doen. Daarom stappen we op kantoor over van vaste individuele werkplekken naar flex-werkplekken en samenwerkingsruimtes.

Volgende sites werden al aangepast naar Het Nieuwe Werken:

- Campus Melle, Mechelen, Torhout
- Regio's Deurne, Zenne-Dender, Schelde-Lieve

In 2024 zijn ook regio's Brugge-Middenkust en IJzer-Mandel aan de beurt.

Inzetbaar zijn en blijven in een flexibele organisatie

In een snel veranderende, professionele omgeving willen we voortdurend mee-evolueren en onszelf bijscholen. Daarom zetten we volop in op de ontwikkeling van de juiste competenties van onze medewerkers.

In 2023 kon onze eigen Fluvius Academy, het geheel van interne opleidingscentra, de volgende indrukwekkende cijfers voorleggen:

- Gevolgde opleidingsdagen: 23 000, waarvan 27% aannemerspersoneel
- Opleidingen: 882, waarvan:
  - 608 in klassikaal verband
  - 87 online
  - 183 e-learnings
  - 4 via virtuele VR-bril

- Lerarencorps:
  - 40 lesgevers
  - 12 experten
  - < 100 ervaringsdeskundigen
- Locaties
  - 4 eigen sites: Melle, Mechelen, Torhout en Hasselt
  - externe centra
  - 22 praktijklokalen, 18 theorielokalen, 4 hybride klaslokalen

9.1.3 Veiligheid voorop

Veilig werken blijft bij Fluvius bovenaan op de prioriteitenlijst staan. Zeker in onze sector is het een permanent punt van aandacht, opleiding en motivering, zowel voor onze eigen medewerkers als voor onze aannemers.

Veiligheid = topprioriteit

Iedereen neemt verantwoordelijkheid op voor zijn eigen veiligheid én voor die van collega's en derden. Veilig werken begint met de strikte naleving van onze veiligheidsvoorschriften. Maar het gaat verder dan dat: elke Fluvius-medewerker denkt mee, neemt extra veiligheidsmaatregelen of beslist een opdracht niet uit te voeren als het niet veilig kan. Deze werkwijze heet het **STOP-principe**.

Bij Fluvius streven we naar NUL ongevallen: we willen dat iedereen die 's morgens naar het werk vertrekt, 's avonds weer gezond en wel naar huis gaat. In 2023 loopt onze veiligheidscampagne (opgestart in 2022) **'Blijf alert met de werkplekcheck: Stop-Denk-Doe'**, verder. Daarmee bieden we een duidelijk stappenplan voor veilig werken dat iedereen kent en altijd bij de hand heeft.

Cruciaal hierbij is dat collega's het vertrouwen hebben om niet alleen elkaar, maar **ook derden** aan te spreken op onveilig gedrag. Via e-learnings en opleidingen raken de medewerkers hiermee vertrouwd. Een app toont onze techniekers een handige checklist van de veiligheidsmaatregelen bij elk type werkbezoek.

Tot slot trekken we ook de preventieadviseurs van onze aannemers en partners mee in ons 'veiligheidsbad'.

Arbeidsongevallen

Belangrijke parameters bij arbeidsongevallen zijn de frequentiegraad en de ernstgraad. Deze cijfers geven respectievelijk het aantal arbeidsongevallen met werkverlet en het aantal dagen werkverlet weer, in verhouding tot het aantal gepresteerde werkuren per jaar.

In 2023 noteerden we een **frequentiegraad** van 4,09 en haalden zo de doelstelling om onder de 4,5 te blijven. Het gros van de ongevallen zijn te wijten aan vallen, struikelen en uitglijden. Onze techniekers en meteropnemers komen vaak op onbekend terrein, bij klanten thuis of op werven waar wij niet de hoofdaannemer zijn.

Met de **ernstgraad** klokten we in 2023 af op 0,07, wat een beter resultaat is dan in 2022 (0,09). Doelstelling was maximaal 0,09, dus ook hier scoren we goed.

Op het vlak van **fluïdumongevallen** (met één van onze basisproducten elektriciteit en aardgas) hanteren we een nultolerantie. Spijtig genoeg noteerden we vier fluïdumongevallen met werkverlet in 2023.

9.1.4 Blijven werken aan welzijn

Fluvius trekt volop de kaart van de medewerkers die zich goed in hun vel voelen. Het team Welzijn begeleidde Fluviusers daarom verder op maat naar welzijn, op een toegankelijke, vertrouwelijke en mensgerichte manier.

Individuele begeleiding

Medewerkers kunnen bij het team van sociaal assistenten terecht wanneer ze op het werk of privé een gebrek aan balans ervaren, of te kampen hebben met gezondheidsproblemen. In 2023 klopte één op veertien personeelsleden aan bij een van de sociaal assistenten. Professionele problemen situeerden zich voornamelijk op het vlak van een te hoge werkbelasting, gebrek aan perspectief, en -nieuw- strubbelingen in de samenwerking met een collega.

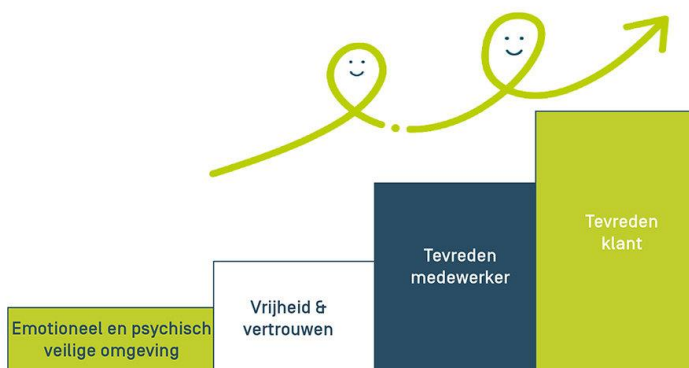
Daarnaast nam het team Welzijn ook contact met 128 langdurig zieken. Het belang van deze contacten is de band met Fluvius warm houden, de zieke medewerkers coachen en begeleiden waar mogelijk, en zo de terugkeerdrempel op een zo laag mogelijk niveau brengen.

Preventie voor alles

Naast coaching en begeleiding van medewerkers die al een gebrek aan balans ervaren of omwille van ziekte niet meer aan het werk zijn, geloven we sterk in preventie. Via structurele acties werken we aan de gezondheid en het werkgeluk van elke Fluvius-medewerker.

Maatwerk voor kennis vergaren over welzijn

De interne welzijnswebinars van het team Welzijn, en welzijnsopleidingen die door een externe partner worden georganiseerd, konden blijven rekenen op deelnemers, maar we merkten dat er vaker werd gekozen voor maatwerk. Op veiligheidsdagen in vijf verschillende regio's en afdelingen kozen de organisatoren prominent voor het thema welzijn. Kennis over welzijnsthema's werd aangescherpt en vaardigheden werden geoefend tijdens keynotes en workshops.

Digitale welzijnssteuning via Mindlab

De samenwerking met Mindlab werd verdergezet. Dit digitaal platform geeft deelnemers info en tips over een aantal welzijnsthema's. Collega's kunnen met deze thema's aan de slag wanneer en waar hen dat het best past.

Fysiek welzijn als basis

Samen met partner Energy Lab zetten we zoveel mogelijk medewerkers in beweging met sportieve challenges en zetten we het belang van gezonde voeding en goede slaap in het daglicht. Dat deden we in 2023 met drie gesmaakte digitale keynotes door experts in deze vakdomeinen. Aansluitend lieten twintig werknemers per thema zich persoonlijk coachen door een gezondheidscoach.

Daarnaast bieden we onze medewerkers gratis conditietesten, cardiologische testen en energy scans aan.

Uitwerken suïcidepreventiebeleid

De voorbije jaren kozen enkele collega's ervoor om uit het leven te stappen. Om ook in deze moeilijke omstandigheden professioneel te kunnen ondersteunen, werkt het team Welzijn een suïcidepreventiebeleid uit. Samen met een partner van het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg schrijven zij een draaiboek dat ervoor zorgt dat de communicatie en de ondersteuning op een correcte en efficiënte manier gebeuren.

9.2 Focus op klanten

Al wie een beroep doet op Fluvius, bieden we de best mogelijke service aan. Daaronder verstaan we: een dienstverlening die vlot inspeelt op de behoeften en de verwachtingen van de klant. Dit betekent onder meer een snel en duidelijk antwoord, een vlotte uitvoering met minimale wachttijd en hinder, en een heldere communicatie. Daar streven we naar voor de ongeveer 6,5 miljoen inwoners van Vlaanderen die op ons vertrouwen, en voor onze aandeelhouders, alle 300 Vlaamse steden en gemeenten.

9.2.1 Dicht bij de klant

Bij Fluvius vertrekken we altijd van de verwachtingen van onze klanten. Doel: de **klantbeleving of Customer Experience (CX)** zo consistent en positief mogelijk maken bij elk klantencontact, ongeacht het proces, het kanaal of de medewerker.

Klant centraal

Klant centraal staat dus voorop en is ook in onze strategie een belangrijke pijler. Elke actie die we in dit kader ondernemen, is een uiting van ons strategisch engagement: 'Tegen eind 2025 werkt, handelt en denkt elke medewerker van Fluvius klant centraal.' Dit wordt vertaald in de volgende drie doelstellingen:

Nieuwe initiatieven, producten en diensten worden opgestart en ontwikkeld in functie van/samen met de klant. Al onze producten en processen worden continu gemonitord en geüpdatet in functie van noden en verwachtingen van klanten om deze Klant Centraal in te richten. Elke medewerker werkt, handelt en denkt klantgericht.

De klantenverwachtingen op het gebied van nieuwe applicaties en processen evolueren snel onder invloed van commerciële actoren op de energiemarkt. Om hierop in te spelen, richtten we eerder al binnen de klantendienst **het CX-team** op. Dit team van vijf experts verzamelt klanteninzichten, gaat met klanten in dialoog, detecteert opportuniteiten en blijft samen met collega's uit het hele bedrijf schaven aan de dagelijkse werking om de ideale klantenbeleving te realiseren.

Om nog beter tegemoet te komen aan de noden van onze klanten, zetten we in op **vier servicebeloften** voor onze klanten. We willen dat elke medewerker deze beloften kent en ze dagelijks toepast.

Klantenbevraging - Algemene klantentevredenheid

Het resultaat ligt in lijn met vorig jaar: 79% van onze klanten zijn tevreden. Voor enkele processen zien we een lichte stijging, voor andere een lichte daling. Klanten zijn het meest tevreden over meterstanden opnemen of doorgeven. Het Prepaid-proces scoort de laagste tevredenheid.

Naast de tevredenheid worden ook drie andere KPI's (kritieke prestatie-indicatoren) gemeten:

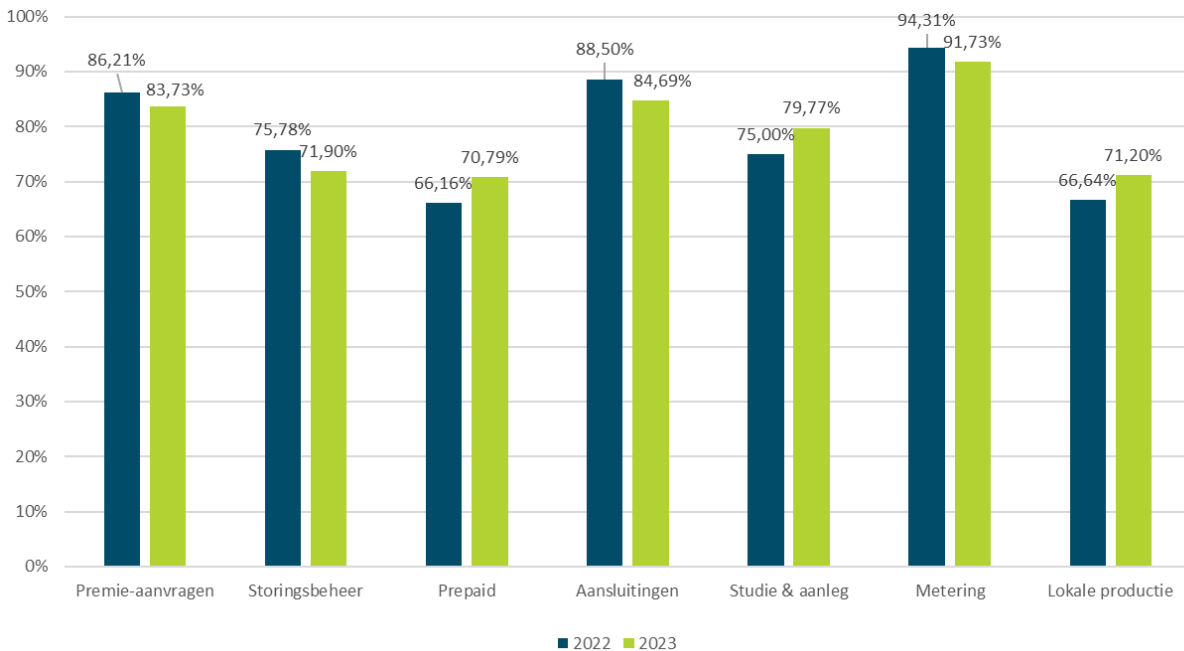
- NPS of Net Promotor Score: de mate waarin de klant Fluvius zou aanbevelen. Ten opzichte van 2022 is de NPS gestegen (van 7 naar 12). Meer klanten zouden Fluvius dus aanbevelen.
- CES of Company Effort Score: de mate waarin de klant vindt dat Fluvius moeite voor hem/haar doet. Die is ten opzichte van 2022 gedaald (van 18,5 naar 13), maar is toch nog positief.
- CoES of CustOmer Effort Score: de mate waarin de klant vindt zelf moeite te moeten doen. Deze score was in 2022 nog negatief (-3), maar is nu gestegen naar 6,5.

Soorten dienstverlening	2022	2023
Premie-aanvragen	86,21%	83,73%
Storingsbeheer	75,78%	71,90%
Prepaid	66,16%	70,79%
Aansluitingen	88,50%	84,69%
Studie & aanleg	75,00%	79,77%
Metering	94,31%	91,73%
Lokale productie	66,64%	71,20%
Totaal	78,94%	79,11%

Klantenbevraging

Via onze klantentevredenheidsbevraging leerden we dat onze klanten in 2023 het meest tevreden waren over de processen 'meteropname' (91,73%) en 'aansluitingen' (84,69%). Ook voor 'premies' zien we een hoge tevredenheidsscore (83,73%). Hierna overlopen we even per proces welke aandachtspunten we meenemen naar 2024.

Premie-aanvragen:

De tevredenheid daalt licht, en is te wijten aan een iets langere verwerkingstijd. We streven naar de goedkeuring van een premie-aanvraag binnen maximum drie maanden. We werken verder aan de vereenvoudiging van het proces.

Storingsbeheer:

De tevredenheid is gedaald door het grote aantal spanningsklachten decentrale productie, dus door de problematiek van de uitvallende omvormers. Voor alle ander types storingen noteren we 81% tevreden klanten. Vooral de Fluvius-medewerkers waarmee onze klanten in contact komen, worden zeer positief geëvalueerd.

Prepaid:

In juni 2023 introduceerden we Mijn Fluvius-Prepaid en Fluvius Prepaid App. Die zijn bij nieuwe klanten zeer positief onthaald. Bij bestaande klanten zorgde de omschakeling voor wat onzekerheid. We leggen de focus op voldoende info aanbieden en duidelijke opstartinstructies. En we houden waar mogelijk rekening met suggesties van de klant, zoals extra betalingsmogelijkheden aanbieden en/of een manier om een openstaand saldo proactiever op te volgen.

Aansluitingen:

Het aantal klanten dat de aanvraag zelf doet is gestegen. Het proces lijkt iets minder complex. Toch daalt de algemene tevredenheid licht. De termijn tussen de getekende offerte en de start van de werken kan korter. En we blijven inzetten op een heldere communicatie.

Studies en aanleg:

We zien een significante stijging van de tevredenheid. Hoewel de communicatie positiever wordt geëvalueerd, is er op dat vlak nog ruimte voor verbetering. Net zoals voor de afwerking en de beperking van overlast.

Metering:

We noteren opnieuw een zeer hoge tevredenheidsscore voor het proces Metering. De klant is zeer te spreken over de vriendelijkheid en de behulpzaamheid van de meteropnemers. Zelf meterstanden digitaal doorgeven lukt meestal goed. Moet de klant zelf een afspraak maken? Dan wenst de klant meer flexibiliteit en communicatie.

Lokale productie:

De tevredenheid is significant gestegen, met dank aan de kortere doorlooptijden voor de verwerking van de melding. Toch blijven we inzetten op nog kortere doorlooptijden. Het aanmeldingsproces blijft vrij complex. Daar gaan we voor vereenvoudiging.

Over alle processen heen, zien we een aantal aandachtspunten waarop we in 2024 zullen inzetten:

Zowel bij de ontwikkeling van nieuwe, als bij de optimalisering van bestaande digitale toepassingen moeten we meer rekening houden met het gebruiksgemak van de klant. Daarom zullen we de klant betrekken bij de evaluatie van bestaande en de ontwikkeling van nieuwe digitale toepassingen. Bovendien blijven we werken aan de verbetering van doorlooptijden. Moet de klant wachten? Dan bieden we duidelijke communicatie en houden we hem/haar op de hoogte van de stand van zaken van het dossier. En we blijven inzetten op vereenvoudiging van onze klantprocessen.

Omgaan met klachten

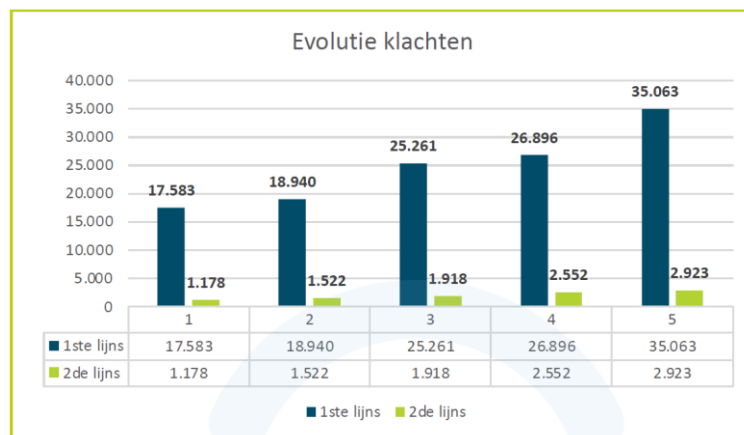
Bij Fluvius definiëren we een klacht als een uiting van ontevredenheid van een externe partij over Fluvius, haar dienstverlening en/of producten. We grijpen elke melding aan als een opportuniteit om onze producten, onze dienstverlening of onze processen te optimaliseren. Bij Fluvius streven we naar een hogere klantentevredenheid en klantenbinding door het klachtenbehandelingsproces klantgericht te maken. Het doel is niet alleen proactief handelen om klachten te vermijden, maar ook een klantgerichte aanpak van een klacht te realiseren. Zo kunnen we de negatieve ervaring voor de klant ombuigen naar een tevreden klant. Dit betekent dat we 'klant centraal' verder willen verankeren in de klachtenbehandeling en in het DNA van elke klachtenbehandelaar om zo de klantentevredenheid te verhogen, het aantal klachten te verminderen en onze werking efficiënter en effectiever te maken.

In 2023 kwam Fluvius meer tot bij onze klanten dan ooit. Zo namen we onder meer 1,4 miljoen meterstanden fysiek op, voerden we 150 000 aansluitings- of meterwerken uit, plaatsten we 3 miljoen digitale meters, hebben we meer dan 1,1 miljoen meter sleuf gegraven, ontvingen we 180 000 meldingen voor lokale productie, verwerkten we 100 000 premie-aanvragen. Meer klantencontacten betekent ook meer risico op klachten, zeker in de huidige digitale maatschappij.

Onze klanten kunnen via al onze klantenkanalen een klacht indienen. Die noemen we 'eerstelijnsklachten'. 52,10% van de initiële meldingen bereiken ons via ons telefonisch klantencontactcenter. Via de klachtentool op de website krijgen we 39,8% van de klachten. 6,5% van de klachten ontvangen we via e-mail. Wanneer een klant laat weten niet tevreden te zijn over de afhandeling van zijn oorspronkelijke klachten, noemen we dat een 'tweedelijnsklacht'.

In 2023 ontvingen we in totaal 35 063 effectieve eerstelijnsklachten en 2 923 tweedelijnsklachten. Dit is een stijging met respectievelijk 30,4% (8 167 eerstelijnsklachten) en 15% (371 tweedelijnsklachten). Het aantal klachten stijgt jaar na jaar. In 2023 stelden wij opnieuw een stijging vast: 46% meer eerstelijnsklachten en 24% meer tweedelijnsklachten.

De stijging is in absolute aantallen voornamelijk toegenomen in de domeinen 'Marktoperaties', 'Aansluitingen', 'Werken in de straat' en 'Storingen/Defecten'. In onze rol als leverancier merken we een grote daling. In 2022 steeg het aantal ontvangen klachten wegens het faillissement van enkele commerciële leveranciers, waarbij Fluvius optrad als noodleverancier. Het aantal geëscaleerde klachten en klachten die we ontvangen via overheidsinstanties zoals de Vlaamse Ombudsdienst, de Federale Ombudsdienst en de VREG, is gestegen met 15%. In absolute aantallen situeert deze stijging zich vooral bij de activiteit 'marktoperaties'. Klanten betwisten hun verbruiken of de werking van hun meters en gaan niet akkoord met het antwoord of de oplossing van de eerstelijns klachtenbehandeling.

Klantgerichte communicatie

In 2023 zetten we verder stappen naar een nog klantgerichtere communicatie. Daarbij werkten we aan pro-activiteit, relevantie en toegankelijkheid.

Selfservice en digitaal

Met een 'omnikanalenbeleid' communiceren we onze informatie en dienstverlening naar een brede doelgroep van klanten. **Selfservice** en **digitalisering** staan daarbij centraal: zo kan een groot deel van onze klanten 24/7 een beroep op ons doen.

Daarnaast blijven we ook niet-digitale klanten optimaal ondersteunen. We zetten in op de klantkanalenstrategie 'Avoid-Click-Call-Face'. Daarbij is een live klantcontact bij voorkeur niet nodig, bijvoorbeeld omdat het voor de klant duidelijk is, de klant online wordt geholpen of ons callcenter contacteert. Op die manier willen we de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk inzetten.

Klantkanalen

De [website van Fluvius](#) kreeg 8 691 681 bezoekers over de vloer in 2023. De [mini-site voor prepaid](#) kreeg 1 084 799 bezoekers in 2023, met een totaal van 174 632.

Bezoekersinformatie website:

Steeds meer klanten vinden de weg naar [Mijn Fluvius](#). Via deze online toepassing kunnen klanten zelf hun verbruik opvolgen, de datapoorten van hun digitale meter openen en sluiten, en [premies aanvragen](#). Het totaal aantal klanten dat een nieuw account registreerde, steeg in 2023 naar 2 640 461 (ten opzichte van 1 967 750 in 2022). Bovendien raadplegen deze klanten regelmatig Mijn Fluvius: in totaal telden we 9 732 698 sessies (ten opzichte van 5 834 296 in 2022), waarvan 3 316 394 unieke sessies. Daarbij klikken ze de tegel 'Verbruik' het vaakst aan (1,35 miljoen keer).

We behandelden 209 000 **contactformulieren** via de website.

Via onze '**direct messaging**' kanalen (WhatsApp, Facebook Messenger, Webchat, Twitter) registreerden we in totaal 31 000 klantenconversaties in 2023.

Fluvius doet aan 'social listening': wanneer klanten publiek vragen stellen over Fluvius op **sociale media**, formuleert een team van klantenadviseurs hierop een antwoord.

Klanten hebben ons het voorbije jaar ruim 2 417 000 keer **telefonisch** gecontacteerd. Dit is een daling van ongeveer 139 000 oproepen ten opzichte van 2022.

We telden 57 500 klantbezoeken in de veertien **klantenkantoren**. Een stijging van ongeveer 10 000 bezoeken ten opzichte van 2022. Onze klantenkantoren hebben ruime openingsuren en klanten kunnen er zonder afspraak terecht.

	per 31/12/2021	per 31/12/2022	per 31/12/2023
Klantencontacten			
Aantal bezoeken klantenkantoren (per jaar)	37 189	47 641	57 517
Aantal ontvangen contacten contactcenter	2 564 892	2 555 833	2 416 828
- <i>telefonisch</i>	2 258 366	2 287 618	2 177 048
- <i>via contactformulier</i>	208 469	235 906	208 838
- <i>via direct messaging (chat, whatsapp)</i>	98 057	32 309	30 942
Gemiddeld aantal bezoekers website per maand	661 460	806 692	732 846

Aantal bezoekers per applicatie

9.2.2 Zorgen voor netwerken

Fluvius is een netbedrijf. We leggen publieke netten aan voor elektriciteit, aardgas, openbare verlichting, riolering en warmte. Vervolgens geven we onze klanten toegang tot die publieke netten. En ten slotte verzorgen we dag en nacht de dienstverlening rond deze nutsvoorzieningen. De focus ligt daarbij op betrouwbaarheid en betaalbaarheid.

Betrouwbaarheid

Door onderbrekingen op laag- en op middenspanning kreeg een Fluvius-laagspanningsklant in 2023 gemiddeld 22 minuten en 25 seconden lang geen elektriciteit geleverd. Daarmee behoort Vlaanderen al jaren tot de absolute top in Europa. Zo leveren we een bijdrage aan het comfort van onze klanten.

Betaalbaarheid

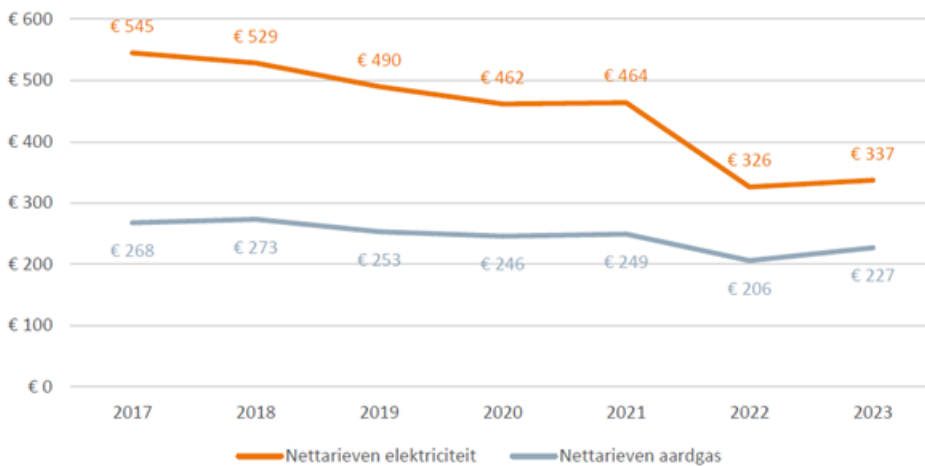
Sinds 1 januari 2023 worden de nettarieven voor elektriciteit anders aangerekend, via het 'capaciteitstarief'. Een deel van de netvergoeding wordt niet meer berekend enkel op de afgenomen kilowattuur per jaar, maar grotendeels op basis van hoe zwaar je het net belast. Dat gebeurt via het gemiddelde hoogste maandelijks kwartiervermogen, zeg maar de 'pieken' die een klant afneemt. Dat noemen we het capaciteitstarief.

Ook voor klanten die nog geen digitale meter hebben (de klassieke meter kan geen piekbelastingen meten), verandert de berekening voor de netvergoeding.

Grote bedrijven betalen al langer een deel van hun nettarieven voor elektriciteit met een capaciteitstarief. Ze moeten voortaan vooraf een inschatting maken van hun hoogste piekvermogen.

Een 'type-gezin' met een tweevoudige digitale meter, een elektriciteitsverbruik van 3 500 kWh per jaar en een gemiddelde maandpiek van 4,26 kW, betaalt gemiddeld 337 euro (inclusief btw) nettariaf in 2023. Dat is 11 euro of 3% meer dan in 2022. Een type-gezin met een aardgasverbruik van 17 000 kWh per jaar, betaalt in 2023 gemiddeld 227 euro (inclusief btw). Dat is 21 euro of 10% meer dan in 2022.

Dankzij de inspanningen van Fluvius op vlak van de beheersing van de nettarieven, zijn die de voorbije vijf jaar gemiddeld sterk gedaald, vooral in elektriciteit.

Figuur 1. Evolutie nettarieven gezin (elektriciteitsverbruik = 3.500 kWh en gemiddelde maandpiek = 4,26 kW; aardgasverbruik = 17.000 kWh – incl. btw)

Extra inspanningen voor energie- en klimaattransitie

De energie- en klimaattransitie dendert onverbiddelijk voort en Fluvius engageert zich om die maximaal te ondersteunen. Op 31 maart 2023 gaf de VREG [goedkeuring aan ons Investeringsplan 2023-2032](#). Voor de volgende editie van het Investeringsplan vraagt de VREG wel om een aantal zaken verder te verduidelijken, waaronder de concrete impact van de digitalisering op het netbeheer en een duidelijkere timing voor de uitrol van de 400V-netten.

Voor de periode 2024-2033 voorziet Fluvius vier miljard euro extra investeringen in de distributienetten voor elektriciteit, boven op de al geplande zeven miljard. Die extra middelen zijn nodig om aanpassingen, uitbreidingen en versterkingen aan 30 000 kilometer laagspanningsnet, 6 000 kilometer middenspanningsnet en 22 450 distributiecabines te voorzien. Het plan is noodzakelijk om het distributienet zo goed mogelijk voor te bereiden op de energietransitie en de stijgende elektrificatie van onze mobiliteit, verwarming, industrie en de verdere groei van hernieuwbare energie via onder meer zonnepanelen en windturbines. In het Investeringsplan staan de criteria die Fluvius gehanteerd heeft om tot deze aantallen en berekeningen te komen.

Slim netwerkbeheer

We blijven investeren in technisch geavanceerde manieren om onze netten in ‘real time’ op te volgen en zo flexibel mogelijk aan te sturen. Dankzij zo’n systeem kunnen we veel meer groene energie toelaten op onze bestaande netten, onze netbetrouwbaarheid hoog houden en een aantal zware netinvesteringen vermijden. Die digitalisering is cruciaal voor de [energietransitie](#).

Eind 2021 voltooiden we al de uitrol van het Distribution Management System (DMS), ons centrale slimme netwerkbeheersysteem voor heel Vlaanderen. Van daaruit kunnen we vandaag al ons volledige middenspanningsnet opvolgen en aansturen, maar ook onze aardgas- en warmtenetten, en pompstations voor riolering. We willen zo goed mogelijk kunnen inspelen op de energietransitie, en het daaraan gekoppelde stijgende elektriciteitsverbruik en de toenemende injectie. Daarom maken we ook alle nieuwe distributie- en klantencabines standaard uitleesbaar en aanstuurbaar via ons DMS, en gebruiken we de anonieme en geaggregeerde netwerkdata van de digitale meters.

Lokale productie in stijgende lijn: record voor zonnepanelen

Hoewel Fluvius niet verantwoordelijk is voor de productie van elektriciteit, spelen we toch een cruciale rol in de transitie naar meer duurzame, koolstofarme energie. We zorgen namelijk voor de aansluiting van decentrale (= lokale), vaak hernieuwbare, energiebronnen. Bovendien distribueren we die opgewekte elektriciteit via onze netten.

Het lokaal geïnstalleerde vermogen op onze netten neemt stelselmatig toe. In 2023 kwamen er [19 windmolens bij op het land](#) en werd er een vermogen van 1 047 MW aan zonnepanelen op de Vlaamse daken gelegd. Dat laatste is een stijging met 20 procent en een record.

Geïnstalleerd decentraal vermogen 2022 - 2023

	% 2022	kVA 2022	% 2023	kVA 2023
Zonnepanelen ≤ 10 kVA	39,9	3 155 303	43,1	3 958 785
Zonnepanelen > 10 kVA	20,0	1 580 097	21,4	1 964 348
Windturbines	18,7	1.476 472	16,9	1 556 416
Warmtekrachtkoppeling (WKK)	14,2	1 124 725	12,2	1 122 495
Bio-WKK	3,3	259 832	3	276 179
Biomassa	1,4	114 397	1,2	114 397
Andere	2,6	202 319	2,2	201.483
TOTAAL	100	7 913 145	100	9 194 103

Opvallende netwerkprojecten van Fluvius in 2023

- [Fluvius klaar voor grootste injectie groen gas bij BioBlue in Ieper.](#)

Fluvius deed alle voorbereidingswerken voor de grootste injectie van biomethaan in Vlaanderen. De onderneming BioBlue bouwde in Ieper een vergistingsinstallatie die organisch afval omzet in duurzaam biomethaan dat rechtstreeks op het gasnet wordt geïnjecteerd. Sinds vorige zomer kan de installatie op vol vermogen 2000 m³ biomethaan per uur leveren.

- [Fluvius versterkt elektriciteitsvoorziening Heuvelland en Mesen.](#)

Fluvius paste het transformatorstation (TS) van Bas-Warneton – op de Waals-Vlaamse grens - aan om de elektriciteitsvoorziening naar Heuvelland en Mesen te versterken en zo de ruime regio te ondersteunen bij de energietransitie.

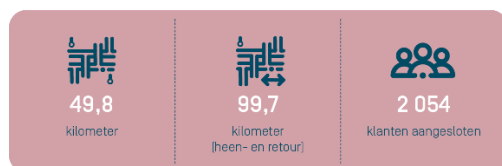
- [Belangrijke stap naar nieuw warmtenet voor 1 000 Wielsbeekse gezinnen.](#)

Fluvius onderzocht tijdens de tweede jaarhelft de haalbaarheid van het eerste warmtenet voor Wielsbeke. De Wielsbekenaren zouden zo fors kunnen besparen op hun energiefactuur en veel minder CO₂-uitstoten. Wordt vervolgd.

- Fluvius maakt elektriciteitsnet in Noorderkempen klaar voor energietransitie.**
 Fluvius maakt de Noorderkempen klaar voor de energietransitie en behoedt het elektriciteitsnet voor mogelijke overbelasting. Het netbedrijf legde in Hoogstraten een nieuwe elektriciteitskabel die de groene stroom van een nieuwe windturbine aan de oostzijde van de E19, vervoert naar het transformatorstation langs de Sint-Lenaartseweg, zo'n 7 km verderop. Fluvius zorgt ook voor extra stroomvoorziening voor onder andere een wamtekrachtcentrale in Meer en snellaadstations langs de E19.
- Fluvius zet grootste zonnedak op het net bij WDPort of Ghent in Evergem.**
 In de Gentse Noordzeehaven bouwde logistiek vastgoedspecialist WDP een gigantisch zonnedak met liefst 37 000 zonnepanelen op 150 000 vierkante meter: het grootste zonnenveld op één dak in Europa. Om de 25 megawattpiek aan zonnestroom op een correcte manier op het net te brengen, legde Fluvius een significante uitbreiding van zijn middenspanningsnetwerk aan.
- Slimme renovatie zorgt voor 63 duurzame sociale woningen in Bilzen.**
 Energieprimeur in Bilzen. Daar besliste woonmaatschappij Wonen in Limburg om 63 sociale woningen grondig te renoveren in plaats van een volledige sloop-en-heropbouw. Dankzij doorgedreven isolatie, zonnepanelen, slimme energietechnieken én groen gas uit de Kempen werden alle woningen zo veel sneller 100% duurzaam gemaakt, zonder dat de huurders hun woningen moeten verlaten.
- Herfststorm Ciarán veroorzaakt 2400 dringende interventies bij Fluvius.**
 Op 2 en 3 november 2023 trok herfststorm Ciarán over Vlaanderen. Die veroorzaakte heel wat omgevallen bomen en afgerukte elektriciteitsleidingen. Op 2 november en de daaropvolgende nacht moest Fluvius in totaal 2400 keer uitrukken. 300 techniekers stonden stand-by. Grote stroompannes of incidenten bleven gelukkig uit.
- De installatie van de digitale watermeters geraakt stilaan op kruissnelheid.**
 De komende jaren slaan de drie Vlaamse waterbedrijven Farys, De Watergroep en Pidpa de handen in elkaar met Fluvius voor de installatie van de digitale watermeter. Een gelijktijdige installatie van digitale meters (elektriciteit, gas en water) zorgt voor minder hinder bij de klanten. Bovendien zorgt de samenwerking met Fluvius ook voor een vlotte gegevensuitwisseling. De ambitie is dat tegen 2030 2,8 miljoen Vlaamse gezinnen een digitale watermeter hebben.
- 1 straatlamp op 4 is interactief.**
 Van de 1,2 miljoen straatlampen op ons grondgebied zijn er in oktober 2023 al 500 000 vervangen door ledlampen, waarvan 300 000 interactief zijn (of één op vier van het totale verlichtingspark). Intussen plaatsen we enkel nog interactieve openbare ledverlichting, niet alleen om meer energie te besparen, maar ook om lichthinder te beperken.

Warmtenetten: in de lift

Steeds meer lokale besturen gebruiken warmte als energiebron. Zo telden we eind 2023 in totaal 15 actieve warmtenetprojecten verdeeld over 11 Vlaamse steden en gemeenten. Goed voor 49,8 km (99,7 km heen- en retour) warmtenet, waarop 2 054 klanten zijn aangesloten.

Rol Fluvius: warmtenetten op publiek domein

We zetten voluit in op de maximale realisatie van het beschikbare potentieel aan warmtenetten in Vlaanderen. We stellen voor om de aanleg en het beheer van warmtenetten op het Vlaamse openbaar domein te reguleren, onder toezicht van een Vlaamse regulator. Het netwerk is in dat geval eigendom van de gemeente (of van een groep van gemeenten). Deze aanpak lost een aantal risico's en maatschappelijke vragen op.

Waar het kan, willen we de vrije markt maximaal laten spelen, zoals bij warmteproductie en -levering en ook bij de aanleg van warmtenetten op privéterrein.

Onze opvallendste warmteprojecten in 2023:

- **Warmtenet Antwerpen Noord: de haven**

Op 20 december 2022 werd symbolisch de [eerste buis van het Warmtenetwerk Antwerpen Noord aangelegd](#), dat wordt aangesloten op restwarmte van de draaitrommelovens van Indaver. Vanaf 2024 wordt de eerste industriële warmteafnemer erop aangesloten. Het transportnet van de warmteafnemer ligt er intussen (realisatie 2023), tot aan Luithagen. De officiële 'start' is op 28 februari 2024. Dan start Fluvius vanuit dit transportnet met de aanleg van een residentieel netwerk dat onder meer zo'n 3 200 sociale woningen van Woonhaven in de wijken Luchtbal en Rozemaai van warmte zal voorzien. Naast residentiele afnemers gaan we ook niet residentiele afnemers aansluiten o.a. in Luithagen.

- **Warmtenet Aalst: restwarmte Tereos**

De nieuwe appartementen en wooncomplexen die verrijzen aan de kaaien in Aalst, zullen verwarmd worden met de restwarmte van glucose- en zetmeelfabrikant Tereos. [Fluvius en Tereos hebben hiervoor, in samenwerking met de Stad Aalst, een 30-jarige overeenkomst gesloten](#). Ook met projectontwikkelaars Odebrecht en Groep Huyzentruyt sloot Fluvius een samenwerkingsovereenkomst af voor de levering van de bij Tereos afgenomen warmte. De eerste fase van de ontwikkeling (door projectontwikkelaar Odebrecht) op de kaaien is afgerond. Alle werkzaamheden omtrent de aanleg van het warmtenet en de nodige aansluitingen voor deze fase zijn ook reeds verwezenlijkt. Momenteel voorziet een tijdelijke warmtecentrale op de site de eerste bewoners reeds van warmte. In samenspraak met stad Aalst zal het aanleggen van de backbone richting Tereos starten in de loop van 2024.

- **Warmtenet Suikerpark in Veurne: chipsfabrikant PepsiCo**

In de loop van februari 2024 wordt de Pepsicolink in dienst genomen. Hiermee wordt de restwarmte van de chipsoven van PepsiCo gebruikt om de nieuwe woonwijk Suikerpark te

verwarmen. Het warmtenet is een gemeenschappelijke realisatie van de West-Vlaamse Intercommunale (WVI), Fluvius en Noven.

- In **Antwerpen** is er volop verder gewerkt aan de **Roadmap 2030**: binnen de verschillende warmteclusters worden concrete warmtetracés uitgetekend en wordt er vormgegeven aan een planning voor de aanleg.
- **Roeselare Roobaertpark**
In de loop van februari 2024 zal de restwarmte van verbrandingsoven MIROM de reeds op het warmtenet aangesloten woningen in de verkaveling Roobaertpark voorzien van warmte. Op termijn zullen 1000 woningen in de verkaveling van deze restwarmte kunnen genieten.
- **Menen**
Op basis van een positieve interne studie hebben we subsidies aangevraagd voor de eerste fase van het warmteproject te Menen. We verwachten om in 2024 dit project te verfijnen met alle partners en een doorstart te kunnen maken.
- **Kuurne/Harelbeke**
De werken in Kuurne en Harelbeke zijn volop bezig. Vorig jaar hebben we tal van extra meters net aangelegd en zijn de werken op enkele cruciale punten in het traject opgestart. In 2024 zullen we ook hier een grote stap zetten tot verwezenlijking van het volledige project met restwarmte vanuit IMOG voor alle afnemers.
- **Wielsbeke**
In Wielsbeke is een intentieverklaring voor het nieuwe warmtenet ondertekend, hiermee engageren netbeheerder Fluvius, de gemeente Wielsbeke, Groep Huyzentruyt en de groene energiecentrale A&U Energie zich om de piste van een warmtenet uitgebreid te onderzoeken en mogelijk te maken.

Naast de vele nieuwe warmteprojecten blijven we uiteraard ook de exploitatie van de al [operationele warmtenetten](#) ter harte nemen.

Waterbeheer: grootste rioolnetbeheerder van Vlaanderen

We willen een strategische rol spelen bij het Vlaamse waterbeheer. Door de krachten te bundelen met de gemeenten, [kan afvalwater nog beter worden gezuiverd](#).

86

Vlaamse steden en gemeenten kozen ervoor hun rioolnetbeheer aan ons toe te vertrouwen.

11 900

kilometer riool hebben we in totaal onder onze hoede. Daarmee zijn we de grootste rioolnetbeheerder van Vlaanderen.

Investing in het rioleringsnet

We willen het komende decennium ons budget voor riolering met meer dan de helft opkrikken. We verhogen het huidige gemiddelde budget van 80 miljoen euro vanaf 2024 naar 130 miljoen euro, en dat zeker tot 2033. Dat moet ons de nodige slagkracht geven om onze ambitieuze doelstellingen waar te maken. Die centen koppelen we aan een duidelijke roadmap die de belangrijkste stappen oplijst. Daarnaast richtte Fluvius een nieuwe afdeling op in de directie Netuitbating, om alle noodzakelijke investeringen en operationele taken te realiseren.

Blue Deal

We kampen in Vlaanderen afwisselend met watertekorten en -overlast. Het is tegelijk té nat en té droog. Onze natuur is sterk versnipperd, wat ook de ecosystemen onder druk zet.

Om die problemen structureel aan te pakken, lanceerde de Vlaamse regering in 2020 de Blue Deal. Dat is de verzamelnaam voor [een groot aantal projecten en initiatieven](#) die Fluvius ondersteunt, en die onder andere focussen op ontharding, vernatting, circulair watergebruik, verkoeling en vergroening.

9.2.3 Alle licht led

Vandaag is bijna 1 op 2 straatlantaarns (46%) in Vlaanderen al een ledverlichtingstoestel. Samen met onze aandeelhouders, de lokale besturen, zetten we volop in op de modernisering van de openbare verlichting (OV).

Systematisch vervangen door led

[Tegen eind 2028 vervangen we systematisch alle analoge OV-lampen door ledverlichtingstoestellen](#), zoals in het Vlaamse regeerakkoord staat. We ondertekenden daarvoor samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) en technologiefederatie Agoria een intentieverklaring.

Licht-als-een-dienst: versneld investeren in verledning

Sinds 2019 kunnen lokale besturen intekenen op ons aanbod '[licht-als-een-dienst](#)', waarbij lokale besturen een beroep kunnen doen op hun distributienetbeheerder voor de financiering van deze verledning en om verder ontzorgd te worden. In 2023 kozen opnieuw drie lokale besturen voor dit pakket 'OV 2.0'. Dat brengt het totaal op 274.

Daarmee zijn nu 91% van alle Vlaamse steden en gemeenten ingegaan op dit aanbod, dat tegemoet komt aan hun vraag naar financiële en technische ondersteuning bij de omschakeling naar led. We spelen zo ook in op de nood van lokale overheden aan interactieve en flexibel aanstuurbare verlichting en aan energiebesparing en CO2-reductie.

“Vandaag is bijna 1 op 2 straatlantaarns in Vlaanderen al een ledlamp”

9.2.4 Databeheer

Als onafhankelijke databeheerder stellen we heel wat data ter beschikking aan verschillende partijen in het energielandschap. Op die manier bouwen we voort aan een open, actieve en betrouwbare relatie met al

onze klanten, leveranciers en derden, lokale besturen en andere overheden, en onze regulatoren. Daarbij respecteren we steeds de privacywetgeving en besteden we veel aandacht aan datakwaliteit. We bieden op [onze website](#) heel wat datasets als open data aan en breiden dit aanbod stelselmatig uit. In 2023 maakten we werk van een visie over data die we wensen te realiseren tegen 2025. Hieronder lichten we de pijlers van deze visie kort toe.

Pijler 1 verwijst voor 2023 naar de data die we via de digitale meter ontsluiten naar Mijn.Fluvius.be en naar het gestegen aantal afnemers van onze data (APIs, dienstverleners,...).

In 2023 werd onder pijler 2 het capaciteitstarief ingevoerd. Daarnaast geldt voortaan ook de verplichting voor alle leveranciers om maandfacturatie aan te bieden. Naar aanleiding hiervan, zien we de aanvragen voor maandfacturatie stijgen. Klanten die dynamische tarieven wensen, hebben nood aan SMR3, die ze bij ons kunnen activeren. En ook de evolutie op de Flex-markt in 2023 kunnen we onder deze pijler thuisbrengen.

In 2023 was er ook een stijgende interesse in energiedelen. Dit hoort thuis onder pijler 3 van de Visie Data 2025.

Zoals hierboven beschreven, hechten we veel belang aan datakwaliteit, maar ook aan informatiebeheer als het gaat over het ontsluiten van open data. Deze initiatieven vallen onder de vierde pijler.

Alle processen in de markt - zoals nieuwe aansluitingen, leverancierswissels en meetregimes - zijn beschreven in de 'MIG' (Message Implementation Guide). Dat zijn de spelregels, die alle marktpelers en hun IT-systemen nauwgezet volgen. Vandaag werken we met de nieuwste versie MIG-6, om aan de veranderende verwachtingen van de energietransitie te voldoen.

De go-live van MIG-6 en CMS hebben voor enkele naweën gezorgd. De problematiek van de geblokkeerde EAN's is er ééntje van. Eind 2023 werden we nog altijd geconfronteerd met een kleine 4 000 EAN's die langdurig geblokkeerd zijn (ten opzichte van 6 000 000 EAN's waar het wel goed loopt). Samen met Atrias en de leveranciers werken we aan een oplossing, waarbij we de klant centraal stellen.

MIG6 zorgt in combinatie met nieuwe processen, voor een grote stap naar de marktwerking van de toekomst van de energiemarkt. Maar ook voor onze klanten zijn er nieuwe mogelijkheden:

- Klanten kunnen kiezen voor een maandfacturatie voor elektriciteit en gas. Zo zijn er eind 2023 al 115 766 contracten. Dat is een sterke stijging tegenover 2022, waar dit aantal 31 086 bedroeg.

- Klanten kunnen bij de energieleveranciers een ‘meetregime 3’ aanvragen, waarbij kwartierwaarden worden uitgewisseld en dynamische leveringscontracten mogelijk zijn. Op 31 december 2023 genieten 41 167 klanten van dit meetregime, ten opzichte van 11 555 in 2022.
- Klanten kunnen energie delen of verkopen aan andere aansluitpunten (EAN's). Eind 2023 telden we meer dan 7 700 klanten die aan een vorm van energiedelen deden. Een sterke stijging tegenover 2022, toen dit nog maar over 600 klanten ging.

Versnelde uitrol digitale meter

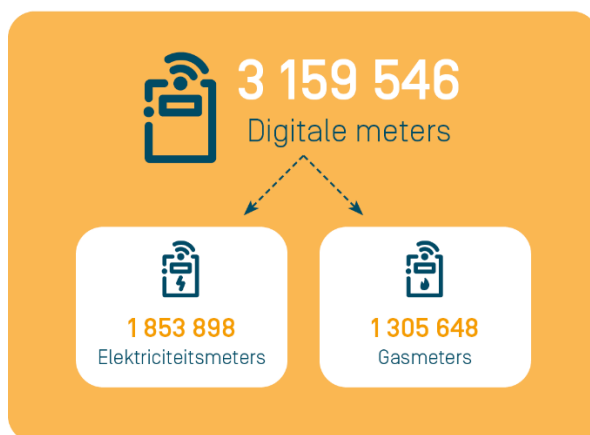
Op 10 november 2023 klokten we af op drie [miljoen geplaatste digitale meters in Vlaanderen](#), een toename van bijna één miljoen meters op jaarbasis. Ook op het vlak van marktaandeel was er eind 2023 een belangrijke mijlpaal, want sindsdien staan ze opgesteld bij minstens de helft van alle gezinnen in Vlaanderen.

In 2023 won de digitale meter duidelijk aan populariteit en draagvlak. Meer en meer Vlamingen gaan op zoek naar detailinformatie over hun energieverbruik. En velen ontdekken de nieuwe mogelijkheden, zoals de verkoop van zonnestroom, maar ook maandfacturatie en energiedelen.

Een ander belangrijk project in 2023 ging over de digitale watermeters. Na een succesvolle proeffase startte [de grootschalige uitrol van de digitale watermeter in Vlaanderen](#) in samenwerking met waterbedrijven Farys, Pidpa en De Watergroep.

Dankzij een intensieve samenwerking tussen de nutsbedrijven gebeurt de installatie van de digitale meter voor elektriciteit, gas en water gelijktijdig, via dezelfde aannemer. Daarnaast wordt de bestaande communicatietechnologie maximaal hergebruikt: de digitale watermeters worden - net als de gasmeters - gekoppeld aan onze digitale elektriciteitsmeter en kunnen zo met de buitenwereld communiceren.

Hoeveel digitale meters telt Vlaanderen eind 2023?

Mijn Fluvius: gratis online aan de slag met digitale verbruiksinfo

Met [Mijn Fluvius](#) kan elk gezin gratis en online zijn verbruiksinfo raadplegen en zo een beter zicht krijgen op zijn energieverbruik. De digitale meter stuurt de verbruiksgegevens naar Mijn Fluvius.

De digitale meter biedt Mijn Fluvius standaard de historie van de verbruiksinfo per dag aan, zowel voor elektriciteit, als voor gas. Klanten kunnen ook detailgegevens opvragen, per uur voor gas en per kwartier voor elektriciteit. Het gratis aanbod van die info is een belangrijke stap in de bewustwording en sensibilisering van elke Vlaming op het vlak van zuiniger, slimmer en groener energiegebruik.

Meer en meer gezinnen met een digitale meter gaan er ook actief mee aan de slag door hun gratis toegang tot Mijn Fluvius te activeren. Eind 2023 waren dat 653 000 gezinnen, goed voor 35% van alle gezinnen met een digitale elektriciteitsmeter. Liefst 141 189 gezinnen koppelden een apparaatje met een slimme app (maakjemeterslim.be) aan de gebruikerspoort van hun digitale meter. Zo kunnen ze hun energieverbruik bijna live opvolgen (per seconde voor elektriciteit en per kwartier voor gas).

9.2.5 Collectief voor duurzame wereld

In samenwerking met tal van partners stellen we onze expertise ten dienste van de maatschappij en dragen we bij tot een duurzame wereld. We gebruiken onze kennis en middelen als hefboom om de natuurlijke hulpbronnen van onze planeet (water, energie, ...) verstandig te gebruiken. Doel: meer hernieuwbare energie opwekken, de CO₂-uitstoot in Vlaanderen verminderen en mensen aanzetten tot rationeel energie- en waterverbruik.

99 000 premies

In 2021 besliste de Vlaamse regering om de inkomensgebonden renovatiepremie van Wonen Vlaanderen en de energiepremie van Fluvius samen te voegen tot één premie: 'Mijn VerbouwPremie'. Die kunnen klanten sinds 1 oktober 2022 aanvragen bij het uniek loket op www.mijnverbouwpremie.be. Investeren in energie-efficiëntie van een woning of gebouw is op lange termijn de beste remedie tegen energieprijzen die de pan uit swingen. Nu bouwmaterialen heel wat duurder geworden zijn, zijn premies meer dan ooit een welkome steun voor heel wat Vlamingen met renovatieplannen.

De Mijn VerbouwPremie richt zich tot acht categorieën van werken. Dat gaat van renovatie van dak, buitenmuur, buitenschrijnwerk, vloer, funderingen en de binnenruimte, tot technische installaties en toestellen voor hernieuwbare energie zoals warmtepomp, warmtepompboiler, of zonneboiler. De resterende energiepremie, zoals voor zonnepanelen, de EPC-labelpremie, sturing elektrische warmte, doe-het-zelf-dakisolatie, relighting, asbestverwijdering in combinatie met PV, of de retroactieve investeringspremie, blijven bij Fluvius en kunnen klanten nog altijd aanvragen via 'Mijn Fluvius'.

In 2023 werden in totaal 99 126 premie-aanvragen bij Fluvius ingediend. Dit is een kleine stijging met 2 932 aanvragen of 3 % in vergelijking met 2022).

- 95 370 premie-aanvragen voor woongebouwen, waarvan 95 249 online en nog slechts 121 op papier.
- 2 316 premie-aanvragen voor niet-woongebouwen, waarvan 2 298 online en slechts 18 op papier.
- 1 440 premies voor retroactieve investeringssteun ter compensatie van het wegvallen van de terugdraaiende teller bij bestaande productie-installaties.
- RAI-premie (= RA voor PV-installaties): 1 300 aanvragen woongebouwen en 20 aanvragen niet-woongebouwen
- RAE-premie (= RA voor andere productie-installaties): slechts één aanvraag woongebouwen
- RAW-premie (= RA voor warmtepompen in combinatie met een productie-installatie): 118 aanvragen woongebouwen + en één aanvraag niet-woongebouwen

Nieuwe campagne over BENOveren

Sinds 1 januari 2023 is er een renovatieverplichting voor wie een energieverblindende woning of appartement met EPC-label E of F koopt, erft of geschonken krijgt. Binnen de vijf jaar moet je je nieuwe

woont renoveren tot minimaal energieprestatielabel D. Om onze klanten hierover te informeren, startten we in het najaar van 2023 een nieuwe campagne op sociale media over [BENOveren](#).

Gratis online infosessie ‘Bespaar op je energiefactuur’

[Lokale besturen kunnen gratis ‘Energiefitsessies’ organiseren](#) over verschillende topics: van energiebesparing tot renovatiewerken. Wij organiseren die voor de inwoners op verzoek van de stad of gemeente.

Energiezorgplan voor openbare gebouwen

We helpen steden en gemeenten om de klimaatdoelstellingen van 2030 en 2050 te realiseren door hun gebouwen energiezuinig te maken:

- 36% van de lokale besturen deed een beroep op onze diensten
- 13 steden en gemeenten kregen van ons in 2023 een nieuw energiezorgplan
- 2 692 unieke gebruikers vonden ondertussen de weg naar ons energiemanagementplatform E-lyse
- 24% van de Vlaamse steden en gemeenten kregen onze ondersteuning bij hun energiebesparende projecten.

Deze cijfers liggen lager of zijn minder gestegen in 2023 dan in 2022 door de afbouw van ESCO.

9.2.6 Strijd tegen energiearmoede

Wie door betaalmoeilijkheden geen energiecontract meer krijgt van zijn commerciële leverancier, kan rechtstreeks bij ons terecht. Met een brede dienstverlening van opvolging en begeleiding proberen we er als sociale energieleverancier voor te zorgen dat deze klanten schuldenvrij worden en blijven. Het is de bedoeling dat ze op termijn weer de overstap maken naar een commerciële leverancier.

Maar we gaan nog verder en ondernemen actie om energiearmoede terug te dringen. Vanuit onze expertise kunnen we een bijdrage leveren, samen met een grote groep partners. Ook bij kwetsbare doelgroepen zetten we in op energie-efficiëntie door energiebewust gedrag en energiebesparende investeringen aan te moedigen.

Energiescans bij kansarme gezinnen

In 2023 voerden we 26 554 [energiescans](#) uit, waarbij kwetsbare gezinnen concrete tips krijgen over hoe ze hun energiefactuur kunnen verlagen. Tegelijkertijd deden we enkele kleine, energiebesparende ingrepen zoals ledlamp, spaardouchekop en tochtstrips. Als we dit aantal vergelijken met 2022, dan zien we een stijging. De oorzaak hiervan ligt voornamelijk bij de energiecrisis.

In 2023 gebruikte deze klantengroep 20 435 kortingsbonnen ter waarde van 150, 200 of 250 euro voor de aankoop van een energiezuinige koelkast, diepvriezer, wasmachine of droogkast. Hier zien we een daling in vergelijking met 2022, waar we toen een grote stormloop kenden.

Fluvius Prepaid

Als sociale leverancier hielpen we in 2023 zo’n 132 000 klanten die het financieel moeilijk hebben en niet langer bij hun commerciële leverancier terecht kunnen. We leveren energie tot ze weer een energiecontract

hebben gesloten bij een andere leverancier. Daarnaast bieden we hen ook inzicht in hun verbruik en voorkomen zo dat hun schulden verder oplopen.

Met de invoering van Prepaid begin 2021 contacteerden we de klant pas om een digitale meter te plaatsen als hij ook bij ons de energiefactuur niet betaalde. Sinds 1 juli 2022 mogen we voor elektriciteit meteen Prepaid activeren zodra de klant bij ons terechtkomt. Met deze nieuwe regeling voorkomen we dat wie het financieel al moeilijk heeft, nog meer schulden maakt. Eind 2023 telden we bijna 100 000 actieve Prepaid-meters.

Fraudebestrijding

Fraude detecteren is voor ons een ‘openbaredienstverplichting’, door de overheid voorgeschreven. We zetten al jaren in op fraudedetectie, ook in 2023. Het is maatschappelijk gezien belangrijk werk: fraude staat gelijk aan geld stelen van andere klanten. Ook voor de veiligheid van het elektriciteitsnet is het cruciaal.

In 2023 publiceerden we ons frauderapport van 2022. We vatten de opvallendste zaken hier samen:

- In 2022 vorderden we voor 9 121 102 euro aan minimumsteun terug. Belangrijk hierbij is dat van dit bedrag ongeveer 7,13 miljoen euro van twee klanten werd gevorderd. We schatten door de behandeling van deze 157 dossiers toekomstige uitbetalingen van 14 670 000 euro vermeden te hebben. We rekenden in totaal ook een fraudekost van 105 620 euro aan.
- Op basis van analyse van de EPB-databank met onze installatiegegevens, identificeerden we in 2021 in totaal 277 dossiers waarbij met de zonnepaneelinstallaties hoogst waarschijnlijk inbreuk is gepleegd op de EPB-regelgeving. In 2021 startten we de behandeling van 30 dossiers op. In 2022 werden nog acht van deze dossiers behandeld, nadat VEKA een regularisatiemogelijkheid had uitgewerkt. Dit lage aantal wordt verklaard door een verminderde prioriteit die aan deze dossiers werd gegeven om andere dossiers met een hoger frauderisico voorrang te geven.
- In het kader van laattijdige of niet aangemelde PV-installaties identificeerden en behandelden we in 2022 in totaal 352 dossiers, met een vordering van 97 344 euro aan achterstallig prosumementariaf. Bij deze vorderingen werd ook een administratieve kost van 11 700 euro gefactureerd. Fluvius maakt een onderscheid tussen zeer laattijdige meldingen en standaarddossiers, waarbij bepaalde termijnen door klanten licht overschreden worden. Die laatste zijn in de cijfers en bedragen niet meegenomen.
- In de loop van 2022 hebben we de samenwerking tussen de backoffice en de Energie-inspectie in het kader van de premiecontroles vereenvoudigd. Controles door de Energie-inspectie worden nu niet langer standaard als een fraudedossier bestempeld en de detectie en de correctie van fraude maakt mee deel uit van het standaardproces. Er werden enkele screenings opgezet op de data van de premies, maar er kon geen energiefraude aangetoond worden.
- In 2022 werden 283 dossiers meterfraude afgesloten voor een totaal geraamd bedrag van 7,25 miljoen euro. 1,31 miljoen euro werd effectief gerecupereerd. Dit bedrag is een samengesteld bedrag van gerechtelijke dossiers cannabisplantages en meterfraude. In het kader van de huidige conjunctuur merken we een daling van het recuperatiecijfer toegekend ten opzichte van het ontvangen bedrag.

9.3 Focus op verbinding

Als netbeheerder heeft en houdt Fluvius voeling met de Vlaamse samenleving. We spannen ons in om zorgzaam en maatschappelijk verantwoord met onze omgeving om te gaan. Daarbij denken we aan het

milieu en aan de vele sectoren, bedrijven en organisaties die bij onze werking betrokken zijn, van aannemers tot het onderwijs.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen zit sterk verweven in ons beleid. Zo dragen we ecologisch en sociaal bij tot de samenleving in het algemeen, en tot een aantal belanghebbende groeperingen in het bijzonder.

- Ecologisch project
- De goede doelen van Fluvius
- Onderwijs en opleiding

9.3.1 Ecologisch project

Op ecologisch vlak zijn we vooral actief op vlak van duurzame mobiliteit en een aantal [‘Green Deals’](#). Dat zijn vrijwillige overeenkomsten tussen (privé-)partners en de Vlaamse overheid om samen een bepaalde milieudoelstelling te halen. Op het gebied van duurzame mobiliteit trekken we vooral de kaart van elektrisch rijden, volgens het principe van Electric First.

Electric First: keuze voor duurzame mobiliteit

Sinds enkele jaren voeren we voor onze bedrijfswagens een [Electric First-beleid](#). We vervangen bestaande benzine- en dieselwagens door het meest ecologische alternatief dat op dat moment beschikbaar is. Voldoet een 100% elektrisch model qua rijbereik of laadvermogen? Dan is dat onze eerste keuze.

De afgelopen jaren vervingen we enkele honderden bedrijfswagens op benzine en diesel – inclusief leaseauto’s – door volledig elektrische wagens, plug-in hybridemodellen of aardgaswagens (CNG). De komende jaren vernieuwen we op die manier in totaal ongeveer 800 dienstvoertuigen. De keuze voor ‘zo groen mogelijk’ en ‘maximaal elektrisch’ betekent voor ons op termijn een besparing van meer dan 1 miljoen liter fossiele brandstof per jaar.

Voor onze salariswagens maakten we de overstap naar puur elektrische auto’s. Sinds 1 juli 2023 kunnen enkel nog elektrische salariswagens besteld worden. Daarnaast bieden we onze kaderleden voortaan de mogelijkheid om in te stappen in het mobiliteitsbudget.

Ook voor onze dienstvoertuigen hebben wij de eerste stappen gezet. Ons doel is om tegen 2030 25% CO₂ minder uit te stoten met onze bestel- en vrachtwagens en waar mogelijk een elektrisch alternatief aan te bieden. Daarbij houden we rekening met de functie en de taken van onze bestuurders en het marktaanbod. We werken aan een roadmap 2030 en elektrificeren een deel van onze dienstvoertuigen.

Cijfer in de kijker: 1 000 000, zoveel liter fossiele brandstof willen we besparen met de keuze voor duurzame mobiliteit.

Vanuit het vernieuwde model van afval- & circulair materialenbeheer, worden selectief projecten opgestart om (afval)materiaalstromen terug selectief in te zamelen voor verdere demontage en hogere herinzet als materiaal of grondstof. In samenwerking met aannemers en maatwerkbedrijven werd, op het élan van het kalenderjaar 2022, dit verder bestendigt in 2023.

Verwerken armaturen openbare verlichting (OV) via maatwerkbedrijf

Circulaire materialen kunnen een aantal keer hergebruikt en uiteindelijk op een milieuvriendelijke manier afgebroken worden. Een voorbeeld daarvan zijn oude OV-armaturen. Contractueel kregen we de

toestemming om de afvalstroom van oude lamparmaturen geleidelijk aan zelf te verwerken via het principe van circulaire economie.

Al in 2021 voerde het lokale maatwerkbedrijf W-Technics in Zele enkele piloottesten uit met de demontage van deze lamparmaturen. Dankzij een betere bronsortering zorgt het bedrijf voor een meer zuivere recycling en afvalstroom. Dit pilotproject kreeg zowel financieel als socio-ecologisch een positieve beoordeling en loopt intussen verder.

Het tonnage dat we via dit proces lieten demonteren in 2023 bedraagt 168 ton.

Demontage van samengestelde materialen

Ook voor andere samengestelde materialen, zoals laagspanningskasten en meter- en batterijopstellingen wordt deze werkwijze stelselmatig opgestart.

Circulaire verwerking van veiligheidsschoenen en laarzen

Circulaire verwerking van veiligheidsschoenen en laarzen verloopt via partner Circular Footwear Alliance. In 2023 werden zo 1800 schoenen ingezameld voor verdere verwerking.

Competence Center Duurzaamheid

Onze organisatie tekende een charter rond Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Daarbij laten we ons bij de aankoop van werkmaterialen, goederen, diensten en ICT onder meer leiden door de principes van maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI). Voorbeelden van die principes zijn duurzaamheid en sociale rechtvaardigheid. We screenen en beoordelen (kandidaat-)leveranciers op het vlak van ecologische en sociale aspecten. Bij de selectie en gunning in aankoopdossiers houden we waar mogelijk rekening met deze criteria.

Om dit aankoopbeleid in de praktijk om te zetten, richtten we een **Competence Center Duurzaamheid (CCD)** op. Daar verzamelen én delen we zoveel mogelijk kennis over duurzaamheid en hoe dit in een aankoopdossier te integreren. Zo schreven we een **praktische leidraad** die per fase van de aankoopprocedure handige tips en tricks meegeeft om duurzaamheid verder toe te passen. Ook adviseert het CCD collega's over bepaalde aankoopdossiers en organiseert het brainsessies over dit thema. Het CCD houdt rekening met deze 5 focusdomeinen:

- Positieve ecologische voetafdruk
- Lokale groei
- Respect voor arbeidsvoorwaarden
- Sociale economie
- Circulair inkopen

In 2022 mocht het CCD de MVO-coördinator van Fluvius verwelkomen als nieuw lid. Dit feit zorgt naast extra kennisdeling voor een versterkte connectie met de Fluvius MVO Board. Vanuit die bredere samenwerking verleende het CCD ook zijn medewerking aan opdrachten m.b.t. bijvoorbeeld EU Taxonomie en de Europese Investeringsbank.

De volgende jaren focussen we nog verder op deze thema's én op de [Sustainable Development Goals van de VN \(SDG's\)](#), namelijk duurzaam aankoopbeleid en de eigen CO₂-voetafdruk.

In 2023 hebben we ons MVO-engagement nog meer 'stroomopwaarts' verankerd in het Fluvius-aankoopbeleid. Zo neemt het CCD actief deel aan het Aankoop Planningsforum, waarbij aankoopdossiers

worden aangeduid die een substantiële impact kunnen hebben op onze MVO-ambities. In die pilootdossiers kunnen we bijvoorbeeld MVO-selectie- en gunningscriteria vastleggen in het sourcingstraject, of Ecovadis-scores meenemen in de uitvoeringsfase.

Dubbele materialiteitsbeoordeling CSRD

De nieuwe Europese Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) verplicht organisaties tot het uitvoeren van een dubbele materialiteitsbeoordeling als belangrijke eerste stap.

Via die aanpak bekijk je duurzaamheid vanuit twee perspectieven: de ‘impact’-materialiteit of hoe heeft een bedrijf impact op milieu en maatschappij; en daarnaast de ‘financiële’ materialiteit, waarbij bekeken wordt welke financiële impact duurzaamheidstopics op een bedrijf hebben.

Fluvius zal vanaf boekjaar 2024 zijn jaarverslag opmaken volgens de nieuwe CSRD-richtlijnen. Ontdek alvast het resultaat van onze [dubbele materialiteitsbeoordeling voor 2023](#), terwijl we onze inzet voor een duurzame toekomst voortzetten.

9.3.2 De goede doelen van Fluvius

Fluvius koos destijds twee goede doelen, waarmee een structurele samenwerking op lange termijn werd opgezet. Deze mooie samenwerking zetten we ook in 2023 verder. Er werden opnieuw acties georganiseerd voor de Voedselbanken en voor Kom op tegen Kanker. Het engagement van onze medewerkers en de synergiën die dit intern en met de goede doelen creëert, spelen een sleutelrol.

Voedselbanken: Fluvius gaat hart

In 2023 organiseerden we onze interne eindejaarscampagne onder de naam ‘Fluvius gaat hart’. Deze keer was het opzet om maaltijden te schenken aan de klanten van de Voedselbanken. Zo kon de fysieke en online inzameling van voedsel en producten door collega’s op veel bijval rekenen. Bovendien lieten de Fluvius-medewerkers hun warme hart spreken met gulle vrije giften. Additioneel konden we ook rekenen op een mooie gift uit de veiling van meubilair. Deze initiatieven leverden in totaal maar liefst 16 587 maaltijden op voor de Voedselbanken.

Kom op tegen Kanker

‘De 1 000 km voor Kom op tegen Kanker’ vond in 2023 rond het Hemelvaartsweekend plaats. Dankzij de Fluvius-collega’s die de ziel uit hun lijf fietsten, bedroeg ons aandeel daarin 77 000 euro. De 20 Fluvius-loppers deden daar in maart nog eens 12 500 euro bij. In totaal schonken alle Fluviusers samen 89 500 euro aan Kom op tegen Kanker.

“Blij dat wij vanuit Fluvius 16 587 maaltijden konden schenken aan de Voedselbanken en dat we in totaal 89 500 euro aan Kom op tegen Kanker konden doneren.”

Guy De Munck, verantwoordelijke Fluvius Goede Doelen

9.3.3 Onderwijs en opleiding

Omdat we veel belang hechten aan opleiding en ontwikkeling, werken we intensief samen met het onderwijsveld. Behalve stages bieden we ook duaal leren aan voor leerlingen uit specifieke richtingen. Op de jaarlijkse Spitsdagen maken de verschillende onderwijsspelers nader kennis met onze organisatie en elkaar. Daarnaast stellen we ons intern opleidingsaanbod ter beschikking van partners en aannemers.

Duaal leren

We organiseren een combinatie van opleiding en werkervaring in de vorm van duaal leren. Sinds het schooljaar 2018-2019 hebben we leerlingen van de richting Logistiek te gast. Voor het schooljaar 2021-2022 startten we een nieuw traject voor de richting Installateur Nutsvoorzieningen met 21 leerlingen. Die richting bieden we ook aan voor het schooljaar 2022-2023, met negen leerlingen bij Fluvius zelf en drie leerlingen bij een van onze aannemers.

Voor het schooljaar 2023 – 2024 zijn we gestart met negen leerlingen, waarvan vijf een werkplek vonden bij Fluvius en vier ondergebracht werden bij onze aannemers. Ter Info: Intussen zijn drie leerlingen helaas gestopt met de opleiding (Eén bij Fluvius en twee bij de aannemer).

In onze Fluvius Academy stomen we al onze techniekers klaar om distributienetten aan te leggen, te herstellen en te onderhouden en om klanten op deze netten aan te sluiten. De leerlingen die in het duale traject stappen, leren in de Fluvius Academy stap voor stap de knepen van het vak. Aansluitend passen ze de opgedane kennis in de praktijk toe onder het toezicht van ervaren techniekers.

Op stage

In het schooljaar 2022-2023 liepen 25 leerlingen uit het TSO stage, samen met 2 leerlingen uit technische bacheloropleidingen. Voor technische bacheloropleidingen zagen we dus een terugloop in 2022, terwijl dit net een heel interessant rekruteringskanaal blijkt te zijn. 2 op 3 bachelorstagiairs werd immers aangeworven, de voorbije 5 jaar.

Voor het schooljaar 2023-2024 hebben we dan ook ingezet op het verhogen van het aantal stages in technische graduaat en bacheloropleidingen en dat is ook gelukt! Er lopen dit jaar 10 technische graduaat- en bachelorstages, wat het hoogste aantal is in vijf jaar. Het aantal TSO-stages bleef ongeveer stabiel met 22 stagiairs in 2023-2024.

10 GRI-tabel

Code	Omschrijving	2021	2022	2023	Opmerking/Verwijzing
2-1	Organisatiegegevens	Fluvius System Operator Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle (Belgium) Algemeen bekend als Fluvius, of afgekort als Fluvius SO. Coöperatieve vennootschap (cv) - 100% van het kapitaal is via elf intergemeentelijke opdrachthoudende verenigingen in handen van de Vlaamse steden en gemeenten. Fluvius is actief in alle Vlaamse steden en gemeenten.			
2-2	Entiteiten opgenomen in de geconsolideerde rekeningen	Fluvius System Operator is de consoliderende entiteit. Werden geconsolideerd: De Stroomlijn, Atrias, Synductis. De geconsolideerde entiteiten zijn niet opgenomen in de MVO-rapportering.		Vanaf 1 juli 2023 is de consolidatiekring uitgebreid met Wyre Holding (vermogensmutatie, participatie van 33,2%).	zie Verslag van de Raad van Bestuur voor meer details
2-3	Verslagperiode	01.01.2021-31.12.2021 per kalenderjaar	01.01.2022-31.12.2022 per kalenderjaar	01.01.2023-31.12.2023 per kalenderjaar	
	Publicatiedatum	31.3.2022	31.3.2023	31.3.2024	
	Contactpunt voor vragen over het verslag	e-mail: investors@fluvius.be			
2-4	Herformuleringen van informatie	nihil			
2-5	Externe assurance	Controle door revisor op de aanwezigheid van de niet-financiële informatie, in toepassing van de wet van 3/9/2017. Bevindingen zijn opgenomen in het verslag van de revisor.			
2-6	Activiteiten, waardeketen en andere bedrijfsrelaties	Distributie van elektriciteit en gas; rioolbeheer; beheer van kabelTV-netten; databeheer; warmtenetten; openbare verlichting Klanten zijn huishoudens, KMO's, grote bedrijven en openbare besturen, uitsluitend in het Vlaams Gewest Fluvius integreert duurzaamheids- en MVO-criteria in de lastenboeken als uitsluitings- en gunningscriteria. Fluvius heeft zich aangesloten bij het Ecovadis-platform om duurzaamheidscriteria nog meer en dieper in de toeleveringsketen te integreren.		Op 1 juli 2023 heeft Fluvius de activiteit 'kabelTV-netten' overgedragen aan Wyre. In ruil voor deze inbreng verkreeg Fluvius een financiële participatie van 33,2% in het kapitaal van Wyre Holding (100% eigenaar van Wyre).	zie ook 308-1
	Schaal van de activiteiten	bedrijfsopbrengsten 1,84 miljard € / balanstotaal 6,50 miljard € / eigen vermogen 1,62 miljoen €	bedrijfsopbrengsten 2,01 miljard € / balanstotaal 6,89 miljard € / eigen vermogen 1,62 miljoen €	bedrijfsopbrengsten 2,51 miljard € / balanstotaal 8,80 miljard € / eigen vermogen 1,00 miljard €	volgens IFRS
	Significante veranderingen	nihil	nihil	zie hierboven over Wyre	Zie verslag van de Raad van Bestuur
2-7	Werknemers	4.780 personeelsleden (incl Fluvius OV: 5.497) contract onbepaalde duur: 4.509 - bepaalde duur: 246 - aandachtsgroepen en leerovereenkomsten: 25 M: 3.359 - V: 1.421 voltijds: 3.851 - deeltijds: 929	4.770 personeelsleden (incl Fluvius OV: 5.422) contract onbepaalde duur: 4.576 - bepaalde duur: 182 - aandachtsgroepen en leerovereenkomsten: 12 M: 3.351 - V: 1.419 voltijds: 3.828 - deeltijds: 942	5.042 personeelsleden (incl Fluvius OV: 5.667) contract onbepaalde duur: 4.815 - bepaalde duur: 218 - aandachtsgroepen en leerovereenkomsten: 9 M: 3.467 - V: 1.575 voltijds: 4.097 - deeltijds: 945	cijfers mbt Fluvius System Operator

2-8	Andere werkrachten	Fluvius doet een beroep op andere bedrijven voor een deel van zijn activiteiten, onder de vorm van dienstencontracten met afgesproken prestatieniveaus. Die bedrijven zetten daarvoor de nodige medewerkers in, maar de aantallen daarvan zijn niet vereist door of bekend bij Fluvius. Die medewerkers worden niet aangestuurd door Fluvius.		
2-9	Hoogste bestuursorganen en samenstelling	Alle aandeelhouders zijn vertegenwoordigd in de Algemene Aandeelhoudersvergadering. Hoogste bestuursorgaan is de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur wordt bijgestaan door het Auditcomité, het HR-Comité en het Strategisch Comité. Dagelijks bestuur van de onderneming berust bij Managementcomité. Voor specifieke MVO-thema's wordt het Managementcomité geadviseerd door een intern MVO Board.		Zie ook verslag van de Raad van Bestuur voor meer detailinfo.
2-10	Nominatie- en selectieproces/criteria voor het hoogste bestuursorgaan	De Algemene Aandeelhoudersvergadering benoemt de leden van de Raad van Bestuur op voordracht van de aandeelhouders. Inzake diversiteit van de bestuurders geldt een verplichte 2/3-1/3 regel.		
2-11	Voorzitter van het hoogste bestuursorgaan	Het voorzitterschap van de Raad van Bestuur en CEO zijn gescheiden functies.		
2-12	Rol van hoogste bestuursorgaan bij het toezicht over het beheer van impacten	<p>De Raad van Bestuur legt de missie, visie, strategie en de bedrijfsindicatoren vast. De uitvoering berust bij het Managementcomité.</p> <p>Zie de materialiteits- en urgentieanalyse op basis van een stakeholderbevraging (eind 2018, deels hernomen in 2020).</p> <p>Het risicobeheer is een onderdeel van het integrale risicobeheer dat door de Raad van Bestuur en het Auditcomité wordt bewaakt. Fluvius heeft een onafhankelijke dienst Interne Audit, die zijn bevindingen en aanbevelingen rechtstreeks aan de CEO en het Auditcomité/Raad van Bestuur rapporteert.</p>	<p>In 2023 is in samenwerking met relevante stakeholders een dubbele materialiteitsanalyse (DMA) uitgevoerd, conform de vereisten van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) en de European Sustainability Reporting Standard (ESRS). De DMA is goedgekeurd door het MVO-board op 30.8.2023 en geduid op het Managementcomité van 21.11.2023 en de Raad van Bestuur van 22.11.2023.</p>	<u>Eindrapport: dubbele materialiteitsanalyse 2023</u>
2-13	Bevoegdheidsdelegatie voor het beheer van impacten	<p>Duurzaamheidsbeleid is een onderdeel van de algemene exploitatie-opdracht van het management; MVO-Board coördineert en adviseert het MVO- en duurzaamheidsbeleid.</p> <p>Een MVO-coördinator is aangeduid.</p> <p>De algemene verantwoordelijkheid ligt bij het Managementcomité. De MVO Board wordt voorgezeten door de Secretaris-generaal (lid van het Managementcomité).</p>	<p>Duurzaamheidsbeleid is een onderdeel van de algemene exploitatie-opdracht van het management; MVO-Board coördineert en adviseert het MVO- en duurzaamheidsbeleid.</p> <p>Een MVO-coördinator is aangeduid.</p> <p>De algemene verantwoordelijkheid ligt bij het Managementcomité. De MVO Board wordt voorgezeten door het afdelingshoofd Corporate Finance die rapporteert aan de CFO.</p>	zie ook het MVO-charter en het Verslag van de Raad van Bestuur
2-14	Rol van hoogste bestuursorgaan in duurzaamheidsrapportering	De Raad van Bestuur keurt op voorstel van het Managementcomité het gecombineerd jaarlijks activiteitenverslag/MVO-rapport goed.		
2-15	Belangenconflicten	Het Corporate Governance Charter bevat uitdrukkelijke bepalingen over belangenconflicten. De energieregulator oefent als externe partij permanent toezicht uit.		
2-16	Communicatie over kritische bezorgdheden	Het Managementcomité rapporteert aan het Auditcomité/HR-comité en de Raad van Bestuur. Er werden tijdens de verslagperiode geen kritische bezorgdheden gemeld aan de Raad van Bestuur.		
2-17	Collectieve kennis van het hoogste bestuursorgaan	Bij de volledige hersamenstelling van de Raad van Bestuur, elke 6 jaar volgend op de gemeenteraadsverkiezingen, wordt aan de bestuursleden een grondige opleiding aangeboden.		
2-18	Evaluatie van het hoogste bestuursorgaan	Er vindt geen formele evaluatie plaats.		

2-19	Remuneratiebeleid	Zie remuneratieverslag in Verslag van de Raad van Bestuur Variabele remuneratie voor de leden van het Managementcomité is gebaseerd op een aantal KPI's op lange termijn.			
2-20	Proces voor bepalen van remuneratie	Het algemene remuneratiebeleid is gebaseerd op sectorale cao's met jaarlijkse detailrapportering aan het HR-Comité. CAO-90 voor kaderleden/bedienden laat toe een bonus toe te kennen i.f.v. het behalen van vooraf gedefinieerde objectieven. Er worden geen andere belanghebbenden betrokken bij het remuneratiebeleid.			
2-21	Jaarlijkse totale compensatieratio	Data niet beschikbaar			
2-22	Verklaring over de strategie voor duurzame ontwikkeling	zie Voorwoord van de Voorzitter van de Raad van Bestuur (jaarverslag)			
2-23	Beleidsengagementen	Missie, visie, strategie en waarden zijn geëxpliciteerd in documenten. Gedragsnormen zijn opgenomen in het Corporate Governance-charter, het Ethisch Charter, beiden herzien in juni 2021.	Bijkomend is de Gedragscode voor leveranciers gepubliceerd in december 2023		Zie bedrijfswebsite https://over.fluvius.be/nl/over-ons/onze-missie-visie-waarden-charters
2-24	Doorvertaling van beleidsengagementen	Beleidsengagementen (strategische engagementen) worden voor realisatie door projecten of de reguliere organisatie toegewezen aan een verantwoordelijke (directeur of senior manager), en opgevolgd door drie strategische stuurgroepen voor respectievelijk de domeinen Net&Systeem, Klant&Markt en Corporate&Medewerker.			
2-25	Processen om negatieve impact te remediëren	Klachten kunnen geïnitieerd worden bij het klantencontactcentrum van Fluvius of de Vlaamse Ombudsdienst voor Energie. Klachten worden tot tevredenheid afgehandeld in eerste lijn, of geëscaleerd naar een onafhankelijke tweede lijn.			
2-26	Mechanismen voor advies en bezorgdheden inzake ethiek	Het Ethisch Charter fungeert als gids voor ethisch gedrag. Onethisch gedrag kan gerapporteerd worden. Art. 25 van het Arbeidsreglement waarborgt een onafhankelijke en objectieve behandeling van meldingen van inbreuken. Een klokkenluidersprocedure en Deontologische cel voor de afhandeling van meldingen zijn ingericht als onderdeel van de implementatie van het nieuwe Ethisch Charter in 2021.			
2-27	Naleving van wet- en regelgeving	10 milieugerelateerde incidenten gemeld	12 milieugerelateerde incidenten gemeld	12 milieugerelateerde incidenten gemeld	Aantal 2023 wel degelijk gelijk aan 2022.
2-28	Lidmaatschap van verenigingen	Fluvius is o.a. lid van (1) federaal sectororganisme Synergrid, (2) E.DSO, de Europese associatie van distributienetoperatoren, (3) The Shift, Belgisch netwerk voor de transitie naar een duurzame samenleving en economie			
2-29	Aanpak van stakeholderbetrokkenheid	Identificatie en selectie van stakeholders is gebeurd n.a.v. de materialiteitsanalyse. De stakeholderbevraging (eind 2018) was een online enquête.	In 2023 is samen met relevante stakeholders een DMA uitgevoerd, conform de vereisten van de CSRD/ESRS. De DMA is goedgekeurd door het MVO-board op 30.8.2023 en geduid op het Managementcomité van 21.11, en de Raad van Bestuur van 22.11.		<u>Eindrapport: dubbele materialiteitsanalyse 2023</u>
2-30	Collectieve arbeidsovereenkomsten	100% van de werknemers valt onder de toepassing van collectieve arbeidsovereenkomsten.			
3-1	Proces voor bepaling van de materiële onderwerpen	De keuze en aflijning van de onderwerpen zijn hoofdzakelijk bepaald door de uitgestippelde bedrijfsstrategie en de elementen die uit de materialiteitsanalyse (2018) naar voren kwamen.	De materiële onderwerpen zijn bepaald volgens de DMA, beschreven in de CSRD/ESRS. Het gevolgde proces is beschreven in het eindrapport van de DMA.		<u>Eindrapport: dubbele materialiteitsanalyse 2023</u>

3-2	Lijst van materiële onderwerpen	Identificatie en selectie van materiële onderwerpen is gebeurd n.a.v. de materialiteitsanalyse (2018).		Uit de DMA bleken alle ESRS-topics materieel, tenzij E4 Biodiversiteit en ecosystemen. Daarnaast zijn twee entiteitsspecifieke onderwerpen materieel gebleken: - ES1 Netwerkbetrouwbaarheid - ES2 Slimme infrastructuur en data	<u>Eindrapport: dubbele materialiteitsanalyse 2023</u>
3-3	Beheer van materiële onderwerpen	Een materialiteitsanalyse werd uitgevoerd door Sustainalize in 2018. Een dubbele-materialiteitsanalyse is voorzien in 2023 om te voldoen aan de Corporate Sustainability Reporting Directive.		De DMA zal periodiek geactualiseerd worden, zoals voorgeschreven door de CSRD/ESRS.	
201-1	Directe economische waarden gegenereerd en gedistribueerd	Omzet: 1,84 miljard € / materialen & diensten: 1,20 miljard € / loonkost: 596 miljoen € / financiële kost: 125 miljoen €	Omzet: 2,01 miljard € / materialen & diensten: 1,34 miljard € / loonkost: 646 miljoen € / financiële kost: 124 miljoen €	Omzet: 2,51 miljard € / materialen & diensten: 1,73 miljard € / loonkost: 657 miljoen € / financiële kost: 191 miljoen €	volgens IFRS; meer details in de jaarrekeningen
201-2	Financiële implicaties en andere risico's en opportuniteiten ingevolge klimaatverandering	Fluvius heeft principieel beslist om het investeringsbeleid van de Fluvius Economische Groep volledig af te stemmen op het Vlaams Energie- & Klimaatplan.			
201-3	Te-bereiken-doel-verplichtingen en andere pensioenplannen				zie financiële verslaggeving
201-4	Financiële bijstand van de overheid	Geen bijstand van financieel materieel belang. Fluvius werkt in een gereguleerde omgeving.			
202-1	Ratio's van standaard beginwedge per geslacht in vergelijking met lokale minimumwedge	Data niet beschikbaar			
202-2	Deel van senior management uit lokale gemeenschap	100% (lokale gemeenschap is Vlaams Gewest)			
203-1	Infrastructuurinvesteringen en ondersteunde diensten	De onderneming investeert in opdracht van de aandeelhouders in de instandhouding, ontwikkeling, veiligheid en betrouwbaarheid van de infrastructuur voor de diverse nutsactiviteiten.			Voor meer financiële details over investeringen, zie financiële verslaggeving en verslag van de Raad van Bestuur.
		Bruto investeringen 2021 in infrastructuur en aanverwante: 1.109,9 miljoen €.	Bruto investeringen 2022 in infrastructuur en aanverwante: 1.198,2 miljoen €.	Bruto investeringen 2023 in infrastructuur en aanverwante: 1.411,6 miljoen €.	
203-2	Significante indirecte economische impact	De waardeproposities van Fluvius beschrijven hoe en op welke domeinen de onderneming een positieve impact wil realiseren op de Vlaamse samenleving. De Vlaamse lokale besturen worden door Fluvius ondersteund in hun streven naar energiebesparingen, energie-efficiëntie en het behalen van hun klimaatdoelstellingen.			
204-1	Aandeel van uitgaven bij lokale leveranciers	geen data beschikbaar			lokale markt = België
205-1	Activiteiten beoordeeld op risico's m.b.t. corruptie	100%, via lastenboeken			
205-2	Communicatie en training inzake anti-corruptiebeleid en -procedures	Ethisch Charter werd voorgesteld aan alle werknemers. Aankoopdienst voorziet specifieke opleiding/training voor zijn medewerkers.		Richtlijnen voor het Ethisch Charter, met dialoogstarters als hulpmiddel bij besprekingen binnen teams, zijn ter beschikking gesteld aan het personeel.	Zie bedrijfswebsite https://over.fluvius.be/nl/over-ons/onze-missie-visie-waarden-charters
205-3	Bevestigde incidenten van corruptie en genomen maatregelen	geen gevallen bekend	geen gevallen bekend	geen gevallen bekend	

206-1	Rechtszaken vanwege concurrentiebelemmerend gedrag, antikartel, en monopolistische praktijken	nihil	nihil	nihil	
301-1	Gebruikte materialen naar gewicht of volume	niet van toepassing			
301-2	Gerecycleerde gebruikte inputmaterialen	niet van toepassing			
301-3	Teruggenomen producten en hun verpakkingsmateriaal	niet van toepassing			
302-1	Energieverbruik binnen de organisatie	4.765 TJ	4.457 TJ	Nog geen data beschikbaar	Een eerste wedersamenstelling van informatie na de fusie Eandis-Infrax gaf 4.678 TJ als resultaat voor 2020.
302-2	Energieverbruik buiten de organisatie	data niet beschikbaar			
302-3	Energie-intensiteit	data niet beschikbaar			
302-4	Reductie van energieverbruik	als gevolg van de fusie tot Fluvius zijn er - als gevolg van verschillende methoden bij de ex-maatschappijen - op dit moment geen betrouwbare data ter beschikking			
302-5	Vermindering van de energiebehoeften van producten en diensten	niet van toepassing			
303-1	Interactie met water als gemeenschappelijk goed	niet van toepassing			
303-2	Beheer van lozingerelateerde impact op water	niet van toepassing			
304-1	Operationele sites in eigendom, lease, exploitatie of gelegen naast beschermde gebieden en gebieden met hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	niet van toepassing		Fluvius heeft geen operationele sites in of naastliggend aan dergelijke gebieden.	
304-2	Significante gevolgen van activiteiten, producten en diensten op biodiversiteit	Openbare verlichting kan een impact hebben op fauna. Fluvius doet onderzoek naar nieuwe technieken om deze impact maximaal te beperken. De veralgemeende installatie van led in openbare verlichting creëert meer mogelijkheden voor dimming en actieve uitschakeling, wat een positief effect heeft op de omgeving.		De DMA wees uit dat de impact van Fluvius op biodiversiteit niet materieel is. Voor de aanleg van infrastructuur in de nabijheid van beschermde gebieden of gebieden met een hoge biodiversiteitswaarde wordt voorafgaand een passende beoordeling of een inschatting opgemaakt. In functie daarvan worden bijkomende maatregelen getroffen	
304-3	Beschermde of herstelde habitats	niet van toepassing			

304-4	Op de rode lijst van IUCN vermelde soorten en soorten op nationale beschermingslijsten met habitats in gebied geïmpacteerd door bedrijfsactiviteiten	niet van toepassing			
305-1	Directe emissie van broeikasgassen (GHG scope 1)	237.665 ton CO ₂ eq	234.646 ton CO ₂ eq	Nog geen gegevens beschikbaar	Referentiejaar 2020 is herberekend volgens dezelfde methode als 2021 en 2022, met als resultaat 235.576 ton CO ₂ -eq. Vorige jaren rapporteerde Fluvius voor 2020 237.403 ton. De uitstoot betreft grotendeels aardgasemissies, en verder SF ₆ en CO ₂ .
305-2	Indirecte emissie van broeikasgassen (GHG scope 2)	167.495 ton CO ₂ eq, met emissiefactor 136 g CO ₂ /kWh elektriciteit	168.481 ton CO ₂ eq, met emissiefactor 146 g CO ₂ /kWh elektriciteit	Nog geen gegevens beschikbaar	Referentiejaar 2020 is herberekend volgens dezelfde methode als 2021 en 2022, met als emissiefactor 162 g CO ₂ /kWh elektriciteit en resultaat 197.993 ton CO ₂ -eq. Vorige jaren rapporteerde Fluvius voor 2020 155.314 ton. Bron voor de jaarlijkse emissiefactoren is de elektrische mix voor België van het Internationaal Energie-agentschap (IEA).
305-3	Andere indirecte emissies van broeikasgassen (GHG scope 3)	Geen gegevens beschikbaar.			
305-4	Broeikasgasemissie-intensiteit	Geen gegevens beschikbaar.			
305-5	Reductie van broeikasgasemissies	Geen gegevens beschikbaar.			
305-6	Emissie van ozonafbrekende stoffen	niet van toepassing			
305-7	NO _x , SO _x en andere significante luchtmissies	niet van toepassing			
306-1	Afvalproductie en significante, afvalgerelateerde impact	Fluvius zet maximaal in op gescheiden afvalstromen en recyclage.			
306-2	Beheer van significante afvalgerelateerde impact	Fluvius maakt werknemers en aannemers bewust van correct afvalbeheer, door afvalstromen regelmatig te inspecteren en erover te rapporteren. Uitgegraven grond wordt door erkende bedrijven (TOP: tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem) geanalyseerd, zo nodig gereinigd en dan opnieuw gebruikt. PCB-houdende transformatoren worden gecontroleerd verbrand met recuperatie van chloor. Residu na verbranding wordt gerecycleerd. Er zijn geen gegevens beschikbaar over volume of gewicht van de aparte fracties.			
306-3	Geproduceerd afval	Som van 306-4 en 306-5			
306-4	Niet-gestort afval	Grond: 551.000 ton Transformatoren en verwante apparatuur, niet-PCB houdend: 1.978 ton Andere fracties: 2.985 ton + 2.076 m ³	Grond: 463.000 ton Transformatoren en verwante apparatuur, niet-PCB-houdend: 552 ton Andere fracties: 2.414 ton + 2.911 m ³	Grond: 593.000 ton Transformatoren en verwante apparatuur, niet-PCB-houdend: 501 ton Andere fracties: 3.067 ton + 1.351 m ³	In 2022 en 2023 zijn meer transformatoren omgebouwd en opnieuw ingezet, in plaats van verschroot.

306-5	Gestort afval	Transformatoren, PCB houdend: 58 ton Andere fracties: 1.169 ton + 785 m ³	Transformatoren, PCB-houdend: 45 ton Andere fracties: 983 ton + 1.033 m ³	Transformatoren, PCB-houdend: 59 ton Andere fracties: 851 ton + 109 m ³	
308-1	Nieuwe leveranciers die werden gescreend op milieucriteria	verplichte uitsluitingsgronden: fraude, kinderarbeid, illegale tewerkstelling / facultatieve uitsluitingsgronden: schending van milieu-, arbeids- en sociaal recht / gelijkaardige bepalingen in lastenboeken / samenwerking met sociale inspecties / belangrijkste productleveranciers (80-tal leveranciers en 136 productievestigingen): inzage in CSR-beleid en regelmatige audits ter plaatse (2021: circa 28 bedrijfsbezoeken). Er hebben ook digitale leveranciersscreenings plaatsgevonden.	verplichte uitsluitingsgronden: fraude, kinderarbeid, illegale tewerkstelling / facultatieve uitsluitingsgronden: schending van milieu-, arbeids- en sociaal recht / gelijkaardige bepalingen in lastenboeken / samenwerking met sociale inspecties / belangrijkste productleveranciers (80-tal leveranciers en 136 productievestigingen): inzage in CSR-beleid en regelmatige audits ter plaatse (2022: circa 55 bedrijfsbezoeken). Er hebben ook digitale leveranciersscreenings plaatsgevonden.	verplichte uitsluitingsgronden: fraude, kinderarbeid, illegale tewerkstelling / facultatieve uitsluitingsgronden: schending van milieu-, arbeids- en sociaal recht / gelijkaardige bepalingen in lastenboeken / samenwerking met sociale inspecties / belangrijkste productleveranciers (80-tal leveranciers en 136 productievestigingen): inzage in CSR-beleid en regelmatige audits ter plaatse (2023: circa 70 bedrijfsbezoeken). Er hebben ook digitale leveranciersscreenings plaatsgevonden.	
308-2	Negatieve milieu-impact in de toeleveringsketen en ondernomen acties	Fluvius is sinds 2019 aangesloten bij Ecovadis om leveranciers te kunnen screenen.			
		45 key leveranciers en aannemers zijn bevraagd in Ecovadis-campagne 2021 waarvan 38 met positief gevolg. De campagne bestond uit evaluatie van nieuwe leveranciers en herevaluatie van de bestaande portfolio (campagne 2020).	20 key leveranciers en aannemers zijn bevraagd in Ecovadis-campagne 2022 waarvan 13 met positief gevolg. De campagne bestond uit evaluatie van nieuwe leveranciers en herevaluatie van de bestaande portfolio.	In 2023 hebben 52 leveranciers of aannemers een nieuwe scorekaart behaald of hun bestaande scorekaart laten herevalueren. Van de herevaluaties in de bestaande portfolio is 66% er op vooruitgegaan wat betreft duurzaamheid.	
401-1	Aanwervingen en werknemersrotatie	279 intreders (275 voltijds) / 252 uittredders (206 voltijds, 46 deeltijds)	275 intreders (270 voltijds) / 273 uittredders (230 voltijds, 43 deeltijds)	535 intreders (522 voltijds, 13 deeltijds) / 270 uittredders (222 voltijds, 48 deeltijds)	Zie ook Sociale Balans in financiële verslaggeving
401-2	Uitkeringen aan voltijdse medewerkers die niet beschikbaar zijn voor tijdelijke of deeltijdse medewerkers	Alle uitkeringen en voordelen voor voltijdse medewerkers zijn (pro rata) ook beschikbaar voor deeltijdse medewerkers.			
401-3	Geboorteverlof	3.640 dagen geboorteverlof (= 0,30% van totaal aantal presteerbare dagen)	3.069 dagen geboorteverlof (= 0,25% van totaal aantal presteerbare dagen)	2.827 dagen geboorteverlof (= 0,22% van totaal aantal presteerbare dagen)	Alle werknemers in geboorteverlof blijven in dienst, dus 100% retentie.
402-1	Minimale opzegtermijnen ivm operationele veranderingen	Volledig conform Belgische arbeidswetgeving - wanneer functies wegvallen door operationele wijzigingen, worden alle werknemers ingezet op andere functies binnen Fluvius.			
403-1	Managementsysteem voor Preventie en Bescherming op het werk	Preventie en bescherming op het werk is ingericht conform de Belgische arbeidswetgeving en de Collectieve Arbeidsovereenkomsten voor de sector van de gas- en elektriciteitsbedrijven in België. Alle werknemers, activiteiten en werkplekken zijn hierdoor afgedekt.			

403-2	Identificatie van gevaren, beoordeling van risico's en onderzoek van incidenten	<p>Het dynamisch welzijnszorgsysteem vormt de basis om de welzijnsrisico's binnen het bedrijf te beheersen. Dit zorgsysteem streeft voortdurende verbetering na zodat alle medewerkers tijdens de uitvoering van hun opdrachten zorg dragen voor de gezondheid en de veiligheid van zichzelf, van interne en externe collega's, klanten en andere betrokkenen.</p> <p>Een interne richtlijn beschrijft de aanpak rond de identificatie van gevaren, risicoanalyse en risicobeheersing, waardoor de organisatie haar welzijnsrisico's doorlopend kan identificeren, evalueren en beheersen.</p> <p>Alle ongevallen en incidenten worden gemeld en onderzocht. Het onderzoek gebeurt steeds in samenwerking tussen de interne preventiedienst en de hiërarchische lijn van de organisatie, met een adviserende rol van het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk. Ongevallen en incidenten met contractanten worden ook gemeld en onderzocht, dit in overleg tussen de preventiediensten van Fluvius en de contractant.</p>		
403-3	Diensten voor gezondheid op het werk	<p>Fluvius heeft een Interne Dienst voor Preventie en Bescherming (IDPB). Naast het vervullen van de wettelijke opdrachten ondersteunt de IDPB het management, de hiërarchische lijn en de werknemers bij de uitwerking, de programmatie, de uitvoering en de evaluatie van het welzijnsbeleid en de toepassing van de reglementaire bepalingen. Het identificatiedocument van de IDPB beschrijft in detail de structuur en werking van de preventiedienst.</p> <p>Voor opdrachten die de IDPB niet zelf kan uitvoeren doet zij beroep op een erkende Externe Dienst voor Preventie en Bescherming (EDPB). Deze opdrachten zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> * specifiek advies, risicoanalyse en ondersteuning op het vlak van gezondheid, hygiëne, ergonomie, toxicologie en psychosociale aspecten. * het gezondheidstoezicht op de werknemers van Fluvius verzorgen. <p>In kader van psychosociale aard wordt een interne opvolging voorzien door o.a. sociaal assistentes en vertrouwenspersonen; deze worden bijgestaan door een externe preventieadviseur psychosociale aspecten.</p>		
403-4	Werknemersparticipatie, -raadpleging en -communicatie over preventie en bescherming op het werk	<p>100% van de werknemers zijn vertegenwoordigd via verkozen Comités voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW), conform Belgische arbeidswetgeving. Recentste sociale verkiezingen hebben plaatsgehad op 19.11.2020. De eerstvolgende zijn gepland voor 23.5.2024.</p>		
403-5	Opleiding voor preventie en bescherming op het werk	<p>Een veiligheidsrapport met prestaties en aandachtspunten wordt besproken op het maandelijks overleg in alle teams.</p>		
403-6	Gezondheids promotie			
403-7	Preventie en reductie van impact op gezondheid en veiligheid door bedrijfsrelaties			
403-8	Werknemers beschermd door het managementsysteem voor preventie en bescherming op het werk	<p>Alle werknemers zijn beschermd. Aannemers aanwezig op Fluvius-werkplekken zijn beschermd door Belgische arbeidswetgeving en contractuele afspraken.</p>		
403-9	Arbeidsongevallen	<p>Arbeidsongevallen: frequentie: 4,79 / ernst: 0,13 / aantal verloren werkdagen: 1.052 / aantal arbeidsongevallen met werkverlet: 39 / geen arbeidsgerelateerde overlijdens</p> <p>Ziekte (niet werkgerelateerd): 64.522 ziektedagen</p>	<p>Arbeidsongevallen: frequentie: 6,33 / ernst: 0,16 / aantal verloren werkdagen: 1.297 / aantal arbeidsongevallen met werkverlet: 50 / geen arbeidsgerelateerde overlijdens</p> <p>Ziekte (niet werkgerelateerd): 71.162 ziektedagen</p>	<p>Arbeidsongevallen: frequentie: 4,09 / ernst: 0,07 / aantal verloren werkdagen: 600 / aantal arbeidsongevallen met werkverlet: 33 / geen arbeidsgerelateerde overlijdens</p> <p>Ziekte (niet werkgerelateerd): 73.475 ziektedagen</p>

403-10	Beroepsziekten	Fluvius inventariseert medewerkers met risico's voor blootstelling aan lood of asbest, maar de onderneming is van oordeel dat het hierbij niet gaat om een hoog risico op een beroepsziekte. Fluvius voert een actieve politiek van maximale risicobeperking.			
404-1	Gemiddeld aantal uren opleiding per jaar per werknemer	25,64 uur/werknemer	25,96 uur/werknemer	25,94 uur/werknemer	Zie ook Sociale Balans in de financiële verslaggeving
404-2	Programma's ter bevordering van werknemersvaardigheden en assistentieprogramma's bij overgangen	Vormen een onderdeel van het totale opleidingsaanbod.			
404-3	Percentage medewerkers dat regelmatig wordt ingelicht omtrent prestatie- en loopbaanontwikkeling	Alle medewerkers (directie, kader, uitvoerend) zijn betrokken bij performantiebeoordeling. Er is een breed aanbod aan loopbaanontwikkeling beschikbaar voor alle medewerkers.			
405-1	Diversiteit bij bestuursorganen en medewerkers	Qua diversiteit dragen we er zorg voor dat de diversiteit in de samenleving weerspiegeld wordt in de eigen onderneming. Voor de samenstelling van de Raad van Bestuur respecteert Fluvius de wettelijk voorgeschreven regel "minstens 1/3 van de bestuurders is van een ander geslacht dan de meerderheid der bestuurders".			
405-2	Verhouding van basissalaris en bezoldigingen van vrouwen t.o.v. mannen	(Resultaten pas beschikbaar na publicatie van het jaarverslag over 2022) Het salaris is op elk niveau volledig onafhankelijk van het geslacht van de medewerker. Het tweejaarlijks Loonkloofrapport (2021-2022) heeft aangetoond dat (1) genderneutraliteit gewaarborgd is, (2) dat enkel de categorie van de uitgevoerde taken de verloning bepaalt ('kwalificatiemethode') en (3) dat een actieplan niet aan de orde is. Het Loonkloofrapport werd uitvoerig besproken in de Ondernemingsraden van 28/3 en 25/4/2023.			
406-1	Incidenten van discriminatie en correctieve maatregelen	nihil	nihil	nihil	
407-1	Activiteiten en leveranciers met risico ivm recht op vrijheid van vereniging en collectieve overeenkomsten	geen eigen activiteiten met dergelijk risico			
408-1	Activiteiten en leveranciers met belangrijk risico op incidenten met kinderarbeid	geen eigen activiteiten met dergelijk risico			
409-1	Activiteiten en leveranciers met belangrijk risico op incidenten van dwangarbeid	geen eigen activiteiten met dergelijk risico			
410-1	Veiligheidspersoneel opgeleid in beleid of procedures rond mensenrechten	niet van toepassing			
411-1	Incidenten van inbreuken betreffende de rechten van inheemse bevolking	niet van toepassing			
412-1	Activiteiten die beoordeeld werden op mensenrechten of impact	niet van toepassing			
412-2	Personeelstraining over beleid en procedures rond mensenrechten	niet van toepassing			

412-3	Belangrijke investeringsovereenkomsten en contracten met clausules over mensenrechten of waarvoor mensenrechten werden gescreend	In administratieve lastenboeken worden voorwaarden opgelegd in overeenstemming met de normen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Kandidaat-leveranciers onderschrijven een Gedragscode, ook met betrekking tot hun (onder)aannemers, leveranciers en licentiehouders.	In administratieve lastenboeken worden voorwaarden opgelegd in overeenstemming met internationale conventies. Kandidaat-leveranciers onderschrijven een Gedragscode, ook met betrekking tot hun (onder)aannemers, leveranciers en licentiehouders. Eind 2023 is een geactualiseerde gedragscode gepubliceerd op Fluvius.be met expliciete referentie naar relevante internationale conventies.	Gedragscode voor leveranciers
413-1	Activiteiten met lokaal gemeenschapsengagement, impactbeoordeling en ontwikkelingsprogramma's	Fluvius is een actieve partner van de Vlaamse lokale besturen (alle steden en gemeenten). Zie Verslag van de Raad Bestuur en Activiteitenverslag.		
413-2	Activiteiten met een significante reële en potentiële negatieve impact op lokale gemeenschappen	niet van toepassing	De DMA lijst 1 reële en 1 potentiële negatieve impact, maar geen van beiden is materieel of significant. Er zijn ook 5 positieve impacten, waarvan 3 materieel.	Eindrapport: dubbele materialiteitsanalyse 2023
414-1	Nieuwe leveranciers die werden gescreend op sociale criteria	Fluvius integreert maximaal en binnen de perken van de wetgeving op de overheidsopdrachten sociale criteria in zijn lastenboeken.		
414-2	Negatieve sociale impact in de toeleveringsketen en ondernomen acties	Zie 308-2 voor acties naar de toeleveringsketen. Fluvius heeft geen activiteiten met risico's zoals bedoeld onder 407-1, 408-1 en 409-1.		
415-1	Political contributions	nihil		
416-1	Beoordeling van gezondheids- en veiligheidsimpact van producten- en dienstencategorieën	Fluvius is zich bewust van de potentiële gevaren van elektriciteit en aardgas. Daarom streeft de onderneming intern naar een volwaardige veiligheidscultuur. Extern worden alle nodige veiligheidsmaatregelen getroffen.		
416-2	Incidenten van niet-naleving inzake gevolgen voor gezondheid en veiligheid van producten en diensten	nihil	nihil	nihil
417-1	Vereisten inzake product- en dienstinformatie en labeling	niet van toepassing		
417-2	Incidenten van niet-naleving inzake product- en dienstinformatie en labeling	niet van toepassing		
417-3	Incidenten van niet-naleving inzake marketingcommunicatie	geen incidenten gemeld	geen incidenten gemeld	geen incidenten gemeld
418-1	Gegronde klachten over inbreuken op de privacy van klanten en het kwijtraken van klantgegevens	nihil	2 (vorig jaar werd hiervoor foutief "nihil" gerapporteerd)	1

FLUVIUS SYSTEM OPERATOR GROEP

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING IFRS

Jaareinde 31 december 2023

Inhoud

FINANCIËLE OVERZICHTEN	135
Geconsolideerde winst- en verliesrekening.....	135
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten.....	136
Geconsolideerde balans.....	137
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen.....	138
Geconsolideerd kasstroomoverzicht.....	139
TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	140
1 Informatie over de onderneming.....	140
2 Samenvatting van de belangrijkste opname- en waarderingsregels.....	141
2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis.....	141
2.2 Consolidatiecriteria.....	141
2.3 Belangrijkste waarderingsregels.....	142
2.4 Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2023.....	147
2.5 Gebruik van ramingen en veronderstellingen.....	147
2.6 Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn.....	150
2.7 Gesegmenteerde informatie.....	150
RESULTATEN VAN HET JAAR	151
3 Bedrijfsopbrengsten.....	151
4 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen.....	152
5 Diensten en diverse goederen.....	152
6 Personeelsbeloningen.....	154
7 Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijzigingen in voorzieningen.....	154
8 Financiële resultaten.....	155
9 Belastingen op het resultaat.....	156
ACTIVA	157
10 Immateriële activa.....	157
11 Materiële vaste activa.....	158
12 Gebruiksrecht en leaseverplichtingen.....	159
13 Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen.....	161
14 Overige beleggingen.....	164
15 Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen.....	164
16 Afgeleide financiële instrumenten.....	164
17 Lange- en kortetermijnvorderingen, andere.....	165
18 Voorraden.....	166
19 Handels- en overige vorderingen, vorderingen cashpoolactiviteiten.....	166
20 Geldmiddelen en kasequivalenten.....	167
PASSIVA	168
21 Eigen Vermogen.....	168
22 Leningen op lange en korte termijn.....	171
23 Voorzieningen voor personeelsbeloningen.....	175
24 Handelsschulden en overige schulden, schulden cashpoolactiviteiten en actuele belastingverplichtingen.....	184
FINANCIËLE INSTRUMENTEN	186
25 Financiële instrumenten: risico's en reële waarde.....	186
ANDERE INFORMATIE	193
26 Verbonden partijen.....	193
27 Verplichtingen en onzekerheden.....	195
28 Gebeurtenissen na balansdatum.....	196
29 Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie.....	197
INFORMATIE MET BETREKKING TOT DE MOEDERVENNOOTSCHAP	198
VERSLAG VAN DE COMMISSARIS	199

Financiële Overzichten

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(In duizenden EUR)	Toelichting	2023	2022
Bedrijfsopbrengsten	3	2.505.752	2.011.644
Opbrengsten uit contracten met klanten		2.373.350	1.943.672
Overige operationele bedrijfsopbrengsten		132.381	67.972
Geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden		21	0
Bedrijfskosten		-2.407.287	-1.999.662
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	4	-324.198	-253.907
Diensten en diverse goederen	5	-1.410.200	-1.083.894
Personeelsbeloningen	6	-656.913	-645.989
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen	7	-12.595	-14.032
Overige operationele bedrijfskosten		-3.381	-1.840
Bedrijfswinst		98.465	11.982
Financiële baten	8	160.121	119.430
Financiële lasten	8	-191.345	-124.182
Aandeel in de winst (verlies) van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	13	10.178	0
Winst vóór belastingen		77.419	7.230
Belastingen op het resultaat	9	-8.916	-7.230
Winst over de verslagperiode		68.503	0

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	Toelichting	2023	2022
Winst over de verslagperiode		68.503	0
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen			
Elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening			
Actuariële winsten (verliezen) op voorzieningen voor personeelsbeloningen	23	-1.713	51.815
Actuariële winsten (verliezen) restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	23	1.713	-51.815
Netto elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening		0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode		68.503	0

Geconsolideerde balans

(In duizenden EUR)	Toelichting	2023	2022
Vaste activa		7.860.695	5.324.371
Immateriële activa	10	97	429
Materiële vaste activa	11	1.529	1.928
Gebruiksrecht activa	12	34.739	24.774
Investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	13	960.110	17
Overige beleggingen	14, 25	889	863
Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	15	153.342	154.869
Afgeleide financiële instrumenten	16, 25	0	704
Langtermijnvorderingen, andere	17, 25	6.709.989	5.140.787
Vlottende activa		943.691	1.565.396
Voorraden	18	190.475	163.720
Korttermijnvorderingen, andere	17, 25	18.107	700.000
Handels- en overige vorderingen	18, 25	416.744	333.702
Vorderingen cashpoolactiviteiten	19, 25	256.740	277.027
Actuele belastingvorderingen	9, 25	20	0
Geldmiddelen en kasequivalenten	20, 25	61.605	79.144
Activa aangehouden voor verkoop	18	0	11.803
TOTAAL ACTIVA		8.804.386	6.889.767
EIGEN VERMOGEN	21	1.002.482	1.617
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap		1.002.382	1.517
Inbreng buiten kapitaal, reserves en ingehouden winsten		1.002.382	1.517
Minderheidsbelangen		100	100
VERPLICHTINGEN		7.801.904	6.888.150
Langlopende verplichtingen		6.744.442	5.277.248
Leningen en overige financieringsverplichtingen	22, 25	6.564.501	5.105.241
Leaseverplichtingen	12, 25	26.498	17.138
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	23	153.342	154.869
Afgeleide financiële instrumenten	16, 25	101	0
Kortlopende verplichtingen		1.057.462	1.610.902
Leningen en overige financieringsverplichtingen	22, 25	528.500	1.053.036
Leaseverplichtingen	12, 25	9.164	8.601
Handels- en overige schulden	24, 25	429.532	399.994
Schulden cashpoolactiviteiten	19, 25	86.647	146.235
Actuele belastingverplichtingen	9, 25	3.619	3.036
TOTAAL PASSIVA		8.804.386	6.889.767

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(In duizenden EUR)	Inbreng buiten kapitaal	Reserves	Ingehouden winsten	Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeel- houders van de vennootschap	Minder- heidsbe- langen	Totaal
Totaal op 1 januari 2022	1.284	213	20	1.517	100	1.617
Resultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Niet-gerealiseerde resultaten	0	0	0	0	0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Totaal op 31 december 2022	1.284	213	20	1.517	100	1.617
Totaal op 1 januari 2023	1.284	213	20	1.517	100	1.617
Resultaat over de verslagperiode	0	0	68.503	68.503	0	68.503
Niet-gerealiseerde resultaten	0	0	0	0	0	0
Uitgifte eigen vermogen	496.483	526.625	0	1.023.108	0	1.023.108
Dotatie (afname) aan reserves	127	-22.370	22.243	0	0	0
Dividenden	0	0	-90.746	-90.746	0	-90.746
Stijging (daling) van eigen vermogen	496.610	504.255	0	1.000.865	0	1.000.865
Totaal op 31 december 2023	497.894	504.468	20	1.002.382	100	1.002.482

* Verdere informatie werd opgenomen in de toelichtingen 'Eigen vermogen'.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(In duizenden EUR)	Toelichting	2023	2022
Resultaat over de verslagperiode		68.503	0
Afschrijvingen immateriële activa	7, 10	332	629
Afschrijvingen materiële vaste activa en gebruiksrecht activa	7, 11	11.246	12.490
Mutatie voorzieningen (terugname -; toevoeging +)	7	0	-1.321
Waardevermindering op vlottende activa (terugname -; toevoeging +)	7, 25	1.017	2.234
Min-/meerwaarde op realisatie handelsvorderingen		1.600	1.185
Netto financieringslasten		30.420	9.588
Aandeel in de winst (verlies) van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	13	-10.178	0
Waardering naar reële waarde afgeleide financiële instrumenten	16	804	-4.836
Winst en verlies op vaste activa	3, 13	-59.573	-7
Belastingkosten	9	8.916	7.230
Mutatie voorraden	18	-28.620	-34.407
Mutatie handels- en overige vorderingen		-67.144	27.843
Mutatie handels- en overige schulden		5.996	56.638
Mutatie personeelsbeloningen		0	1.321
Betaalde financiële lasten		-148.572	-106.674
Ontvangen financiële baten		133.476	101.444
Financiële korting op inkomende facturen		314	183
Betaalde winstbelastingen	9	-8.379	-6.499
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		-59.842	67.041
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa		9	7
Verwerving van immateriële activa		0	-70
Verwerving van materiële vaste activa		-476	-380
Ontvangsten (verwerving) langetermijnvorderingen		-99	11
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-566	-432
Aflossing van leningen	22	-753.500	-503.500
Opgenomen leningen	22	32.000	349.650
Uitgifte obligatieleningen/leningen	22	1.427.225	695.381
Betaling van leaseverplichtingen	12	-11.676	-12.884
Mutatie financiële kortetermijnschulden	22	225.000	-160.120
Mutatie cashpool	19	-13.434	132.496
Verstreking van langetermijnleningen	17	-1.472.000	-1.051.392
Terugbetaling verstrekte langetermijnleningen	17	700.000	500.000
Betaalde dividenden	21	-90.746	0
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		42.869	-50.369
Netto beweging geldmiddelen		-17.539	16.240
Geldmiddelen en kasequivalenten - begin van de verslagperiode	20	79.144	62.904
Geldmiddelen en kasequivalenten - einde van de verslagperiode	20	61.605	79.144

* De rubriek 'Winst en verlies op vaste activa' betreft in 2023 voornamelijk de verkoop van 2,1% van aandelen in Wyre bv.

Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

1 Informatie over de onderneming

Fluvius System Operator cv, afgekort Fluvius, is een coöperatieve vennootschap (cv), gevestigd in België, Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle en ingeschreven in het ondernemingsregister van Gent (afdeling Gent) onder het nummer 0477.445.084.

De geconsolideerde jaarrekening van Fluvius System Operator Groep voor de periode die werd afgesloten op 31 december 2023 bevat de informatie van de moederonderneming Fluvius System Operator cv en haar dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen - De Stroomlijn cv, Wyre Holding bv (zie toelichting 'Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen'), Atrias cv en Synductis cv. Samen vormen ze de 'Groep'.

Fluvius System Operator is het **onafhankelijk multi-utilitybedrijf** dat instaat voor de exploitatie van de distributienetten voor elektriciteit en aardgas; de ontwikkeling, de exploitatie, het gebruik en het onderhoud van andere leidinggebonden nutsvoorzieningen zoals riolering, water, openbare verlichting, openbare elektronische communicatienetwerken, warmte; dataverkeer; het beheer van warmte- en koudeopslag; het uitoefenen van nevenactiviteiten waaronder het beheer van (strategische) participaties; het beheer en de opname van de meters en het beheer van het toegangsregister. De onderneming voert taken uit als sociale energieleverancier; en geeft ondersteuning aan haar aandeelhouders, de lokale besturen in Vlaanderen.

Fluvius voert deze taken uit in opdracht en voor rekening van haar **aandeelhouders**, elf intergemeentelijke samenwerkingsverbanden ('intercommunales') die **'opdrachthoudende verenigingen'** of kortweg OV's zijn: Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, PBE, Riobra en Sibelgas. De netinfrastructuur van elektriciteit, aardgas en andere nutsvoorzieningen blijft eigendom van de OV's. De OV's die actief zijn in de distributie van elektriciteit en aardgas, zijn de houders van de erkenning als netbeheerder voor elektriciteits- en gasdistributie uitgereikt door de Vlaamse energieregulator VREG.

Fluvius is in alle steden en gemeenten van Vlaanderen (België) actief.

De onderneming voert haar exploitatietaken uit **aan kostprijs** zonder enige commerciële marge aan te rekenen aan voornamelijk de OV's. Dat betekent dat alle kosten worden doorgerekend volgens afgesproken toewijzingsregels. Elke maand factureert Fluvius System Operator cv elk van de OV's voor de geleverde operationele diensten. Het resultaat van de Groep is hierdoor zonder winst of verlies, met uitzondering voor de participatie in Wyre Holding bv voor de activiteit openbare elektronische communicatienetwerken.

De aandeelhouders van Fluvius System Operator cv vormen samen met de Groep, Fluvius OV en Interkabel Vlaanderen cv (tot en met juni 2023) de **'Fluvius Economische Groep'**, die eveneens haar IFRS-resultaten publiceert.

De Vlaamse energieregulator VREG verleende toestemming aan de distributienetbeheerders voor energie Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, PBE en Sibelgas om een beroep te doen op de diensten van Fluvius System Operator als **werkmaatschappij** voor elektriciteit en gas. Deze toestemming geldt respectievelijk tot 25 september 2026 (electriciteit) en 14 oktober 2027 (gas). De term distributienetbeheerder (DNB) slaat op OV's die de gereguleerde activiteiten voor distributie van elektriciteit en/of gas verzorgen, onder toezicht van de VREG.

Het Energiedecreet bepaalt dat iedere OV een beroep kan doen op slechts één werkmaatschappij.

Alle OV's van de 'Fluvius Economische Groep' hebben hiervoor Fluvius System Operator cv gekozen die zijn opdrachten kan vervullen met eigen personeel en via detachering een beroep kan doen op statutair (vastbenoemd) personeel.

Op 1 april 2019 werd het voltallige contractueel personeel van de ex-Infrax OV's en van ex-Integan overgenomen door Fluvius System Operator cv. Om de detachering via één onderneming te laten verlopen werd het voltallige statutair personeel van de ex-Infrax OV's en van ex-Integan ondergebracht in Fluvius OV.

De Groep stelde gedurende 2023 gemiddeld 5.167 **personen** tewerk en doet een beroep, via detachering op gemiddeld 664 personen van Fluvius OV.

Fluvius heeft gekozen voor een **rating** bij het ratingagentschap 'Moody's Investors Service Ltd.' (Moody's) en besloten om niet langer actief een rating na te streven bij 'Creditreform Rating AG' (Creditreform). Verdere informatie werd opgenomen in de toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'.

Voor meer informatie bezoek onze website www.fluvius.be

Dit financieel verslag voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 werd op 27 maart 2024 goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

2. Samenvatting van de belangrijkste opname- en waarderingsregels

2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals gepubliceerd door de International Accounting Standards Board (IASB) en goedgekeurd door de Europese Unie. De Groep heeft geen enkele nieuwe IFRS Standaard, die pas na 2023 moet worden toegepast, vroegtijdig geadopteerd.

De geconsolideerde jaarrekening werd uitgedrukt in duizenden euro, zijnde de functionele valuta en de presentatievaluta van de Groep. Ze werd opgesteld in de veronderstelling dat de bedrijfsvoering wordt verdergezet en volgens de historische kostprijsmethode tenzij anders vermeld.

2.2 Consolidatiecriteria

De geconsolideerde jaarrekening omvat alle dochterondernemingen waarover de Groep zeggenschap heeft. Zeggenschap bestaat wanneer de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van de entiteit te sturen teneinde voordelen te verkrijgen uit haar activiteiten. Dergelijke zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien de moederonderneming, direct of indirect, houder is van meer dan de helft van de stemrechten van de entiteit. Het bestaan en effect van potentiële stemrechten die op dat moment uitoefenbaar of converteerbaar zijn, worden in overweging genomen bij de beoordeling of de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van een andere entiteit te sturen.

Dochterondernemingen worden volledig geconsolideerd vanaf de datum waarop de Groep feitelijk zeggenschap verkrijgt tot de datum waarop de zeggenschap eindigt.

Investerings in geassocieerde deelnemingen zijn ondernemingen waarin een invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het financieel en operationeel beleid, maar waarover geen

controle is. Er is een weerlegbare veronderstelling dat er een invloed van betekenis wordt uitgeoefend wanneer direct of indirect 20% of meer van de stemgerechtigde aandelen wordt aangehouden.

Joint ventures zijn ondernemingen waarover een gezamenlijke controle wordt uitgeoefend. Deze investeringen worden verwerkt in de consolidatie volgens de vermogensmutatiemethode vanaf de datum waarop de invloed van betekenis of de gezamenlijke controle begint tot de datum waarop dit eindigt.

De financiële verslaggeving van de dochterondernemingen, investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures wordt opgesteld voor hetzelfde boekjaar als dat van de moederonderneming, gebruikmakend van dezelfde boekhoudprincipes. De transacties tussen de dochterondernemingen van de Groep, balansposten en niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen de Groep worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen in de netto activa van de geconsolideerde dochterondernemingen worden in het eigen vermogen afzonderlijk van het eigen vermogen van de moedermaatschappij opgenomen. Minderheidsbelangen bestaan uit het bedrag van die belangen op de overnamedatum van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de minderheid in de wijzigingen in het eigen vermogen sinds de datum van de bedrijfscombinatie. De gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten worden toegewezen aan de groepsbelangen en minderheidsbelangen zelfs indien dit zou resulteren in negatieve minderheidsbelangen.

Een lijst van de ondernemingen van de Groep is opgenomen in de toelichting 'Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie'.

2.3 Belangrijkste waarderingsregels

De toegepaste waarderingsregels zijn consistent met de principes van vorige boekjaren.

a) Opbrengsten en kosten

Opbrengsten uit contracten met klanten

De voornaamste opbrengstestroom van de Groep resulteert uit de *doorrekening van kosten aan opdrachthoudende verenigingen* in het kader van haar hoofdopdracht.

De opbrengsten uit de doorrekening van deze kosten aan de opdrachthoudende verenigingen worden erkend op het moment dat de kosten worden gemaakt. De gemaakte kosten worden via maandelijkse beheersvergoedingen doorgerekend aan de opdrachthoudende verenigingen, zijnde de aandeelhouders.

De opbrengstestroom uit de *facturatie werken derden* omvat diverse uitgevoerde werken voor derden voor investeringswerken en exploitatiewerken.

De opbrengsten uit facturatie werken voor derden worden gewaardeerd op basis van de vergoeding waar de Groep verwacht recht op te hebben in het contract. De Groep boekt opbrengsten zodra de prestatieverplichtingen zijn nagekomen, namelijk wanneer de controle overgedragen wordt aan de klant. Specifiek volgt de opbrengsterkenning het vijfstappenmodel. Stap 1 in dit model is de identificatie van de contracten met de klant; stap 2 de identificatie van de prestatieverplichtingen in de contracten; stap 3 de bepaling van de transactieprijs; stap 4 de toerekening van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen en stap 5 opbrengsterkenning wanneer de prestatieverplichtingen zijn nagekomen.

Overige operationele bedrijfsopbrengsten

De overige operationele opbrengsten omvatten diverse recuperaties voor diensten en de recuperatie van algemene kosten. Voor de verlening van diensten worden opbrengsten

opgenomen op het ogenblik dat de producten geleverd worden aan de klant, de klant de producten heeft aanvaard en de inbaarheid van de gerelateerde vorderingen redelijkerwijze verzekerd is.

Financiële baten

De *financiële baten* omvatten voornamelijk intresten gerealiseerd uit het doorlenen van gelden afkomstig van de obligatieleningen; European Investment Bank leningen en uit de cashpoolactiviteiten. Die intresten worden geboekt wanneer ze verworven zijn en worden opgenomen over de periode waarop ze betrekking hebben (rekening houdend met de effectieve rentevoet van het actief), tenzij er twijfel bestaat over de invorderbaarheid.

b) Kosten

Kosten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin ze zich voordoen.

De *financiële lasten* omvatten voornamelijk intresten van leningen, berekend volgens de effectieve rentevoetmethode, en bankkosten. Alle intresten en andere gemaakte kosten in verband met financiële transacties zoals indekkingsopties worden als financiële kosten geboekt wanneer ze zich voordoen.

c) Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd aan historische kostprijs verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen. De historische kostprijs omvat de initiële aankoopprijs vermeerderd met rechtstreeks toerekenbare kosten om het actief operationeel te maken zoals beoogd door het management.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden maandelijks ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode vanaf de maand volgend op de ingebruikname. De afschrijvingen worden berekend over de verwachte economische gebruiksduur van ieder onderdeel van het materieel vast actief en ieder jaar worden de afschrijvingen op hun redelijkheid beoordeeld.

De verwachte gebruiksduur en afschrijvingsmethode worden ieder boekjaar herbekeken en indien nodig prospectief aangepast.

De jaarlijkse afschrijvingspercentages van materiële vaste activa op basis van de verwachte gebruiksduur zijn als volgt:

<u>Installaties, machines en uitrusting</u>	
Gereedschappen en machines	10,00%
<u>Meubilair en rollend materieel</u>	
Meubilair	10,00%
Kantoomateriaal	20,00%
Hardware	20,00% en 33,33%
<u>Overige</u>	
Inrichtingskosten gehuurde gebouwen	11,12%

Kosten voor herstelling en instandhouding die de toekomstige economische voordelen niet vergroten, worden als lasten in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor de materiële vaste activa wordt op elke balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zou kunnen zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, moet de realiseerbare waarde van het actief worden geschat.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden direct opgenomen in de winst- en verliesrekening.

d) Leasing

Gebruiksrecht activa

De jaarlijkse afschrijvingspercentages van leasing zijn als volgt:

Gebouwen	11,11% tot 33,33%
Installaties, machines en uitrustingen	20,00%
Meubilair en rollend materieel	20,00%

Leaseverplichtingen

Leaseovereenkomsten op korte termijn en leasing van activa met een lage waarde

De Groep past de vrijstelling voor de erkenning van huurovereenkomsten op korte termijn toe op de huurovereenkomsten met een huurtermijn van 12 maanden of minder vanaf de ingangsdatum en die geen aankoopoptie bevatten. Eveneens wordt de vrijstelling toegepast voor activa met een lage waarde van minder dan 5.000 euro.

Leasebetalingen op korte termijn lease en lease van activa met een lage waarde worden niet op de balans geactiveerd, maar als een huurkost ten laste genomen gedurende de leaseperiode.

e) Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De investeringen in een joint venture en een geassocieerde deelneming worden volgens de vermogensmutatiemethode opgenomen en aanvankelijk aan kostprijs gewaardeerd. De boekwaarde van de investeringen wordt aangepast om rekening te houden met wijzigingen sinds de overnamedatum in het aandeel van de Groep in de netto activa van de joint venture of geassocieerde deelneming.

Het aandeel van de Groep in de resultaten van een joint venture en een geassocieerde deelneming wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening van de Groep en wordt gerapporteerd op het item "Aandeel in de winst (verlies) van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures". Dit aandeel in het resultaat is geen onderdeel van de bedrijfswinst en vertegenwoordigt de winst/verlies over de verslagperiode van de joint venture en geassocieerde deelneming.

f) Voorraden

De voorraden bevatten enkel grond- en hulpstoffen.

De kosten van voorraden omvatten alle inkoopkosten en andere kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen.

Voorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde die wordt bepaald aan de hand van de methode van het voortschrijdend gewogen gemiddelde.

Een waardevermindering wordt toegepast op voorraadartikelen die, gezien hun verouderde staat, niet meer voor exploitatie bruikbaar zijn of waarvan de geraamde verkoopwaarde lager ligt dan de boekwaarde. Indien voorraadartikelen meer dan één jaar niet gebruikt worden, wordt een waardevermindering van 100,00 % toegepast. Deze waardeverminderingen worden opgenomen als last in de winst- en verliesrekening.

g) Handels- en overige vorderingen

De vorderingen worden geboekt aan hun geamortiseerde kostprijs.

De Groep heeft een relatief laag risico voor wat betreft facturen aan opdrachthoudende verenigingen omwille van de steun die zij genieten van de Vlaamse Overheid. Deze vorderingen bevatten geen financieringscomponent. Voor deze vorderingen en de lange- en kortetermijnvorderingen op de opdrachthoudende verenigingen wordt een alternatieve aanpak ('alternative approach') gehanteerd om tot een eventuele afwaardering te komen. Hierbij wordt de kans geëvalueerd dat de tegenpartij - waarop de vordering betrekking heeft - in gebreke blijft, en wordt vermenigvuldigd met het mogelijke niet-recupereerbare verlies. Dit percentage wordt toegepast op de uitstaande vorderingen om tot een eventuele afwaardering te komen.

Voor de externe klantengroep wordt een provisie voor dubieuze debiteuren aangelegd op basis van de verwachte toekomstige verliezen en dit vanop het moment dat de vordering ontstaat. De Groep past de vereenvoudigde aanpak toe (simplified approach, levensduur verwachte kredietverliezen) voor de berekening van de verwachte kredietverliezen (ECL – Expected Credit Losses). Vorderingen waarvoor het risico op niet inning hoger ligt, worden op hun volledige looptijd geanalyseerd.

De waardeverminderingen worden opgenomen als last in de winst- en verliesrekening.

h) Activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

De Groep classificeert activa en groepen activa die worden afgestoten als aangehouden voor verkoop indien hun boekwaarde hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie en niet door het voortgezette gebruik ervan. Activa en groepen activa die worden afgestoten, geclassificeerd als aangehouden voor verkoop, worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van hun boekwaarde en hun reële waarde minus verkoopkosten.

Aan de criteria voor classificatie als aangehouden voor verkoop wordt alleen geacht te zijn voldaan wanneer de verkoop zeer waarschijnlijk is, en het actief of de groep activa die wordt afgestoten in zijn huidige staat onmiddellijk beschikbaar is voor verkoop. Uit de acties die nodig zijn om de verkoop te voltooien moet blijken dat het onwaarschijnlijk is dat er belangrijke wijzigingen in de verkoop zullen worden aangebracht of dat de beslissing tot verkoop zal worden ingetrokken. Het management moet zich verbinden tot het plan om het actief te verkopen en de verkoop moet naar verwachting binnen één jaar na de datum van de classificatie worden afgerond.

Activa en verplichtingen geclassificeerd als aangehouden voor verkoop worden afzonderlijk gepresenteerd als kortlopende posten in de balans.

i) Leningen

Opgenomen rentedragende leningen worden initieel opgenomen tegen reële waarde verminderd met toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden rentedragende leningen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij het verschil tussen de kostprijs en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen over de looptijd van de lening.

j) Personeelsbeloningen

Pensioenregelingen en andere vergoedingen toegekend na uitdiensttreding

De bijdragen voor toegezegde-bijdragenregelingen worden ten laste van het resultaat opgenomen op het moment dat ze verschuldigd zijn. De voorziening voor toegezegde-bijdragenpensioenplannen wordt gewaardeerd volgens de Projected Unit Credit (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premie met een variabele rendementsgarantie. Voor het O.F.P. Eerbel wordt het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie

van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd aangezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit. Het in de balans opgenomen bedrag is het verschil tussen deze voorziening en de reële waarde van de fondsbeleggingen.

De verplichtingen van de Groep betreffende de toegezegd-pensioenregelingen en de kosten die eruit voortvloeien, worden gewaardeerd op basis van de PUC-methode. Het in de balans opgenomen bedrag vertegenwoordigt het verschil van de contante waarde van de omschreven pensioenverplichtingen (Defined Benefit Obligation) en de reële waarde van fondsbeleggingen. Herwaardering omvat actuariële winst en verlies en het rendement op fondsbeleggingen (exclusief intrest) die direct worden opgenomen in de balans als winst of last in de periode waarin ze zich voordoen. Ze worden opgenomen in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten, die niet kunnen worden verplaatst naar de winst- en verliesrekening. Pensioenkosten van verstreken diensttijd worden opgenomen in de winst- en verliesrekening gedurende de periode waarin de wijziging van het pensioenplan plaatsvond. Netto rentekosten worden berekend op de netto personeelsverplichtingen door toepassing van de disconteringsvoet bij het begin van de periode. Het bedrag in de winst- en verliesrekening bestaat uit de pensioenkosten (de aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten, pensioenkosten van verstreken diensttijd, actuariële winst of verlies op andere langetermijnpersoneelsbeloningen alsook eventuele inperkingen en afwikkelingen) en de netto rentekosten. De Groep rapporteert de eerste twee kosten in de winst- en verliesrekening op de lijn Personeelsbeloningen en Andere financiële resultaten.

Andere langetermijnpersoneelsbeloningen bevatten afscheids- en jubileumpremies en overgedragen verlof- of overuren.

Deze voordelen worden op dezelfde wijze behandeld als pensioenregelingen, doch de actuariële winsten en verliezen worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Alle personeelsbeloningen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkende actuaris.

Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen

Een restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen wordt opgenomen als een actief aangezien het absoluut zeker is dat een andere partij (de aandeelhouders, opdrachthoudende verenigingen) alle verplichtingen overneemt die betrekking hebben op de personeelsrechten van het in dienst zijnde of gepensioneerd personeel van de onderneming.

De restitutierechten worden bijgevolg opgenomen aan dezelfde waarde als de opgenomen voorzieningen voor personeelsbeloningen (i.e. reële waarde). De aanpassingen in de periode als gevolg van veranderingen in de veronderstellingen of ervaringsaanpassingen worden alle opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten alsook deze aanpassingen voor de restitutierechten.

k) Afgeleide financiële instrumenten

De Groep maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (Interest Rate Swaps - IRS) om de renterisico's af te dekken die voortvloeien uit haar financieringsactiviteit. De afgeleide financiële instrumenten worden bij een eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. De winst of het verlies uit fluctuaties van de reële waarde wordt onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening. De reële waarde van de renteswaps is het geschatte bedrag dat de Groep zou ontvangen of betalen om de swap op balansdatum te beëindigen, waarbij rekening is gehouden met de actuele rente, de waarde van de optie en de kredietwaardigheid van de tegenpartij van de swap. De Groep past geen hedge accounting toe.

l) Handels- en overige schulden

Handels- en overige schulden worden initieel gewaardeerd aan hun reële waarde en na eerste opname aan hun geamortiseerde kostprijs.

m) Belastingen

De *verschuldigde belastingen* bevatten de verwachte belastingverplichting op het belastbaar inkomen van het jaar en aanpassingen aan de belastingschulden van vorige jaren. Voor de berekening van de belastingen op het belastbaar inkomen van het jaar worden de op het ogenblik van afsluiting van kracht zijnde belastingtarieven (of belastingtarieven waarvan het wetgevingsproces materieel werd afgesloten) gebruikt.

De *belastingen op het resultaat* van het boekjaar omvatten de verschuldigde belastinglast. De belasting op het resultaat wordt geboekt in de winst- en verliesrekening. De courante belastinglasten zijn de verwachte belastingschulden op het belastbaar inkomen van het jaar, gebaseerd op belastingtarieven die gelden op de balansdatum, en elke aanpassing aan belastingschulden van voorgaande jaren.

2.4 Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2023

De nieuwe standaarden en interpretaties die van kracht zijn vanaf 1 januari 2023 hebben **geen belangrijke invloed** op de geconsolideerde financiële staten van de Groep. Deze standaarden en interpretaties waren de volgende:

- Wijzigingen aan IAS 1 Presentatie van de Jaarrekening en IFRS Praktijkverklaring 2: Toelichting van grondslagen voor financiële verslaggeving
- Wijzigingen aan IAS 8 Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten: Definitie van schattingen
- Wijzigingen aan IAS 12 Winstbelastingen: Uitgestelde belastingen met betrekking tot activa en passiva die voortvloeien uit één enkele transactie
- Wijzigingen aan IAS 12 Internationale belastinghervorming – Pillar 2 Modelregels
- Wijzigingen aan IFRS 17 Verzekeringscontracten: Initiële Toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 – Vergelijkende Informatie
- IFRS 17 Verzekeringscontracten

2.5 Gebruik van ramingen en veronderstellingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist dat het management beoordelingen, inschattingen en veronderstellingen maakt die een invloed kunnen hebben op de gerapporteerde cijfers, zowel in de balans als in de winst- en verliesrekening.

De inschattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De hieruit voortvloeiende resultaten dienen als basis voor het nemen van beslissingen over boekwaarden van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze blijken uit andere bronnen. De uiteindelijke resultaten kunnen afwijken van de gemaakte inschattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend herzien. Herzieningen van boekhoudkundige inschattingen worden opgenomen in de periode waarin de herziening

plaatsvindt in zover de herziening enkel die periode betreft, of in de periode van de herziening en toekomstige periodes indien de herziening zowel huidige als toekomstige periodes betreft.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen

De kosten van de personeelsbeloningen en de contante waarde van de pensioenverplichtingen worden bepaald door actuariële berekeningen. Hiervoor worden verschillende veronderstellingen gebruikt die van de werkelijke ontwikkelingen in de toekomst kunnen afwijken. Als gevolg van de complexiteit van de actuariële berekeningen en het langetermijnkarakter van de verplichtingen zijn deze personeelsverplichtingen zeer onderhevig aan veranderingen in de veronderstellingen. De belangrijkste actuariële veronderstellingen en een sensitiviteitsanalyse worden opgenomen in de toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen'.

Gebruiksrecht activa en leaseverplichtingen: bepalen van de leaseperiode van contracten met verlengingsopties

De Groep bepaalt de leaseperiode als de niet-opzegbare looptijd van de lease-overeenkomst, samen met eventuele periodes die door een optie de leaseperiode verlengen indien het redelijkerwijs zeker is dat deze zal worden uitgeoefend.

De Groep heeft de mogelijkheid om voor sommige van haar lease-overeenkomsten (huur gebouwen) de activa te leasen voor extra termijnen van drie tot vijf jaar. De Groep past een oordeel toe bij de beoordeling of het redelijkerwijs zeker is om de optie tot verlenging uit te oefenen. Dat wil zeggen, de Groep houdt rekening met alle relevante factoren die een economische stimulans vormen voor het uitoefenen van de vernieuwing. Na de ingangsdatum beoordeelt de Groep de leaseperiode opnieuw als er een belangrijke gebeurtenis of verandering in omstandigheden is die onder controle is en van invloed is op haar vermogen om de optie om te vernieuwen uit te oefenen. Indien de uitoefening van de verlengingsoptie redelijk zeker is, dan wordt deze mee opgenomen in de leasetermijn.

Reële waardebepaling financiële instrumenten

De volgende methodes en veronderstellingen worden gebruikt voor het schatten van de reële waarde (Zie toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'):

Geldmiddelen en kortetermijnleningen, handelsvorderingen (na aftrek van voorzieningen), handelsschulden en overige schulden benaderen hun netto boekwaarde grotendeels wegens de korte looptijd van deze instrumenten.

De reële waarde van de beleggingen uit een niet-genoteerde markt is gebaseerd op de laatste beschikbare jaarinformatie.

De afgeleide financiële instrumenten zijn interestswaps. De toegepaste waarderingstechnieken zijn swapmodellen die gebruik maken van actuele waarde berekeningen. De modellen bevatten diverse soorten input waaronder termijnkoersen, rentecurves die worden bekomen op basis van de marktrente en afgeleiden uit marktprijzen van verschillende financiële producten die opgevraagd worden aan verschillende marktpartijen.

De reële waarde van genoteerde obligatieleningen is gebaseerd op de indicatieve noteringen op Bloomberg (Bloomberg is een vooraanstaande nieuwssite voor zakelijke en financiële markten, het levert wereldwijd economisch nieuws, koersen van futures, aandelenkoersen e.a.) op datum van rapportering.

Conflict in Oekraïne

De Groep heeft geen activiteiten in Oekraïne of Rusland waardoor er geen rechtstreekse financiële gevolgen zijn.

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne werd de energietransitie versneld, waardoor de vraag naar materiaal en uitrusting toeneemt en het aanbod afneemt. Fluvius spant zich in om goede afspraken te maken met leveranciers en aannemers en streeft naar een langetermijnperspectief.

Energietransitie en klimaatdoelstellingen

Tijdens de internationale klimaatop (eind 2019) heeft de Europese Commissie een 'European Green Deal-plan' uitgewerkt. Dit plan heeft de ambitie om tegen 2050 Europa klimaatneutraal te maken. Dit plan vormt dan ook 'de' grote uitdaging van de toekomst.

Om te voldoen aan deze ambitieuze doelstellingen wenst Europa de volgende stappen te zetten: het uitwerken van een klimaatwet, de klimaatdoelstelling aanpassen naar minstens 50% minder koolstofdioxide-emissie tegen 2030, de klimaatrichtlijnen en energiebelasting herzien, het uitwerken van een circulaire economie en het invoeren van een koolstofarifiering.

In België werd de federale beslissing genomen om de fiscale aftrekbaarheid van bedrijfswagens vanaf 2026 te beperken tot elektrische wagens. In Vlaanderen werden twee beleidskaders ontwikkeld om de klimaatdoelstellingen te behalen: de klimaatstrategie 2050 met een visie om te evolueren naar een klimaatneutrale samenleving en het Vlaams Energie- en Klimaatplan zoals het eind 2022 door de Vlaamse Overheid werd uitgewerkt met concrete sectoriële maatregelen (m.b.t. mobiliteit, verwarming, industrie, ...) om tegen 2030 de uitstoot van broeikasgassen te reduceren. De Vlaamse overheid zet voornamelijk in op elektrificatie.

In dit kader heeft Fluvius haar activiteiten geëvalueerd en op **8 juni 2022** een investeringsplan 2023-2032 uitgewerkt, vertrekkende van de hierboven geschetste maatschappelijke context. De extra investeringen in het elektriciteitsnet worden geraamd op vier miljard euro voor de periode 2023-2032 bovenop de geplande investeringen die zonder de energietransitie noodzakelijk zijn. Voor wat betreft gasdistributie zal het distributienet nog amper uitbreiden en zullen klanten op termijn dienen over te stappen naar alternatieven (groene gassen – biomethaan, groene waterstof – en power-to-gas). De investeringen in gas worden daarom beperkt om tegen 2032 bijna te halveren tot 88 miljoen euro op jaarbasis.

Na een publieke consultatie in 2022 heeft de Vlaamse energieregulator VREG op 31 maart 2023 het investeringsplan 2023-2032 van Fluvius goedgekeurd, met enkele verduidelijkingen voor de volgende editie van het investeringsplan.

Op **7 juni 2023** werd de jaarlijkse update van het investeringsplan 2024-2033 ter consultatie gepubliceerd. Uitgangspunten zoals de verwachting van 1,5 miljoen elektrische voertuigen in Vlaanderen tegen 2030 en een versnelling in de groei van zonne- en windenergie, zijn een jaar later nog altijd valabel. Hiervoor voorziet het plan nog steeds een aanpassing van 40 procent van het laagspanningsnet, en 13 procent van het middenspanningsnet tegen 2032. Bijkomend wordt verwacht dat er tegen 2030 veel meer windturbines en zonnepanelen zullen zijn dan een jaar geleden werd voorspeld. De impact op het investeringsplan (van Fluvius) kan beperkt blijven door de duidelijke innovatie die het bedrijfsleven toont, door het optimaliseren van het eigen energieverbruik en de inzet van zelfgeproduceerde energie uit zon en wind in combinatie met batterijen.

Fluvius beklemtoont drie cruciale elementen voor de impact van de energietransitie op de distributienetten: nauw overleg met alle belanghebbenden, digitalisering en tijdige versterking van de elektriciteitsnetten in het licht van de evolutie van hernieuwbare energie.

Voor de gasnetten voorziet ook dit investeringsplan 2024-2033 geen grote uitbreidingen meer. Het blijft uiteraard van groot belang dat de bestaande infrastructuur veilig en van goede kwaliteit blijft. Fluvius verwacht door onder andere het stopzetten van aanleg in verkavelingen een verdere daling van de jaarlijkse investeringen in gasinfrastructuur naar 63 miljoen euro in 2033. De Vlaamse overheid nam al een aantal beleidsmaatregelen die tot een daling van het aardgasverbruik zullen leiden, maar er zijn geen wettelijke indicaties richting een volledige uifasering van het aardgas. De toekomst van het gasnet hangt af van toekomstige beleidskeuzes. Fluvius onderzoekt verschillende scenario's om de technische en financiële impacten voor de gasactiviteit in kaart te brengen en hiermee in overleg te gaan met belanghebbenden. Fluvius blijft ook budget reserveren voor onderzoek en deelname aan pilootprojecten op het gebied van nieuwe CO₂-neutrale gasvormen, zoals biomethaan en groene waterstof.

Na de publieke consultatie die liep tot en met 23 juli 2023, werd dit plan in oktober 2023 ingediend ter goedkeuring bij de Vlaamse energieregulator VREG - [Investeringsplan-2024-2033](#).

Economische volatiliteit

De economische omstandigheden, met hoge inflatie en rentestijgingen in 2022, hebben gevolgen op de rente voor (her)financiering. De impact op de in het verleden afgesloten interestswaps heeft een positief effect in 2022 en is gestabiliseerd in 2023.

De Groep heeft rekening gehouden met de effecten van hoge inflatie en hoge rentetarieven op onder meer de voorziening voor personeelsbeloningen.

2.6 Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn

De standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties die op de datum van publicatie van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep waren gepubliceerd maar nog niet van toepassing waren, zullen naar verwachting geen belangrijke impact hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep. De Groep is van plan de nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties toe te passen zodra deze van toepassing worden.

- Wijzigingen aan IAS 1 *Presentatie van de Jaarrekening* – Classificatie van schulden op korte of lange termijn, van toepassing (de 2020 en 2022 wijzigingen) per 1 januari 2024*
- Wijzigingen aan IAS 7 *Het Kasstroomoverzicht* en IFRS 7 *Financiële Instrumenten: Toelichtingen*, van toepassing per 1 januari 2024*
- Wijzigingen aan IAS 21 *De gevolgen van wisselkoerswijzigingen: Gebrek aan inwisselbaarheid*, van toepassing per 1 januari 2025*
- Wijzigingen aan IFRS 16 *Leaseovereenkomsten: Leaseverplichting in een Sale and Leaseback*, van toepassing per 1 januari 2024

* Nog niet goedgekeurd door de EU per 20 december 2023

2.7 Gesegmenteerde informatie

Het Managementcomité, verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur en de operationele werking van Fluvius System Operator (Fluvius SO) en diens dochteronderneming, joint ventures en geassocieerde deelnemingen, wordt geïnformeerd over de financiële data op basis van een rapportering volgens de Belgische boekhoudnormen. Deze rapportering bevat alle kosten die de werkmaatschappij genereert voor de Vlaamse opdrachthoudende verenigingen.

Via een allocatie van deze kosten kunnen **de doorgerekende kosten** aan de Vlaamse opdrachthoudende verenigingen en de facturatie aan derden opgedeeld worden naar productsoorten elektriciteit, gas en andere (waaronder riolering, openbare elektronische communicatienetwerken, openbare verlichting). Onderstaande segmentatie van de opbrengsten uit contracten met klanten is gebaseerd op de Belgische boekhouding.

(In duizenden EUR)	BEGAAP				IFRS
	Elektriciteit	Gas	Andere	geconsolideerd	
31 december 2023	1.557.378	404.639	402.181	2.364.198	2.373.350
31 december 2022	1.200.411	397.556	340.333	1.938.300	1.943.672

Alle transacties vinden plaats in Vlaanderen, België.

Resultaten van het jaar

3 Bedrijfsopbrengsten

(In duizenden EUR)	2023	2022
Doorrekening van kosten aan opdrachthoudende verenigingen	2.212.427	1.785.915
Facturatie werken derden	160.923	157.757
Opbrengsten uit contracten met klanten	2.373.350	1.943.672
Overige operationele bedrijfsopbrengsten	132.381	67.972
Totaal	2.505.752	2.011.644

Bedrijfsopbrengsten bedragen 2.505.752 k euro op 31 december 2023 en 2.011.644 k euro op 31 december 2022, een stijging van 494.108 k euro.

Opbrengsten uit contracten met klanten

De opbrengsten van doorrekening van kosten aan **opdrachthoudende verenigingen** bedragen 2.212.427 k euro op eind 2023 en 1.785.915 k euro op eind 2022, een stijging van 426.512 k euro.

Deze stijging is het gevolg van de stijging van de kosten (zie toelichting 4 tot 7), die integraal doorgerekend worden aan voornamelijk de opdrachthoudende verenigingen.

Immers, in het kader van de hoofdpdracht van Fluvius System Operator worden taken uitgevoerd voor zijn aandeelhouders, de opdrachthoudende verenigingen. De kosten verbonden aan deze taken worden doorgerekend aan de aandeelhouders aan kostprijs. De opbrengsten weerspiegelen hierdoor de kosten, als gevolg van deze doorrekening (zie toelichting 'Verbonden partijen').

De opbrengsten uit **facturatie werken derden** bedragen 160.923 k euro (2022: 157.757 k euro). Ze bevatten voornamelijk de tussenkomsten voor investeringswerken voor derden en diverse uitgevoerde werken door De Stroomlijn voor haar vennoten.

Hieronder het detail van de doorrekening aan de voornaamste klanten (de opdrachthoudende verenigingen) die in de periode meer dan 10% van de opbrengsten genereren:

Onderneming	2023		2022	
	Opbrengsten in k EUR	% t.o.v. opbrengsten	Opbrengsten in k EUR	% t.o.v. opbrengsten
Gaselwest	269.682	11,4%	206.201	10,6%
Imewo	387.439	16,3%	300.896	15,5%
Iverlek	299.412	12,6%	261.147	13,4%
Fluvius Limburg	394.779	16,6%	318.405	16,4%
Fluvius Antwerpen	315.093	13,3%	271.863	14,0%
Andere	706.945	29,8%	585.160	30,1%
Totaal	2.373.350	100,0%	1.943.672	100,0%

De ‘Overige operationele opbrengsten’ omvatten voornamelijk de diverse recuperaties (2023: 56.504 k euro; 2022: 50.537 k euro) in het kader van exploitatiewerken waaronder aansluitingen (2023: 21.641 k euro; 2022: 24.037 k euro), de recuperatie van algemene kosten zoals het plaatsen van de digitale meter, grondverzet, het toezicht en de wervencoördinatie waarbij aan de andere nutsbedrijven hun respectievelijk aandeel wordt doorgerekend (2023: 20.509 k euro; 2022: 15.481 k euro) alsook bij personeel (2023: 11.091 k euro; 2022: 11.493 k euro). Verder bevat deze post de recuperaties voor openbare dienstverplichtingen (2023: 1.048 k euro; 2022: 1.316 k euro) en verzekeringen (2023: 10.302 k euro; 2022: 8.172 k euro). En daarnaast ook in 2023 een resultaat van 59.915 k euro in gevolge de Wyre transactie (zie toelichting ‘Investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen’).

4 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen bedragen 324.198 k euro op 31 december 2023 en 253.907 k euro op 31 december 2022, een stijging van 70.291 k euro.

(In duizenden EUR)	2023	2022
Aankopen van hulpstoffen	354.419	291.504
Voorraadwijzigingen	-30.813	-37.867
Andere	592	270
Totaal	324.198	253.907

De aankopen van hulpstoffen stijgt met 62.915 k euro of 21,6%. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van de toenemende activiteiten in het kader van de energietransitie en de prijsstijgingen in 2023 (stijgende inflatie).

5 Diensten en diverse goederen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Aannemerskosten voor aanleg en onderhoud netten	688.627	598.612
Directe aankopen voor exploitatie	91.328	70.433
Vergoedingen waaronder gebruik installaties en retributie	101.830	87.555
Advertentie, informatie, documentatie, receptie e.d.	10.439	8.048
Premies voor rationeel energiegebruik (REG)	268.910	94.269
Contracten en beheerskosten	41.700	34.428
Consultancy en andere prestaties	148.016	127.463
Andere	59.350	63.086
Totaal	1.410.200	1.083.894

Diensten en diverse goederen bedragen 1.410.200 k euro op 31 december 2023 en 1.083.894 k euro op 31 december 2022, een stijging van 326.306 k euro.

Premies voor rationeel energieverbruik (REG) bedragen 268.910 k euro op 31 december 2023 en 94.269 k euro op 31 december 2022, een stijging met 174.641 k euro. Verder is de stijging van deze rubriek voornamelijk het gevolg van de stijging van de post 'Aannemerskosten voor aanleg en onderhoud netten' met 90.015 k euro, 'Directe aankopen voor exploitatie' (+20.895 k euro), 'Consultancy en andere prestaties' (+20.553 k euro), 'Vergoedingen waaronder gebruik installatie en retributie' (+14.275 k euro).

De post 'Aannemerskosten voor aanleg en onderhoud netten' stijgt als gevolg van de versnelde uitrol van de digitale meters, de investeringen riolering en de energietransitie.

De post 'Directe aankopen voor exploitatie' stijgt als gevolg van de stijging van de netgebonden aankopen (2023: 33.994 k euro; 2022: 29.318 k euro) en gestegen aankopen van niet-netgebonden materialen (2023: 49.119 k euro; 2022: 32.523 k euro) zoals de aankoop van rollend materiaal, informaticamaterialen, inrichting en dergelijke.

De post 'Vergoedingen waaronder installaties en retributie' bedraagt 101.830 k euro voor 2023 en 87.555 k euro voor. De aard van deze kosten is als volgt:

- doorgerekende kosten van bureelmateriaal, magazijnen, distributie installaties en diverse vastliggende activa die korte termijn huurkosten bevatten (2023: 47.449 k euro; 2022: 34.231 k euro);
- contractuele vergoedingen voor ondersteuning, service fee, onderhoud en IT kosten (2023: 13.532 k euro; 2022: 10.843 k euro);
- IT gerelateerde vergoedingen met betrekking tot platform beheer door derden en licentiekosten die als servicekost beschouwd dienen te worden (2023: 22.479 k euro; 2022: 23.100 k euro);
- vergoedingen (retributies) die betaald worden voor het gebruik van het openbaar domein in het kader van uitgevoerde werken (2023: 18.370 k euro; 2022: 19.381 k euro).

De post 'Premies voor Rationeel EnergieGebruik (REG)' uitbetaald aan particulieren en ondernemingen wordt als een kost opgenomen in de winst- en verliesrekening. Deze premies worden toegekend wanneer de particulieren en ondernemingen investeren in energiebesparingen en hernieuwbare energie. Sinds 1 oktober 2022 werd voor de energiepremie en de renovatiepremie een nieuwe website ter beschikking gesteld www.Mijnverbouwpremie.be. Hier kunnen een aantal van de vroegere Fluvius energiepremie (isolatiepremie, zonneboiler, warmtepomp, warmtepompboiler) aangevraagd worden. Daarnaast zijn er ook nog premies die rechtstreeks via 'Mijn Fluvius' dienen aangevraagd te worden (zonnepanelen, EPC-labelpremie, sturing elektrische warmte, asbestverwijdering, relighting,...). Deze premies worden vastgelegd in het Energiebesluit en zijn regelmatig aan wijzigingen onderhevig.

Premies voor rationeel energiegebruik (REG) bedragen 268.910 k euro op 31 december 2023 en 94.269 k euro op 31 december 2022, een stijging van 174.641 k euro. Deze kosten weerspiegelen de betaling van de premies voor REG aangevraagd door particulieren en ondernemingen. De stijging is voornamelijk een gevolg van het enorme succes van de plaatsing van zonnepanelen en groot succes van de diverse energiepremie aangevraagd via het loket 'Mijn Verbouw Premie'.

De rubriek 'Andere' bevat voornamelijk kosten voor nutsvoorzieningen (2023: 14.191 k euro; 2022: 18.662 k euro), communicatie (2023: 10.621 k euro; 2022: 11.310 k euro), vervoer (2023: 5.617 k euro; 2022: 5.372 k euro), verzekering (2023: 4.388 k euro; 2022: 4.896 k euro), kosten voor studies en analyses (2023: 5.096 k euro; 2022: 5.893k euro) en dergelijke.

Al deze kosten werden voornamelijk doorgerekend aan de Oprachthoudende Verenigingen.

6 Personeelsbeloningen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Bezoldigingen	405.690	375.731
Sociale zekerheidsbijdragen	97.453	90.578
Lasten voor pensioenregelingen en bovenwettelijke verzekeringen	19.960	51.182
Andere personeelskosten	133.810	128.498
Totaal	656.913	645.989

Personeelsbeloningen bedragen 656.913 k euro op 31 december 2023 en 645.989 k euro op 31 december 2022, een stijging van 10.924 k euro in alle rubrieken.

De lijnen Bezoldigingen en Sociale lasten kennen een stijging van respectievelijk 29.959 k euro en 6.875 k euro respectievelijk of een stijging van 8%. De salarissen evolueren op maandbasis mee met de inflatie. In 2023 is de stijging voornamelijk het gevolg van een stijging in het aantal personeelsleden.

De lasten voor pensioenregelingen en bovenwettelijke verzekeringen dalen met 31.222 k euro tot 19.960 k euro. In 2022 was er een bijkomende te voorziene storting in het pensioenfonds als gevolg van de herbepaling van de financieringspercentages.

Het Energiedecreet bepaalt dat iedere OV/DNB een beroep kan doen op slechts één werkmaatschappij. Alle OV's/DNB's, aandeelhouders van de Groep, hebben hiervoor Fluvius System Operator cv gekozen die haar opdrachten kan vervullen met eigen personeel en via detachering een beroep kan doen op statutair (vastbenoemd) personeel. Om de detachering via één onderneming te laten verlopen, werd het voltallige statutair personeel van de ex-Infracx OV's/DNB's ondergebracht in Fluvius OV. Deze onderneming rekent zijn kosten door aan Fluvius System Operator cv. De post 'Andere personeelskosten' bevat deze personeelskosten en eveneens de doorgerekende kosten van derden.

Het gemiddeld aantal personeelsleden van de Groep bedroeg 5.167 personen in 2023.

7 Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijzigingen in voorzieningen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Afschrijvingen immateriële activa	332	629
Afschrijvingen materiële vaste activa en gebruiksrecht activa	11.246	12.490
Totaal afschrijvingen	11.578	13.119
Waardeverminderingen op handelsvorderingen	1.017	2.234
Wijziging in voorzieningen	0	-1.321
Totaal	12.595	14.032

De afschrijvingen bevatten de afschrijvingen op immateriële activa (2023: 332 k euro; 2022: 629 k euro), materiële activa (2023: 524 k euro; 2022: 925 k euro) en gebruiksrecht activa (2023: 10.722 k euro; 2022: 11.565 k euro).

De waardeverminderingen op handelsvorderingen bevatten enerzijds de toevoegingen en anderzijds de terugnames van waardeverminderingen. Zie toelichting 'Handels- en overige vorderingen' en 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'.

De post 'Wijziging in voorzieningen' bevat in 2022 de terugname van de voorziening voor pensioenvoordelen die niet in aanmerking komen voor opname volgens IAS19.

8 Financiële resultaten

(In duizenden EUR)	2023	2022
Rentebaten opdrachthoudende verenigingen	153.924	112.942
Rentebaten	1.606	161
Rentebaten derivaten	0	4.836
Andere financiële baten	4.591	1.491
Financiële baten	160.121	119.430
Rentelasten opdrachthoudende verenigingen	6.330	1.309
Rentelasten banken	19.705	4.669
Rentelasten obligatieleningen	138.218	110.082
Andere financiële lasten	26.288	8.122
Financiële lasten	191.345	124.182

De rentebaten werden hoofdzakelijk gerealiseerd via intresten op leningen toegestaan aan de Opdrachthoudende Verenigingen en de cashpoolactiviteiten met de Opdrachthoudende Verenigingen.

De andere financiële baten bevatten ontvangen financiële kortingen (183 k euro in 2023; 176 k euro in 2022). Intresten op vorderingen ten aanzien van Atrias (1.465 k euro in 2023; 696 k euro in 2022) en Telenet (1.861 k euro in 2023). En intresten op de lening aan Wyre (516 k euro in 2023).

De rentelasten bevatten de rente op de obligatieleningen, de leningen aangegaan met de banken en uit de cashpoolactiviteiten met de opdrachthoudende verenigingen.

De rentelasten banken stijgen van 4.669 k euro op eind 2022 naar 19.705 k euro naar aanleiding van de stijgende intresten op de financiële markten en opgenomen leningen en hogere aanwending gedurende het jaar van de kortetermijnfinancieringen.

De andere financiële lasten bevatten voornamelijk kosten van de uitgifte van leningen (4.628 k euro in 2023; 3.235 k euro in 2022), intresten op leasing (912 k euro in 2023; 1.463 k euro in 2022), financiële kosten op personeelsverplichtingen (6.959 k euro in 2023; 3.096 k euro in 2022) en 13.516 k euro intresten in 2023 als gevolg van de verdisconteerde langetermijnvordering ten aanzien van Telenet (zie toelichting 'Lange- en kortetermijnvorderingen, andere').

9 Belastingen op het resultaat

(In duizenden EUR)	2023	2022
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	-8.179	-6.891
Belastingen op vorige boekjaren	-737	-339
Belastingen op het resultaat	-8.916	-7.230

Belastingen op het resultaat bedragen 8.916 k euro op 31 december 2023 en 7.230 k euro op 31 december 2022, een stijging van 1.686 k euro.

De openstaande belastingverplichtingen op eind 2023 bedragen 3.619 k euro (2022: 3.036 k euro) en nog een belastingvordering op eind 2023 van 20 k euro.

Het wettelijk Belgisch basisbelastingtarief voor vennootschappen bedraagt 25,00% en wordt berekend op de belastbare basis. Deze bevat het resultaat van het boekjaar evenals kosten die, volgens de belastingen niet in mindering van het resultaat kunnen komen. Deze niet-aftrekbare kosten bevatten dus verworpen uitgaven voor voornamelijk autokosten (2023: 2.495 k euro; 2022: 1.619 k euro) en sociale- en personeelsvoordelen (2023: 17.356 k euro; 2022: 17.482 k euro).

De Pillar 2 wetgeving (wet 19 december 2023 houdende de invoering van een minimumbelasting voor multinationale ondernemingen en omvangrijke binnenlandse groepen) is aangenomen in het rechtsgebied waarin Fluvius System Operator en haar filialen ("de Groep") actief is. De wetgeving is van toepassing voor het boekjaar van de Groep dat begint op 1 januari 2024, alsook de impact van de wijzigingen in IAS 12, die zijn ingevoerd als reactie op de Pillar 2-modelregels van de OESO.

De Groep heeft een analyse uitgevoerd van de potentiële impact van de Pillar 2 wetgeving. Deze beoordeling is gebaseerd op de meest recente beschikbare, historische financiële gegevens van de samenstellende leden van de Groep en op de voormelde wetgeving. Op basis van de uitgevoerde analyse, kunnen de leden van de Groep zich momenteel beroepen op de in de Pillar 2 regelgeving voorziene overgangsregels. Daarom verwacht de Groep, op basis van haar huidig profiel, geen bijheffingen die voortvloeien uit de Pillar 2 wetgeving in 2024.

De belastingen op het resultaat bestaan uit vooruitbetaalde belastingen en roerende voorheffing voor het boekjaar 2023 (6.627 k euro; 2022: 5.569 k euro), de geraamde belastingen voor 1.552 k euro (2022: 1.322 k euro) en een regularisatie van vorige boekjaren ten belope van 737 k euro (2022: 339 k euro).

Er werden in totaal 8.379 k euro belastingen betaald gedurende 2023 (2022: 6.499 k euro) die enerzijds betrekking hadden op vorige boekjaren (2023: 1.752 k euro; 2022: 930 k euro) en anderzijds de vooruitbetaalde belasting (2023: 6.627 k euro; 2022: 5.569 k euro).

Activa

10 Immateriële activa

(In duizenden EUR)	Licenties en soortgelijke rechten	Geactiveerde ontwikkelingskosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2023	1.992	5.908	7.900
Aanschaffingen	0	0	0
Andere	0	0	0
Aanschaffingswaarde op 31 december 2023	1.992	5.908	7.900
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2023	1.849	5.622	7.471
Afschrijvingen	47	285	332
Andere	0	0	0
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2023	1.896	5.907	7.803
Netto boekwaarde op 31 december 2023	96	1	97

(In duizenden EUR)	Licenties en soortgelijke rechten	Geactiveerde ontwikkelingskosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2022	5.024	2.806	7.830
Aanschaffingen	70	0	70
Andere	-3.102	3.102	0
Aanschaffingswaarde op 31 december 2022	1.992	5.908	7.900
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2022	4.884	1.958	6.842
Afschrijvingen	67	562	629
Andere	-3.102	3.102	0
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2022	1.849	5.622	7.471
Netto boekwaarde op 31 december 2022	143	286	429

11 Materiële vaste activa

(In duizenden EUR)	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Overige	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2023	198	94.994	2.849	98.041
Aanschaffingen	20	197	259	476
Overdrachten	0	-46	0	-46
Buitengebruikstellingen	0	-525	-1.021	-1.546
Aanschaffingswaarde op 31 december 2023	218	94.620	2.087	96.925
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2023	134	93.894	2.085	96.113
Afschrijvingen	16	324	184	524
Overdrachten	0	-46	0	-46
Buitengebruikstellingen	0	-363	-832	-1.195
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2023	150	93.809	1.437	95.396
Netto boekwaarde op 31 december 2023	68	811	650	1.529
(In duizenden EUR)	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Overige	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2022	199	94.616	2.996	97.811
Aanschaffingen	0	379	1	380
Overdrachten	0	0	-90	-90
Buitengebruikstellingen	-1	-1	-58	-60
Aanschaffingswaarde op 31 december 2022	198	94.994	2.849	98.041
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2022	114	93.300	1.924	95.338
Afschrijvingen	20	594	311	925
Overdrachten	0	0	-90	-90
Buitengebruikstellingen	0	0	-60	-60
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2022	134	93.894	2.085	96.113
Netto boekwaarde op 31 december 2022	64	1.100	764	1.928

Gedurende de periode 2023 en 2022 werden geen bijzondere waardeverminderingen opgenomen.

Op 31 december 2023 en 2022 bestonden er geen beperkingen op eigendom en op materiële vaste activa die als zekerheid dienen voor verplichtingen.

Er waren geen verbintenissen voor de verwerving van materiële vaste activa op eind 2023 en 2022.

12 Gebruiksrecht en leaseverplichtingen

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2023	20.366	1.503	36.393	58.262
Aanschaffingen	9.729	651	11.157	21.537
Buitengebruikstellingen	-6.623	-827	-7.300	-14.750
Andere	0	0	-88	-88
Aanschaffingswaarde op 31 december 2023	23.472	1.327	40.162	64.961
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2023	10.873	1.214	21.401	33.488
Afschrijvingen	3.023	280	7.419	10.722
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-6.623	-797	-6.568	-13.988
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2023	7.273	697	22.252	30.222
Netto boekwaarde op 31 december 2023	16.199	630	17.910	34.739

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2022	24.280	1.705	35.599	61.584
Aanschaffingen	2.305	0	6.321	8.626
Buitengebruikstellingen	-641	-202	-5.073	-5.916
Andere	-5.578	0	-454	-6.032
Aanschaffingswaarde op 31 december 2022	20.366	1.503	36.393	58.262
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2022	7.014	1.215	19.219	27.448
Afschrijvingen	4.500	202	6.864	11.566
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-641	-203	-4.682	-5.526
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2022	10.873	1.214	21.401	33.488
Netto boekwaarde op 31 december 2022	9.493	289	14.992	24.774

Hieronder de leaseverplichtingen en de bewegingen gedurende 2023 en 2022:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Leaseverplichtingen op 1 januari	25.739	34.959
Toevoegingen	20.686	2.206
Verhoging interest	913	1.463
Betalingen	-11.676	-12.889
Leaseverplichtingen op 31 december	35.662	25.739
Langlopende leaseverplichtingen	26.498	17.138
Kortlopende leaseverplichtingen	9.164	8.601

De leaseverplichtingen op 31 december 2023 hadden betrekking op de rubriek 'terreinen en gebouwen' voor 16.539 k euro (2022: 9.778 k euro), op de rubriek 'installaties, machines en uitrusting' voor 638 k euro (2022: 293 k euro) en op de rubriek 'meubilair en rollend materieel' voor 18.485 k euro (2022: 15.668 k euro).

Er werden geen leasecontracten aangegegaan waarvan het gebruik nog niet is gestart in 2023.

De volgende intrestvoeten werden gebruikt bij de bepaling van de leaseverplichtingen:

- Voor Terreinen en gebouwen: 2,00%, en 3,08%
- Voor Installaties, machines en uitrusting: 2,00%

- Voor Meubilair en rollend materieel: tussen 3,00% en 6,00%

13 Investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De investeringen in ondernemingen bedragen 960.110 k euro op eind 2023 en 17 k euro op eind 2022. Ze worden aangehouden in Wyre Holding bv, Atrias cv en Synductis cv.

Atrias cv

Op 9 mei 2011 werd Atrias cv opgericht als een gezamenlijk initiatief van de grootste werkmaatschappijen voor energie van België: Fluvius, Ores, Sibelga en RESA.

Atrias is een centraal clearing house (kruispuntbank) ten behoeve van de Opdrachthoudende Verenigingen en belast met het ontwikkelen van een Message Implementation Guide (MIG), de ontwikkeling van een clearing house toepassing en het beheer en onderhoud van deze toepassing. MIG beschrijft hoe de communicatiestroom tussen de verschillende spelers op de energiemarkt dient te gebeuren.

De Groep bezit 50% (2022: 50%) van de aandelen voor het bedrag van 9 k euro (2022: 9 k euro). Atrias is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

De Groep ontvangt haar aandeel van de werkingskosten van Atrias en verleent eveneens diensten en financiering.

Synductis cv

Op 21 december 2012 werd Synductis cv opgericht met als doel de infrastructuurwerken van verschillende nutsbedrijven in de Vlaamse steden en gemeenten op elkaar af te stemmen en het minderhinderbeleid te stimuleren.

De participatie van Fluvius bedraagt 8 k euro met een aandelenpercentage van 34,38% op eind 2023 en eind 2022.

Synductis is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

De Groep ontvangt haar aandeel van de werkingskosten van Synductis en verleent eveneens diensten en financiering.

Wyre holding bv

Op 1 juli 2023 werd de Wyre-transactie tussen Fluvius en Telenet, betreffende het partnerschap rond het 'datanetwerk van de toekomst' in Vlaanderen, voltooid. Wyre bv is een onafhankelijke zelffinancierende infrastructuuronderneming, waarin de vaste datanetwerkactiva van Fluvius en Telenet werden samengebracht. Het doel van Wyre bv is om een hybride netwerkstrategie te implementeren om al haar klanten snelheden tot 10 Gbps aan te bieden en te verzekeren dat zij de best mogelijke netwerkbeleving genieten. Het glasvezelnet zal naar verwachting tot 78% van alle woningen in Vlaanderen en delen van Brussel bestrijken. Wyre gaat een netwerk met volledig open toegang en zonder discriminerende voorwaarden uitbaten en andere geïnteresseerde telecomoperatoren, inclusief Telenet en Orange, wholesale toegang verlenen.

Deze carve-out heeft plaatsgevonden door middel van een aantal juridische stappen die simultaan, doch met een juridische chronologie in werking getreden zijn.

In eerste instantie hebben de opdrachthoudende verenigingen hun HFC-netwerken, erfpachtrechten en overige activa gerelateerd aan kabelinfrastructuuractiviteiten (incl. de deelneming in Interkabel Vlaanderen cv) ingebracht in Fluvius System Operator. Deze inbreng werd vergoed op basis van IFRS 2 'Share-based payments' aan fair value en opgenomen als uitgifte van eigen vermogen (zie toelichting 'Eigen Vermogen'). De vergoeding aan de OV's is gebaseerd op de door Fluvius verkregen aandeel in het Eigen Vermogen van Wyre Holding bv

van 1.010.000 k euro. verminderd met de eigen inbreng van Fluvius SO in Wyre, zijnde de voorraad handelsgoederen voor 13.668 k euro.

Onmiddellijk volgend op deze inbreng heeft er een geruisloze fusie plaatsgevonden tussen Fluvius System Operator cv en Interkabel Vlaanderen cv (zie toelichting 'Eigen Vermogen' ingevolge de beweging in het eigen vermogen ten belope van 26.776 k euro).

Hierop volgende heeft Fluvius de voorraad, activa, erfpachtrechten gerelateerd aan kabelinfrastructuuractiviteiten alsook een lening van 32.000 k euro (zie toelichting 'Lange- en korte termijnvorderingen, andere') ingebracht in Wyre bv, waarvoor er een overdracht van aandelen heeft plaatsgevonden van 35,3% van het totaal aantal aandelen, met een waarde van 1.010.000. Fluvius heeft zelf ten belope van 32.000 k euro een lange termijn lening aangegaan bij 2 verbonden ondernemingen (zie toelichting 'Leningen op lange en korte termijn').

Onmiddellijk na deze inbreng heeft Fluvius 2,1% van haar aandelen in Wyre bv verkocht aan Telenet voor 120.000 k euro in het kader van een 'synthetisch dividend' wat de weerspiegeling is van een uitgestelde betaling over 6 jaar (zie toelichting 'Eigen Vermogen' en 'Lange- en kortetermijnvorderingen, andere'). Ingevolge deze verkoop heeft de Groep een winst op verkoop van vaste activa gerealiseerd van 59.915 k euro.

In een laatste fase hebben zowel Fluvius als Telenet BV hun aandelen in Wyre bv ingebracht in Wyre Holding bv. In deze gezamenlijke holdingvennootschap zullen Telenet bv en Fluvius System Operator cv respectievelijk 66,8% en 33,2% van de aandelen bezitten. Deze holding bezit op haar beurt 100% van Wyre bv.

De participatie van de Groep in Wyre Holding bv bedraagt 960.093 k euro met een aandelenpercentage van 33,2% op eind 2023.

De participatie van de geassocieerde onderneming Groep Wyre Holding bv wordt in de geconsolideerde financiële staten verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode.

De volgende tabel toont een samenvatting van de voorlopige financiële informatie van de geassocieerde onderneming, gebaseerd op haar geconsolideerde IFRS financiële staten. Deze staten zullen de komende 12 maanden nog verfijnd worden ingevolge de definitieve boekhoudkundige verwerking van de bedrijfscombinatie. De tabel geeft tot slot een samenstelling van de boekwaarde van de investering in de geconsolideerde financiële staten:

(In duizenden EUR)	31 december 2023	1 juli 2023
Vlottende activa	276.021	39.294
Vaste activa	5.667.101	5.706.817
Kortlopende verplichtingen	210.474	20.468
Langlopende verplichtingen	2.840.246	2.863.858
EIGEN VERMOGEN	2.892.402	2.861.785
waarvan minderheidsbelangen	557	594
waarvan eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de vennootschap	2.891.845	2.861.191
Aandeel van de Groep in het eigen vermogen - 33,2%	960.093	949.915
Bedrijfsopbrengsten	346.776	0
Bedrijfskosten	-243.549	0
Financiële baten	2.289	0
Financiële lasten	-60.806	0
Winst vóór belastingen	44.710	0
Belastingen op het resultaat	-13.465	0
Winst over de verslagperiode	31.245	0
Netto elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening	-628	0
Totaalresultaat over de verslagperiode	30.617	0
waarvan toewijsbaar aan minderheidsbelangen	-37	0
waarvan toewijsbaar aan de aandeelhouders van de Groep	30.654	0
Aandeel van de Groep in het resultaat van de verslagperiode - 33,2%	10.178	0

Wyre holding bv heeft de toestemming van beide aandeelhouders nodig om haar winsten uit te keren. De Groep voorziet geen uitkering op de verslagdatum.

Wyre Holding bv heeft geen bijzondere voorwaardelijke verplichtingen per 31 december 2023.:

Met het oog op de operationele migratie naar Wyre bv verleent de Groep vanaf 1 juli 2023 nog transitiediensten aan Wyre inzake:

- HFC-werken gedurende een termijn van maximaal een jaar, aan de hand van een migratieschema per werkingsgebied. In 2023 is het werkingsgebied van Fluvius Antwerpen overgedragen aan Wyre;
- Glasvezelwerken werden door de Groep uitgevoerd van 1 juli 2023 tot 16 oktober 2023, met nazorg tot eind 2023;
- Elektronische-communicatiediensten die aangeboden werden onder de naam 'FluviusNet', zullen gedurende een termijn van een jaar uitgevoerd worden door de Groep;
- IT-migratie van de data verbonden aan de telecomactiviteiten die ingebracht zijn in Wyre. (Zie toelichting 'Verbonden partijen').

14 Overige beleggingen

Op 31 december 2023 bedragen de overige beleggingen 889 k euro (31 december 2022: 863 k euro).

De overige beleggingen bevatten de participaties die de Groep aanhoudt in bedrijventra op het grondgebied van Gaselwest (bedrijventra Kortrijk, Vlaamse Ardennen, Waregem) en Imewo (bedrijventra Brugge en Gent).

De Groep heeft eveneens een participatie in het bedrijf Duwolim cv dat zich als doel stelt het energieverbruik in woningen te verminderen.

15 Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen

De kosten met betrekking tot de voorzieningen voor personeelsbeloningen zijn terugvorderbaar van de opdrachthoudende verenigingen. Eind 2023 bedroeg het restitutierecht betreffende deze personeelsbeloningen 153.342 k euro en 154.869 k euro op eind 2022 (zie toelichting 'Voorzieningen voor personeelsbeloningen').

16 Afgeleide financiële instrumenten

De Groep heeft een renteswap aangegaan om de variabele rente op de lange termijn leningen om te zetten naar een vaste rente.

De afgeleide financiële instrumenten bedragen 101 k euro op 31 december 2023 en werden als verplichting opgenomen, terwijl op 31 december 2022 een vordering van 704 k euro werd opgenomen.

De evoluties in de reële waarde werden verwerkt via de winst- en verliesrekening (Zie toelichting 'Financiële resultaten').

De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten afgesloten ter afdekking van het renterisico werd berekend op basis van verdisconteerde verwachte toekomstige kasstromen rekening houdend met actuele termijnkoersen en rentecurves over de resterende looptijd van het instrument.

Overzicht van de afgeleide financiële instrumenten op 31 december 2023 en 31 december 2022. Een Interest Rate Swap in het kader van een lening van 70.000 k euro op 20 jaar opgenomen in september 2011, trad in werking in september 2011.

17 Lange- en kortetermijnvorderingen, andere

(In duizenden EUR)	2023	2022
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan Europese institutionele beleggers (EMTN programma*)	0	700.000
Vordering t.ov. Telenet n.a.v. verkoop 2,1% aandelen Wyre bv	18.107	0
Totaal kortetermijnvorderingen	18.107	700.000
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan particuliere beleggers (retail)	440.000	200.000
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan Europese institutionele beleggers (EMTN programma*)	5.110.500	3.910.500
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan institutionele beleggers (stand alone)	440.000	440.000
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van banklening met vaste rentevoet	550.000	550.000
Vordering t.o.v. Wyre bv n.a.v. verstrekken van een lening	32.000	0
Vordering t.ov. Telenet n.a.v. verkoop 2,1% aandelen Wyre bv	90.237	0
Andere	47.252	40.287
Totaal langetermijnvorderingen	6.709.989	5.140.787

*Euro Medium Term Note (EMTN) programma – zie toelichting 'Financiële instrumenten'

De post 'Lange en kortetermijnvorderingen' bevat voornamelijk de vorderingen ten opzichte van de opdrachthoudende verenigingen die ontstaan zijn naar aanleiding van het doorlenen van de gelden opgehaald bij de uitgifte van de obligatieleningen door de werkmaatschappij sinds 2012. De voorwaarden van de leningen op lange termijn aan de opdrachthoudende verenigingen waren dezelfde als die van de respectievelijke obligatieleningen (zie toelichting 'Leningen op korte en lange termijn').

De langetermijnvorderingen naar aanleiding van het doorlenen van geldmiddelen t.o.v. de OV's stijgen met 1.569.202 k euro. In 2023 werden nieuwe obligatieleningen voor een totaal van 1.440.000 k euro doorgeleend aan de opdrachthoudende verenigingen waardoor de vorderingen stijgen en werd de korte termijn naar nul herleid omdat er in 2024 geen doorgeleende geldmiddelen op vervaldag komen.

De vordering ten gevolge van de inbreng van de kabelactiviteit- en activa ten opzichte van Wyre bv bedraagt 32.000 k euro.

De vordering ten opzichte van Telenet, voortvloeiend uit de verkoop van 2,1% van het aandeel van Fluvius in Wyre bv, bedraagt 108.344 k euro. Deze vordering wordt in jaarlijkse schijven van 20.000 k euro over een periode van 6 jaar terugbetaald, met als einddatum 30 juni 2029.

Verder bevat de rubriek 'Andere' van de langetermijnvorderingen doorgerekende financiering aan Atrias cv (zie toelichting 'Verbonden partijen') en vorderingen naar aanleiding van doorgerekende opbrengsten en kosten aan de OV's en van waarborgen.

18 Voorraden

(In duizenden EUR)	2023	2022
Grond- en hulpstoffen	200.127	171.347
Gecumuleerde waardeverminderingen op voorraden	-9.652	-7.627
Totaal	190.475	163.720

De voorraad is gestegen als gevolg van de opbouw van materialen naar aanleiding van de uitrol van digitale meters, de verledning van de openbare verlichting en de voorraad netgebonden goederen. Er werd geanticipeerd op de energietransitie door voldoende voorraad aan te leggen.

De netto toename van de waardeverminderingen op voorraden bedroeg 2.025 k euro in 2023 (2022: 2.412 k euro netto terugname). Deze bedragen werden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Eind 2022, werd het deel van de voorraad dat betrekking heeft de Wyre-transactie (11.803 k euro) opgenomen als activa aangehouden voor verkoop'.

19 Handels- en overige vorderingen, vorderingen cashpoolactiviteiten

(In duizenden EUR)	2023	2022
Handelsvorderingen - bruto	322.555	296.384
Gecumuleerde waardeverminderingen op vorderingen	-41.671	-40.654
Handelsvorderingen - netto	280.884	255.730
Overige vorderingen	135.860	77.972
Totaal handels- en overige vorderingen	416.744	333.702
Vorderingen cashpoolactiviteiten	256.740	277.027

De '**Bruto handelsvorderingen**' bedragen 322.555 k euro op eind 2023 en 296.384 k euro op eind 2022, een stijging van 26.171 k euro.

De handelsvorderingen bestonden voornamelijk uit vorderingen op de opdrachthoudende verenigingen. Deze handelsvorderingen bedroegen 210.588 k euro op eind 2023 en 193.690 k euro op eind 2022. De vorderingen t.o.v. de OV's zijn het gevolg van de doorrekening van de kosten in de werkmaatschappij aan de OV's waarvoor nog geen vereffening had plaatsgevonden. Er worden ook vorderingen opgenomen voor een externe klantengroep. Deze vorderingen ontstaan n.a.v. de facturatie voor uitgevoerde werken (aansluitingen, aanleg elektriciteit- en gasleidingen), schadegevallen, facturatie voor Energiediensten aan Lokale Besturen en Energie Service Companies (EDLB/ESCO), onderhoud aan lokale verlichting en facturatie aan ministeries. Deze vorderingen blijven nagenoeg op hetzelfde niveau als vorig jaar. Er dienden bijkomende waardeverminderingen opgenomen te worden (2023: 41.671 k euro; 2022: 40.654 k

euro). (Zie toelichting 'Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijzigingen in voorzieningen' en 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde').

De '**Overige vorderingen**' bedragen 135.860 k euro op eind 2023 en 77.972 k euro op eind 2022.

Deze vorderingen bevatten voornamelijk het bedrag aan terug te vorderen btw voor 3.666 k euro op eind 2023 (2022: 17.104 k euro), de te ontvangen intresten van de opdrachthoudende verenigingen m.b.t. het doorlenen van de opgenomen leningen voor 68.477 k euro op eind 2023 (2022: 44.825 k euro), een vordering op 'Wonen in Vlaanderen' in het kader van uitbetaalde 'mijn verbouwpremies' voor 41.552 k euro op eind 2023 en over te dragen kosten voor 14.361 k euro op eind 2023 (2022: 10.659 k euro), voornamelijk met betrekking tot handelsgoederen, diensten en diverse goederen en te betalen intresten.

De rubriek '**Vorderingen cashpoolactiviteiten**' bevat de positieve saldi op de rekeningen met de opdrachthoudende verenigingen m.b.t. de cashpool en moet samen met de post 'Schulden cashpoolactiviteiten' geëvalueerd worden waar de negatieve saldi worden opgenomen.

Het aandeel van de deelnemingen werd opgenomen in de toelichting 'Verbonden partijen'.

Betalingstermijnen

De betalingstermijnen voor particuliere en professionele klanten bedragen 30 dagen, voor gemeentebesturen 60 dagen en voor ministeries 90 dagen.

20 Geldmiddelen en kasequivalenten

De liquide middelen ter waarde van 61.605 k euro op 31 december 2023 (2022: 79.144 k euro) bevatten banktegoeden, kasgeld en beleggingen in fondsen die omzetbaar zijn in gelden.

Als gevolg van de opgenomen leningen gedurende het jaar 2023 en 2022 werden deze 'overschotten' aan geldmiddelen tijdelijk als cash aangehouden.

Alle middelen zijn uitgedrukt in euro.

Passiva

21 Eigen Vermogen

De diverse componenten van het eigen vermogen en de bewegingen van 1 januari 2022 tot 31 december 2023 worden weergegeven in het 'Mutatieoverzicht van het Eigen Vermogen'.

Inbreng buiten kapitaal bedraagt 497.894 k euro op 31 december 2023 en 1.284 k euro op 31 december 2022. Dit vermogen is vertegenwoordigd door aandelen A en K zonder nominale waarde. Deze aandelen A en K zijn stemgerechtigd en dividendgerechtigd. Voor de aandelen K geldt de stemgerechtigdheid enkel voor materies die het beheer van de participatie in Wyre Holding bv betreft. Binnen de aandelen K zijn er aandelen 'niet-K-syn' en aandelen 'K-syn'; de aandelen K-syn geven recht op een 'synthetisch dividend'. Onder synthetisch dividend wordt verstaan de cashmiddelen toekomend aan de ex-kabelmaatschappijen (Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West en PBE) i.h.k.v. de continuïteit van hun dividendenstroom gedurende minstens de eerste 6 jaar van het operationeel bestaan van Wyre bv. De inbreng buiten kapitaal was volledig geplaatst en volgestort.

De A-aandelen zijn gebaseerd op de algemene organisatie van Fluvius System Operator als werkmaatschappij van de aangesloten opdrachthoudende verenigingen en kennen hun verdeling op basis van het aantal (multi-utility) EAN's/aansluitpunten in Vlaanderen en naargelang het aantal EAN's/aansluitpunten per aandeelhouder op haar grondgebied.

De inbreng die de opdrachthoudende verenigingen gedaan hebben voor de Wyre transactie, werd vergoed via uitgifte van eigen vermogen (1.023.108 k euro) (zie toelichting 'Investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen'), opgesplitst in 'Inbreng buiten kapitaal' voor 496.483 k euro (1.010.000 K-aandelen) en 526.625 k euro 'Beschikbare reserves'.

Voor de nieuwe uitgifte van de 1.010.000 K-aandelen in 2023, heeft de Raad van Bestuur van Fluvius SO, voor de verdeling over de opdrachthoudende verenigingen op basis van hun respectievelijke inbreng de volgende principes toegepast:

- Toekenning van 830.000 K-syn aandelen aan de 4 opdrachthoudende Verenigingen Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West en PBE ter vergoeding van hun inbreng van de naakte eigendom van de HFC-netwerken en de erfpachtrechten.
- Toekenning van 180.000 niet-K-syn-aandelen ter vergoeding van hun inbreng van de overige activa gerelateerd aan de kabelinfrastructuuractiviteiten.

De maatschappelijke aandelen zijn op naam van de Vlaamse opdrachthoudende verenigingen.

Hieronder de verdeling van de Inbreng buiten kapitaal per OV.

Opdrachthoudende Vereniging	Stemgerechtigde A en K aandelen (in euro)	Aantal stemgerechtigde A en K aandelen	Stemgerechtigde A aandelen (in euro)	Aantal stemgerechtigde A aandelen
	2023	2023	2022	2022
Gaselwest	12.004.580	2.711.673	133.227	2.687.523
Fluvius Antwerpen	118.116.656	4.927.882	222.546	4.688.069
Fluvius Limburg	187.166.554	5.046.808	231.332	4.666.524
Imewo	15.468.592	3.798.172	186.744	3.767.084
Fluvius West	108.768.071	1.578.274	67.277	1.357.143
Intergem	6.506.704	1.853.953	91.258	1.840.902
Iveka	5.047.582	1.580.224	87.688	1.570.114
Iverlek	11.040.425	3.508.983	172.853	3.486.875
PBE	32.409.196	1.011.018	46.855	945.183
Riobra	19.551	394.394	19.551	394.394
Sibelgas	1.219.153	499.554	24.644	497.124
Totaal	497.767.064	26.910.935	1.283.975	25.900.935

Hieronder de verdeling van de A en K aandelen per 31 december 2023.

Opdrachthoudende Vereniging	Stemgerechtigde A aandelen (in euro)	Aantal stemgerechtigde A aandelen	Stemgerechtigde K aandelen (in euro)	Aantal stemgerechtigde K aandelen
Gaselwest	133.227	2.687.523	11.871.353	24.150
Fluvius Antwerpen	232.400	4.688.069	117.884.256	239.813
Fluvius Limburg	231.332	4.666.524	186.935.222	380.284
Imewo	186.744	3.767.084	15.281.848	31.088
Fluvius West	67.277	1.357.143	108.700.794	221.131
Intergem	91.258	1.840.902	6.415.446	13.051
Iveka	77.835	1.570.114	4.969.747	10.110
Iverlek	172.853	3.486.875	10.867.572	22.108
PBE	46.855	945.183	32.362.341	65.835
Riobra	19.551	394.394	0	0
Sibelgas	24.644	497.124	1.194.509	2.430
Totaal	1.283.976	25.900.935	496.483.088	1.010.000

Hieronder de verdeling van de K aandelen per 31 december 2023.

Opdrachthoudende Vereniging	Stemgerechtigde niet-K-syn aandelen (in euro)	Aantal niet-K-syn stemgerechtigde aandelen	Stemgerechtigde K-syn aandelen (in euro)	Aantal K-Syn stemgerechtigde aandelen
Gaselwest	17.421.876	24.150	0	0
Fluvius Antwerpen	17.164.335	23.793	95.421.134	216.020
Fluvius Limburg	21.233.768	29.434	154.978.729	350.850
Imewo	22.426.968	31.088	0	0
Fluvius West	13.058.111	18.101	89.683.145	203.030
Intergem	9.415.027	13.051	0	0
Iveka	7.293.382	10.110	0	0
Iverlek	15.948.772	22.108	0	0
PBE	4.137.245	5.735	26.547.589	60.100
Riobra	0	0	0	0
Sibelgas	1.753.009	2.430	0	0
Totaal	129.852.493	180.000	366.630.597	830.000

De **Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie** blijft onveranderd en bedraagt 127 k euro op eind 31 december 2023 en 31 december 2022.

De **resultaten** van de Groep zijn zonder winst of verlies aangezien alle werkingskosten kunnen worden doorgerekend aan voornamelijk de opdrachthoudende verenigingen, met uitzondering voor de participatie in Wyre Holding bv voor de activiteit openbare elektronische communicatienetwerken.

De **reserves** bedragen 504.468 k euro op eind 31 december 2023 en 86 k euro op eind 31 december 2022. Deze toename is het gevolg van de uitgifte eigen vermogen, door de inbreng van de opdrachthoudende verenigingen in het kader van de Wyre transactie (526.625k euro) (zie toelichting 'Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen'). Er werd eveneens nog een bedrag onttrokken ten behoeve van de winstverdeling (-22.243 k euro)

Minderheidsbelangen bedragen 100 k euro op 31 december 2023 en 100 k euro op 31 december 2022.

De minderheidsbelangen werden opgenomen voor de participatie aangehouden door Farys/TMVW in De Stroomlijn cv en de participatie die De Watergroep heeft opgenomen in De Stroomlijn cv (7 k euro).

• **Dividend**

De winst (volgens de Belgische boekhoudprincipes) van de activiteit openbare elektronische communicatienetwerken wordt in overeenstemming met de statuten aan de aandeelhouders toegewezen op basis van hun aandeel binnen de aandelen K. Uitzondering hierop vormt de toewijzing van het resultaat in het kader van het 'synthetisch dividend' dat uitsluitend moet toekomen aan de ex-kabelmaatschappijen Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West en PBE.

In 2023 werd er voor de aandelen K-Syn een interimdividend toegekend van 90.746 k euro.

22 Leningen op lange en korte termijn

(In duizenden EUR)	2023	2022
Leningen op lange termijn	6.564.501	5.105.241
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	3.500	753.036
Leningen op korte termijn	525.000	300.000
Leningen op korte termijn	528.500	1.053.036
Totaal	7.093.001	6.158.277

Leningen op lange en korte termijn bedragen 7.093.001 k euro op 31 december 2023 en 6.158.277 k euro op 31 december 2022, een stijging van 934.724 k euro. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan nieuwe langetermijnfinanciering voor een totale nominale waarde van 1.472.000 k euro, de terugbetaling van langetermijnfinanciering voor 753.500 k euro, het opnemen van financiering op korte termijn voor 525.000 k euro en de terugbetaling van kortetermijnfinanciering van 300.000 k euro. De liquide middelen die nog geen bestemming hadden op 31 december werden voorlopig aangehouden als cash.

De **bewegingen van de leningen op lange en korte termijn** kunnen als volgt worden geanalyseerd:

(In duizenden EUR)	2023		2022	
	Cash	Non-cash	Cash	Non-cash
Totaal op 1 januari	6.158.277		5.773.572	
Bewegingen leningen op lange termijn (LT)				
Opname leningen op lange termijn	1.459.225	0	1.045.031	0
Mutatie leningen op lange termijn	0	3.535	0	2.648
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	-3.500	0	-752.932
Bewegingen leningen op korte termijn (KT)				
Opname leningen op korte termijn	525.000	0	300.000	0
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	3.500	0	752.932
Mutatie leningen op korte termijn	0	464	0	646
Aflossing korte termijn gedeelte van LT lening	-753.500	0	-503.500	0
Terugbetaling leningen op korte termijn	-300.000	0	-460.120	0
Totaal bewegingen	930.725	3.999	381.411	3.294
Totaal op einde van de verslagperiode	7.093.001		6.158.277	

De omschrijving 'Mutatie leningen op lange en korte termijn' bevat de opname/terugname van de agio/disagio van verschillende leningen.

Leningen op lange termijn

Deze post **bevat** de schulden met betrekking tot de uitgifte van private plaatsingen, obligatieleningen sinds 2012 en de opname van bankleningen.

Gedurende 2023 en 2022 werden volgende bijkomende leningen opgenomen:

(In duizenden EUR)	2023	2022	Uitgifte	Intrestvoet %	Verval-datum
EMTN* - mei 2023	694.933		700.000	3,88	2033
EMTN* - Obligatielening retail - juni 2023 (Groen)	239.866		240.000	4,00	2027
EMTN* - september 2023	493.073		500.000	3,88	2031
Lening van verbonden partijen	32.000		32.000	3,17	2028
Totaal op 31 december 2023	1.459.872		1.472.000		
Bankleningen - vaste rentevoet - juni 2022	149.898	149.868	150.000	1,57	2027
EMTN* - juli 2022	496.553	496.148	500.000	4,00	2032
EMTN* - juli 2022	49.919	49.911	50.000	4,28	2034
EMTN* - oktober 2022	49.809	49.799	50.000	4,78	2044
EMTN* - november 2022	49.916	49.908	50.000	4,63	2034
EMTN* - november 2022	14.965	14.961	15.000	4,61	2034
Bankleningen - vaste rentevoet - december 2022	199.845	199.805	200.000	3,25	2027
EMTN* - december 2022	34.865	34.858	35.000	4,25	2042
Totaal 31 december 2022	1.045.768	1.045.258	1.050.000		

*EMTN = Euro Medium Term Note-programma

Gedurende 2023 werd een nominaal bedrag van 1.472.000 k euro aan lange termijn financiering opgehaald.

Er werden twee institutionele obligatieleningen en een retail obligatielening uitgegeven onder het EMTN programma van Fluvius, de institutionele uitgiften voor respectievelijk 700.000 k euro en 500.000 k euro en de retail uitgifte voor een bedrag van 240.000 k euro. Deze fondsen werden aangewend om obligatieleningen van in totaal 750.000 k euro te herfinancieren die in 2023 op eindvervaldag kwamen en nieuwe investeringen mogelijk te maken.

Verder werd een lening van 32.000 k euro ter beschikking gesteld, door Fluvius West en PBE, aan Fluvius SO als gevolg van de inbreng van het kabelnetwerk in Wyre en daarmee verband houdende netwerkactiva en -activiteiten. Het betreft bijgevolg een lening tussen verbonden partijen.

Voor de obligatieleningen geldt als **principe** dat de opdrachthoudende verenigingen zich elk **garant stellen** op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis maar beperkt tot het proportioneel aandeel in de 'inbreng buiten kapitaal' van hun toenmalige werkmaatschappij (ex-Eandis of ex-Infrac). Het aandeel in de inbreng werd vastgelegd op het moment van uitgifte en ligt vast voor de resterende looptijd van de obligatieleningen.

Als gevolg van de fusie (ex-Eandis en ex-Infrac tot Fluvius System Operator) van 1 juli 2018 zullen voor de overgenomen EMTN-obligatieleningen die op naam van Infrac cv stonden, enkel de opdrachthoudende verenigingen van ex-Infrac garant staan. Analoog geldt dat voor de obligatieleningen die op naam van Eandis System Operator cv stonden, enkel de opdrachthoudende verenigingen van ex-Eandis garant staan.

Voor uitgiften onder het 2020 EMTN-programma geldt als principe dat alle opdrachthoudende verenigingen die deel uitmaken van de economische groep Fluvius zich elk garant stellen op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis maar beperkt tot het proportioneel aandeel in de inbreng van de werkmaatschappij.

Op eind 2023 ziet de samenstelling van de lange termijn leningen er als volgt uit:

(In duizenden EUR)	2023	Uitgifte	Huidige intrestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	439.817	440.000	2,00 - 4,00	2025 - 2027
Obligatieleningen - EMTN*	5.082.730	5.860.500	0,25 - 4,78	2026 - 2044
Obligatieleningen - privaat**	436.710	440.000	2,60 - 3,55	2027 - 2044
Bankleningen - met derivatenstructuur	27.125	70.000	3,31 - 3,31	2031 - 2031
Bankleningen - met vaste rentevoet	549.619	550.000	0,14 - 3,25	2027 - 2028
Lening van verbonden partijen	32.000	32.000	3,17 - 3,17	2028 - 2028
Totaal	6.568.001	7.392.500		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-3.500			
Totaal leningen op lange termijn	6.564.501	7.392.500		

Op eind 2022:

(In duizenden EUR)	2022	Uitgifte	Huidige intrestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	199.919	200.000	2,00 - 2,00	2025 - 2025
Obligatieleningen - EMTN*	4.641.740	4.660.500	0,25 - 4,78	2023 - 2042
Obligatieleningen - privaat**	436.471	440.000	2,60 - 3,55	2027 - 2044
Bankleningen - met derivatenstructuur	30.626	70.000	3,31 - 3,31	2031 - 2031
Bankleningen - met vaste rentevoet	549.521	550.000	0,14 - 3,25	2027 - 2028
Totaal	5.858.277	5.920.500		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-753.036			
Totaal leningen op lange termijn	5.105.241	5.920.500		

* EMTN: Euro Medium Term Note - is een programma dat de Groep de flexibiliteit geeft om obligatieleningen uit te geven met variërende looptijden

** Privaat: betreft uitgifte van obligatieleningen volgens Duits recht: Schuldschein en Namensschuldverschreibung, en eveneens private uitgiftes aan institutionele beleggers (stand alone).

Het rendement bij uitgifte geeft het bruto actuariael rendement weer.

De obligatieleningen **noteren** op de gereguleerde markt van de Beurs van Luxemburg en de uitgifte sinds november 2012 op de markten van Euronext Brussel, Euronext Growth Brussel en de Freiverkehr markt van de beurs van Frankfurt.

Alle uitstaande obligatieleningen zijn uitgedrukt in euro en hebben een vaste intrestvoet.

Alle gelden van de obligatieleningen werden volledig **doorgeleend aan de OV's** aan dezelfde voorwaarden als de uitgegeven obligatieleningen. De hieruit ontstane vorderingen voor de Groep worden opgenomen in de rubriek 'Langetermijnvorderingen, andere'.

Eén banklening (met derivatenstructuur) werd niet doorgeleend en de EIB leningen worden niet doorgeleend aan Riobra.

De hoofdsom van de obligatieleningen en de groene leningen is betaalbaar op de vervaldatum. De banklening (met derivatenstructuur) kent maandelijkse vervaldatum, waarbij de variabele rentevoet werd omgezet in een vaste rentevoet via een **Interest Rate Swap**. Dit derivaat werd in een afzonderlijke rubriek opgenomen op de balans en uitgedrukt aan reële waarde. Op 31 december 2023 werd hiervoor een passief opgenomen van 101 k euro en op 31 december 2022 een actief van 704 k euro.

Leningen op korte termijn

De leningen op korte termijn bevatten het gedeelte van de leningen op lange termijn die binnen het jaar terugbetaalbaar zijn (3.500 k euro van een banklening op einde 2023; 749.536 k euro van obligatieleningen en 3.500 k euro van een banklening op einde 2022) en de leningen opgenomen bij financiële instellingen (525.000 k euro op 31 december 2023 en 300.000 k euro op 31 december 2022).

De Groep beschikt over de volgende kredietfaciliteiten:

(In duizenden EUR)	Vervaldag opnames	Beschikbaar bedrag	Opgenomen bedrag	Niet gebruikt bedrag	Gemiddelde intrestvoet *
Commercial paper	(1)	500.000	425.000	75.000	4,16%
Vaste voorschotten	(2)	300.000	100.000	200.000	4,20%
Fixed loans / Bankschulden	Dagelijks	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans	Nvt	25.000	0	25.000	Nvt
Totaal op 31 december 2023		1.025.000	525.000	500.000	
Commercial paper	(1)	500.000	300.000	200.000	2,09%
Vaste voorschotten	Nvt	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans / Bankschulden	Dagelijks	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans	Nvt	25.000	0	25.000	Nvt
Totaal op 31 december 2022		925.000	300.000	625.000	

*De gewogen gemiddelde intrestvoet van de opgenomen bedragen op het einde van de periode

(1) Op 31 december 2023: vervaldagen tussen 4 januari 2024 en 12 februari 2024; op 31 december 2022: vervaldagen tussen 30 januari 2023 en 28 februari 2023

(2) Vervaldag op 4 januari 2024

De leningen op korte termijn werden opgenomen door Fluvius System Operator cv in naam van de opdrachthoudende verenigingen die zich garant stellen voor hun aandeel en solidair als mededebiteur optreden met uitzondering van de bankschulden.

De reële waarde van de leningen is opgenomen in de toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde.

23 Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Toegezegde-bijdragenregelingen

Het uitvoerend personeel aangeworven vanaf 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vanaf 1 mei 1999 genieten van toegezegde-bijdragenregelingen: deze regelingen voorzien in een kapitaal bij pensionering voortvloeiend uit de betaalde bijdragen en de rendementen toegekend door de pensioeninstellingen, alsook een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering.

De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Enerbel en O.F.P. Powerbel) en groepsverzekeringen. De activa van de pensioenfondsen worden beheerd door fondsen Esperides, uitgegeven in Luxemburg met vier verschillende risicoprofielen (laag risico, medium risico, hoog risico en dynamische allocatie (dynamic asset allocation)). Het risiconiveau moet ook rekening houden met de leeftijd van de leden. Dit is de reden waarom de trustees van Powerbel aan haar leden een nieuwe optie voor het beheer van hun activa hebben voorgesteld (2015). Deze optie 'Life-Cycle' houdt rekening met een evolutie van het risico van 'Groei' naar meer 'Defensief' gedurende de carrière van de personeelsleden. Elk jaar heeft de deelnemer de mogelijkheid om zijn beleggingsstrategie te wijzigen, voor de toekomstige toelagen van de werkgever of voor het geheel van de opgebouwde sommen op zijn rekening.

Voor het O.F.P. Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

De rendementswaarborg is variabel en jaarlijks te aligneren op basis van 85% van het gemiddeld rendement over de laatste 24 maanden van de lineaire obligaties van de Belgische Staat (OLO's) met een duurtijd van 10 jaar (minstens 1,75% en maximaal 3,75%).

De gebruikte rendementswaarborg bedraagt vanaf 2016 1,75% en wordt toegepast volgens de verticale methode voor alle betaalde premies aan de pensioenfondsen en in de verzekeringsonderneming (producten Tak 21 met rendementsgarantie).

De pensioenfondsen zijn niet onderworpen aan de Solvency II reglementering van de verzekeringsmaatschappijen en kunnen betere verwachte rendementen behalen bij diversificatie van de beleggingen. Hierdoor werden in 2016, voor de actieve kaderleden die hiervoor opteerden, de reserves en een compensatie van de groepsverzekering overgedragen naar een pensioenfonds O.F.P. Powerbel/O.F.P. Enerbel in een vorm van een toegezegde-bijdragenregeling (cash-balance plan) met een gewaarborgd rendement van 3,25%.

In 2018 kregen kaderleden de keuze om over te stappen van het pensioenfonds Powerbel naar een Cash Balance Plan Powerbel New. Voor het pensioenkapitaal leven geldt een systeem "Cash Balance", dit wil zeggen dat enerzijds de formule in het reglement de patronale premies bepaalt en anderzijds het rendement van 3,25% is vastgelegd. Er worden geen persoonlijke bijdragen voorzien. Voor de voordelen bij overlijden en invaliditeit geldt een "te bereiken doel"

('defined benefit') systeem. Dit wil zeggen dat een formule de verschillende voordelen bepaalt. De te betalen bijdragen worden aan dit doel aangepast.

Op 1 april 2019 werd het voltallige contractueel personeel van de ex-Infrac OV's/DNB's en van ex-Integan overgenomen door Fluvius System Operator. De bedienden van ex-Infrac en ex-Integan behouden hun vaste bijdrage regeling bij Ethias. De personeelsverplichtingen voor de kaderleden van ex-Infrac die overgestapt zijn naar het Fluvius SO statuut en de kaderleden van ex-Integan werden opgenomen in de bestaande structuur Cash Balance Plan Powerbel New. De kaderleden die niet overgestapt zijn naar het Fluvius SO statuut, behouden hun vaste bijdrage regeling bij Ethias. De kaderleden van ex-Infrac zullen elk jaar de optie krijgen om over te stappen naar het Fluvius SO statuut. In dat geval zullen zij aangesloten worden aan het Cash Balance Powerbel New Plan. Bedienden die in de toekomst promotie maken tot kaderlid, zullen eveneens aangesloten worden aan het Cash Balance Powerbel New Plan. Het vaste bijdrage plan bij Ethias wordt horizontaal beheerd waardoor op de premies vanaf 2016 een rendementsgarantie van 1,75% wordt toegepast en voor de premies vóór 2016 een rendementsgarantie van 3,25%. De evaluatie van het plan gebeurt volgens de PUC-methode maar zonder projectie van de toekomstige premies.

Toegezegd-pensioenregelingen

De collectieve arbeidsovereenkomst van 2 mei 1952 voorzorg een bijkomend pensioen gelijk aan 75% van het laatste jaarinkomen na aftrek van het paritair wettelijk pensioen na een volledige loopbaan, alsook een overlevingspensioen en wezenrente. Deze toegezegd-pensioenregeling is door de werkgever volledig gefinancierd (behalve voor personeelsleden die voor 2007 met pensioen zijn gegaan) en de pensioenen werden rechtstreeks door de werkgever aan de begunstigten uitgekeerd.

De meerderheid van het uitvoerend personeel aangeworven vóór 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vóór 1 mei 1999 genieten van toegezegd-pensioenregelingen die voorzien in de uitkering van een kapitaal bij pensionering, en een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. Die voordelen worden berekend rekening houdend met het laatste jaarinkomen en de diensttijd. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Elgabel en O.F.P. Pensiobel) en groepsverzekeringen.

Als gevolg van veranderingen aan de pensioenregelingen in België kregen leden van het pensioenplan Pensiobel de mogelijkheid geboden om vanaf 1 januari 2015 over te stappen naar het plan toegezegd-bijdragenregeling Powerbel. De in het verleden opgebouwde en verbeterde verworven rechten (in Pensiobel) worden gekapitaliseerd aan marktconforme rendementen maar met een minimaal rendement gelijk aan 3,25% (het gegarandeerd rendement in een cash-balance Best-off plan is het maximum tussen 3,25% en het gemiddelde rendement van het fonds).

In 2020 werd na sectorale onderhandelingen een gedeeltelijk akkoord bereikt over een "vernieuwd" pensioenplan - het Masterplan. Op 1 oktober 2020 werden de voorwaarden van het Masterplan vastgelegd in een cao: wijzigingen werden aangebracht aan het te bereiken doel-plan Elgabel voor de gebaremiseerde bedienden met oude arbeidsvoorwaarden per 1 januari 2022; het solidariteitsfonds binnen het O.F.P. Elgabel werd opgeheven en opgenomen in het O.F.P. Elgabel per 1 januari 2022. De mogelijkheid werd opgenomen om eventuele surplussen van het O.F.P. Elgabel, onder bepaalde voorwaarden, te transfereren naar een ander pensioenvehikel en er werden eveneens verbeteringen aangebracht aan het vaste bijdrage plan Enerbel.

De Groep verstrekt eveneens **vergoedingen na uitdiensttreding**, zoals een tussenkomst in de gezondheidszorgen en korting op de gas- en elektriciteitsrekening.

De **andere personeelsbeloningen op lange termijn** bevatten de afscheids- en jubileumpremies en opgespaard verlof of overuren.

De huidige toegezegd-pensioenregelingen worden gefinancierd via pensioenfondsen waar de aan specifieke plannen toegewezen activa worden geïdentificeerd. De Belgische wetgeving en de pensioenregulering stipuleren dat de toegewezen activa uitsluitend dienen tot financiering van de relevante voordelen. Dit resulteerde in de bepaling van een **actiefplafond**. De bepaling van dit plafond houdt rekening met de totale geprojecteerde betaalbare voordelen in lijn met de regels van de pensioenplannen en gebruik makend van de veronderstellingen gelinkt aan het plan.

Restitutierecht

Aangezien de kosten met betrekking tot de personeelsbeloningen terugvorderbaar zijn van de distributienetbeheerders, werd een restitutierecht, gelijk aan de in de balans opgenomen personeelsverplichtingen, erkend op het actief van de balans.

De voornaamste actuariële veronderstellingen die werden gebruikt op de balansdatum bij de bepaling van de voorzieningen voor pensioenregelingen en andere vergoedingen werden hieronder samengevat.

Afhankelijk van het statuut van de personeelsleden verschillen de pensioenplannen en de gerelateerde disconteringsvoeten evenals de verwachte salarisstijgingen en het personeelsverloop.

	2023	2022
Disconteringsvoet - pensioenen DB, cash balance, andere premies	3,06%	3,64%
Disconteringsvoet - pensioenen DC, gezondheidszorgen, tarifaire voordelen, verlof	3,25%	3,75%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) - oud*	0,45%, 0,67%	0,40%, 0,70%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) - nieuw**	2,02%, 2,42%	2,08%, 2,35%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) - bijkomend	0,00%	0,40%
Verwachte inflatie	2,10%	1,90%
Verwachte stijging van de ziektekosten (inclusief inflatie)	3,10%	2,90%
Verwachte stijging van de tariefvoordelen	2,10%	1,90%
Gemiddeld verwachte pensioenleeftijd	63	63
	IA BE	IA BE
Sterftetafels	Prospective Tables	Prospective Tables
Personeelsverloop - oud*	0,41%, 0,40%	0,45%, 0,35%
Personeelsverloop - nieuw**	1,73%, 3,91%	1,78%, 3,07%
Levensverwachting uitgedrukt in jaren van een gepensioneerde op 65 jaar:		
- Man	20	20
- Vrouw	24	24
Voor een 65-jarige binnen 20 jaar:		
- Man	22	20
- Vrouw	26	24

* Oud: heeft betrekking op uitvoerend personeel aangeworven vóór 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vóór 1 mei 1999

** Nieuw: heeft betrekking op uitvoerend personeel aangeworven na 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven na 1 mei 1999

Boekhoudkundige verwerking

De hieronder opgenomen toelichtingen bevatten voor 2023 en 2022 de provisie voor personeelsverplichtingen volgens IAS19.

Bedragen opgenomen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2023	2022
Aan het dienstjaar toegerekende kosten - belastingen inbegrepen	-28.208	-37.561
Rentekosten	-29.432	-7.243
Rentebaten - exclusief rentebaten op actiefplafond	22.473	4.147
Kosten van verstreken diensttijd	-1.844	-5.318
Actuariële winsten (verliezen) onmiddellijk opgenomen in winst- en verliesrekening	-13.866	8.308
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen opgenomen in winst of verlies	-50.877	-37.667
Actuariële (winsten) verliezen op brutoverplichtingen:		
veranderingen in financiële veronderstellingen	16.113	-225.693
veranderingen in demografische veronderstellingen	-849	1.632
veranderingen in ervaringsaanpassingen	8.103	76.830
Actuariële (winsten) verliezen op fondsbeleggingen	-14.268	96.879
Veranderingen in minimum financieringsvereisten/actiefplafond	-7.386	-1.463
Kosten opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten	1.713	-51.815

Bedragen opgenomen in de balans

(In duizenden EUR)	Contante waarde van de brutoverplichting	Reële waarde van de fondsbeleggingen	Totaal
Pensioenen - gefinancierd	552.240	-676.025	-123.785
Pensioenen - niet gefinancierd	30.286	0	30.286
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	113.359	0	113.359
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	21.566	-23.822	-2.256
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - niet gefinancierd	106.912	0	106.912
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	28.826	28.826
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2023	824.363	-671.021	153.342
Pensioenen - gefinancierd	543.039	-648.972	-105.933
Pensioenen - niet gefinancierd	28.779	0	28.779
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	109.489	0	109.489
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	20.612	-25.057	-4.445
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - niet gefinancierd	92.038	0	92.038
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	34.941	34.941
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2022	793.957	-639.088	154.869

Wijziging in de contante waarde van de brutoverplichting

(In duizenden EUR)	2023	2022
Totaal op 1 januari	-793.956	-953.922
Actuariële winsten (verliezen) - financiële veronderstellingen	-20.730	258.088
Actuariële winsten (verliezen) - demografische veronderstellingen	2.614	-1.152
Actuariële winsten (verliezen) - ervaringsaanpassingen	-19.117	-101.395
Aan het dienstjaar toegerekende kosten & belastingen inbegrepen	-28.208	-37.561
Bijdragen door deelnemers	-2.160	-2.088
Rentekosten	-29.432	-7.243
Betaalde beloningen & belastingen inbegrepen	68.470	56.635
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	-1.844	-5.318
Totaal op 31 december voor belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	-824.363	-793.956
Belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	0	0
Totaal op 31 december	-824.363	-793.956

Wijziging van de reële waarde van de fondsbeleggingen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Totaal op 1 januari	674.029	794.891
Actuariële winsten (verliezen) - aanpassing aan fondsbeleggingen op 1 januari	-17.291	-4.486
Rendement uit fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	31.559	-92.393
Rentebaten	23.745	4.317
Bijdragen door werkgever & belastingen inbegrepen	37.633	12.107
Bijdragen door deelnemers	2.160	2.088
Betaalde beloningen & belastingen inbegrepen	-51.988	-42.496
Totaal op 31 december	699.847	674.029
Niet-recupereerbaar overschot (effect van actiefplafond)	-28.826	-34.941
Totaal op 31 december	671.021	639.088

Wijzigingen in het actiefplafond

(In duizenden EUR)	2023	2022
Totaal op 1 januari	34.941	36.234
Rentebaten	1.271	170
Wijzigingen aan actiefplafond	-7.386	-1.463
Totaal op 31 december	28.826	34.941

Wijzigingen in niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2023	2022
Totaal op 1 januari	54.024	105.839
Niet-gerealiseerde verliezen (winsten)	1.713	-51.815
Totaal op 31 december	55.737	54.024

Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorieën van activa op eind 2023:

Categorie	Elgabel %	Andere %	Pensiobel %	Verzeke- ringson- dernemin- gen %	Powerbel en Enerbel %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	94,57	94,31	93,73	100,00	90,87	93,44
Aandelen (Eurozone)	11,18	11,48	7,44	0,00	9,71	10,00
Aandelen (Buiten eurozone)	23,91	21,01	20,26	0,00	18,88	21,33
Staatsobligaties (Eurozone)	0,00	0,00	0,00	50,00	6,71	2,35
Andere obligaties (Eurozone)	25,41	26,41	28,90	50,00	24,67	26,21
Andere obligaties (Buiten eurozone)	34,08	35,40	37,14	0,00	30,90	33,55
Niet-beursgenoteerde beleggingen	5,43	5,69	6,27	0,00	9,13	6,56
Onroerende goederen	2,24	2,31	1,46	0,00	2,77	2,22
Liquide middelen	2,35	3,23	2,58	0,00	2,62	2,53
Andere	0,83	0,16	2,23	0,00	3,74	1,80
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	303.285	70.348	128.601	7.425	190.189	699.848

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorieën van activa op eind 2022:

Categorie	Elgabel %	Andere %	Pensiobel %	Verzeke- ringson- dernemin- gen %	Powerbel en Enerbel %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	92,02	93,20	92,15	85,19	92,39	92,16
Aandelen (Eurozone)	14,67	14,75	14,48	5,17	12,70	14,03
Aandelen (Buiten eurozone)	19,17	19,28	13,44	0,00	17,15	17,29
Staatsobligaties (Eurozone)	0,00	0,00	0,00	15,52	6,55	1,83
Andere obligaties (Eurozone)	24,49	24,92	27,83	60,37	24,86	25,68
Andere obligaties (Buiten eurozone)	33,69	34,25	36,40	4,13	31,13	33,32
Niet-beursgenoteerde beleggingen	7,98	6,80	7,85	14,81	7,61	7,84
Onroerende goederen	2,04	2,05	1,29	0,83	2,16	1,91
Liquide middelen	5,42	4,91	4,44	4,31	4,94	5,04
Andere	0,52	-0,16	2,12	9,67	0,51	0,89
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	306.823	50.303	137.859	7.056	171.988	674.029

Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer en per soort voordeel

(In duizenden EUR)	2023	2022
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer	-824.363	-793.956
Actieve deelnemers	-593.139	-569.451
Niet-actieve deelnemers met uitgestelde voordelen	-111.209	-107.824
Gepensioneerden en begunstigden	-120.015	-116.682
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per voordeel	-824.363	-793.957
Pensioenen	-604.092	-592.430
Andere vergoedingen (gezondheidszorg en tarifaire voordelen)	-113.359	-109.489
Afscheids- en jubileumpremies	-106.912	-92.038

Om de schattingonzekerheden toe te lichten is hieronder het effect op de voorziening voor personeelsbeloningen van de **gevoeligheidsanalyse** opgenomen

(In duizenden EUR)	Effect: stijging (-) / daling (+)
Disconteringsvoet (+0,25%)	11.300
Inflatie (+0,25%)	-11.229
Salarisstijging (+0,10%)	-4.518
Ziektekosten (+0,10%)	-101
Tariefvoordelen (+0,50%)	-1.999
Personeelsverloop (+0,50%)	10.415
Levensverwachting gepensioneerden (+1 jaar)	-6.949

De jaarlijkse balans van de toegezegd-pensioenregelingen wordt door de Groep gefinancierd door een bijdrage, uitgedrukt als een percentage van het totale salaris. Dit percentage wordt gedefinieerd door de 'projected unit cost' methode en wordt jaarlijks herzien. Deze methode van financiering bestaat erin dat toekomstige kosten worden opgenomen over de resterende looptijd van het plan. De kosten worden geraamd op verwachte basis (salarisgroei en de inflatie in aanmerking genomen).

De veronderstellingen met betrekking tot salarisverhoging, inflatie, personeelsverloop en sterfte worden gedefinieerd op basis van historische statistieken van de Groep. De gebruikte sterftetafels zijn degene die overeenkomen met de waargenomen ervaring binnen de pensioenfondsen. De disconteringsvoet werd afgestemd op de investeringsstrategie van de ondernemingen.

Deze veronderstellingen worden herzien op een regelmatige basis.

Specifieke gebeurtenissen (zoals wijziging van het plan, verandering van veronderstellingen, een te korte indekkingsperiode...) kunnen uiteindelijk leiden tot bijkomende stortingen door de Groep.

De **gemiddelde duur** van de toegezegd-pensioenregelingen op 31 december 2023 bedraagt 6 jaar (2022: 8 jaar) en voor de toegezegde-bijdragenregelingen op 31 december 2023 15 jaar (2022: 18 jaar).

De Groep schat dat in 2024 een bedrag van 7.522 k euro zal worden betaald aan toegezegd-pensioenregelingen en 12.931 k euro aan toegezegd-bijdrageregelingen.

Actuariële risico's

De verscheidene personeelsverplichtingen stellen de Groep bloot aan verschillende actuariële risico's:

Beleggingsrisico

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen is berekend aan de hand van een disconteringsvoet waarvan de opbrengst is afgestemd met deze van hoogwaardige bedrijfsobligaties. Indien het rendement op de fondsbelegging lager ligt dan deze disconteringsvoet, dan zal er een tekort ontstaan. De pensioenplannen beleggen momenteel in relatief evenwichtige investeringen. Het detail werd opgenomen in de tabel 'Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum'.

Door het langetermijnkarakter van de verplichtingen acht de Raad van Bestuur van de pensioenfondsen het passend dat een redelijk deel van de fondsbeleggingen wordt geïnvesteerd in aandelen om het verwacht rendement op de fondsen te behalen.

Renterisico

Een daling van de rente op obligaties zal een stijging van de verplichting tot gevolg hebben. Dit zal echter gedeeltelijk gecompenseerd worden door een stijging van het rendement op de fondsbeleggingen van het plan.

Levensverwachting

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend rekening houdend met de beste schatting van de levensverwachting van de deelnemers aan het plan zowel tijdens als na hun tewerkstelling. Een toename van de levensverwachting van de deelnemers aan het plan zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

Er werden prospectieve sterftetafels gebruikt waarmee de verbeteringen van de levensverwachtingen in de toekomst kunnen worden weergegeven, zoals gedefinieerd in de IAS 19 standaard.

Loonsverhogingen

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend op basis van de toekomstige lonen van de deelnemers aan het plan. Een loonsverhoging van de deelnemers zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

24 Handelsschulden en overige schulden, schulden cashpoolactiviteiten en actuele belastingverplichtingen

(In duizenden EUR)	2023	2022
Gewone handelsschulden	142.318	131.037
Te ontvangen facturen	60.935	57.399
Subtotaal	203.253	188.436
Btw	151	42
Belastingen op personeelskosten	12.078	24.537
Schulden m.b.t. personeelsbeloningen	100.193	97.771
Andere kortlopende schulden	113.857	89.208
Subtotaal	226.279	211.558
Totaal	429.532	399.994
Schulden cashpoolactiviteiten	86.647	146.235
Actuele belastingverplichtingen	3.619	3.036

Handels- en overige schulden bedragen 429.532 k euro op 31 december 2023 en 399.994 k euro op 31 december 2022, een stijging van 29.538 k euro.

De posten Gewone handelsschulden en Te ontvangen facturen stijgen (2023: 203.253 k euro; 2022: 188.436 k euro).

De handelsschulden op de OV's bedroegen 13.027 k euro op eind 2023 en 13.569 k euro op eind 2022.

De 'Andere kortlopende schulden' voor een bedrag van 113.857 k euro op eind 2023 (2022: 89.208 k euro) bevatten hoofdzakelijk de nog toe te rekenen kosten voornamelijk met betrekking tot de financiële kosten voor de leningen, het wagenpark en projecten i.v.m. informatie- en communicatietechnologie (2023: 86.914 k euro; 2022: 75.727 k euro), de stijging komt voornamelijk door de toe te rekenen kosten voor de leningen (2023: 67.850 k euro; 2022: 44.312 k euro).

De belastingen op personeelskosten dalen (2023: 12.078 k euro; 2022: 24.537 k euro) als gevolg van een betalingsuitstel door de energiecrisis in 2022.

De schulden m.b.t. personeelsbeloningen blijven nagenoeg gelijk (2023: 100.193 k euro; 2022: 97.771 k euro).

De '**Schulden m.b.t. de cashpoolactiviteiten**' bedragen 86.647 k euro op eind 2023 en 146.235 k euro op einde 2022 (zie ook toelichting 'Handels- en overige vorderingen').

De termijn en de voorwaarden voor de schulden waren als volgt:

Voor de handelsschulden bedroeg het leverancierskrediet gemiddeld 30 dagen. De schulden aan de belasting over de toegevoegde waarde en van de bedrijfsvoorheffing werden respectievelijk betaald 20 en 15 dagen na het einde van de maand. Alle schulden werden betaald op hun vervaldag.

Financiële instrumenten

25 Financiële instrumenten: risico's en reële waarde

Risico's

Het is de bedoeling van de Groep om alle risico's afzonderlijk te begrijpen alsook hun onderlinge verbanden, en om strategieën te definiëren teneinde de economische impact op de resultaten van de Groep te beheersen. Het Auditcomité heeft de verantwoordelijkheid voor het nazicht van de risicoanalyse, het goedkeuren van de aanbevolen risicobeheersingsstrategieën, het doen naleven van de richtlijnen inzake risicobeheer en voor het rapporteren.

Het functioneren van de Groep als werkmaatschappij voor de opdrachthoudende verenigingen beperkt in sterke mate de risico's en eventuele negatieve gevolgen.

Vermogensstructuur

De vermogensstructuur van de Groep bestaat uit het eigen vermogen en de financiële verplichtingen.

Naast de wettelijk vereiste minima voor eigen vermogen die van toepassing zijn op Fluvius System Operator en haar dochterondernemingen, is de Groep niet onderworpen aan enige extern opgelegde vereisten voor haar vermogensstructuur.

De Groep doet een beroep op kortetermijnfinanciering ter ondersteuning van het bedrijfskapitaal. De langetermijnleningen worden opgenomen door Fluvius hoofdzakelijk ter financiering van de opdrachthoudende verenigingen en worden doorgerekend aan dezelfde voorwaarden als de opgenomen leningen.

Kredietrisico

Het kredietrisico omvat het risico dat de ene partij bij een financieel instrument haar verplichtingen niet zal nakomen, waardoor bij de andere partij een financieel verlies kan ontstaan.

Het maximale kredietrisico is de balanswaarde van elk financieel actief.

De Groep rekent de kosten door aan voornamelijk haar aandeelhouders, haar minderheidsaandeelhouders en deelnemingen.

Voor wat betreft de doorlening van de opgenomen obligatieleningen – en de opname van korte- en langetermijnvorderingen t.o.v. de opdrachthoudende verenigingen - geldt het principe dat de OV's zich elk garant stellen op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis maar beperkt tot het proportioneel aandeel in de inbreng (zie toelichting 'Leningen op lange en korte termijn'). Het kredietrisico voor deze categorie klanten is beperkt en de berekeningen hebben geen aanleiding gegeven tot een opname van waardeverminderingen. Bij deze berekeningen werd tevens rekening gehouden met de ondersteuning door de Vlaamse overheid die kan ingeroepen worden in geval van kredietproblemen.

Voor de vorderingen op externe klanten worden waardeverminderingen opgenomen. Deze vorderingen bevatten ondermeer vorderingen opgenomen als gevolg van facturaties aan particulieren en professionele klanten voor uitgevoerde werken (aanleg kabel, gasleidingen, aansluitingen e.d.); schadegevallen; facturatie voor onderhoud openbare verlichting aan gemeenten (die niet toegetreden zijn tot het 'vernieuwd' aanbod openbare verlichting); en facturatie voor uitgevoerde werken voor ministeries.

Beweging gecumuleerde waardeverminderingen op handelsvorderingen:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Saldo per 1 januari	-40.654	-38.420
Toevoeging waardeverminderingen op vorderingen	-4.457	-9.486
Terugname waardeverminderingen op vorderingen	3.440	7.252
Saldo per einde verslagperiode	-41.671	-40.654

De openstaande vorderingen voor de externe klantengroep waarvoor geen waardevermindering werd geboekt bedraagt 59.916 k euro op eind 2023. Ze hebben de volgende vervaldagen: 37.242 k euro zijn niet vervallen; 12.311 k euro is vervallen voor meer dan één dag en maximum twee maanden; 3.183 k euro is vervallen voor meer dan twee maanden en minder dan 6 maanden en 7.180 k euro is vervallen voor meer dan zes maanden.

Valutarisico

De Groep is niet wezenlijk blootgesteld aan valutarisico's, aangezien zij bijna geen transacties heeft in andere valuta dan de euro.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico houdt het risico in dat de Groep haar financiële verplichtingen niet zou kunnen nakomen. De Groep beperkt dit risico door de kasstromen op een continue basis te bewaken en ervoor te zorgen dat er voldoende kredietfaciliteiten aanwezig zijn.

De Groep doet een beroep op verscheidene banken om op korte termijn gelden aan te trekken. In het kader van een thesauriebewijzenprogramma werd commercial paper (thesauriebewijzen) uitgegeven. De fixed loans (straight loans) kunnen worden opgevraagd met een looptijd van één dag of één maand tot twaalf maanden waarbij de minimumlooptijd afhankelijk is van de bank die ontleent. Vaste voorschotten kunnen worden opgevraagd met een looptijd van één week tot twaalf maanden. Alle kortetermijnleningen hebben een vaste intrestvoet gedurende de looptijd behalve de opname van het kassierscontract dat een variabele rentevoet heeft. Deze fondsen worden voornamelijk opgenomen om een negatief cashpool saldo te financieren (zie toelichting 'Leningen op lange en korte termijn').

De Groep neemt leningen op lange termijn op ter financiering van de opdrachthoudende verenigingen. Deze leningen op lange termijn worden doorgerekend aan dezelfde voorwaarden als de opgenomen leningen.

De opdrachthoudende verenigingen wendden deze middelen aan voor de financiering van de investeringen in de distributienetten waaronder de uitrol van de digitale meter, de realisatie van de energietransitie, het onderhoud en de sanering van de netten (elektriciteit, gas en ook riolering), de realisatie van warmtenetten, de overname en verledning van het openbaar verlichtingspark, financiering van participaties, om leningen te herfinancieren, intresten te betalen en voor werkkapitaal.

In 2010 heeft de Groep voor het eerst obligatieleningen uitgegeven voor de particuliere belegger in België en het Groothertogdom Luxemburg. Door deze stap konden de financieringsbronnen verder gediversifieerd en verbreed worden zodat een veilige, betrouwbare, efficiënte en innovatieve distributie van energie aan de afnemers verzekerd kon blijven. Om vlot de markt van de institutionele investeerders te kunnen aanspreken werd een kredietrating gevraagd.

Eandis System Operator heeft in oktober 2011 een rating bekomen van 'Moody's Investors Service Ltd.' ("Moody's"). Later werd ook een rating bij 'Creditreform Rating AG' (Creditreform) bekomen. Om de kredietwaardigheid van Fluvius te bepalen werden, gezien de grote verbondenheid met haar aandeelhouders, de rekeningen van de OV's eveneens in aanmerking genomen. Hierdoor gebeurt de beoordeling voor de ratings op basis van de financiële staten van de 'Fluvius Economische Groep'.

Sinds oktober 2021 is de rating van Fluvius bij **Moody's A3 met stabiele vooruitzichten**. Deze beoordeling vindt haar oorsprong in het feit dat Fluvius in het voorjaar van 2021 maatregelen heeft genomen om de impact van de lagere toegestane inkomsten van de OV's voor de regulatoire periode 2021-2024 te milderen door middel van een wijziging in het dividendbeleid vanaf 2022 en het aanwenden van voorschotten toegestaan door de Vlaamse energieregulator voor de investeringen in digitale meters. Bij de beoordeling van het algemene kredietrisico van Fluvius werd ook rekening gehouden met het feit dat het Vlaams Gewest (Aa3 stabiel vanaf 9 december 2021) een groot belang heeft bij het behoud van een solide financiële draagkracht van de OV's, gezien hun essentiële rol in de Vlaamse economie.

Op 19 september 2022 en 9 augustus 2023 heeft Moody's deze rating **bevestigd**. Moody's heeft ook een ESG (Environmental, Social en Governance/Milieu, Maatschappij en Governance) Credit Impact Score (CIS) toegekend aan Fluvius van 3 (op een schaal van 1 tot 5). De CIS-3 van Fluvius weerspiegelt een matig negatieve blootstelling aan sociale en milieurisico's en een neutraal tot laag risico voor governance. Het effect van die overwegingen op de rating wordt verzacht door het ondersteunend regulatorisch kader van de Groep.

Sinds 16 augustus 2022 hanteert **Creditreform** een kredietrating van '**A**' met **stabiele vooruitzichten**. Deze beslissing is gebaseerd op het gecombineerde effect van de strengere tariefmethodologie 2021-2024 (van de OV's, aandeelhouders van Fluvius System Operator) en een volatielere economische context met snel oplopende inflatie en stijgende rente. Volgens Creditreform zou hierdoor de spanning tussen het toegelaten inkomen en de financieringskosten een negatieve invloed kunnen hebben op de resultaten op korte termijn van de onderneming. **Midden 2023 heeft Fluvius beslist** zijn actieve medewerking aan de **ratingprocedure bij Creditreform stop te zetten**. Vanaf die datum is alle ratinginformatie die Creditreform publiceert dan ook op een niet-gesolliciteerde basis.

Sinds 2011 had Fluvius System Operator – via Eandis System Operator – een 5.000.000 k euro **EMTN-programma** lopen voor de uitgifte van obligaties tot 2021. Van dit programma was op eind 2019 voor een bedrag van 2.980.500 k euro of 59,61% aan obligatieleningen uitgegeven. Sinds eind 2014 vonden geen uitgiftes meer plaats onder dit programma. Dit EMTN-programma werd inmiddels stopgezet.

Bijkomend had Fluvius via Infracor een 500.000 k euro EMTN-programma lopen voor uitgifte van obligaties vanaf 2013. Een eerste schijf van 250.000 k euro werd uitgegeven in 2013 (looptijd tot 2023) en een tweede schijf van 250.000 k euro in 2014 (looptijd tot 2029). Dit EMTN-programma werd dus volledig aangewend. De obligatie met een vervaldatum op 30 oktober 2023 werd intussen aan de obligatiehouders terugbetaald.

Een **nieuw** 5.000.000 k euro Fluvius EMTN-programma voor de uitgifte van obligaties werd opgestart op 1 juli 2020 en heeft een looptijd van 10 jaar, door Fluvius verlengbaar met maximaal 24 maanden. Hieronder vinden de huidige uitgiftes plaats. Deze uitgiftes worden gewaarborgd door de elf OV's van de Groep en zullen een minimum looptijd van 1 jaar hebben. Van dit programma was op eind 2023 voor een bedrag van 3.940.000 k euro of 78,80% aangewend.

Het EMTN-basisprospectus voorziet ook in de mogelijkheid om **groene obligaties** uit te geven, waarbij de netto opbrengsten van een uitgifte worden aangewend voor de financiering (of herfinanciering) van in aanmerking komende Groene Projecten. Met dit doel heeft Fluvius een Raamwerk Groene Financiering opgesteld dat een beschrijving bevat van welke

investeringsprojecten in aanmerking komen voor groene financiering, hoe de klimaat- en duurzaamheidswinsten worden gemeten, en hoe verificatie en rapportering zal gebeuren. Alle opgenomen gelden van de obligatieleningen werden volledig doorgeleend aan de OV's aan dezelfde voorwaarden als de uitgegeven obligatieleningen. De hieruit ontstane vorderingen voor de Groep worden opgenomen in de rubriek 'Kortetermijnvorderingen, andere' en 'Langetermijnvorderingen, andere'.

Een overzicht van de leningen wordt opgenomen in de toelichting 'Leningen op lange en korte termijn'. Een banklening (2023: 27.125 k euro; 2022: 30.625 k euro) werd eveneens niet doorgeleend.

Informatie betreffende het aflossingsschema (in nominale waarde) van de verschillende leningen op lange termijn

Op eind 2023

(in duizenden EUR)	2023	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	440.000	0	200.000	240.000	0
Obligatieleningen - EMTN	5.110.500	0	400.000	554.500	4.156.000
Obligatieleningen - privaat	440.000	0	0	50.000	390.000
Bankleningen - met derivatenstructuur	27.125	3.500	7.000	7.000	9.625
Bankleningen - vaste rentevoet	550.000	0	0	550.000	0
Lening van verbonden partijen	32.000	0	0	32.000	0
Totaal	6.599.625	3.500	607.000	1.433.500	4.555.625

Op eind 2022

(in duizenden EUR)	2022	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	200.000	0	200.000	0	0
Obligatieleningen - EMTN	4.660.500	750.000	0	400.000	3.510.500
Obligatieleningen - privaat	440.000	0	0	50.000	390.000
Bankleningen - met derivatenstructuur	30.625	3.500	7.000	7.000	13.125
Bankleningen - vaste rentevoet	550.000	0	0	350.000	200.000
Totaal	5.881.125	753.500	207.000	807.000	4.113.625

Informatie betreffende het aflossingsschema van de niet verdisconteerde betalingen van de leaseverplichtingen

(In duizenden EUR)	Leaseverplichtingen totaal	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
2023	38.409	10.116	18.958	6.795	2.540
2022	27.590	9.356	13.238	3.716	1.280

Langetermijnvorderingen en kortetermijnvorderingen, andere:

- Ten opzichte van de DNB's
De Groep heeft op 31 december 2023 langetermijnvorderingen en kortetermijnvorderingen voor een totaal van 6.709.989 k euro (2022: 5.840.787 k euro). Hiervan is 0 euro (2022: 700.000 k euro) te ontvangen binnen het jaar, 600.000 k euro (2022: 200.000 k euro) is vorderbaar binnen meer dan één tot drie jaar, 1.426.500 k euro (2022: 800.000 k euro) is inbaar binnen meer dan drie tot vijf jaar en 4.546.000 k euro (2022: 4.100.500 k euro) is vorderbaar na vijf jaar.
- Ten opzichte van Wyre bv
De Groep heeft op 31 december 2023 langetermijnvordering voor 32.000 k euro inbaar op 18 juli 2028.
- Ten opzichte van Telenet
De Groep heeft op 31 december 2023 een verdisconteerde lange- en kortetermijnvordering voor een totaal van 108.344 k euro, hiervan is gespreid over 6 jaar 20.000 k euro inbaar met als einddatum 30 juni 2029 (zie toelichting 'Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen').

Renterisico

De Groep heeft leningen op lange termijn opgenomen met een vaste en een variabele rentevoet. De lening met een variabele rentevoet werd via een swapcontract omgezet naar een vaste rentevoet (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten').

De ontstane financiële lasten voor Fluvius System Operator worden doorgerekend aan de OV's en worden gerapporteerd als een financiële opbrengst, behalve de financiële lasten m.b.t. een banklening van 27.125 k euro die niet werd doorgeleend.

De intrestaflossingen voor de volgende jaren, berekend op basis van de overeengekomen intrestvoeten, is als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
In 2023	0	127.249
In 2024	148.870	101.484
In 2025	158.488	101.360
In 2026	154.371	97.242
In 2027	147.253	90.125
In 2028	126.927	79.387
In 2029 en volgende	584.089	390.339
Totaal	1.319.996	987.185

Andere

Meer gedetailleerde informatie omtrent de risico's van de Groep en haar aandeelhouders is opgenomen in het EMTN-basisprospectus; editie 2023 m.b.t. het uitgifteprogramma voor obligatieleningen, zoals aangevuld door het Fluvius EMTN 2023 supplement nr. 1 (dd. 20 december 2023) en de investor presentation. Deze informatie kan geraadpleegd worden op de website van Fluvius System Operator www.fluvius.be.

Reële waarde

De reële waarde van de financiële activa en passiva wordt gedefinieerd als het bedrag waartegen het instrument zou kunnen worden geruild in een lopende transactie tussen bereidwillige partijen, en niet in een gedwongen verkoop of liquidatieverkoop.

De reële waarde hiërarchie

De Groep gebruikt de volgende hiërarchische classificatie voor het bepalen en toelichten van de reële waarde van financiële instrumenten door middel van een waarderingstechniek:

- Niveau 1: genoteerde (niet-aangepaste) prijzen op liquide markten voor identieke activa of passiva
- Niveau 2: andere technieken waarvoor alle input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde hetzij direct, hetzij indirect kan worden waargenomen
- Niveau 3: technieken die gebruik maken van input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde die niet gebaseerd is op waarneembare marktgegevens

De reële waarde van de nog lopende genoteerde obligatieleningen, uitgegeven voor een totaal van 5.550,5 miljoen euro evolueert in functie van de markttrente. De reële waarde op 31 december 2023 bedraagt 5.283,7 miljoen euro en verschilt van de terugbetalingswaarde en de boekwaarde.

Op 31 december 2023 zijn de reële waarden als volgt:

(In duizenden EUR)	Reële waarde Niveau 1	Reële waarde Niveau 2	Reële waarde Niveau 3	Boekwaarde
Overige beleggingen	0	0	889	889
Langetermijnvorderingen, andere	6.443.210	0	0	6.709.989
Kortetermijnvorderingen, andere	18.107	0	0	18.107
Geldmiddelen en kasequivalenten	61.605	0	0	61.605
Handels- en overige vorderingen	416.764	0	0	416.764
Vorderingen cashpoolactiviteiten	256.740	0	0	256.740
Totaal	7.196.426	0	889	7.464.094
Leningen op lange termijn	6.329.346	0	0	6.564.501
Leningen op korte termijn	528.500	0	0	528.500
Leaseverplichtingen	35.662	0	0	35.662
Afgeleide financiële instrumenten	0	101	0	101
Totaal kortlopende schulden, andere	433.151	0	0	433.151
Schulden cashpoolactiviteiten	86.647	0	0	86.647
Totaal	7.413.306	101	0	7.648.562

Op 31 december 2022 zijn de reële waarden als volgt

(In duizenden EUR)	Reële waarde Niveau 1	Reële waarde Niveau 2	Reële waarde Niveau 3	Boekwaarde
Overige beleggingen	0	0	863	863
Afgeleide financiële instrumenten	0	704	0	704
Langetermijnvorderingen, andere	5.140.787	0	0	5.140.787
Kortetermijnvorderingen, andere	700.000	0	0	700.000
Geldmiddelen en kasequivalenten	79.144	0	0	79.144
Handels- en overige vorderingen	333.702	0	0	333.702
Vorderingen cashpoolactiviteiten	277.027	0	0	277.027
Totaal	6.530.660	704	863	6.532.227
Leningen op lange termijn	4.675.959	0	0	5.105.241
Leningen op korte termijn	1.053.932	0	0	1.053.036
Leaseverplichtingen	25.739	0	0	25.739
Totaal kortlopende schulden, andere	403.030	0	0	403.030
Schulden cashpoolactiviteiten	146.235	0	0	146.235
Totaal	6.304.895	0	0	6.733.281

Andere informatie

26 Verbonden partijen

Transacties tussen Fluvius System Operator en zijn dochterondernemingen werden in de consolidatie geëlimineerd en werden dus niet opgenomen in deze toelichting. De vergoedingen aan het managementcomité en de bestuurders bedroegen 4.071.960 euro voor 2023 en 4.167.718 euro voor 2022. Hiervan bedroeg de pensioenkost 234.816 euro voor 2023 en 211.540 euro voor 2022. Er werden geen andere voordelen in natura, opties op aandelen, kredieten of voorschotten gegeven ten gunste van de bestuurders.

Transacties van de Groep met de ondernemingen die een minderheidsbelang (Farys/TMVW en De Watergroep) aanhouden, waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de minderheidsbelangen	86.798	81.674
Doorrekening van kosten van de minderheidsbelangen	3.389	5.066
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	9.748	9.968
Handelsschulden	969	3.831

Transacties van de Groep met de geassocieerde deelnemingen (Atrias, Synductis en Wyre Holding) waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de geassocieerde deelnemingen	8.331	2.546
Doorrekening van kosten van de geassocieerde deelnemingen	40.554	33.520
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	41.950	42.032
Handelsschulden	4.437	3.543

Transacties van de Groep met de aandeelhouders (opdrachthoudende verenigingen) waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2023	2022
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de opdrachthoudende verenigingen	2.212.427	1.785.915
Doorrekening van kosten van de opdrachthoudende verenigingen	47.070	33.317
Rentebaten opdrachthoudende verenigingen	153.924	112.942
Rentelasten opdrachthoudende verenigingen	-5.898	-1.271
Bedrag van uitstaande saldi		
Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	153.342	154.869
Langetermijnvorderingen, andere	6.550.045	5.099.504
Kortetermijnvorderingen, andere	0	700.000
Handelsvorderingen, op te maken facturen	212.477	193.690
Vorderingen/(schulden) cashpoolactiviteiten	179.893	163.177
Overige vorderingen, verkregen financiële opbrengsten obligatieleningen	68.477	44.530
Leningen en overige financieringsverplichtingen	32.000	0
Overige kortlopende schulden	25.196	0
Handelsschulden	13.030	13.597
Ontvangen garanties of zekerheden		
M.b.t. financiële verplichtingen	825.000	725.000

Alle facturen aan of van de opdrachthoudende verenigingen zijn betaalbaar binnen de 30 dagen na factuurdatum.

Lidmaatschap van professionele organisaties

Fluvius System Operator is lid van diverse professionele organisaties, waaronder:

- AquaFlanders, een vzw met als doelstelling de ondersteuning van de Vlaamse waterbedrijven en rioolbeheerders
- De vereniging van Europese distributienetbeheerders voor Slimme Netten (EDSO for Smart Grids ivzw)
- Vzw Flux50, de ledenorganisatie rond innovatie in energietransitie en energetische renovatie in Vlaanderen
- ODE Vlaanderen vzw (Organisatie voor Duurzame Energie Vlaanderen)
- Synergrid vzw, een gemeenschappelijke belangenvereniging van de beheerders van netten in België van transmissie van elektriciteit, van vervoer van aardgas en van de distributie van elektriciteit en aardgas
- VLARIO vzw, fungerend als overlegplatform & kenniscentrum voor de riolerings- en afvalwaterzuiveringssector in Vlaanderen
- Vzw VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) die belangenbehartiger, kennisdeler en netwerkbouwer is van en voor de lokale besturen.

Gedurende 2023 werd voor de uitoefening van het mandaat van de commissaris voor de moederonderneming Fluvius System Operator een bedrag van 149 k euro betaald, aangevuld met bijkomende (wettelijke) opdrachten in het verlengde van het mandaat als commissaris ten

belope van 426 k euro alsook met andere opdrachten uitgevoerd door verbonden personen voor 136 k euro. De additionele diensten werden goedgekeurd door het auditcomité.

27 Verplichtingen en onzekerheden

(In duizenden EUR)	2023	2022
Huurwaarborgen gebouwen	1.508	1.442
Totaal gegeven waarborgen	1.508	1.442
Ontvangen waarborgen van aannemers en leveranciers	63.042	72.171

Uitstaande bestellingen op 31 december 2023 bedroegen 93.374 k euro (31 december 2022: 70.611 k euro).

De Groep heeft geschillen en juridische procedures hangende waarvoor het risico op verlies mogelijk doch niet waarschijnlijk is. Op dit ogenblik kan de waarschijnlijke timing van de afwikkeling niet worden ingeschat.

Eveneens dient een geschil te worden gemeld tussen Telenet en Proximus: Naar aanleiding van de overname van de kabeltelevisieklanten en de vestiging van een erfpacht op het kabelnet door Telenet, heeft Proximus een vordering ingesteld bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen tot vernietiging van de contracten en tot het verkrijgen van een schadevergoeding. In eerste aanleg werd deze vordering verworpen (vonnis van 6 april 2009). Hierop heeft Proximus hoger beroep ingesteld bij het Hof van Beroep te Antwerpen. De vordering van Proximus betrof het overmaken van de volledige documenten met betrekking tot het akkoord tussen Telenet, Interkabel en de kabelmaatschappijen. Tevens vorderde zij om deze akkoorden nietig te verklaren en op basis van een door haar besteld expertenrapport een schadevergoeding van 1,4 miljard euro te verkrijgen.

De voormelde overeenkomsten bevatten via een vrijwaringsmechanisme ten laste van Telenet wel een aansprakelijkheidsbeperking voor de kabelmaatschappijen. Daaruit volgt dat Interkabel en de kabelmaatschappijen, ingeval van een negatieve uitspraak, in principe slechts dienen tussen te komen in de eventuele schade van Proximus tot een bedrag van maximum 20.000 k euro.

Bij arrest van 18 december 2017 heeft het Hof van Beroep de vorderingen van Proximus integraal afgewezen.

Proximus heeft einde juni 2019 cassatieberoep ingesteld tegen dit arrest.

Op 22 januari 2021 heeft het Hof van Cassatie zich uitgesproken over dit cassatieberoep en beslist dat het arrest van het Hof van Beroep van Antwerpen deels vernietigd moet worden. De gedeeltelijke vernietiging heeft enkel betrekking op het punt dat het Hof van Beroep te Antwerpen onvoldoende heeft verantwoord waarom er geen nietigverklaring van de overeenkomst tussen Telenet en de OV's moet zijn maar spreekt zich hieromtrent niet uit. Om dit te onderzoeken en daarover een uitspraak te doen, wordt de zaak verzonden naar het Hof van Beroep van Brussel. Het Hof van Cassatie heeft dus niet tot vernietiging beslist van de afwijzing van de vordering tot schadevergoeding door Proximus. Dit zou tot gevolg hebben dat het verzoek om schadevergoeding van Proximus definitief zou zijn afgewezen.

Op 16 juni 2021 heeft Proximus Telenet en de kabelmaatschappijen gedagvaard in beroep na cassatie. Proximus vordert middels deze procedure de nietigheid van de overeenkomsten tussen Telenet en de kabelmaatschappijen. Daarnaast vordert Proximus opnieuw een schadevergoeding

(vooralsnog begroot op 1 euro provisioneel) voor het foutief sluiten en in stand houden van de overeenkomsten. Verder vordert Proximus de staking van de uitvoering van de overeenkomsten en wil zij een prejudiciële vraag laten stellen ingeval er zou worden overwogen dat geen rechtsherstel/schadeherstel op grond van de schending van de beginselen van gelijkheid en transparantie voor Proximus mogelijk zou zijn. In de eerste beroepsconclusie die Proximus neergelegd heeft na de dagvaarding in beroep na cassatie werd haar provisionele schadeclaim nog niet begroot. Ook in de laatste conclusie van Proximus die neergelegd werd in december 2022 is de door haar geclaimde schade nog steeds niet begroot en blijft haar vordering beperkt tot 1 euro provisioneel. Proximus vraagt het debat over de precieze omvang van de schade pas in een tweede fase, na een tussenarrest door het Hof over de aansprakelijkheid van Telenet en/of de Intercommunales, te laten behandelen. Ondergeschiedt vraagt Proximus de aanstelling van een gerechtsdeskundige met de opdracht advies te geven over de schade. De Fluvius-DNB's moesten hun laatste conclusie neerleggen tegen uiterlijk 27 februari 2023, hetgeen tijdig gebeurde.

Door de inmiddels tussengekomen fusie door overname van Interkabel door Fluvius System Operator in het kader van de Wyre-operatie, zal wellicht een gedinghervatting door Fluvius System Operator moeten plaatsvinden voorafgaand aan de pleitzitting. De pleitdatum is nog niet bekend.

Op 3 september 2019 deed zich een gasexplosie voor te Wilrijk, Ridderveld. Hierbij werd één dodelijk slachtoffer betreurd. Op de pleitzitting voor de Correctionele Rechtbank van Antwerpen van 17 maart 2021 vroeg het Openbaar Ministerie de vrijspraak voor de beide gedagvaarde managers van Fluvius (de CEO en de Directeur Netuitbating), omdat het Openbaar Ministerie van oordeel is dat zij niet persoonlijk verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de gebeurtenissen. Voor Fluvius System Operator zelf vorderde de procureur een eenvoudige schuldverklaring. Fluvius zelf heeft uitgebreid geargumenteed om aan te tonen dat het bedrijf, zijn verantwoordelijken en medewerkers geen schuld treft in deze tragische gebeurtenissen. De rechtbank heeft op 27 april 2021 uitspraak gedaan waarbij beide managers strafrechtelijk werden vrijgesproken. Voor Fluvius System Operator werd strafrechtelijk de opschorting van straf uitgesproken en Fluvius werd voor alle burgerlijke claims veroordeeld. Hiertegen werd ondertussen hoger beroep aangetekend en heeft een zitting plaats gevonden op 18 mei 2022. Naar aanleiding van deze zitting heeft het Hof van Beroep op 1 juni 2022 beslist om een deskundige uit de burgerrechtelijke kort geding procedure ook aan te duiden voor het strafrechtelijke luik. De deskundige moest zijn verslag uiterlijk op 31 januari 2023 overmaken aan het Hof. De debatten zouden worden heropend op de zitting van 29 maart 2023, maar vermits het expertiseverslag nog niet beschikbaar was, werd de zaak uitgesteld naar 8 november 2023. De debatten zouden worden heropend op de zitting van 29 maart 2023, maar werd uitgesteld vermits het expertiseverslag nog niet beschikbaar was. Een nieuwe expertise vond plaats in augustus 2023 en wordt eerstdaags verwacht. De rechtbank heeft de datum voor de pleitzitting vastgelegd op 13 november 2024.

28 Gebeurtenissen na balansdatum

Na de afsluiting van het boekjaar 2023 op 31 december 2023 hebben zich nog volgende belangrijke feiten en evoluties voorgedaan.

Lening bij EIB

Op 22 januari 2024 heeft Fluvius een bedrag van EUR 198 miljoen opgenomen onder een lopende leningsfaciliteit bij de Europese Investeringsbank (EIB). Er werd een looptijd van 13 jaar met jaarlijkse kapitaalaflossingen en een rente van 3,103% afgesproken. Het gaat om de derde tranche van een totale leningsfaciliteit van EUR 425 miljoen, waarvan in 2020 en 2021 reeds voor EUR 200 miljoen was opgenomen. Fluvius kan deze leningen aanwenden voor de financiering

van de uitrol van de digitale elektriciteitsmeters. Onder deze faciliteit resteert dus nog een openstaand saldo van EUR 27 miljoen.

Verzamelbesluit van de Vlaamse Regering

Op 19 januari 2024 keurde de Vlaamse Regering nogmaals het zogeheten verzamelbesluit goed. Het besluit bepaalt onder meer welke netten distributienetbeheerders kunnen bezitten en exploiteren. Concreet is bepaald dat distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij naast elektriciteits- en aardgasnetten ook rechtstreeks of onrechtstreeks volgende netten kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren: netwerken voor elektronische communicatie, openbare verlichting, openbare sanering, thermische netten, waterstof netten, CO2-netten. Waterverdelingsnetten mogen ze ontwikkelen, beheren en exploiteren.

29 Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie

Op 31 december 2023:

Onderneming	Zetel	Aandelen in bezit %	Stemrecht %
Moederonderneming			
Fluvius System Operator cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle		
Dochteronderneming			
De Stroomlijn cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	62,17	62,17
Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen			
Synductis cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	34,38	34,38
Atrias cv	Koning Albert II-laan 37, B-1030 Brussel	50,00	50,00
Wyre Holding bv	Liersesteenweg 4, B-2800 Mechelen	33,20	33,20

Op 31 december 2022:

Onderneming	Zetel	Aandelen in bezit %	Stemrecht %
Moederonderneming			
Fluvius System Operator cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle		
Dochteronderneming			
De Stroomlijn cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	62,17	62,17
Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen			
Synductis cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	34,38	34,38
Atrias cv	Kanselarijstraat 17a, B-1000 Brussel	50,00	50,00

Informatie met betrekking tot de moedervenootschap

De statutaire niet-geconsolideerde jaarrekening van de moedervenootschap Fluvius System Operator cv wordt hierna in verkorte vorm weergegeven.

In overeenstemming met de Belgische vennootschapswetgeving zullen het jaarverslag en de jaarrekening van Fluvius System Operator cv samen met het verslag van de Commissaris worden neergelegd bij de Nationale Bank van België. Deze verslagen zijn beschikbaar vanaf 28 maart 2024 op de website www.fluvius.be of op het adres: Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle.

De Commissaris heeft een verklaring zonder voorbehoud gegeven met betrekking tot de statutaire jaarrekening van Fluvius System Operator cv.

Verkorte balans In duizenden EUR	2023	2022
Vaste activa	951.888	2.488
Immateriële vaste activa	1	285
Materiële vaste activa	187	496
Financiële vaste activa	951.700	1.707
Vlottende activa	7.806.809	6.862.176
Vorderingen op meer dan één jaar	6.709.125	5.140.800
Voorraden	190.475	175.523
Vorderingen op ten hoogste één jaar	604.219	1.253.204
Geldbeleggingen en liquide middelen	66.348	82.411
Overlopende rekeningen	236.642	210.238
Totaal der activa	8.758.697	6.864.664
Eigen vermogen	993.794	1.517
Inbreng buiten kapitaal, andere	497.767	1.284
Andere vermogens-elementen: reserves, uitgiftepremie, overgedragen resultaat	496.027	233
Voorzieningen voor risico's en kosten	153.342	154.869
Schulden	7.611.561	6.708.278
Schulden op meer dan één jaar	6.564.501	5.105.240
Schulden op ten hoogste één jaar	960.145	1.527.441
Overlopende rekeningen	86.915	75.597
Totaal der passiva	8.758.697	6.864.664

Verkorte resultatenrekening In duizenden EUR	2023	2022
Omzet	2.360.388	1.934.712
Bedrijfs-winst (verlies)	20.608	13.097
Financiële resultaten	566.636	-6.022
Belasting op het resultaat	-8.744	-7.075
Winst (verlies) van het boekjaar	578.500	0

Verslag van de commissaris

EY Bedrijfsrevisoren
EY Réviseurs d'Entreprises
Pauline van Pottelsbergheleen 12
B - 9051 Gent

Tel: +32 (0) 9 242 51 11
ey.com

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Fluvius System Operator CV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Fluvius System Operator CV (de "Vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de Groep"), brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde balans op 31 december 2023, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten op 31 december 2023, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht van het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Geconsolideerde Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden als commissaris benoemd door de algemene vergadering op 24 mei 2023, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die zal beraadslagen over de Geconsolideerde Jaarrekening afgesloten op 31 december 2025. We hebben de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende 13 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van Fluvius System Operator CV, die de geconsolideerde balans op 31 december 2023 omvat, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten op 31 december 2023, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een geconsolideerd balanstotaal van € 8.804.386 duizenden en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 68.503 duizenden.

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening een getrouw beeld van het geconsolideerde eigen vermogen en van de geconsolideerde financiële positie van de Groep op 31 december 2023, alsook van de geconsolideerde resultaten en de geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de

International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie ("IFRS") en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISA's") die van toepassing zijn in België. Wij hebben bovendien de door International Auditing and Assurance Standards Board ("IAASB") goedgekeurde ISA's toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

De kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die volgens ons professioneel oordeel het meest significant waren bij onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de huidige verslagperiode.

Deze aangelegenheden werden behandeld in de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening als een geheel en bij het vormen van ons oordeel hieromtrent en derhalve formuleren wij geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Voorziening voor personeelsbeloningen

Beschrijving van het kernpunt

De voorzieningen voor de personeelsbeloningen bedragen € 153,3 miljoen per 31 december 2023. De Groep erkent de voorzieningen voor deze lange termijn personeelsbeloningen op basis van de vereisten van IAS 19. De plannen van de Groep worden beschreven in de toelichting 23 van de Geconsolideerde Jaarrekening.

De waardering van deze voorzieningen is complex en vereist inschattingen van het management. Door de complexiteit wordt de Vennootschap voor de berekening van de voorzieningen bijgestaan door een externe actuaaris. De waardering van de voorzieningen is gebaseerd op de onderliggende personeelsdata van de verschillende pensioenplannen waarop vervolgens bepaalde actuariële assumpties worden toegepast zoals verwachte inflatie, verdisconteringsvoeten, verwachte gemiddelde salarisstijgingen en het personeelsverloop. Een wijziging in deze assumpties of het gebruik van foutieve personeelsdata zouden een materiële impact hebben op de Geconsolideerde Jaarrekening. Om deze redenen is de waardering van de voorzieningen voor de personeelsbeloningen een kernpunt van onze controle.

Samenvatting van de uitgevoerde procedures

- ▶ Een analyse van de bestaande plannen binnen de Groep en bespreking van eventuele wijzigingen in deze plannen.
- ▶ Het testen van de onderliggende personeelsdata door middel van analytisch nazicht ten opzichte van vorig boekjaar en door middel van aansluiting (van o.a. ouderdom, geslacht, salaris, anciënniteit) van een steekproef van personeelsleden met onderliggende documentatie.
- ▶ Het beoordelen van de bekwaamheid en de onafhankelijkheid van de externe actuaris.
- ▶ Medewerking van onze interne actuarissen om de gepastheid te beoordelen van de gebruikte actuariële modellen in overeenstemming met de waarderingsregels en om de redelijkheid te beoordelen van de significante assumpties die het management gebruikt bij de waardering van de voorziening (met name verwachte inflatie, verdisconteringsvoeten, verwachte gemiddelde salarisstijgingen, sterftetabellen en het personeelsverloop).
- ▶ Beoordeling van de gepastheid en volledigheid van toelichting 23 van de Geconsolideerde Jaarrekening.

Financieringsactiviteiten

Beschrijving van het kernpunt

De balans van de Groep wordt significant beïnvloed door de financieringsactiviteit die de Groep vervult. Op 31 december 2023 bedraagt de lange termijn financieringsschuld € 6.564,5 miljoen (74,56% van het balanstotaal) en de korte termijn financieringsschuld € 528,5 miljoen (6,00% van het balanstotaal), zoals beschreven in toelichting 22 van de Geconsolideerde Jaarrekening.

Deze financiering wordt vervolgens gebruikt om leningen toe te staan aan de distributienetbeheerders, waardoor de Groep voor € 6.540,5 miljoen lange termijn vorderingen heeft ontstaan voornamelijk ten aanzien van de distributienetbeheerders en € nul miljoen vorderingen op korte termijn (zoals beschreven in toelichting 17 van de Geconsolideerde Jaarrekening).

Verslag van de commissaris van 27 maart 2024 over de Geconsolideerde Jaarrekening van Fluvius System Operator CV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 (vervolg)

Gezien de grootteorde van deze bedragen ten aanzien van enerzijds de totale activa en anderzijds de totale passiva van de Groep en de opvolging en inschatting van het management inzake de terugbetalingscapaciteit van de distributienetbeheerders worden de financieringsactiviteiten als een kernpunt van onze controle beschouwd.

Samenvatting van de uitgevoerde procedures

- ▶ Het beoordelen van de boekhoudkundige verwerking van de leningen en de bijhorende transactiekosten.
- ▶ Het afstemmen van het hoofdbedrag van de leningen met contracten, confirmaties en betalingen.
- ▶ Het beoordelen van het lange termijn financieel plan verkregen van de Groep alsook van de netbeheerders om de terugbetalingscapaciteit van deze laatste te beoordelen op basis van de onderliggende lange termijn financiële doelstellingen van de netbeheerders alsook door middel van gesprekken met de directie en de met toezicht belaste personen.
- ▶ Het beoordelen van de gepastheid en volledigheid van toelichtingen 17 en 22 van de Geconsolideerde Jaarrekening.

Transactie Wyre Holding BV

Beschrijving van het kernpunt

Op 1 juli 2023 hebben de Groep en de vennootschap Telenet BV na uitvoering van een juridisch stappenplan, hun respectievelijke kabel infrastructuuractiviteiten ingebracht in de joint-venture vennootschap Wyre Holding BV. De balans en resultatenrekening van de Groep worden significant beïnvloed door deze transactie waarbij de Groep finaal 33,2% van de aandelen in Wyre Holding BV aanhoudt.

In de balans van de Groep per 31 december 2023 resulteert deze transactie in een deelneming in de joint-venture Wyre Holding BV ten belope van € 960,1 miljoen (10,90% van het balanstotaal) en een significante toename van het eigen vermogen. In de resultatenrekening resulteert deze transactie in een overige operationele bedrijfsopbrengst ten belope van € 59,9 miljoen en een aandeel in de winst van geassocieerde

ondernemingen en joint-ventures ten belope van € 10,2 miljoen.

Dit is een kernpunt van onze audit door de omvang en de complexiteit van deze transactie, en de daaruit volgende belangrijke boekhoudkundige effecten op de Geconsolideerde Jaarrekening.

Samenvatting van de uitgevoerde procedures

- ▶ Het analyseren van relevante onderliggende transactiedocumenten;
- ▶ Het beoordelen van de boekhoudkundige verwerking van de verschillende stappen van deze transactie, inclusief de reconciliatie met relevante onderliggende transactiedocumenten.
- ▶ Het beoordelen van de documentatie en fiscale verwerking van deze transactie met de assistentie van onze interne specialisten.
- ▶ Communicatie van duidelijke audit instructies aan de auditor van Wyre Holding BV met opgave van de specifieke auditrisico's en de te hanteren materialiteitsgrenzen bij de uit te voeren procedures.
- ▶ Kritische beoordeling van de door de auditor van Wyre Holding BV gehanteerde auditaanpak in overeenstemming met de geldende internationale audit standaarden.
- ▶ Nazicht en bespreking van de door de auditor van Wyre Holding BV aangeleverde rapporteringsdocumenten.
- ▶ Het beoordelen van de gepastheid en volledigheid van toelichtingen 13 en 21 van de Geconsolideerde Jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met IFRS en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor een systeem van interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

In het kader van de opstelling van de Geconsolideerde Jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Geconsolideerde Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Geconsolideerde Jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België na. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Vennootschap en van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Vennootschap en van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap en van de Groep;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- ▶ het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap en de Groep om de continuïteit te handhaven.

Verslag van de commissaris van 27 maart 2024 over de Geconsolideerde Jaarrekening van Fluvius System Operator CV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 (vervolg)

Als we besluiten dat er sprake is van een onzekerheid van materieel belang, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de Geconsolideerde Jaarrekening of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap of van de Groep niet langer gehandhaafd kan worden;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Geconsolideerde Jaarrekening, en of deze Geconsolideerde Jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het auditcomité binnen het bestuursorgaan, onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren gedurende onze controle.

Omdat we de eindverantwoordelijkheid voor ons oordeel dragen, zijn we ook verantwoordelijk voor het organiseren, het toezicht en het uitvoeren van de controle van de dochterondernemingen van de Groep. In die zin hebben wij de aard en omvang van de controleprocedures voor deze entiteiten van de Groep bepaald.

We verstrekken aan het auditcomité binnen het bestuursorgaan een verklaring dat we de relevante deontologische vereisten inzake onafhankelijkheid naleven en we melden hierin alle relaties en andere aangelegenheden die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden, alsook, voor zover van toepassing, de bijbehorende maatregelen die we getroffen hebben om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Aan de hand van de aangelegenheden die met het auditcomité binnen het bestuursorgaan besproken worden, bepalen we de aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening over de huidige periode en die daarom de kernpunten van onze controle uitmaken. We beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien) bij de in België van toepassing zijnde ISA's, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit

jaarverslag te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, stemt dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening overeen met de Geconsolideerde Jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening opgesteld overeenkomstig artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, anderzijds.

In de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde:

- Informatie met betrekking tot de moederverenootschap

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, § 2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening. De Groep heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op de Global Reporting Initiative ("GRI") standaarden. Wij spreken ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met de GRI standaarden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening en zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Geconsolideerde Jaarrekening.

Europees uniform elektronisch formaat ("ESEF")

Wij hebben, overeenkomstig de norm inzake de controle van de overeenstemming van de financiële overzichten met het Europees uniform elektronisch formaat (hierna "ESEF"), de controle uitgevoerd van de overeenstemming van het ESEF-formaat met de technische reguleringsnormen vastgelegd door de Europese Gedelegeerde Verordening nr. 2019/815 van 17 december 2018 (hierna: "Gedelegeerde Verordening").

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen, in overeenstemming met de ESEF-vereisten, van de geconsolideerde financiële overzichten in de vorm van een elektronisch bestand in ESEF-formaat (hierna "de digitale geconsolideerde financiële overzichten") opgenomen in het jaarlijks financieel verslag beschikbaar op het portaal van de FSMA (<https://www.fsma.be/nl/stori>).

Het is onze verantwoordelijkheid voldoende en geschikte onderbouwende informatie te verkrijgen om te concluderen dat het formaat en de markeertaal van de digitale geconsolideerde financiële overzichten in alle van materieel belang zijnde opzichten voldoen aan de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn wij van oordeel dat het formaat en de markering van informatie in de digitale geconsolideerde financiële overzichten van Fluvius System Operator CV per 31 december 2023 opgenomen in het jaarlijks financieel verslag beschikbaar op het portaal van de FSMA (<https://www.fsma.be/nl/stori>) in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Vanwege de technische beperkingen die inherent zijn aan de tagging van de Geconsolideerde Jaarrekening volgens het ESEF-formaat, is het mogelijk dat de inhoud van bepaalde tags in de toelichtingen niet op identieke wijze wordt weergegeven als de Geconsolideerde Jaarrekening die bij dit rapport is gevoegd.

**Verslag van de commissaris van 27 maart 2024 over
de Geconsolideerde Jaarrekening van Fluvius System Operator CV
over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 (vervolg)**

Andere vermeldingen

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Gent, 27 maart 2024

EY Bedrijfsrevisoren BV
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Marnix Van Dooren *
Partner
*Handelend in naam van een BV
24MVD0113